

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE ÚSTECKÉHO KRAJE - 2015

Lidé a společnost

Ústí nad Labem, 31. 8. 2016

Kód publikace: 330006-16

Č. j.: 49 / 2016 – 7601

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Ústí nad Labem

Ředitel odboru: Roman Bechtold

Kontaktní osoba: Růžena Funková, e-mail: ruzena.funkova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 648, 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 223
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 249
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Sportovní 28, 360 01 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 080
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 509
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 931, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

ISBN 978-80-250- 2713-4

© Český statistický úřad, Ústí nad Labem, 2016

Obsah

Úvod.....	4
Shrnutí hlavních poznatků	5
1. Demografický vývoj.....	8
2. Sociální vývoj.....	19
3. Ekonomický vývoj	42
4. Životní prostředí.....	62
5. Mezikrajské srovnání	71
Tabulková příloha.....	80
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj.....	81
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj	82
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj	83
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí	84
Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Ústeckého kraje v letech 2000–2015.....	85
Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – demografický vývoj	87
Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – sociální vývoj.....	88
Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – ekonomický vývoj.....	91
Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – životní prostředí.....	93
Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje v roce 2010 a 2015	94

Úvod

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Ústeckého kraje v roce 2015, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2010). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné.

V textu posuzujeme vývoj na území kraje i vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky. Zařadili jsme také samostatnou kapitolu s mezikrajským srovnáním. Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2015. Proto můžeme v některých oblastech (především makroekonomika) zpracovat hodnocení pouze do roku 2014, v dalších oblastech jsou údaje za rok 2015 zatím pouze předběžné a budou se postupně zpřesňovat.

Obdobné materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Nově je v ní zařazen dlouhodobý pohled na vývoj vybraných ukazatelů od roku 2000, tedy od vzniku krajů jako územně samosprávných celků. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Širší rozsah informací v podrobnějším územním členění můžete najít ve veřejné databázi ČSÚ na adrese <https://vdb.czso.cz> nebo můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetové adrese www.ustinadlabem.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji poskytuje Statistická ročenka Ústeckého kraje pravidelně vydávaná v průběhu měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o krátkodobém vývoji regionu nabízí Statistický bulletin Ústeckého kraje, který vždy vychází 95. den po skončení příslušného čtvrtletí.

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit. Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Zkratka „p.b.“ vyjadřuje údaj v procentních bodech.

Publikované údaje jsou platné k 22. 8. 2016. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.



Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj V roce 2015 počet obyvatel Ústeckého kraje nadále klesal.

- Na území Ústeckého kraje žilo ke konci roku 2015 celkem 822 826 obyvatel. Meziroční pokles o 1,1 tis. osob byl ovlivněn zápornou bilancí přirozeného přírůstku obyvatel i záporným migračním saldem. Saldo vnitrostátní migrace bylo záporné, zatímco saldo zahraniční migrace bylo kladné.
- Porodnost v kraji nepatrně vzrostla, v porovnání s devadesátými lety má však nadále klesající tendenci a v loňském roce byla v mezikrajovém srovnání čtvrtá nejnižší.
- Podíl narozených mimo manželství nadále roste, v loňském roce došlo k meziročnímu zvýšení o 1,2 p.b. na 62,3 %. Podíl mimomanželsky narozených dětí je dlouhodobě druhý nejvyšší po Karlovarském kraji.
- Přetrvává vysoká úmrtnost v kraji, jejíž hodnota v mezikrajovém srovnání představovala druhou nejvyšší hodnotu spolu s krajem Moravskoslezským.
- Pokračoval trend odkládání mateřství do pozdějšího věku, pouze přibližně čtvrtina žen porodila v roce 2015 do věku 25 let.
- Přes pozvolný pokles hodnot potratovosti, nadále nejhorší hodnoty v mezikrajovém srovnání.
- Naděje dožití se zvyšuje, více u mužů než u žen, přesto hodnoty Ústeckého kraje patřily nadále k nejnižším v rámci ČR.
- Nejčastější příčiny úmrtí v kraji zůstaly beze změny, zůstávají jimi selhání oběhové soustavy a novotvary.
- I přesto, že se meziročně sňatečnost v kraji nepatrně zvýšila, zůstává v mezikrajovém srovnání již čtvrtým rokem nejnižší ze všech krajů.
- V roce 2015 poklesl počet rozvodů, rozvodovost v kraji byla, ale i tak třetí nejvyšší po Libereckém a Středočeském kraji.

Sociální vývoj

Ekonomický a demografický vývoj se odráží v sociálních charakteristikách kraje; na trhu práce se snížil počet nezaměstnaných, roste počet volných pracovních míst, míra ekonomické aktivity zaostává za průměrem ČR, poklesl počet příjemců sociálních dávek.

- V kategorii pracovní síly (dle VŠPS) vzrostl počet zaměstnaných při současném poklesu nezaměstnaných. Potencionální zdroj pracovní síly, tedy počet obyvatel starších 15 let, se neustále snižuje.
- Úroveň vzdělanosti pracovní síly roste, přesto zaostává za republikovým průměrem.
- Pokles podílu zaměstnanosti v zemědělství, v posledním roce mírné oživení v průmyslu a stavebnictví, zároveň pokles podílu zaměstnaných ve službách.
- Míra zaměstnanosti v kraji byla, i přes meziroční nárůst, stále pod celorepublikovou úroveň a v rámci krajů zaujímá jednu z nejnižších hodnot.
- Meziroční pokles míry ekonomické aktivity, jak celkové, tak u mužů.
- Obecná míra nezaměstnanosti v kraji meziročně poklesla, i tak byla její hodnota druhá nejhorší mezi kraji.
- Počet evidovaných uchazečů o práci dle MPSV se meziročně snížil o více než šestinu a byl nejnižší od roku 2010. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných je nejvyšší v ČR.
- Pozitivním jevem je meziroční nárůst volných pracovních míst o více než 60 %, což se odrazilo v poklesu počtu uchazečů na 1 volné místo.
- Podíl nezaměstnaných osob meziročně poklesl, hodnota je i nadále dlouhodobě nejvyšší mezi kraji.
- V Ústeckém kraji byl druhý nejvyšší podíl domácností s nejnižšími příjmy.
- Meziroční nárůst průměrné mzdy v kraji o 4 %. Růst průměrné reálné mzdy v kraji byl vyšší než v ČR.
- Vysoké počty dětí v předškolních zařízeních z minulých let se již posouvají do základních škol. Počet studentů na vysokých školách v kraji se v posledních letech snižuje.
- Počet lékařů ve státních i nestátních zařízeních se zvýšil, relativní ukazatel (lékaři na tisíc obyvatel) je druhý nejnižší mezi kraji.
- Růst procenta pracovní neschopnosti v kraji, v mezikrajovém srovnání je sedmé nejvyšší. Průměrná doba trvání 1 onemocnění byla v kraji nejnižší od roku 2012.
- Výdaje na dávky státní sociální podpory vč. pěstounské péče na 1 obyvatele v kraji byly nejvyšší v ČR.

- Zastoupení příjemců předčasných důchodů se neustále zvyšuje, ve všech sledovaných letech převyšoval jejich podíl republikovou hodnotu.
- Trvale vysoká kriminalita, podíl objasněných trestných činů v kraji vyšší než v ČR.
- Dopravní nehodovost nejvyšší od roku 2010, avšak počet usmrčených osob nejnižší.

Ekonomický vývoj

Nejdůležitější makroekonomické ukazatele za rok 2014 ukazují na zlepšení situace v ekonomice kraje.

- HDP v Ústeckém kraji zaznamenal v roce 2014, po pěti nepříznivých letech, mírně pozitivní vývoj. Ve většině odvětví došlo k meziročnímu nárůstu HPH, výjimkou byla odvětví informační a komunikační činnosti, stavebnictví a činnosti v oblasti nemovitostí.
- Nejvyšší hodnoty tvorby hrubého fixního kapitálu, a to jak absolutně, tak na 1 obyvatele Ústeckého kraje, bylo dosaženo v roce 2010. Ve všech letech byla hodnota regionálního THFK na obyvatele pod republikovým průměrem.
- Zemědělská produkce celkem i na hektar zemědělské půdy v kraji byla v roce 2014 nejvyšší za posledních 5 let. Nárůst zaznamenala rostlinná i živočišná výroba. Hodnota krajské produkce na hektar půdy byla v letech 2010–2013 třetí nejnižší mezi kraji, v roce 2014 byla čtvrtá nejnižší.
- Tržby velkých průmyslových podniků v roce 2015, na rozdíl od většiny krajů, poklesly. Již druhým rokem se v průmyslu zvýšil počet pracovníků, výše průměrné mzdy rostla po celé sledované období. Produktivita práce v kraji dosáhla rekordní úrovně v roce 2014, v roce 2015 se vlivem poklesu tržeb podstatně snížila.
- Objem základní stavební výroby (ZSV) v podnicích se sídlem v Ústeckém kraji (s 50 a více zaměstnanci) v posledních dvou letech rostl. Pokračoval pokles počtu pracovníků. Průměrná mzda se proti roku 2014 zvýšila, navýšení bylo čtvrté nejvyšší mezi kraji. Produktivita práce ze ZSV v kraji byla nejvyšší za posledních šest let a byla nejvyšší mezi kraji.
- V roce 2015 se v kraji zvýšil počet nově zahájených bytů, a to jak v bytových domech, tak i v rodinných domech.
- V Ústeckém kraji stejně jako ve většině krajů došlo v roce 2015 k meziročnímu nárůstu počtu dokončených bytů. Relativní ukazatel - počet dokončených bytů na tisíc obyvatel kraje je dlouhodobě nejnižší v porovnání s ostatními kraji i s republikovým průměrem.
- V roce 2014 pokračovalo zlepšení v cestovní oblasti v Ústeckém kraji. Meziročně vzrostl jak počet hostů, tak počet přenocování.

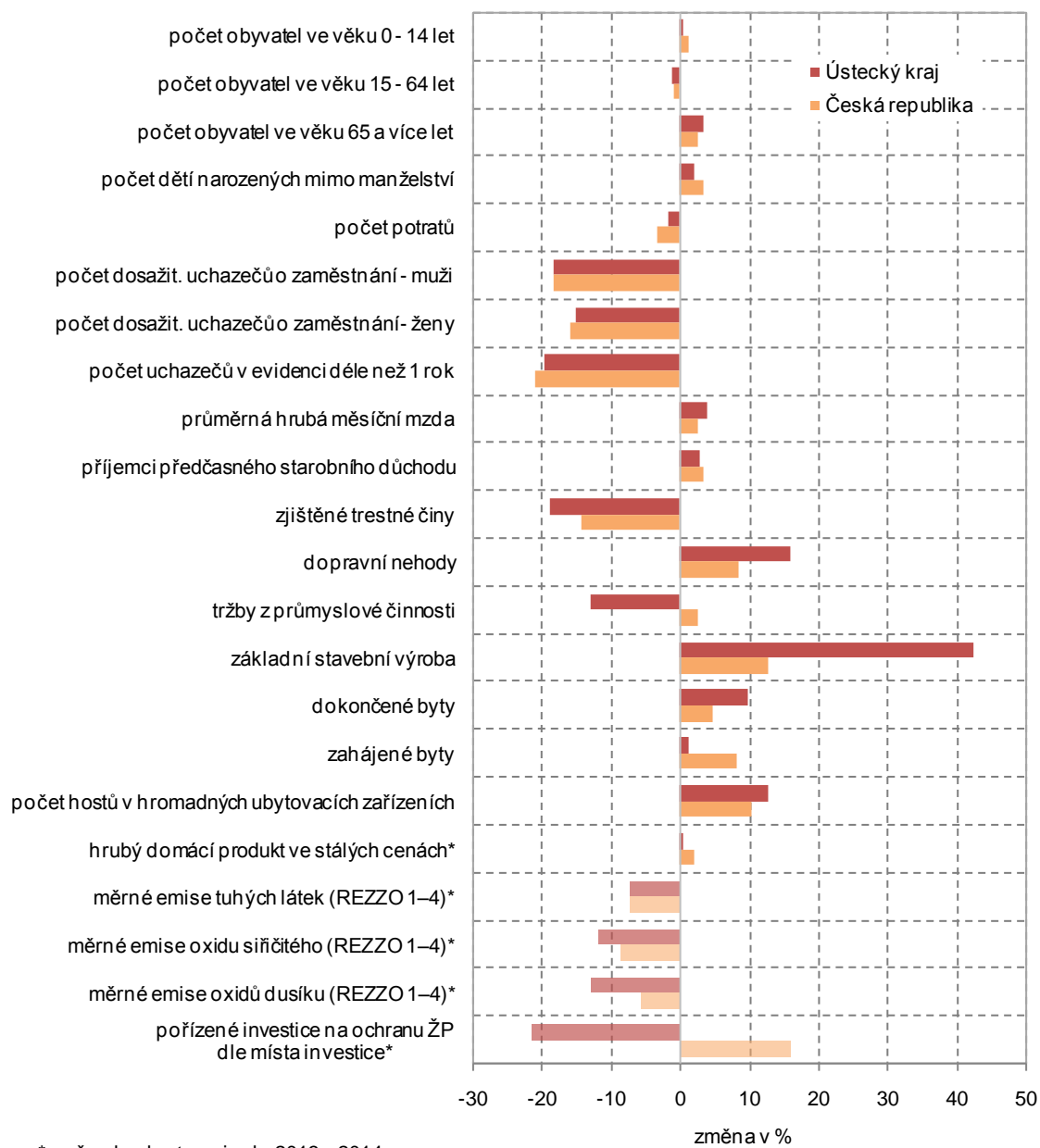
Životní prostředí

Z hlediska životního prostředí patří Ústecký kraj k nejvíce zatíženým.

- Výměra orné půdy má dlouhodobě sestupnou tendenci, a to zejména ve prospěch trvalých travních porostů.
- Nejvyšší podíl chráněných území se nacházel na okrese Děčín.
- Rozsah ekologicky obhospodařované půdy vzrostl.
- Výroba i spotřeba vody se zvýšila, rostla i cena vody.
- Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci i podíl napojených obydlí na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod se v roce 2015 zvýšil.
- Meziročně vzrostl podíl čištěných odpadních vod.
- Ústecký kraj je největším znečišťovatelem (REZZO 1–4) měrných emisí SO₂ mezi kraji, průměr ČR převyšuje více než 4krát. Z hlediska emisí NO_x překračuje dlouhodobě téměř 3krát republikový průměr, mezi kraji zaujímá po Hl. m. Praze druhou nejhorší pozici.
- Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele meziročně (2014/2013) poklesla na 318 kg za rok (téměř o 3 %), dlouhodobě převyšuje republikový průměr.
- Množství odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v kraji meziročně (2014/2013) vzrostlo, kraj obsadil třetí nejnižší příčku mezi kraji.
- Výdaje na ochranu životního prostředí meziročně kolísají. V roce 2014 vzrostly téměř o čtvrtinu. Největší část (téměř třetina) investičních nákladů za posledních pět let byla určena na ochranu ovzduší a klimatu. U neinvestičních nákladů 62 % směřovalo na nakládání s odpady.



Změna hodnot vybraných ukazatelů v Ústeckém kraji a ČR mezi roky 2014 a 2015



* změna hodnot mezi roky 2013 a 2014

1. Demografický vývoj

Ve městech žijí čtyři pětiny obyvatelstva kraje.

Územní struktura v Ústeckém kraji se již šestnáct let nemění a kraj se i nadále skládá z 354 obcí. Na celorepublikovém počtu obcí se podílí necelými 6 %. Obyvatelstvo, žijící v těchto obcích, tvořilo ke konci roku 2015 téměř 8 % celkového počtu obyvatel České republiky. Počet obcí se statutem města zůstává od roku 2012 stejný – 59 měst. Podíl městského obyvatelstva se po celé sledované období let 2010–2015 pohybuje kolem 80 %. Neuvažujeme-li Prahu (100 %) je tento podíl druhý nejvyšší v rámci srovnání krajů ČR, hned za krajem Karlovarským. Je to dáno podobným vývojem obou těchto území zasažených těžbou nerostných surovin a následným rozvojem převážně těžkého průmyslu, což sebou především v Podkrusnohoří neslo likvidaci malých sídel (obcí) a výstavbu velkých aglomerací (měst). Hustotou obyvatelstva 154,2 osob na km² převyšuje Ústecký kraj republikový údaj o 20 osob a je tak dlouhodobě pátým nejlidnatějším krajem České republiky. I přesto patřil Ústecký kraj v loňském roce mezi osm krajů, kde se počet obyvatel snížil.

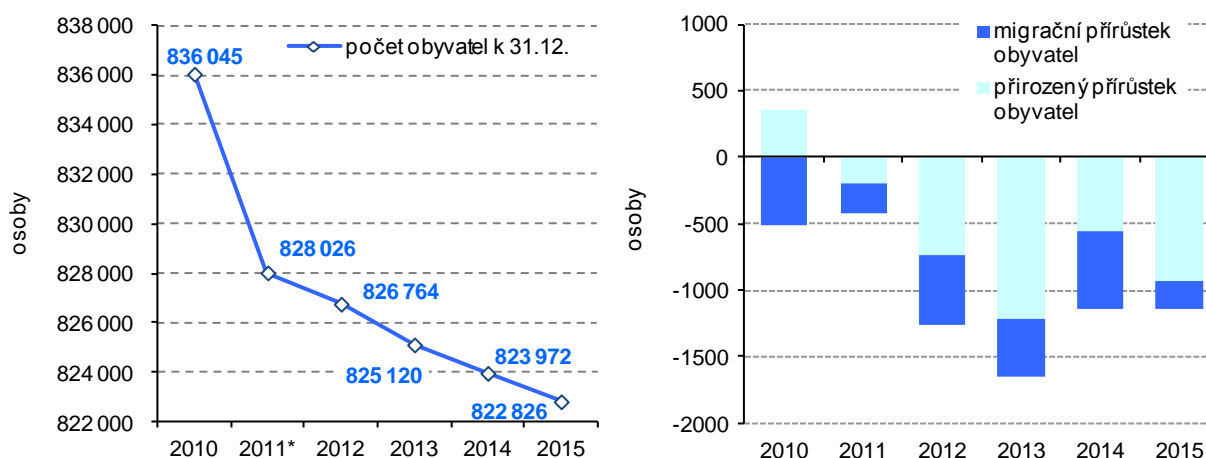
Obyvatelstvo kraje Pokles celkového počtu obyvatel pokračoval i v roce 2015...

K 31. prosinci 2015 žilo na území Ústeckého kraje 822 826 obyvatel, v tom 407 928 mužů a 414 898 žen. Za uplynulých 12 měsíců loňského roku se počet obyvatel v kraji snížil celkem o 1 146 osob, a to jak vlivem poklesu počtu žen (o 791), tak počtu mužů (o 355). Ve srovnání s rokem 2010 však počet obyvatel kraje klesl o více jak 13 tisíc osob, z toho počet žen poklesl o více jak 8,4 tisíc.

...je výsledkem jak přirozeného úbytku,...

Zatímco celkový úbytek obyvatel byl v roce 2010 ještě zmírněn kladným přirozeným přírůstkem, v letech následujících tomu již bylo naopak a začal převažovat přirozený úbytek obyvatel. Ve vývoji ukazatele přirozené změny obyvatel je patrné (viz následující graf) postupné snižování jeho kladných hodnot, tak jak odeznívá zvýšená porodnost, která měla svůj vrchol v roce 2008.

Graf 1.1 Počet obyvatel, přirozený a migrační přírůstek v Ústeckém kraji



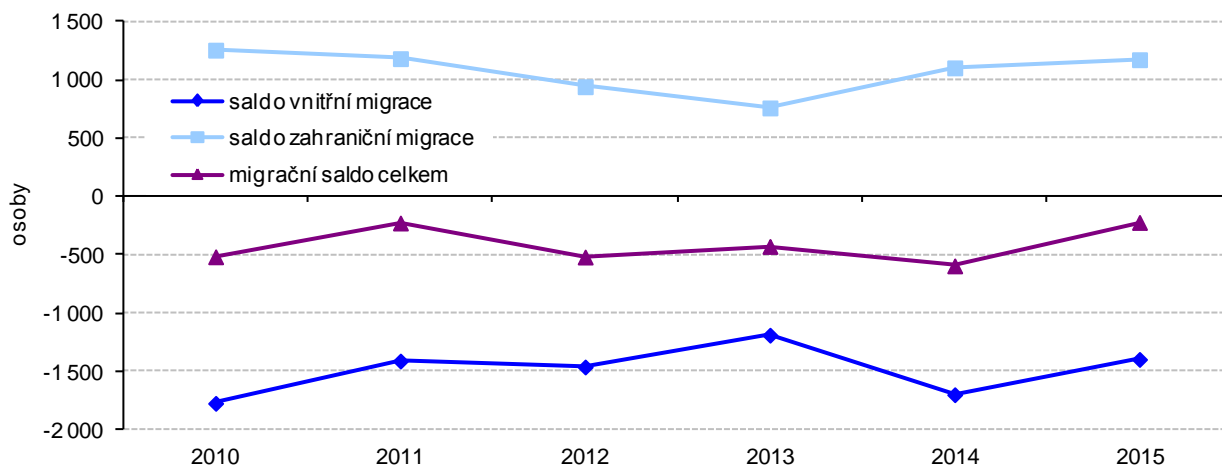
... tak i záporného salda migrace.

Celkový pokles počtu obyvatel v roce 2015 v kraji byl ovlivněn jak záporným výsledkem přirozeného přírůstku obyvatel, kdy počet zemřelých převýšil počet narozených o 925 osob, tak i záporným saldem migrace, když se do kraje od ledna do prosince přistěhovalo 7 358 obyvatel a vystěhovalo se 7 579 obyvatel, tj. -221 osob. Zatímco vnitrostátní migrace Ústeckého kraje byla záporná (-1 397 osob) – do kraje se z jiných oblastí ČR přistěhovalo 5 197 osob a vystěhovalo 6 594 osob, saldo zahraniční migrace kraje bylo kladné +1 176 osob (z ciziny se do kraje přistěhovalo 2 161 osob a do zahraničí se vystěhovalo 985 osob).

Z dlouhodobějšího pohledu lze sledovat, že zahraniční saldo migrace zůstává kladné, saldo vnitřní migrace zůstává v záporných hodnotách.



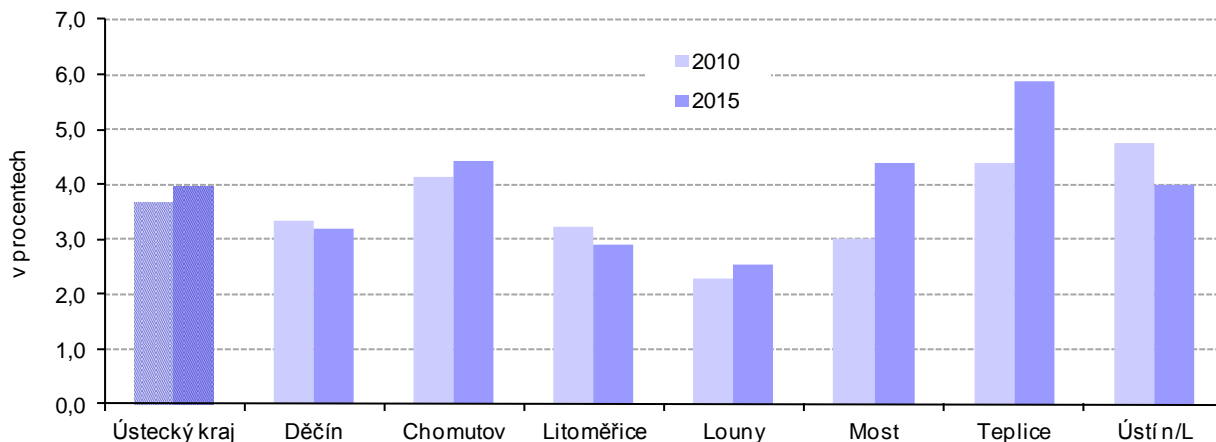
Graf 1.2 Stěhování v Ústeckém kraji



...pokles obyvatel v pěti okresech kraje...

Během roku 2015 poklesl počet obyvatel v pěti okresech Ústeckého kraje. Ve čtyřech z nich se jednalo jak o úbytek obyvatel stěhování, tak i o přirozený úbytek obyvatel. Jedinou výjimkou byl okres Teplice, kde k poklesu počtu obyvatel došlo výhradně vlivem přirozeného úbytku obyvatel, zatímco migrace byla kladná. Celkové zvýšení počtu obyvatel bylo zaznamenáno v okrese Litoměřice, a to výhradně zásluhou kladné migrace (počet přistěhovaných osob do okresu převyšoval počet osob, které z okresu odešly). V loňském roce také poprvé od roku 2011 vzrostl počet obyvatel v okrese Ústí nad Labem, a to zásluhou kladného salda stěhování i přirozeného přírůstku obyvatel.

Graf 1.3 Podíl cizinců (bez azylantů) na celkovém počtu obyvatel v Ústeckém kraji a jeho okresech (v %)



....podíl cizinců patří mezi vyšší.

Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatelstva se v posledních letech zvyšuje jak v rámci celé České republiky, tak v Ústeckém kraji. V porovnání let 2010 a 2015 došlo ke zvýšení podílu v kraji o 0,3 p.b. (na 4,0 %). V meziročním pohledu byl podíl vyšší o 0,1 p.b. Proti celorepublikovému podílu byl tento podíl sice nižší o 0,4 p.b., i tak Ústecký kraj nadále patří mezi kraje s vyšším podílem cizinců.

Cizinci se živnostenským oprávněním.

S platným živnostenským oprávněním bylo na území Ústeckého kraje v roce 2015 evidováno celkem 7 819 cizinců (podíl na ČR tvořil 9,3 %), z toho 73 % tvořili muži. V meziročním srovnání došlo k nepatrnému poklesu o 0,7 p.b., ve srovnání let 2015 a 2010 byl tento pokles téměř stejný. Nejvíce cizinců s platným živnostenským oprávněním bylo v loňském roce zaměstnáno v okrese Teplice (20,5 %), naopak nejméně v okresech Louny (7,1 %) a Litoměřice (8,4 %).

Nepatrné zlepšení klesající tendence porodnosti.

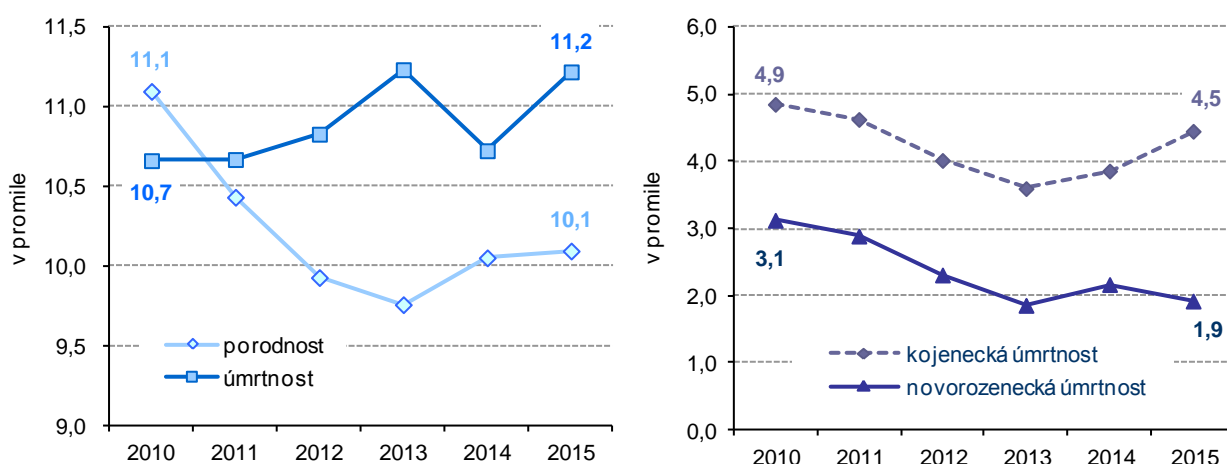
Od ledna do prosince loňského roku se v Ústeckém kraji narodilo 8 313 dětí, což bylo o 21 novorozenců (o 0,3 %) více než ve stejném období roku 2014. I tak však v delším časovém období lze pozorovat pokles porodnosti, který přetrvává již od roku 2008, kdy hodnota porodnosti dosáhla 12 ‰. Hodnota porodnosti v roce 2015 dosáhla 10,1 ‰ a v meziročním srovnání s předchozím rokem byla nepatrně vyšší.

Přetrvává vysoká úmrtnost.

Vysoká úmrtnost, vyjádřená obecnou mírou úmrtnosti (počet zemřelých na 1 000 obyvatel) v Ústeckém kraji přetrvávala i v loňském roce. Počet zemřelých opět vzrostl, meziročně o 392 osob (o 4,4 %) a vyšplhal se na počet 9 238 osob. Počet zemřelých vzrostl ve všech krajích České republiky, nárůst v Ústeckém kraji byl šestý nejnižší.

V přepočtu na tisíc obyvatel Ústeckého kraje zemřelo 11,2 osob (zvýšení proti předchozímu roku o 0,5 p.b.). Úmrtnost v kraji představovala v mezikrajovém srovnání nejvyšší hodnotu spolu s Moravskoslezským krajem. Průměr ČR (10,5 ‰) byl v kraji překročen o 0,7 p.b.

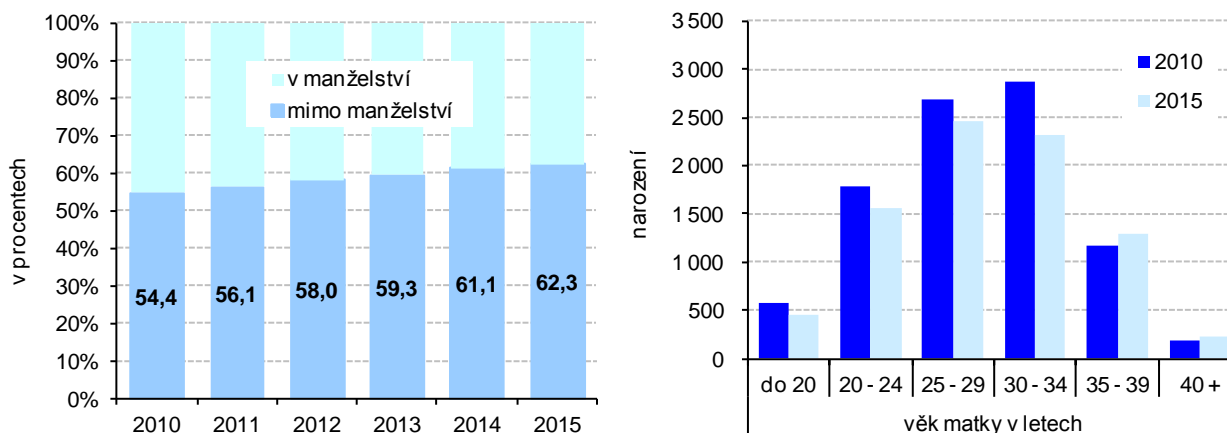
Graf 1.4 Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost v Ústeckém kraji (v ‰)



Nadále pokračuje méně příznivý vývoj kojenecké úmrtnosti.

Nepříznivým směrem i nadále pokračuje vývoj kojenecké úmrtnosti, která v meziročním srovnání vzrostla o 0,6 p.b. Nepatrné zlepšení bylo zaznamenáno u vývoje novorozenecké úmrtnosti, kde proti loňskému roku došlo ke snížení o 0,3 p.b. I tak se však obě tyto míry úmrtnosti v kraji vzdálily hodnotám celorepublikového průměru (novorozenecká úmrtnost o 1,5 ‰, kojenecká úmrtnost o 2,5 ‰).

Graf 1.5 Podíl narozených mimo manželství (v %) a narození dle věku matky v Ústeckém kraji



Růst dětí narozených mimo manželství...

I v roce 2015 pokračoval v Ústeckém kraji nárůst dětí narozených mimo manželství, tedy neprovdaným ženám. Snižující se podíl dětí narozených v manželství lze na území kraje pozorovat již více než dvacet let. V loňském roce došlo k meziročnímu zvýšení podílu živě narozených dětí mimo manželství



o 1,2 p.b. na 62,3 %. Podíl mimomanželsky narozených dětí je dlouhodobě druhý nejvyšší po kraji Karlovarském (62,6 %). Republikový průměr představoval 47,8 % a byl o 14,5 p.b. nižší než v Ústeckém kraji.

...rostoucí počty dětí narozených ženám v pozdějším věku.

I v loňském roce přetrvával trend, kdy rodily ženy ve vyšším věku, než bylo obvyklé dříve. Přibližně pouze čtvrtina žen porodila v roce 2015 ve věku do 25 let, v posledních letech tak lze sledovat posun převažujícího věku žen při porodu nad 25 let (viz graf 1.5). Mezi lety 2009–2011 dokonce nejvyšší podíly narozených dětí připadaly na maminky ve věku 30–34 let. V posledních čtyřech letech pak nejvyšší podíly narozených dětí patřily maminkám ve věku 25–29 let. Proti roku 2012 se maminkám v tomto věkovém rozmezí narodilo v loňském roce o 1,5 p.b. dětí více.

Odklad mateřství na pozdější dobu a tím i rostoucí průměrný věk rodiček v souvislosti se společenskými změnami mohou v posledních letech doplňovat i ekonomické obavy ze zajištění rodiny. Ženy v Ústeckém kraji rodily své první dítě v průměru ve věku 27,3 roku, průměrný věk všech matek celkem byl 29,4 let. Za poslední desetiletí vzrostl průměrný věk matek o 1,1 roku a průměrný věk prvorodiček o 1,2 roku.

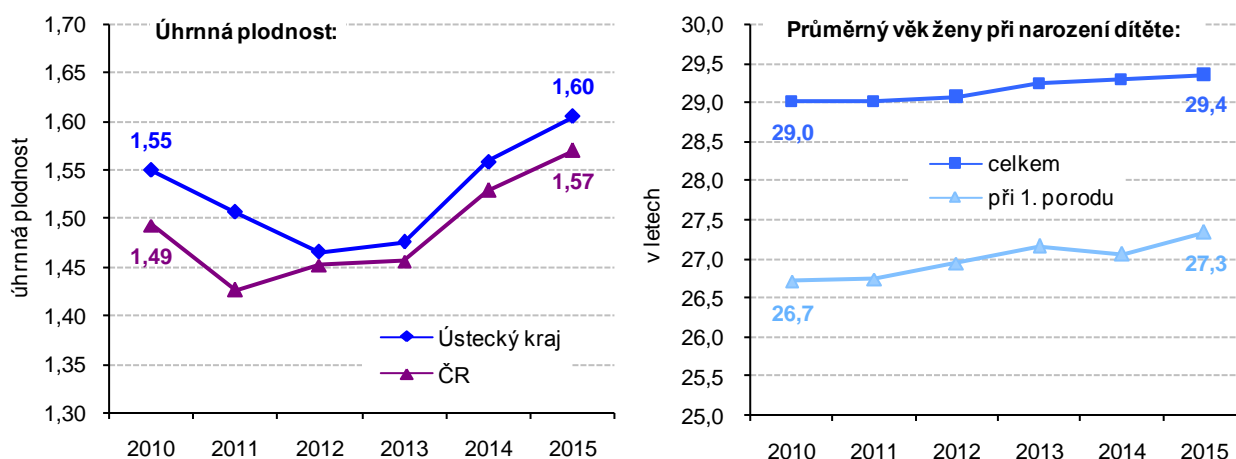
Dlouhodobě roste i počet dětí, které se narodily matkám ve věku 40 a více let, před deseti lety se matkám v tomto věku narodilo celkem 112 dětí, v loňském roce to už bylo 232 dětí.

Z narozených dětí v kraji v roce 2015 bylo 47 % prvorozených, 35 % druhorozených, 11 % dětí se narodilo jako třetí v pořadí a 7 % dětí bylo v pořadí čtvrtých a dalších.

Úhrnná plodnost se zvyšuje.

Rostoucí počet narozených dětí v posledních třech letech zastavil pokles úhrnné plodnosti¹, což je průměrný počet živě narozených dětí připadajících na jednu ženu ve věku 15–49 let, který byl v našem kraji patrný od roku 2008. Hodnoty Ústeckého kraje ve srovnání s republikovou plodností zůstávají i nadále příznivé, převážně díky celkově mladší struktuře obyvatel kraje, tedy i žen. Vyšší hodnota úhrnné plodnosti než v Ústeckém kraji byla v roce 2015 vykázána ještě v kraji Středočeském, Libereckém a v Kraji Vysočina. Nejmenší hodnotu vykázal kraj Karlovarský.

Graf 1.6 Úhrnná plodnost, průměrný věk žen při narození dítěte celkem a při narození prvního dítěte v Ústeckém kraji



Přes pozvolný pokles potratovosti nadále nejhorší hodnoty.

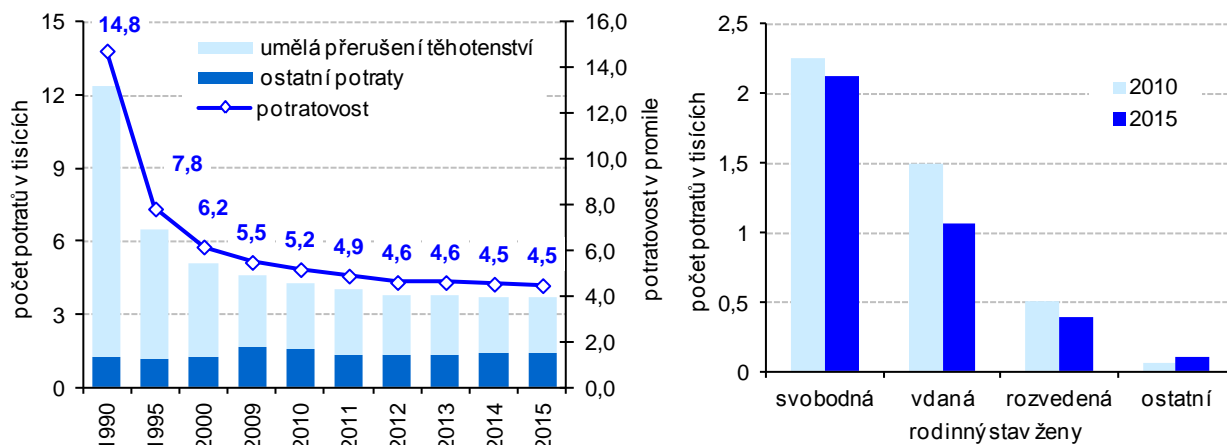
Negativním jevem Ústeckého kraje bohužel nadále zůstává vysoká potratovost neboli počet potratů na 1 000 obyvatel, a to i přesto, že se meziročně snížil jak absolutní počet potratů, tak potratovost a obě hodnoty patřily v loňském roce k vůbec k nejnižším od roku 1990.

¹ Počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné.

V průběhu dvanácti měsíců roku 2015 bylo v kraji registrováno celkem 3 687 potratů a v porovnání se stejným obdobím předchozího roku to znamenalo pokles o 59 potratů (o 1,6 %). I tak však potratovost, která v kraji představovala 4,5 provedených potratů na tisíc obyvatel, patřila k nejvyšším v rámci mezikrajového srovnání, republikový průměr překročila o 1,1 ‰. Potratovost v Ústeckém kraji je od roku 1990, s výjimkou let 1999, 2000 a 2002, neustále nejvyšší v rámci České republiky.

Nejvíce potratů bylo i v loňském roce zaznamenáno u svobodných a vdaných žen (57,7 %, resp. 28,9 %). Přibližně dvě třetiny z potratů celkem připadly na umělá přerušení těhotenství (62,2 %), přičemž jejich podíl (2,8 ‰) patří k nejvyšším v mezikrajovém srovnání.

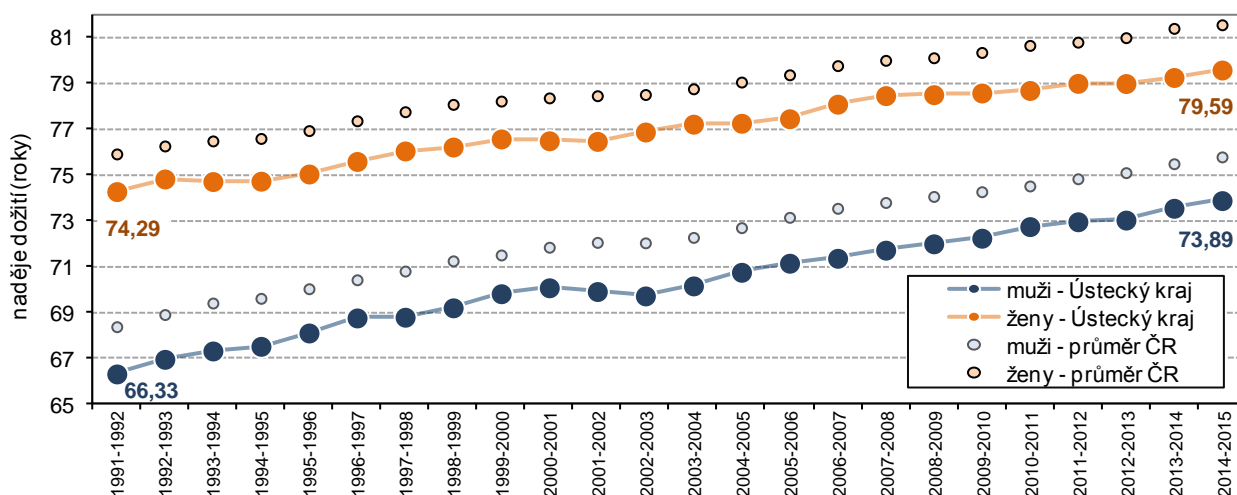
Graf 1.7 Počet potratů a potratovost (v ‰), počet potratů dle rodinného stavu ženy v Ústeckém kraji



Naděje dožití.

I přesto, že v posledních letech dochází v celé České republice ke zvyšování naděje dožití, hodnoty Ústeckého kraje patří nadále k nejnižším. Muž narozený v roce 2015 v Ústeckém kraji se pravděpodobně dožije 73,89 let (meziroční zvýšení o 0,34 roku), naproti tomu očekávaný věk stejně narozené ženy by činil 79,59 let (meziroční zvýšení o 0,32 roku). Rozdíl v délce naděje dožití mezi pohlavími při narození činí v Ústeckém kraji 5,7 roku a jde o šestý nejnižší rozdíl v mezikrajovém srovnání.

Graf 1.8 Naděje dožití při narození v Ústeckém kraji v letech 1991 až 2015



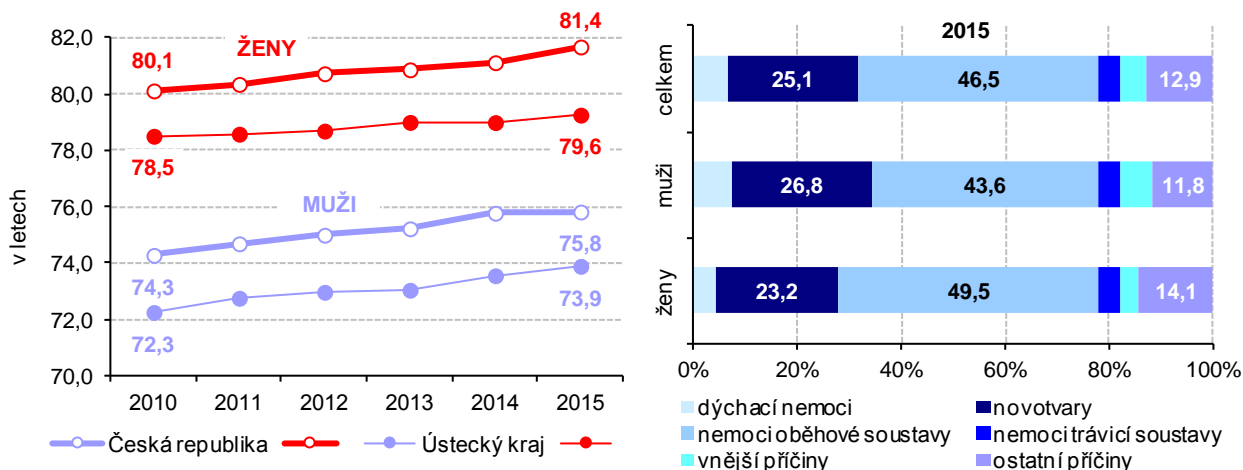
Proti průměru České republiky zaostávala naděje dožití v loňském roce u mužů i žen v Ústeckém kraji o necelé dva roky.

Střední délka života u mužů roste rychleji.

Z přiloženého grafu je patrné, že střední délka života mužů se prodlužuje rychleji, čímž se snižuje rozdíl v naději dožití mezi pohlavími. Jestliže v období mezi lety 1991 a 1992 činil rozdíl mezi střední délkou života mužů a žen téměř 8 let, v období let 2014 a 2015 to již bylo pouze 5,7 let.



Graf 1.9 Střední délka života novorozence (v letech) a zemřelí podle příčin smrti v Ústeckém kraji (v %)



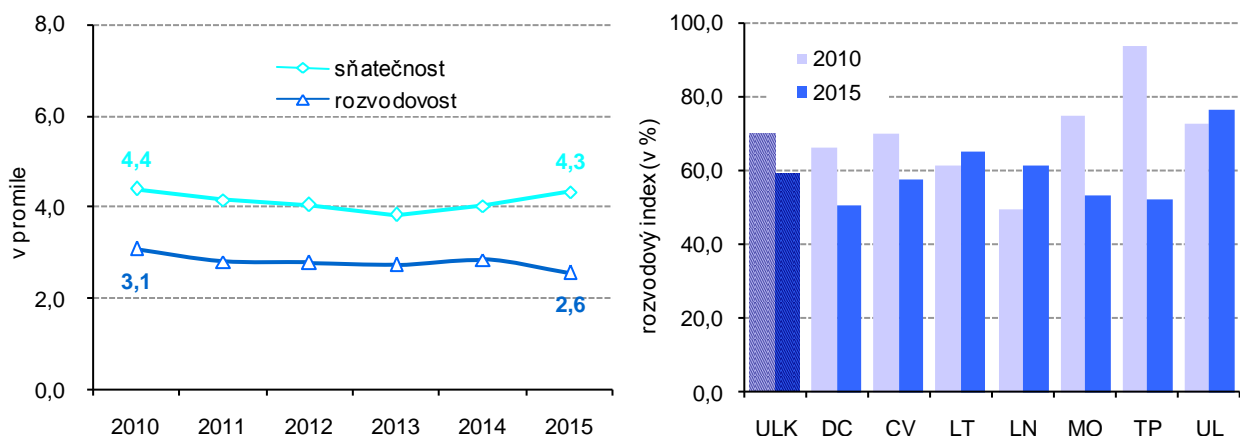
Nejčastější příčinou úmrtí.

Ani loňský rok nebyl výjimkou a nejčastější příčinou úmrtí v Ústeckém kraji zůstaly nemoci oběhové soustavy, které tvořily téměř polovinu všech úmrtí a i nadále na ni umíraly častěji ženy. Více než třetinu této příčiny úmrtí tvořily v posledních letech ostatní formy ischemické choroby srdeční, v roce 2015 dosáhl jejich podíl 42,2 %. Druhou nejčastější skupinu úmrtí tvořili zemřelí na novotvary, kdy nejčastější příčinou byl zhoubný novotvar průdušek a plic (u mužů téměř 30 % všech úmrtí na novotvary). Mezi třetí nejčastější skupinu příčin úmrtí patřily nemoci dýchací soustavy, které v meziročním srovnání zaznamenaly nárůst o 1,0 p.b. Další častou skupinu tvořily vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti, kam patří především poranění, dopravní nehody, otravy, a také sebevraždy (v roce 2015 tvořila tato skupina 4,8 % ze všech úmrtí celkem).

Sňatečnost nadále nejnižší.

Od počátku roku 2015 uzavřelo v Ústeckém kraji manželství 3 572 párů snoubenců, tj. o 247 (o 7,4 %) více než za rok 2014, který byl rokem s historicky druhým nejnižším počtem uzavřených manželství, hned po roce 2013 (3 161 sňatků). Počet sňatků na tisíc obyvatel dosáhl hodnoty 4,3 ‰. I přesto, že se meziročně sňatečnost v Ústeckém kraji zvýšila o 0,3 p.b., v mezikrajovém srovnání zůstává již čtvrtým rokem nejnižší ze všech krajů. Proti průměru České republiky byla nižší o 0,3 p.b.

Graf 1.10 Sňatečnost a rozvodovost (v ‰) v Ústeckém kraji, rozvodový index (v %) v Ústeckém kraji a jeho okresech



Počet rozvodů nejnižší od roku 2000.

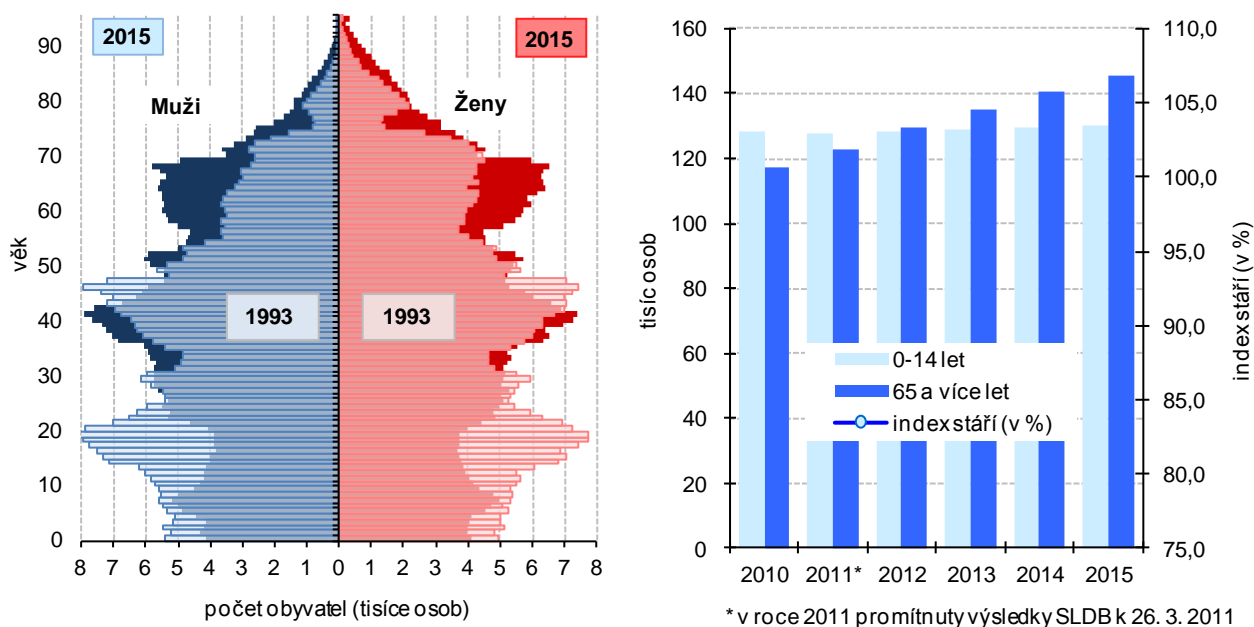
V roce 2015 jsme zaznamenali snížení rozvodovosti. Od ledna do konce prosince loňského roku bylo rozvedeno 2 117 manželství, což je o 235 (o 10 %) méně než za stejné období roku 2014. Počet rozvodů v kraji byl za rok 2015 nejnižší od roku 2000, kdy bylo rozvedeno 2 717 manželství. V přepočtu na tisíc obyvatel dosáhla rozvodovost v kraji hodnoty 2,6 ‰ (meziroční pokles

o 0,3 p.b.). V mezikrajovém srovnání byla rozvodovost za loňský rok třetí nejvyšší po Libereckém a Středočeském kraji. Republikový průměr byl o 0,1 p.b. nižší než v Ústeckém kraji.

Věková struktura obyvatelstva.

Věková struktura obyvatelstva se v každé populaci vytváří dlouhodobým vývojem porodnosti, úmrtnosti a migrace. Promítnutí všech těchto událostí do věkové struktury obyvatelstva Ústeckého kraje nejnázorněji přibližuje věková pyramida, která zachycuje stav roku 1993 a 2015.

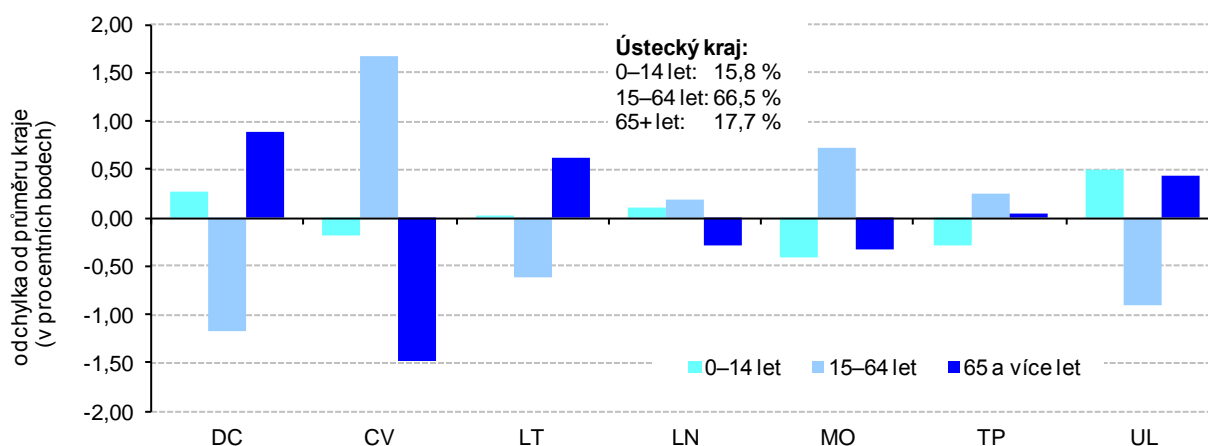
Graf 1.11 Věkové složení obyvatelstva Ústeckého kraje



Podíl dětské složky v kraji mírně vzrostl...

V roce 2015 se podíl nejmladší věkové kategorie (děti do 15 let) v Ústeckém kraji mírně zvýšil. Oproti předchozímu roku počet dětí stoupl o 733 na 130 213 osob a podíl této věkové skupiny na celkové populaci kraje se zvýšil o 0,1 p.b. na 15,8 %. Celorepublikový průměr byl v kraji překročen o 0,4 p.b.

Graf 1.12 Srovnání věkové struktury obyvatel v Ústeckém kraji a jeho okresech v roce 2015



...počet starších obyvatel stoupl více.

Obyvatel ve věku 65 a více let žilo v roce 2015 v Ústeckém kraji 145 466 a proti roku 2014 to bylo o 4 923 osob více a podíl této skupiny na populaci kraje stoupl o 0,6 procentního bodu a činil 17,7 %. Proti celorepublikovému průměru byl nižší o 0,6 p.b. Z uvedených údajů lze sledovat, že i v Ústeckém kraji se projevuje stárnutí populace každoročním zvyšováním podílu obyvatel starších 64 let. Rok 2011 byl posledním rokem, ve kterém byl podíl dětské složky obyvatel vyšší (15,5 %), než podíl obyvatel ve věku 65 a více let (14,8 %), rozdíl mezi oběma skupinami činil 5,1 tis. osob. Nárůst podílu seniorů v populaci kraje souvisí s tím, že roste naděje dožití (lidé se dožívají vyššího



věku) a do seniorské kategorie přechází silná populační vlna obyvatel. V roce 2015 byl rozdíl mezi oběma věkovými kategoriemi téměř 15,3 tis. osob.

Populace v kraji i v ČR stárne.

Ukazatelem, který zřetelně zachycuje demografické stárnutí obyvatelstva, je index stáří (počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 až 14 let). Index stáří dlouhodobě roste, od roku 1991 vzrostla jeho hodnota téměř o 52 bodů a v roce 2015 dosáhl v Ústeckém kraji hodnoty 111,7 (tedy, že na 100 dětí připadlo 11 osob starších 65 let), zatímco v celé České republice činila jeho hodnota 119,0. Velký rozdíl v hodnotě tohoto ukazatele lze pozorovat při porovnání podle pohlaví. U mužů v Ústeckém kraji byla tato hodnota 91,6 (v ČR 96,5), u žen dosáhla hodnota indexu stáří 132,9 (v ČR 142,7).

Nejvyšší index stáří v kraji byl zaznamenán v okrese Litoměřice (115,5), naproti tomu nejnižší v okrese Chomutov (103,5).

Obyvatelstvo kraje má v mezikrajovém srovnání druhý nejnižší průměrný věk.

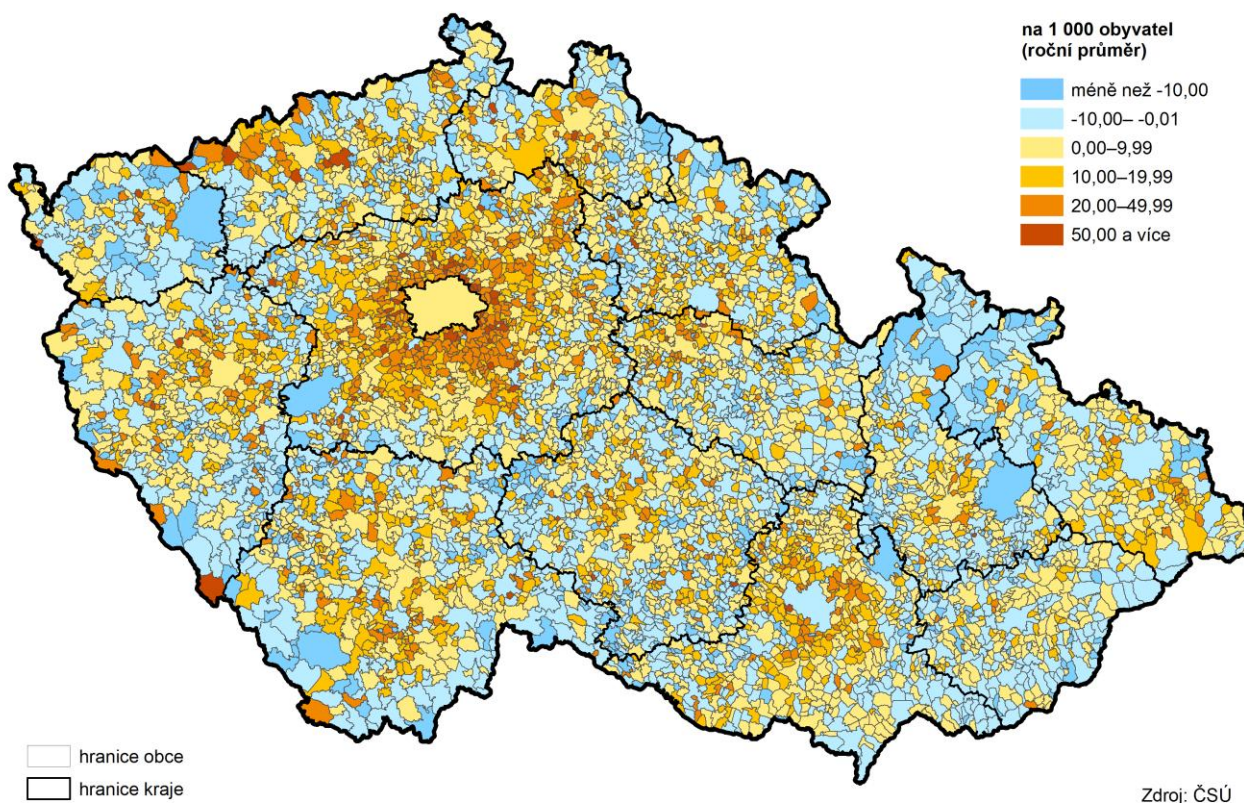
Vzhledem ke stárnutí populace se průměrný věk obyvatel kraje obdobně jako v celé České republice zvyšuje. Průměrný věk obyvatel v Ústeckém kraji patřil do roku 2011 k nejnižším v republice vůbec, od roku 2012 mu patří pomyslná druhá příčka po kraji Středočeském.

V roce 2015 byl v Ústeckém kraji průměrný věk obyvatel 41,4 let, přičemž proti roku 1991 vzrostla jeho hodnota o 5,9 roku. V ženské části populace byl průměrný věk v loňském roce 42,7 let (proti 1991 více o 5,8 roku), u mužů to bylo o necelé tři roky méně, a to 40,0 let (proti 1991 více o 6,1 roku). Lze pozorovat, že průměrný věk se zvyšuje rychleji u mužů než u žen.

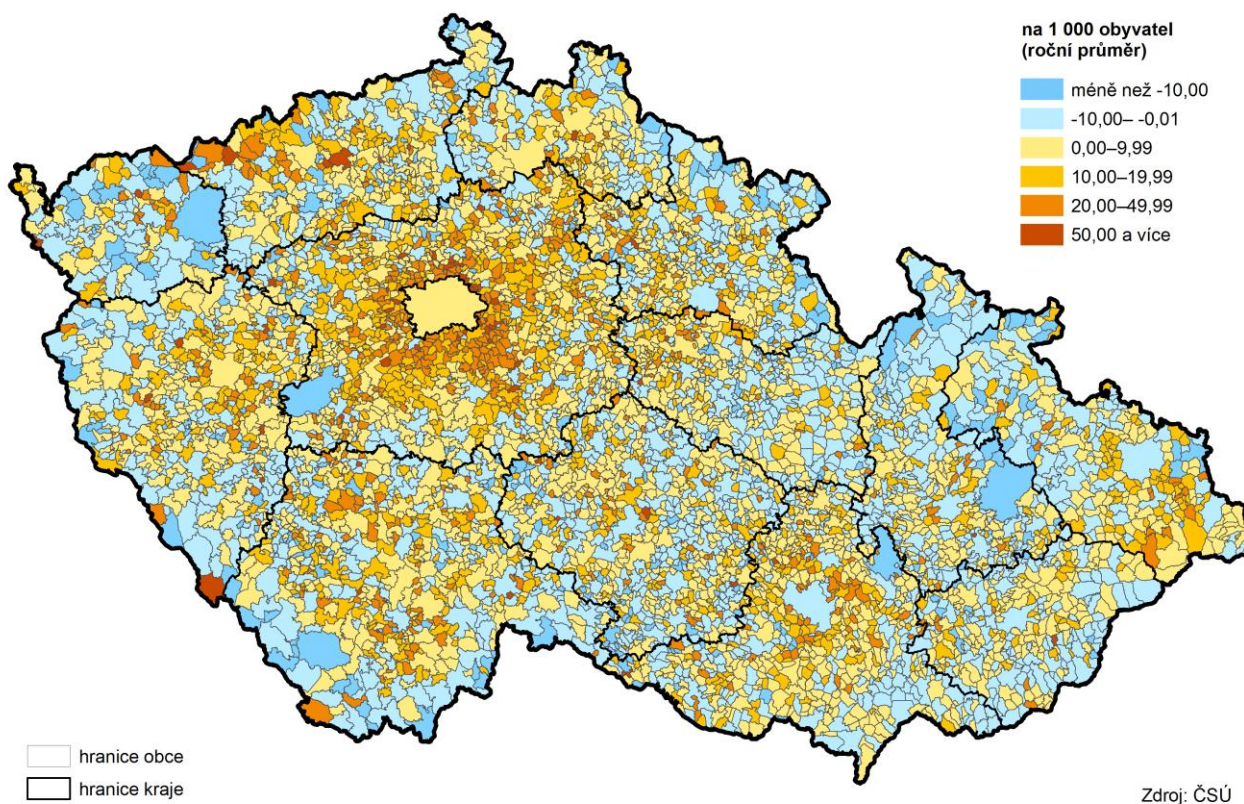
Podíl seniorů na celkové populaci posiluje.

Dalšími ukazateli, které hodnotí vzájemné zastoupení jednotlivých věkových skupin v populaci, jsou indexy závislosti. Index závislosti I (počet dětí ve věku 0 až 14 let na 100 osob ve věku 15 až 64 let) byl v kraji v loňském roce 23,8 a v meziročním srovnání stoupl o 0,4 p.b. Ukazatel nám říká, že na 100 obyvatel ve věku 15–64 let připadlo téměř 24 dětí. Hodnota indexu závislosti II, která dosáhla hodnoty 26,6, ukázala, že na 100 obyvatel ve věku 15–64 let připadlo 27 osob starších 65 let. Poslední hodnota, kterou lze měřit vzájemné zastoupení věkových skupin, je index ekonomického zatížení, který udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadlo 50,4 obyvatel v dětském a poproduktivním věku (stejná hodnota v České republice byla 50,8).

Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v letech 2010 až 2015



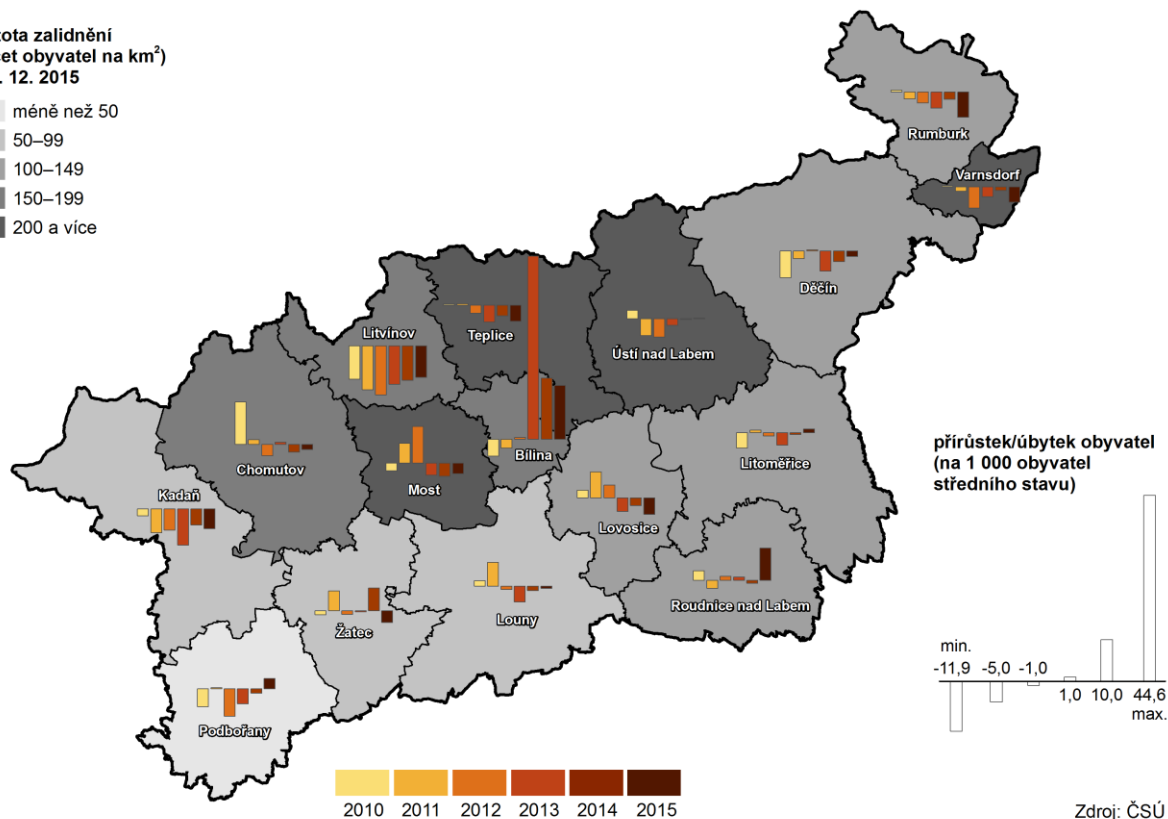
Přírůstek/úbytek počtu obyvatel stěhováním v obcích v letech 2010 až 2015



Pohyb obyvatel ve správních obvodech ORP Ústeckého kraje v letech 2010 až 2015

hustota zalidnění
(počet obyvatel na km²)
k 31. 12. 2015

- méně než 50
- 50–99
- 100–149
- 150–199
- 200 a více

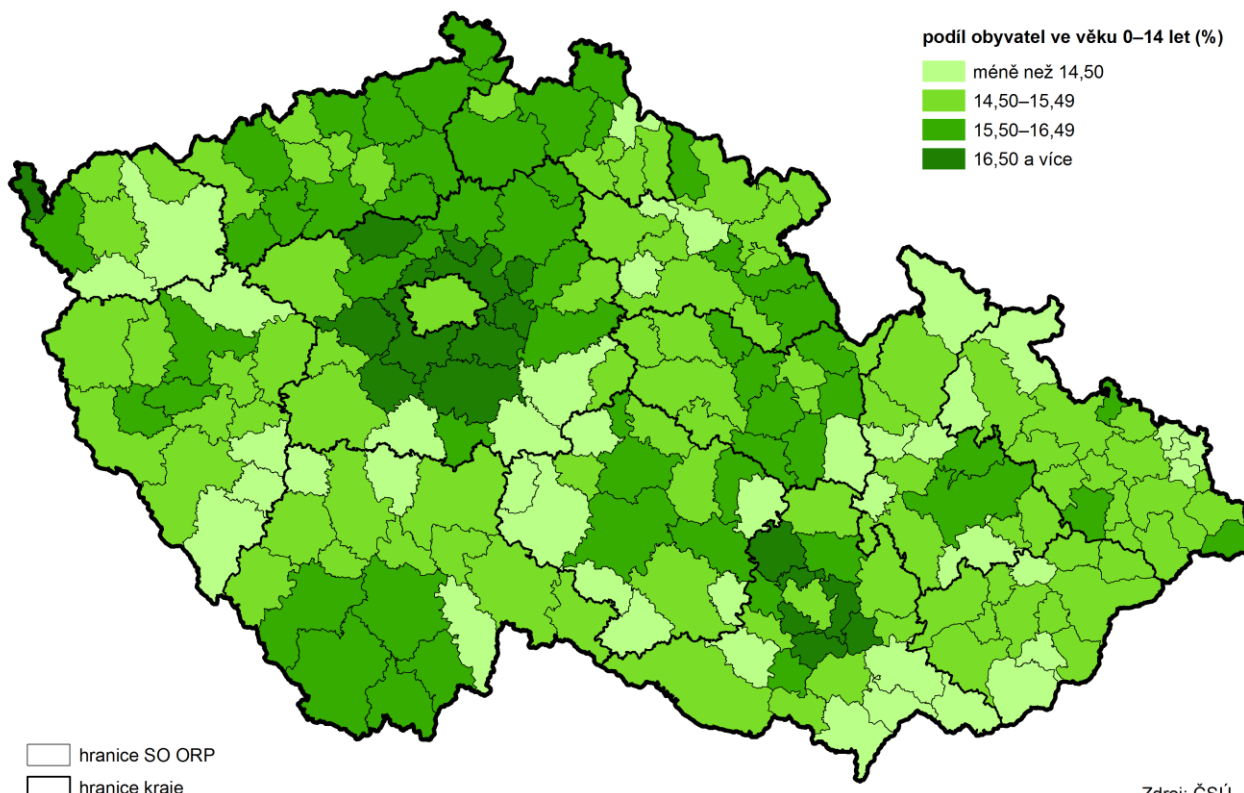


Zdroj: ČSÚ

Děti ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2015

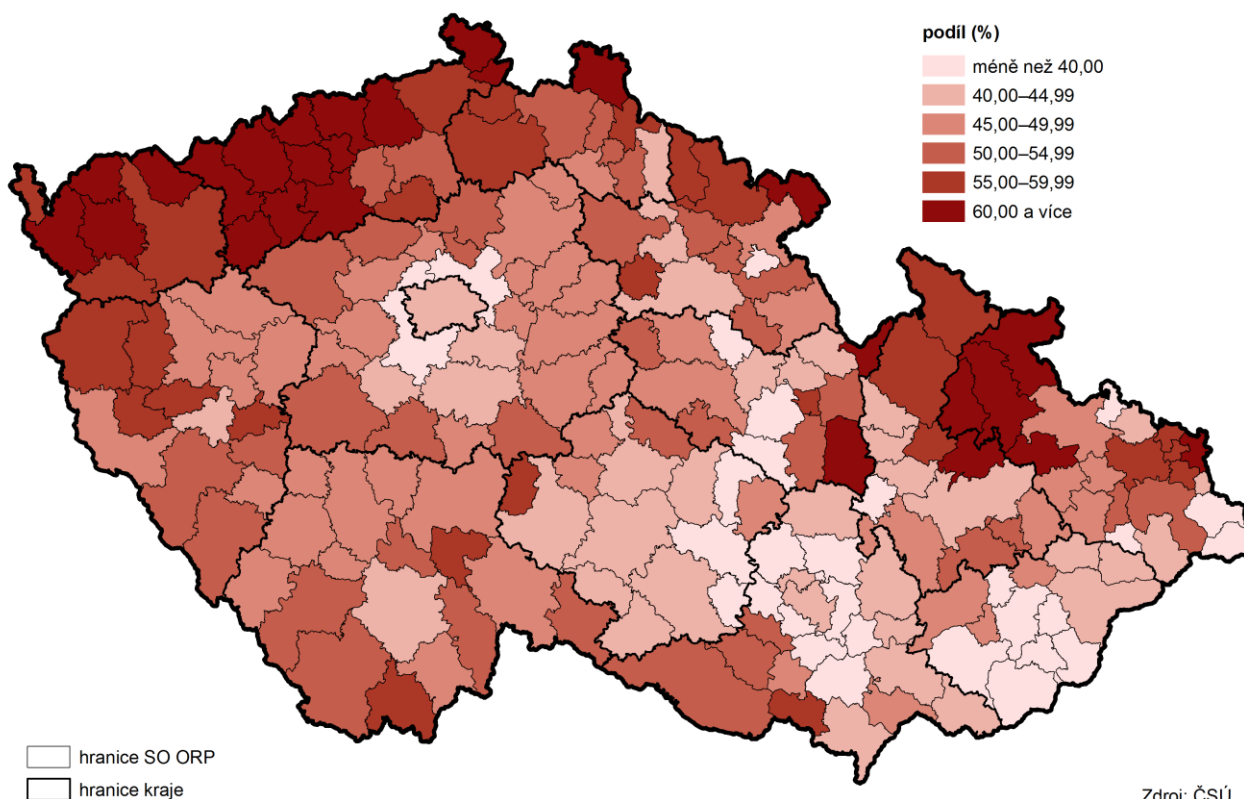
podíl obyvatel ve věku 0–14 let (%)

- méně než 14,50
- 14,50–15,49
- 15,50–16,49
- 16,50 a více

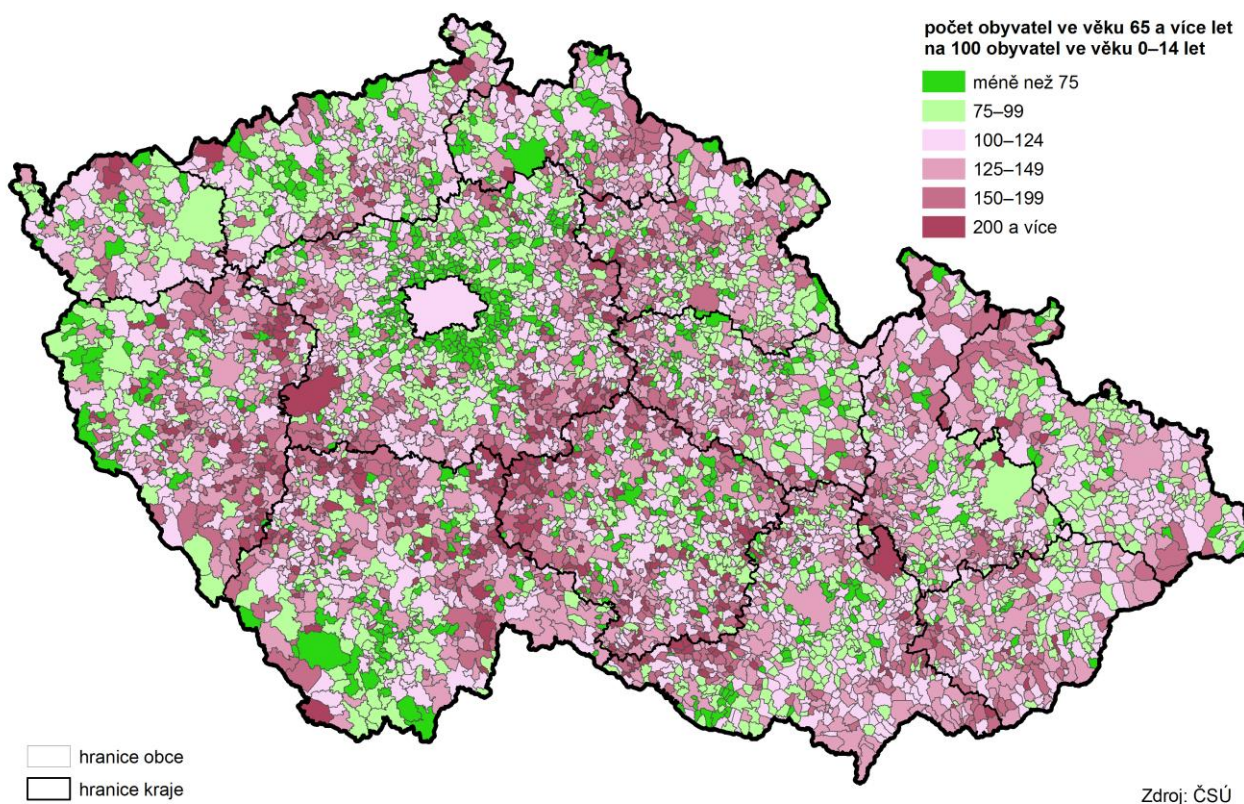


Zdroj: ČSÚ

Živě narození mimo manželství ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v roce 2015



Index stáří v obcích k 31. 12. 2015



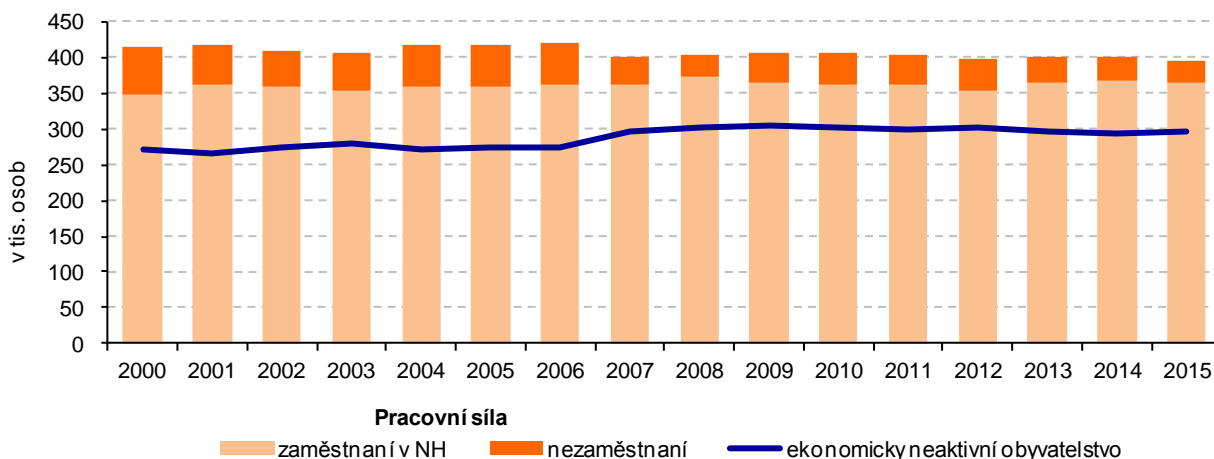
2. Sociální vývoj

Výsledky VŠPS

V kategorii pracovní síla vzrostl počet zaměstnaných za současného úbytku nezaměstnaných.

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo, tvořící pracovní sílu², jsou osoby patnáctileté a starší, které splňují požadavky na zařazení mezi zaměstnané a nezaměstnané. Z výběrového šetření pracovních sil (VŠPS), ze kterého jsou údaje o ekonomické aktivitě populace získávány, vyplývá, že pracovní potenciál Ústeckého kraje byl v roce 2015 tvořen 396 tisíci obyvateli. Z celkového počtu připadalo 92,4 % na zaměstnané v národním hospodářství, meziročně se tento podíl zvýšil o 0,9 p.b. Na rozdíl od předchozích let, ovlivňovaných na trhu práce nepříznivou ekonomickou situací, se v Ústeckém kraji již druhým rokem podíl nezaměstnaných na pracovní síle snížil na 7,6 % a byl nejnižší od roku 2000.

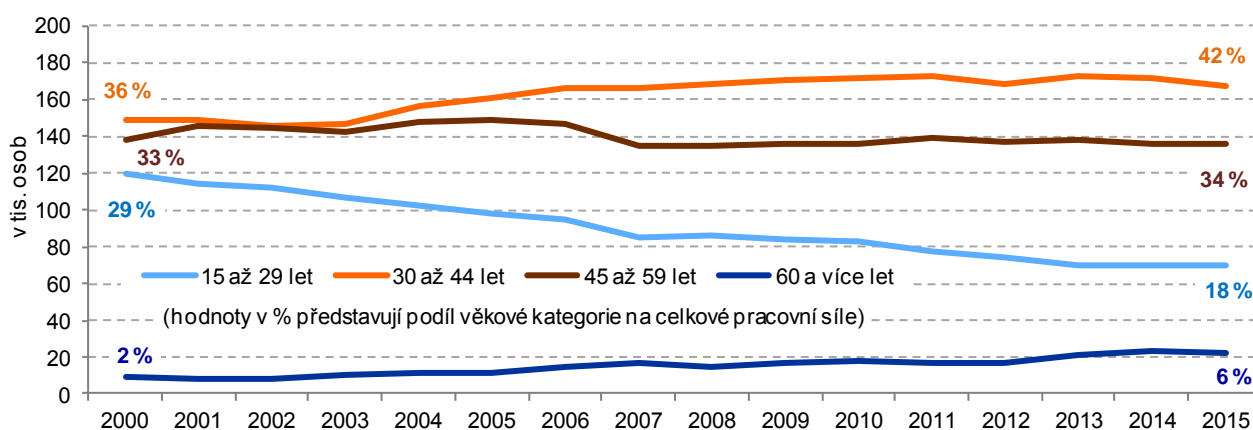
Graf 2.1 Pracovní síla (tis. osob) a ekonomicky neaktivní obyvatelstvo (tis. osob) v Ústeckém kraji



Pracovní síla stárne.

Na změny ve struktuře pracovní síly podle věku působí nejen demografické vlivy, ale i mění se míra ekonomické aktivity u nejmladších (prodlužující se příprava na povolání) i nejstarších věkových kategorií (prodlužování věku pro odchod do důchodu). Ještě v roce 2000 se na pracovní síle v kraji podílely osoby do 30 let 33 %, přitom do roku 2015 jejich podíl klesl o 11,1 p.b. na 17,6 %, republikový průměr dosáhl 17,1 %. Naopak zastoupení 60letých a starších mezi zaměstnanými a nezaměstnanými rostl a v roce 2015 dosáhl v kraji 5,7 % (2,6krát vyšší podíl oproti roku 2000) a v ČR 6,9 % pracovní síly.

Graf 2.2 Pracovní síla (zaměstnaní a nezaměstnaní) podle věku v Ústeckém kraji



Během roku 2015 nárůst míry ekonomické aktivity

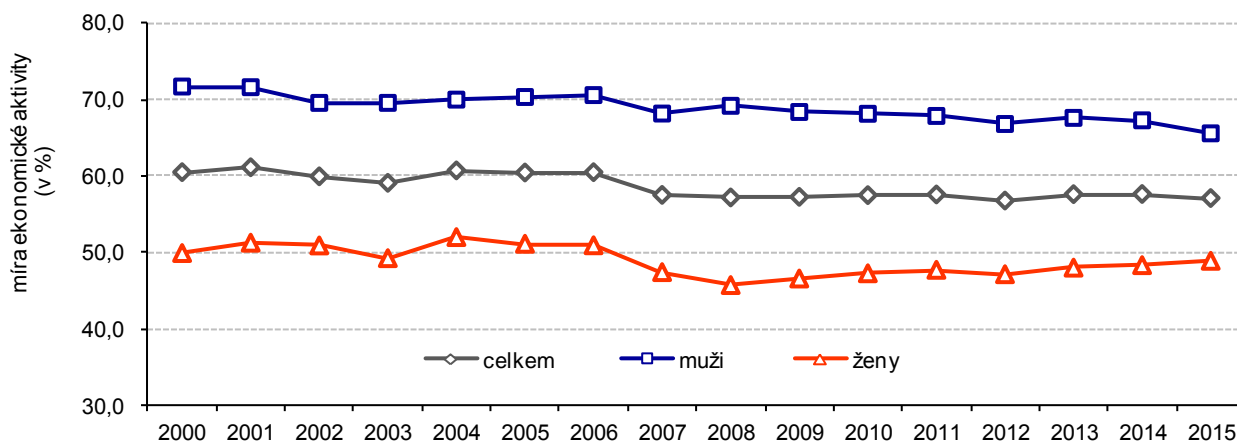
Míra ekonomické aktivity, vyjadřující podíl pracovní síly na počtu všech osob starších 15 let, během roku 2015 mírně poklesla z 57,6 % na 57,1 %. Republikový průměr v roce 2015 činil 59,4 %. Vývoj míry ekonomické aktivity

² Pracovní sílu tvoří osoby ekonomicky aktivní, a to jak zaměstnaní, tak nezaměstnaní. Zaměstnaní se dále člení podle postavení v zaměstnání na zaměstnance, zaměstnavatele a pracující na vlastní účet.

u žen; u mužů nejnižší od roku 2000.

podle pohlaví od roku 2000 přibližuje následující graf 2.3. Lze sledovat, že míra ekonomické aktivity u žen od roku 2009 převážně stoupala (výjimkou byl rok 2012), u mužů byla v roce 2015 zaznamenána nejnižší hodnota od roku 2000.

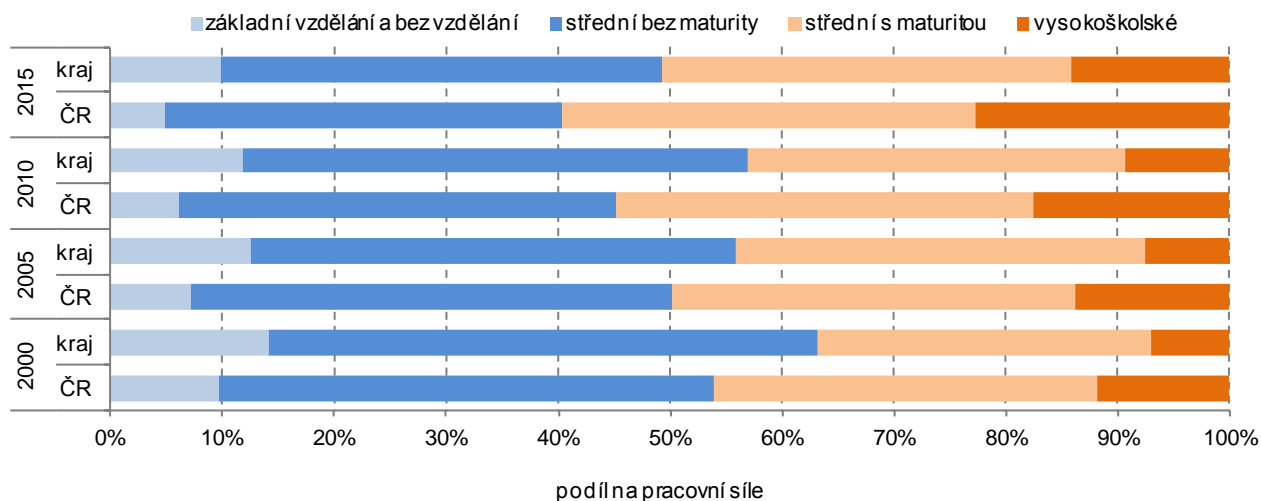
Graf 2.3 Míra ekonomické aktivity podle pohlaví v Ústeckém kraji (v %)



Úroveň vzdělanosti pracovní síly v kraji roste, stále však zaostává za průměrem ČR.

Podíl vysokoškoláků na pracovní síle vzrostl v kraji v roce 2015 na 14,2 %, přitom před pěti lety byl 9,4 % (za průměrem ČR přesto zaostává o 8,4 procentního bodu). Republikové hodnoty nedosahoval ani podíl středoškoláků s maturitou na pracovní síle v kraji. Naproti tomu vyšší než průměr ČR byl podíl středoškoláků bez maturity vč. vyučených, který v roce 2015 dosáhl 39,3 %, proti roku 2010 poklesl o 5,9 p.b. a průměrnou republikovou hodnotu kraj převyšoval o 3,8 p.b. Podíl zaměstnaných a nezaměstnaných se základním vzděláním v kraji byl v roce 2015 (9,9 %) o 5 p.b. vyšší než republikový průměr.

Graf 2.4 Pracovní síla (zaměstnaní a nezaměstnaní) podle vzdělání v Ústeckém kraji a ČR

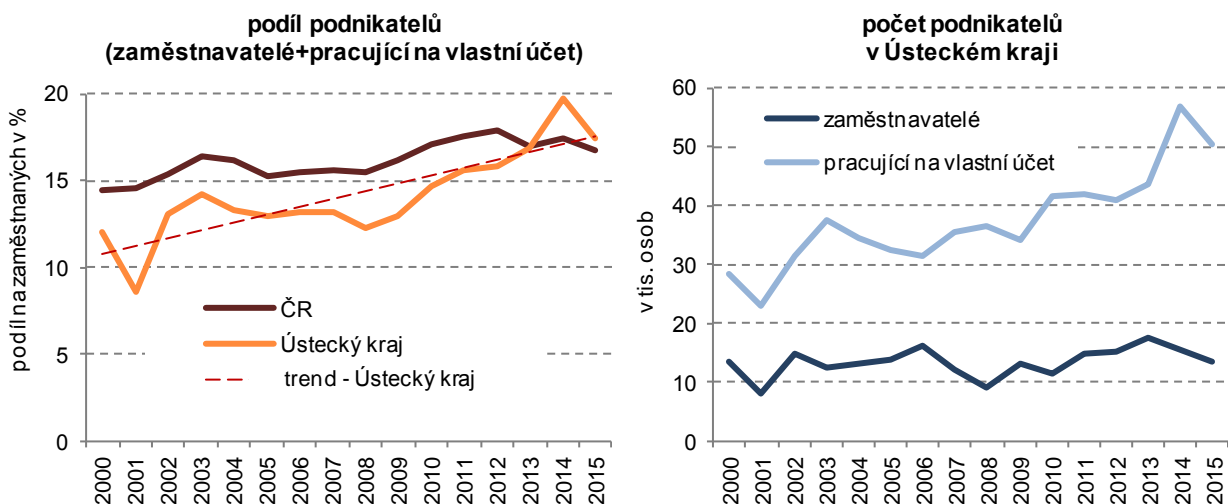


Intenzita podnikatelské aktivity roste.

Z hlediska postavení v zaměstnání tvoří největší podíl zaměstnaných osob zaměstnanci vč. členů produkčních družstev (81,7 % v kraji v roce 2015); v postavení podnikatelů (tj. zaměstnavatelů a pracujících na vlastní účet) působilo v roce 2015 v kraji 17,5 % zaměstnaných osob, republikový podíl přitom činil 16,7 %. Dlouhodobě se (i přes meziroční výkyvy patrné zejména na krajské úrovni) projevuje růst podílu podnikatelů. To je zřejmé i z následujícího grafu, ve kterém byly krajské výkyvy vyrovnány pomocí lineárního trendu. Zatímco počet zaměstnavatelů kolísá s tendencí k poklesu, počet pracujících na vlastní účet naopak dlouhodobě roste.



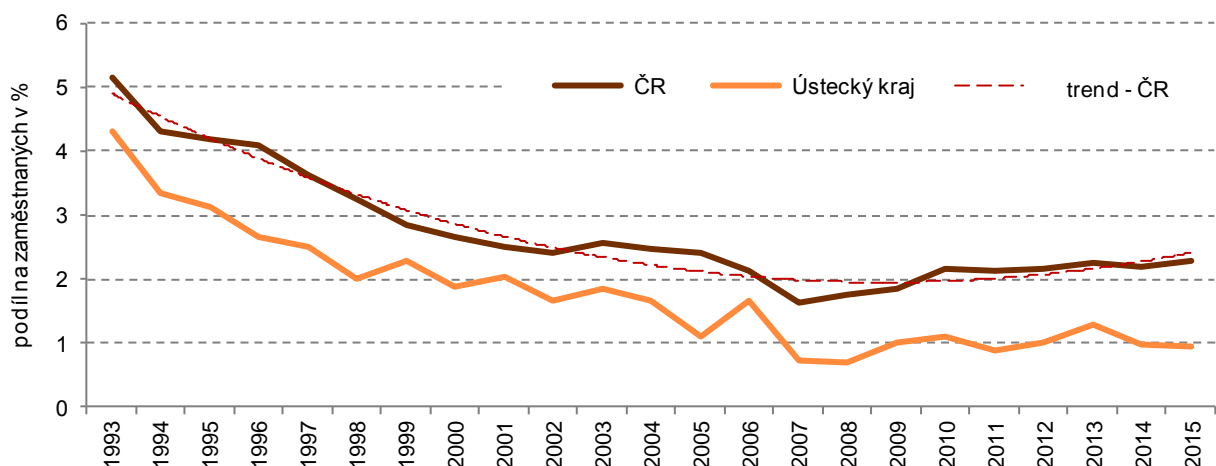
Graf 2.5 Zaměstnaní podle vybraných kategorií postavení v zaměstnání



Počet osob s více zaměstnáními v kraji se pohybuje okolo 1 %.

Počet osob s druhým (či dalším) zaměstnáním se v Ústeckém kraji v posledních deseti letech pohybuje okolo 1 %. V roce 2015 mělo v kraji více zaměstnání 3,5 tis. osob (zhruba stejný počet byl zaznamenán v roce 2012). Na celkovém počtu zaměstnaných se v roce 2015 tyto osoby podílely 1,0 % (při republikovém průměru 2,3 %). Před 20 lety byl tento podíl zhruba trojnásobný.

Graf 2.6 Osoby s druhým (dalším) zaměstnáním



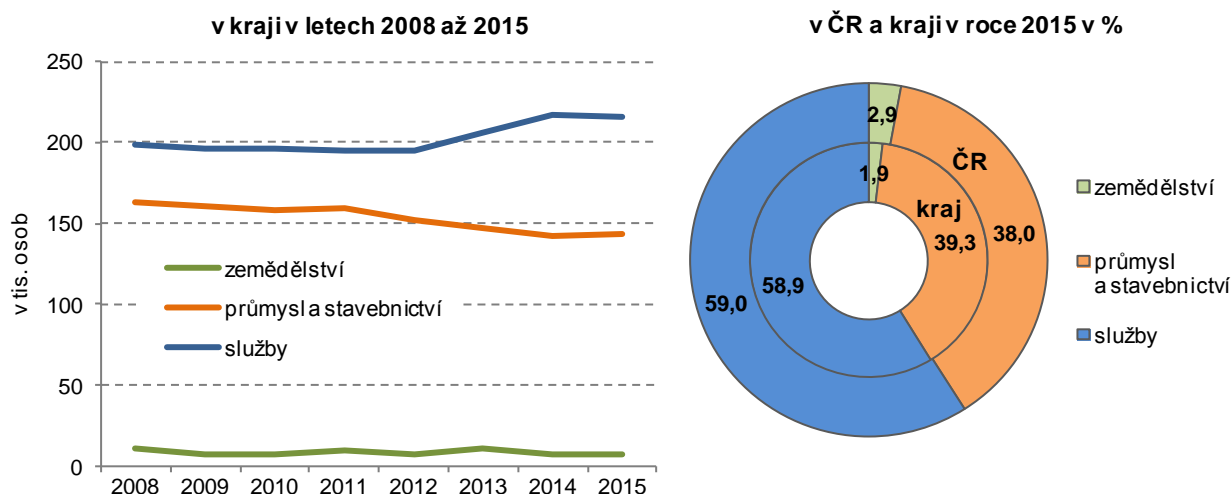
Oživení zaměstnanosti v průmyslu a stavebnictví.

Zaměstnanost podle základních sektorů v Ústeckém kraji zachycuje názorně následující graf. V roce 2015 se podíl zaměstnaných v zemědělství opět snížil (meziročně z 2,1 % na 1,9 %) a dostal se tak na nejnižší hodnotu od roku 1993. Naproti tomu mírný nárůst byl v loňském roce zaznamenán v odvětví průmysl a stavebnictví (meziročně o 0,5 p.b.). Mírný pokles podílu zaměstnaných osob v roce 2015 jsme zaznamenali v sektoru služeb (meziročně o 0,3 p.b.)

Přes mírný nárůst zaměstnanosti v kraji, byla nejnižší v republice.

Míra zaměstnanosti v Ústeckém kraji dlouhodobě výrazně zaostává za celorepublikovou úrovní a v rámci krajů zaujímá jednu z nejnižších hodnot. Pozitivním jevem je, že po meziročním snížení v letech 2010 a 2012, hodnota tohoto ukazatele v Ústeckém kraji v dalších letech meziročně rostla, i když v posledních dvou letech pouze mírně (v roce 2014 o 0,5 p.b. a v roce 2015 vzrostla meziročně o 0,1 p.b.). V roce 2015 dosáhl podíl zaměstnaných ve skupině 15–64letých 52,8 % a byl nejnižší v mezikrajovém srovnání.

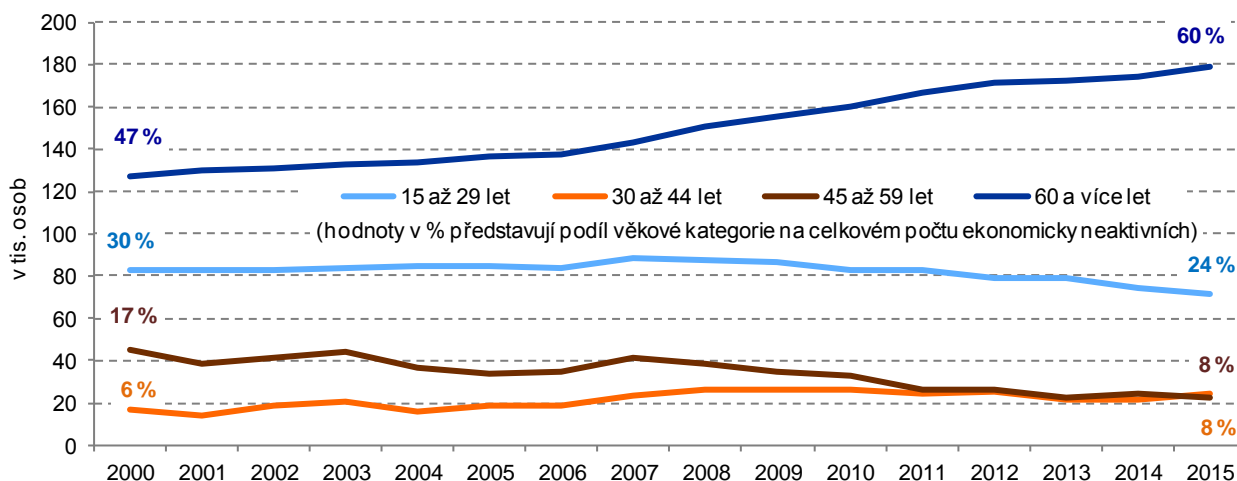
Graf 2.7 Zaměstnané osoby podle odvětvových sektorů v Ústeckém kraji a ČR



Příznivá situace na trhu práce. Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) se v Ústeckém kraji v posledních třech letech vyvíjela příznivým směrem situace na trhu práce. Vlivem zlepšující se ekonomické situace klesaly počty nezaměstnaných. Mezi roky 2014 a 2015 se jednalo o 3,7 tis. osob (tj. téměř o 10 %) na 34,1 tis. osob. Obecná míra nezaměstnanosti v roce 2015 klesla na průměrnou roční hodnotu 7,6 % a převýšila republikový průměr o 2,5 p.b. V mezikrajském srovnání byla druhá nejvyšší.

Počet ekonomicky neaktivních klesl. Počet ekonomicky neaktivních dosáhl v kraji maxima v roce 2009 (303,6 tis.), následoval pozvolný pokles a v roce 2015 dosáhl 297,5 tis. osob. Z celkového počtu tvořily ženy 60,5 % ekonomicky neaktivních. Osoby šedesátileté a starší se na celkovém počtu ekonomicky neaktivních v kraji v roce 2015 podílely 60 % a necelou čtvrtinu tvořily osoby ve věku 15–29 let. Podíl 60letých a starších mezi ekonomicky neaktivními dlouhodobě narůstá (v roce 2000 byl v kraji 47 %), zastoupení osob ve věku 15–29 let klesá.

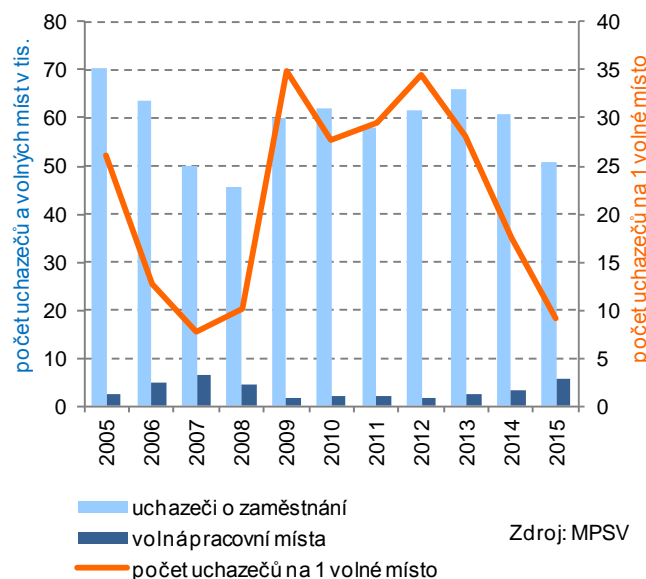
Graf 2.8 Ekonomicky neaktivní v populaci patnáctiletých a starších podle věku v Ústeckém kraji



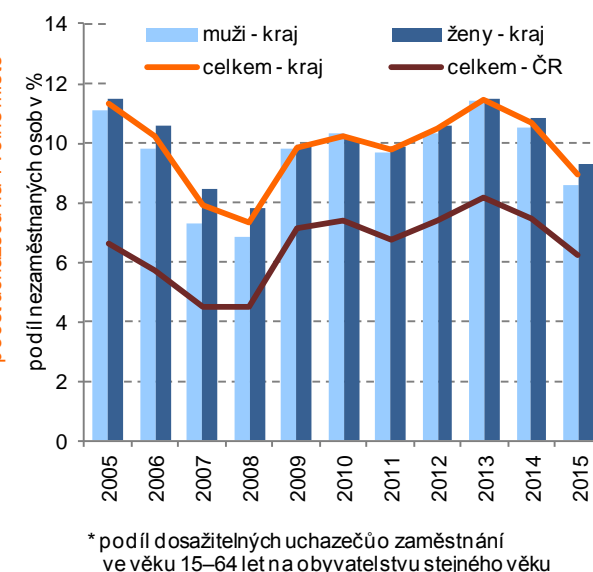
Nezaměstnanost (dle údajů MPSV) Situace na trhu práce (podle údajů MPSV) se v Ústeckém kraji již druhým rokem zlepšuje. Klesá počet uchazečů o zaměstnání, roste počet pracovních příležitostí a již třetím rokem klesá počet uchazečů o práci na 1 volné pracovní místo.



Graf 2.9 Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Ústeckém kraji (stav ke konci roku)



Graf 2.10 Podíl nezaměstnaných osob v Ústeckém kraji a ČR (stav ke konci roku)*

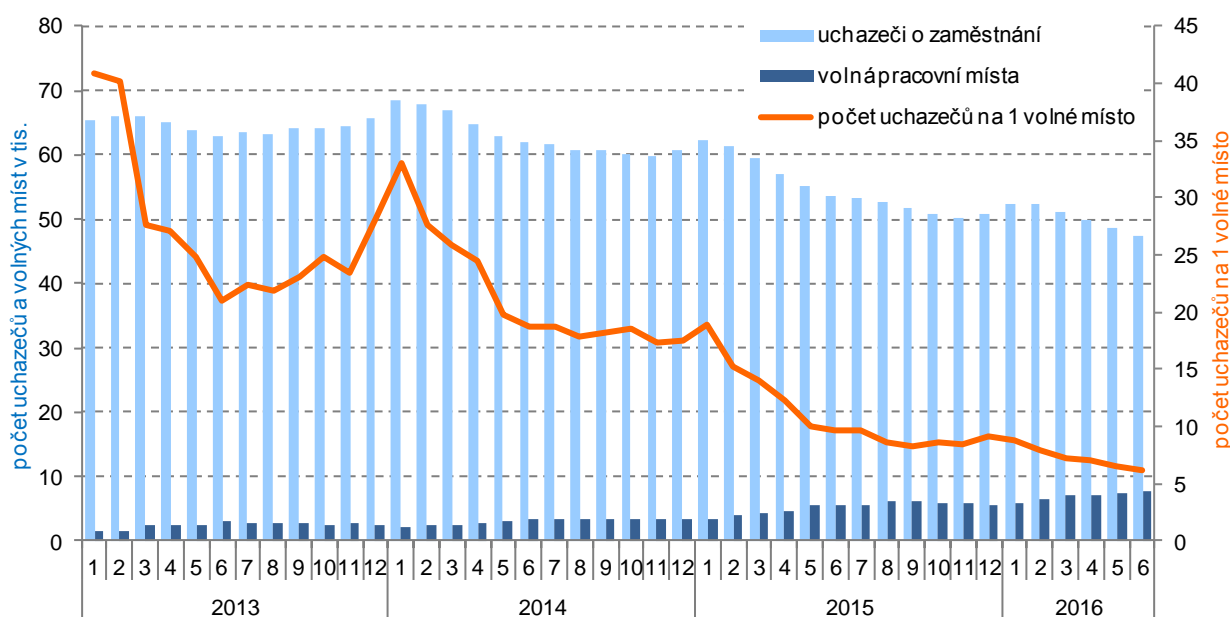


Počet evidovaných uchazečů o práci již druhým rokem klesal.

Ke konci roku 2015 bylo na úřadech práce v kraji registrováno celkem 50 778 uchazečů o zaměstnání, tj. o 16,5 % méně než v předchozím roce. Ke snížení došlo ve všech okresech kraje. Nejvyšší pokles zaznamenaly úřady práce v okrese Litoměřice (o 20,5 %), naproti tomu nejmenší pokles byl v okrese Most (o 13,9 %). Počet uchazečů o zaměstnání k 31. 12. byl v Ústeckém kraji v roce 2015 třetí nejnižší za posledních deset let, po letech 2008 a 2007. Meziroční procentní pokles počtu nezaměstnaných v kraji byl šestý nejnižší mezi kraji.

Z celkového počtu uchazečů o zaměstnání ke konci roku 2015 bylo v Ústeckém kraji celkem 48 900 dosažitelných uchazečů ve věku 15–64 let (96,3 % z počtu nezaměstnaných), tj. o 17,3 % méně než v roce 2014. Meziročně se o 443 osob (o 17,2 %) snížil i počet uchazečů z řad absolventů a mladistvých, o 5,2 % poklesl počet uchazečů se zdravotním postižením a dosáhl 6,7 tis. osob, o 9,1 % nižší byl počet uchazečů s nárokem na podporu.

Graf 2.11 Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Ústeckém kraji (stav ke konci měsíce)



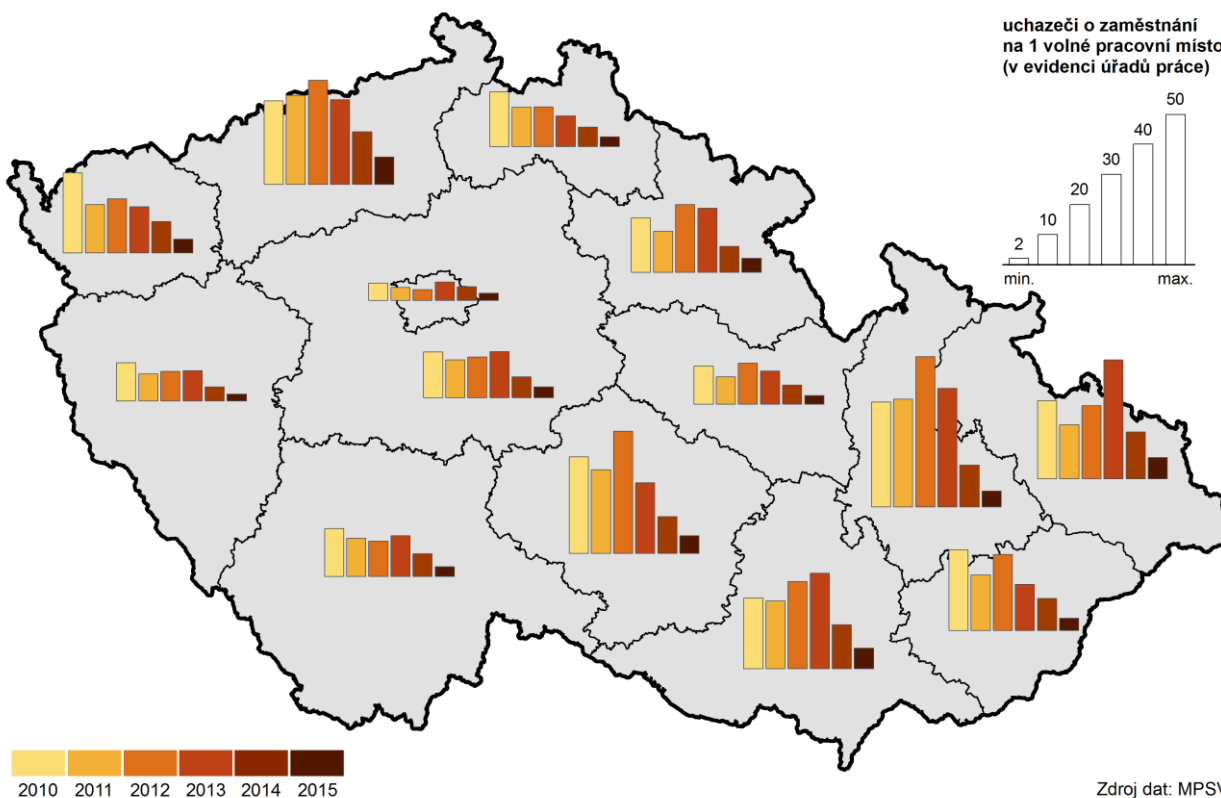
Z grafu č. 2.11, který znázorňuje měsíční počet nezaměstnaných osob a volných pracovních míst, jsou patrné sezónní výkyvy nezaměstnanosti. Počet neumístěných uchazečů o zaměstnání, evidovaných u úřadů práce v Ústeckém kraji, se v jednotlivých měsících roku 2015 pohyboval v rozpětí od 50,2 tisíc osob (listopad) do 62,1 tisíce osob (leden).

Meziroční nárůst volných pracovních míst o více než 60 %.

Spolu s klesajícím počtem uchazečů o zaměstnání se zároveň zvyšovala nabídka volných pracovních míst hlášených úřadům práce. V Ústeckém kraji nabízely úřady práce k 31. 12. 2015 celkem 5 598 volných pracovních míst. Absolventům a mladistvým bylo určeno 1 652 pozic (29,5 %) z celkového počtu volných míst, osobám se zdravotním postižením bylo k dispozici 863 míst (15,4 %).

Meziročně se počet volných pracovních míst v Ústeckém kraji zvýšil o 60,5 %. Navýšení vykázaly úřady práce ve všech okresech kraje. K nejvyššímu nárůstu volných míst došlo v okrese Děčín (o 148,3 %) a v okrese Louny (o 117,7 %), nejméně se nabídka volných pracovních míst meziročně zvýšila v okresech Litoměřice (o 0,5 %) a Most (o 15,4 %).

Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo v krajích v letech 2010 až 2015 (stav k 31. 12.)



Zdroj dat: MPSV

Počet volných pracovních míst roste.

Ke konci prosince 2015 připadlo v Ústeckém kraji na 1 volné pracovní místo celkem 9,07 uchazečů. Meziroční snížení dosáhlo 8,37 osob, když ke konci roku 2014 připadlo na 1 volné pracovní místo 17,44 uchazeče. K poklesu došlo ve všech okresech kraje, nejvyšší snížení zaznamenaly úřady práce v okrese Děčín (o 18,58 osob), nejmenší bylo v okrese Litoměřice (o 2,78 osob).

K poklesu počtu uchazečů na 1 volné místo došlo jak za republiku, tak ve všech krajích. Nejvíce se počet uchazečů snížil v Olomouckém kraji (o 8,60 osob) a v Moravskoslezském kraji (o 8,51 osob), pokles v Ústeckém kraji byl třetí nejvyšší. Nejnižší pokles zaznamenali v Hlavním městě Praze (o 2,14 osob).



Příznivý vývoj pokračoval i v 1. pololetí 2016.

Příznivý vývoj na trhu práce pokračoval i v 1. pololetí roku 2016. Z grafu znázorňujícího měsíční hodnoty podílu nezaměstnaných osob jsou patrné sezónní výkyvy nezaměstnanosti, a to především u mužů, kteří jsou častěji zaměstnáváni v odvětvích vázaných na roční období (např. v zemědělství či stavebnictví). K 30. červnu 2016 podíl nezaměstnaných osob v kraji dosáhl 8,32 %, z toho u mužů 7,86 % a u žen 8,81 %.

Nejnižší průměrný věk evidovaných uchazečů o práci...

Průměrný věk uchazečů o zaměstnání v Ústeckém kraji dosáhl k 31. 12. 2015 hodnoty 40,7 roku a přesto, že se meziročně zvýšil o 0,7 roku byl nejnižší mezi kraji, proti průměru ČR byl nižší o 0,7 p.b.

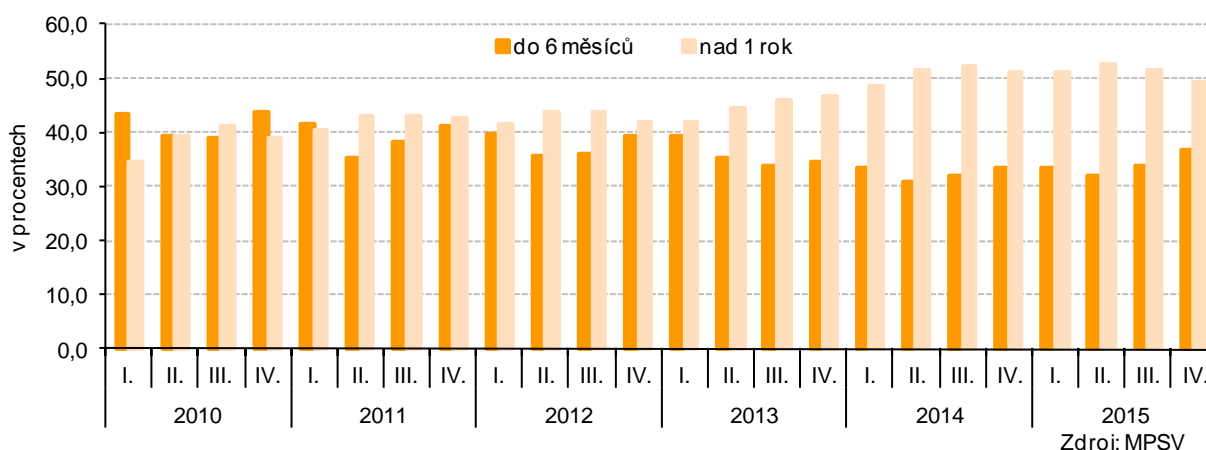
...jedna z nejdelších průměrných dob evidence.

Ve všech krajích bylo i v roce 2015 meziročně zaznamenáno prodloužení průměrné doby evidence uchazečů o práci. Dlouhodobě je v Ústeckém kraji vykazována druhá nejdelší průměrná doba evidence u úřadu práce v České republice po kraji Moravskoslezském (885 dní). V loňském roce byl v kraji uchazeč průměrně evidován 846 dní (o 61 dní více než v roce 2014). Celorepublikový průměr překročil Ústecký kraj o 164 dní.

Počet uchazečů v evidenci déle než 1 rok klesal rychleji než celkový počet uchazečů.

Ke konci roku 2015 bylo v kraji evidováno 25 089 uchazečů o zaměstnání po dobu delší než 1 rok (tj. o 19,6 % méně než v roce předchozím). Jejich podíl na všech uchazečích dosáhl 49,4 %. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných na osobách v produktivním věku (15–64 let) činil na konci roku 2015 v kraji 4,6 % a byl o 1 p.b. nižší než v roce předchozím. Nezaměstnanost delší než 1 rok je v kraji dlouhodobě nejvyšší v mezikrajovém srovnání. Republikový průměr činil 2,7 %.

Graf 2.13 Vývoj podílu krátkodobě a dlouhodobě nezaměstnaných v Ústeckém kraji dle čtvrtletí (v %)

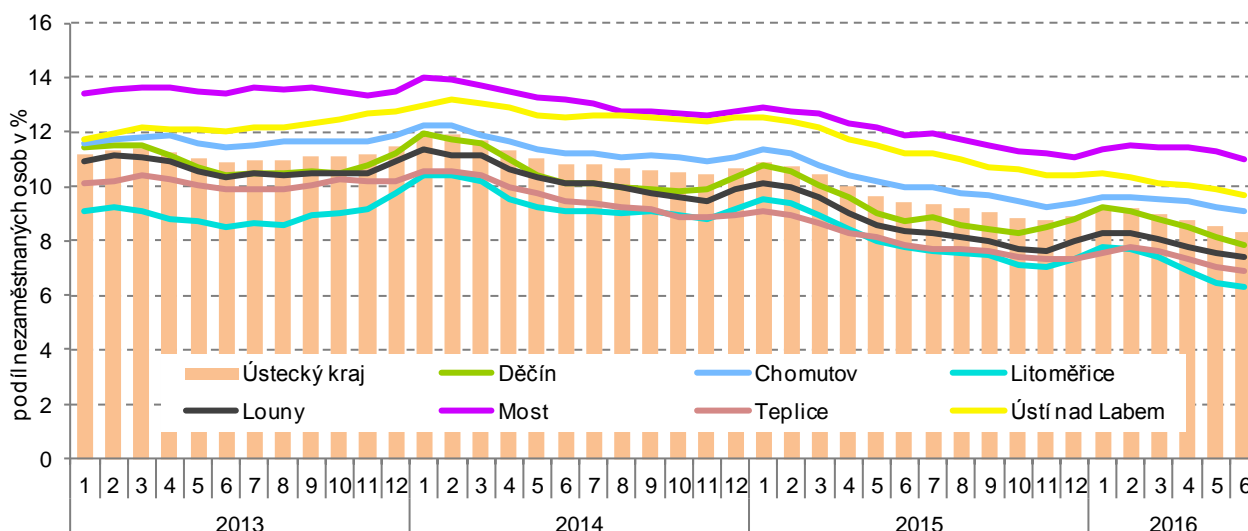


Okresy kraje nadále mezi nejhůře postiženými nezaměstnaností.

V rámci celé České republiky se okresy Ústeckého kraje svým umístěním pohybují ve čtvrtině okresů s nejhůřším umístěním (z celkového počtu 77 okresů ČR). Dlouhodobě nejhůřší umístění vykazují okresy Most a Ústí nad Labem. V závěru roku si postavení mezi okresy vylepšily všechny okresy kraje. Pro okresy Děčín, Litoměřice a Louny bylo toto umístění jejich nejlepší za celý uplynulý rok. K největšímu zlepšení došlo během roku 2015 v okrese Litoměřice, který se z 63. příčky ke konci měsíce ledna dostal na 59. příčku ke konci měsíce prosince. Jediné zhoršení postavení jsme zaznamenali u okresu Teplice, které během roku 2015 pokleslo z 59. na 60. příčku.



Graf 2.14 Podíl nezaměstnaných osob v Ústeckém kraji a jeho okresech (stav ke konci měsíce)*

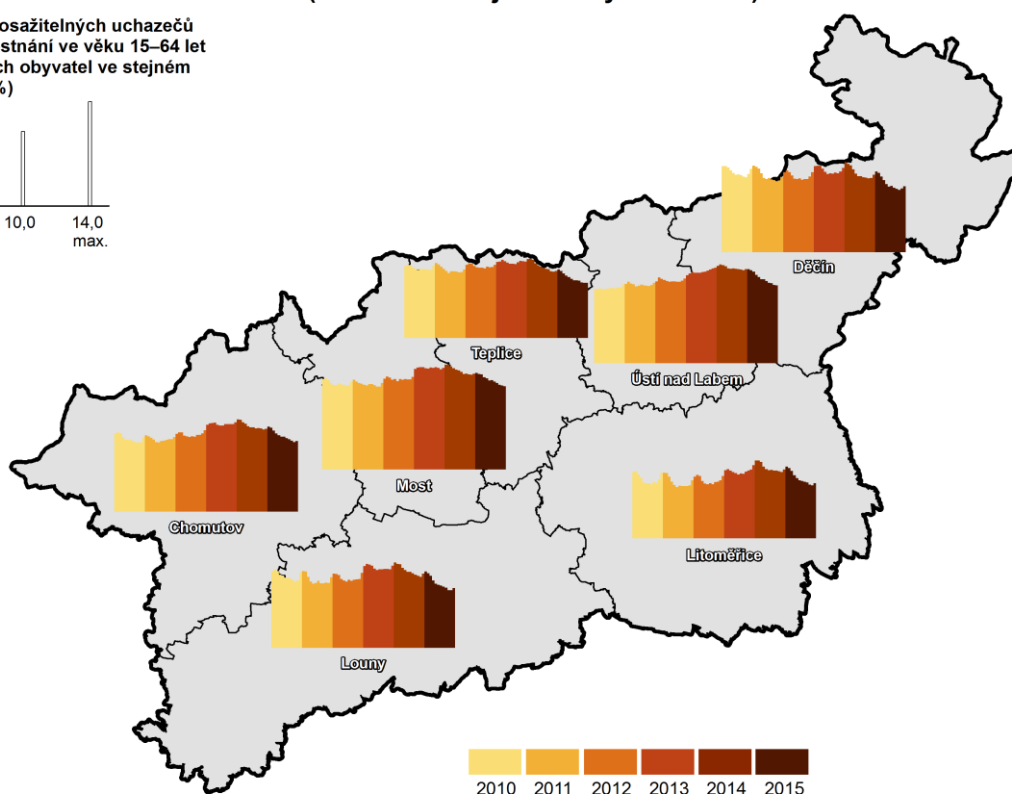
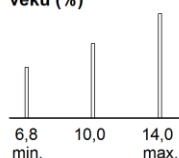


* podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejné věku

Zdroj: MPSV

Nezaměstnanost v okresech Ústeckého kraje v letech 2010 až 2015 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku (%)

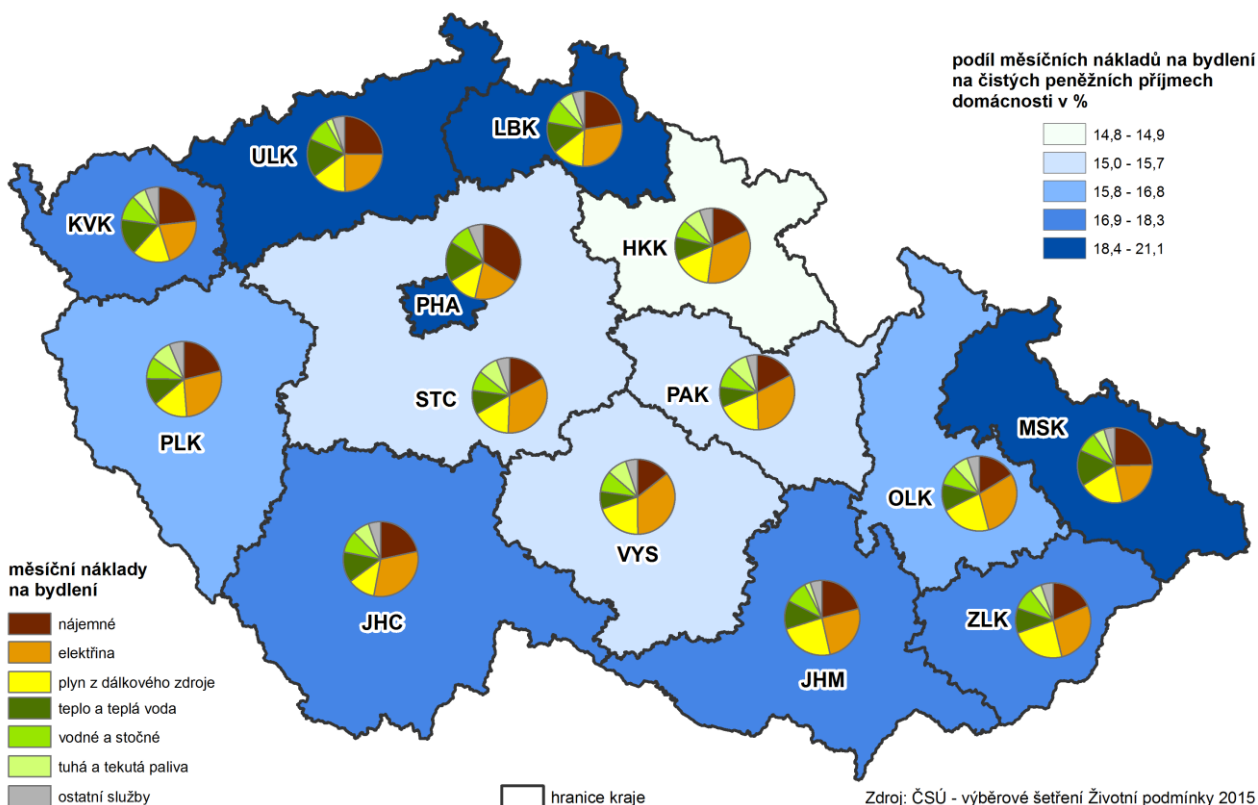


Zdroj: MPSV

SILC
Příjmy domácností rostly.

Z výsledků výběrového šetření o sociální a ekonomické situaci domácností Životní podmínky 2015 (ŽP 2015) je patrné, že průměrné čisté příjmy v Ústeckém kraji vzrostly z 140,5 tis. Kč v roce 2013 na 141,2 tis. Kč v roce 2014, což představuje nárůst 691 Kč. Téměř polovinu (49,3 %) tvořily v roce 2014 příjmy z hlavního zaměstnání, proti předchozímu roku vzrostl jejich podíl o 4,3 p.b. Z pohledu čistého měsíčního příjmu na osobu se zvýšil podíl domácností s 10 001–20 000 Kč (o 1,6 p.b.) a mírně i ve skupině 30 001 Kč a více na osobu (o 0,3 p.b.).

Náklady domácností na bydlení v krajích ČR v roce 2014



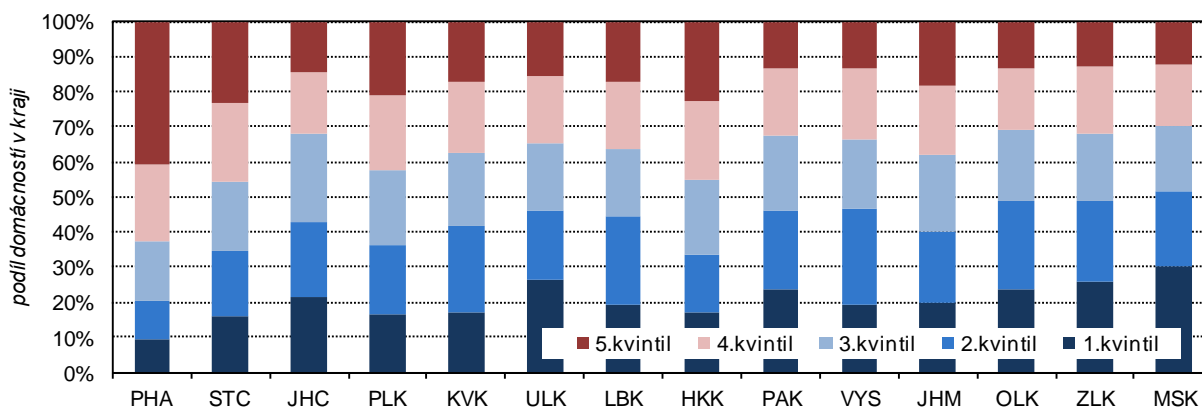
V Ústeckém kraji je druhý nejvyšší podíl domácností s nejnižšími příjmy.

V následujícím zobrazení je znázorněno rozdělení domácností podle čistého peněžního příjmu na osobu, které se provádí tak, že se domácnosti setřídí podle výše čistého peněžního příjmu na osobu do 5 stejně velkých skupin, jedná se o tzv. kvintilové rozdělení. Z tohoto rozdělení je patrné, že nejvyšší podíl domácností v prvním kvintilu s nejnižšími příjmy se nachází v Moravskoslezském (30 %) a Ústeckém kraji (26,4 %), tj. v krajích s nejvyšším podílem nezaměstnaných. Nejnižší procento domácností v prvních třech kvintilech vidíme v Hl. m. Praze, kde se naproti tomu nachází nejvyšší podíl domácností s nejvyššími příjmy – 40,6 % z celkového počtu domácností v kraji.



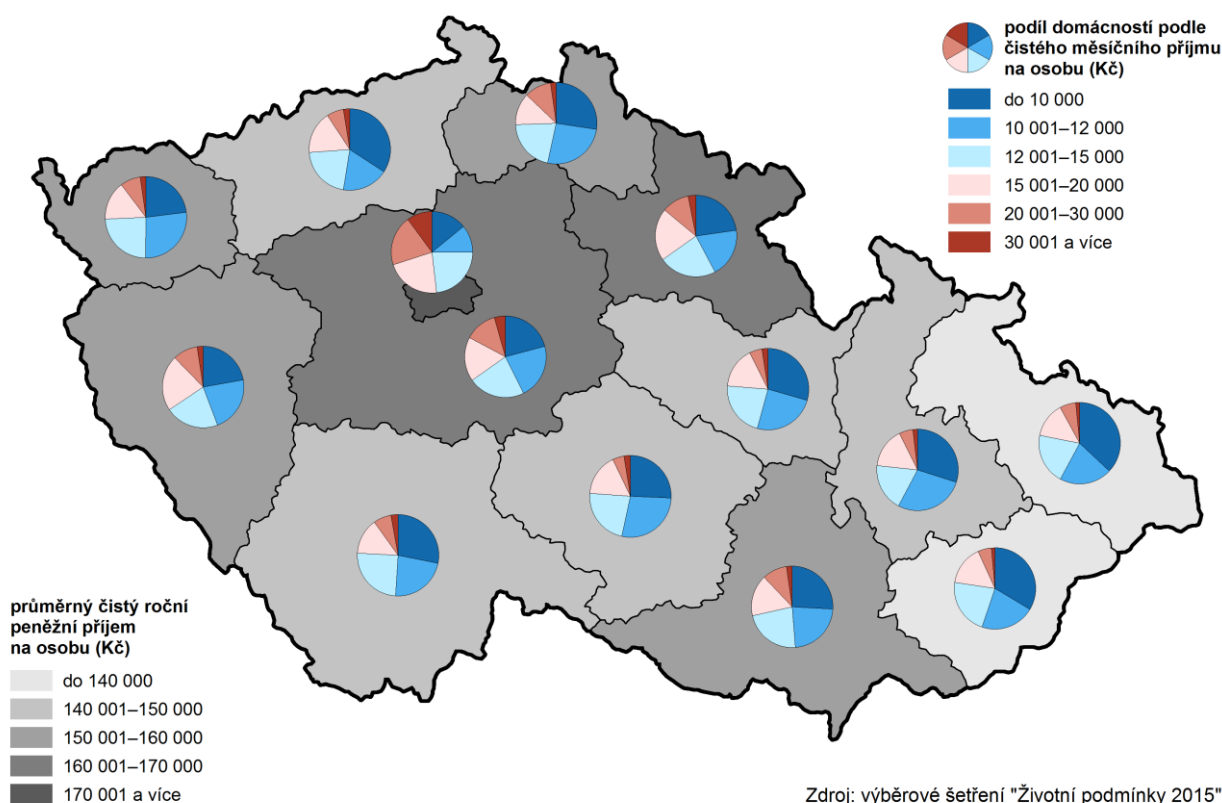
Podíl domácností jednotlivých krajů podle kvintilového rozdělení domácností ČR na základě čistého peněžního příjmu v roce 2014

Rozdělení domácností v celé ČR	1.kvintil: 20 % dom.s nejnižšími příjmy	2.kvintil: druhých 20 % domácností	3.kvintil: třetích 20 % domácností	4.kvintil: čtvrtých 20 % domácností	5.kvintil: 20 % dom. s nejvyššími příjmy
Počet domácností v ČR	865 080	865 026	865 027	865 212	864 304
Horní hranice čistého peněžního příjmu na osobu v ČR (Kč)	111 712	135 169	160 812	209 918	x



Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2015"

Příjmy domácností podle krajů v roce 2014



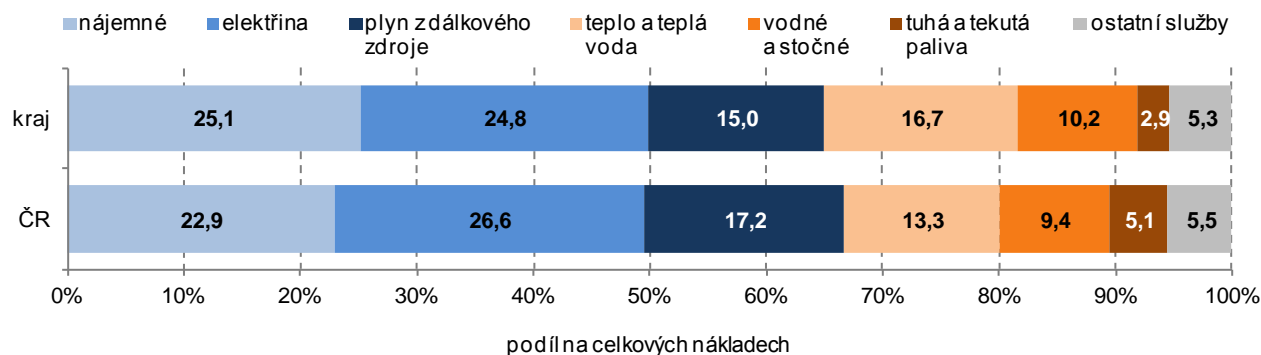
Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2015"

Snížení podílu domácností, pro které byly náklady na bydlení velkou zátěží.

Zlepšení finanční situace domácností se odrazilo i v tom, jak domácnosti vycházely se svými příjmy. Více než pětinu čistých příjmů zaujímalý náklady na bydlení, podle šetření ŽP 2015 představovaly v roce 2014 v Ústeckém kraji 21,1 % (nárůst proti roku 2013 o 0,8 p.b.). Podle výsledků šetření poklesl v kraji podíl domácností, pro které byly náklady na bydlení velkou zátěží, zatímco v roce 2013 se jednalo o 26,3 % domácností, v roce 2014 tento podíl tvořil

23,7 %. Nejvyšší podíl těchto domácností byl v Moravskoslezském kraji (31,9 %), nejnižší pak v Jihočeském kraji (18,8 %). Nejširší skupinu v kraji představují domácnosti, pro které jsou náklady na bydlení určitou zátěží, v roce 2015 jich bylo 67 %, jejich podíl se meziročně zvýšil o 4,1 p.b. Žádnou zátěží nebyly náklady pro 9,3 % domácností v Ústeckém kraji, jejich podíl meziročně poklesl o 1,5 p.b. Nejvyšší podíl těchto domácností nacházíme v Hl. m. Praze (16,4 %) a nejnižší podíl domácností, které náklady na bydlení vůbec nezatěžují, byl ve Středočeském, Plzeňském a Zlínském kraji (všechny více než 6 %).

Graf 2.15 Struktura nákladů domácností na bydlení v Ústeckém kraji a ČR podle šetření ŽP 2015



Podíl nákladů na nájemné a elektřinu v kraji je vyšší než v ČR a pátý nejvyšší mezi kraji.

Polovinu nákladů na bydlení představovalo v Ústeckém kraji nájemné a elektřina. Podíl nákladů na nájemné v roce 2014 meziročně vzrostl o 0,4 p.b., u elektřiny o 1 p.b. Nárůst jsme zaznamenali rovněž u vodného a stočného (o 0,3 p.b.). Největší pokles byl u plynu (o 1,6 p.b.), u tepla a teplé vody představovalo meziroční snížení 0,7 p.b. a u tuhých a tekutých paliv 0,4 p.b. Při porovnání nákladů kraje s republikovým průměrem u jednotlivých položek vyznívá pro kraj příznivěji podíl nákladů na elektřinu, plyn z dálkového zdroje, tuhá a tekutá paliva a ostatní služby.

V mezikrajovém srovnání je podíl nájemného na celkových nákladech na bydlení v Ústeckém kraji čtvrtý nejvyšší mezi kraji; nejvyšší, zhruba třetinu nákladů zaujímá v Hl. m. Praze, nejnižší pak v Kraji Vysočina. Podíl nákladů na elektřinu, plyn z dálkového zdroje a na tuhá a tekutá paliva je v kraji na třetí a čtvrté nejnižší pozici mezi kraji. Naproti tomu nejvyšší podíl nákladů na domácnost pro obyvatele Ústeckého kraje představují náklady na vodné a stočné a druhé nejvyšší na teplo a teplou vodu.

Průměrné mzdy
Meziroční nárůst průměrné mzdy.

Nejen vývoj nezaměstnanosti, ale i průměrných mezd byl v roce 2015 příznivější než v předchozím období. Podle údajů³ přebíraných z MPSV (šetření o průměrném výdělku) a MF (šetření o platu) dosáhla v roce 2015 průměrná hrubá měsíční mzda⁴ v Ústeckém kraji 25 301 Kč. Jednalo se o sedmou nejvyšší mzdu mezi kraji v ČR, přičemž za republikovým průměrem zaostávala o 2,9 tis. Kč, proti nejvyšší vyplácené mzdě v Hl. m. Praze byla mzda v kraji nižší o více než 11 tis. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem došlo k jejímu nominálnímu zvýšení o 4,0 %; vlivem relativně nízkého meziročního nárůstu spotřebitelských cen (míra inflace v roce 2015 v ČR⁵ činila 0,3 %) vzrostla reálně průměrná mzda v kraji o 3,7 %. Průměrný reálný růst mezd v ČR přitom činil 2,0 %.

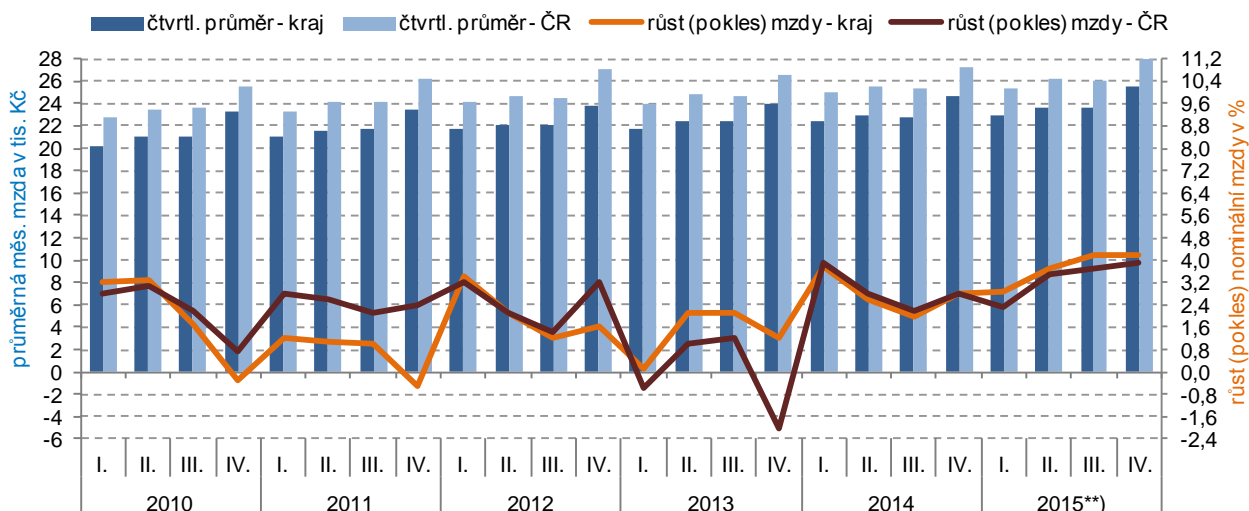
³ Údaje o průměrných mzdách jsou výsledkem strukturálního šetření mezd Ministerstva práce a sociálních věcí (šetření o průměrném výdělku) a Ministerstva financí ČR (šetření o platu). Toto výběrové šetření se odlišuje od ostatních mzdových zjišťování, neboť jsou přímo sledovány mzdy jednotlivých zaměstnanců a nikoli celkové objemy mzdových prostředků na úrovni podniků či organizací.

⁴ Průměrná hrubá měsíční mzda počítaná podle skutečného místa pracoviště zaměstnanců – tzv. pracovištní metodou (nikoli podle sídla podniku); za osoby přepočtené na plně zaměstnané.

⁵ Souhrnný index nárůstu spotřebitelských cen za jednotlivé kraje není k dispozici.



Graf 2.16 Průměrná hrubá měsíční mzda¹⁾ a její meziroční změny



*) podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané

***) předběžné údaje

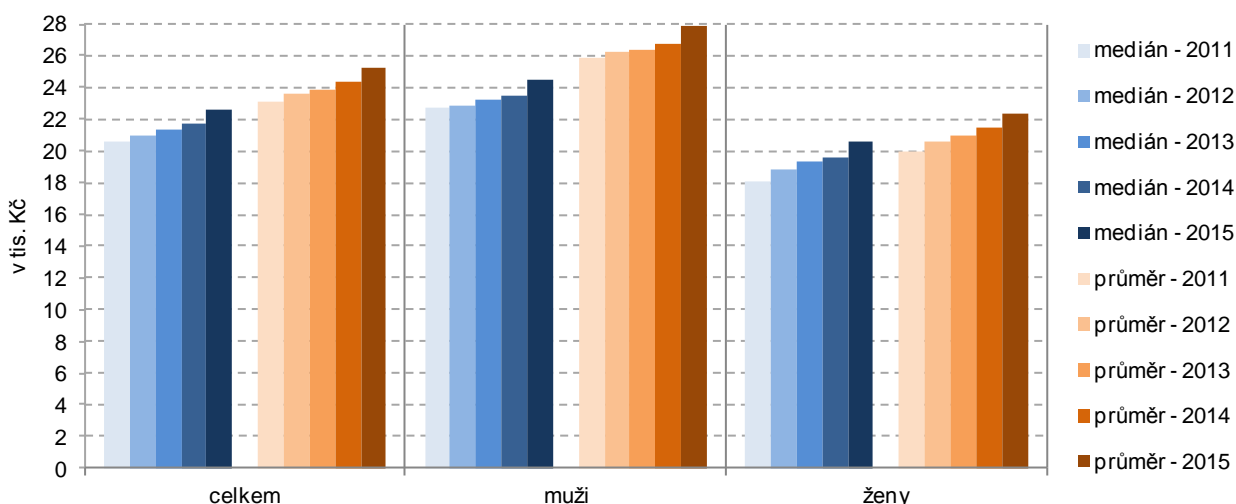
...rozdíl mezi průměrným výdělkem mužů a žen.

Toto šetření opět potvrdilo vyšší hladinu mezd u mužů, v roce 2015 dosáhl rozdíl mezi průměrným výdělkem mužů a žen v Ústeckém kraji 5,4 tis. Kč a pomalu se přibližuje rozdílu na celorepublikové úrovni, kdy tento rozdíl činil 6,7 tis. Kč. Je třeba uvést, že v roce 2011 došlo při šetření mezd k metodické změně. Na rozdíl od předchozích let šetření zahrnuje i data za podniky s 1 až 9 zaměstnanci, fyzické osoby a neziskové instituce a výsledky let od roku 2011 tak nejsou s předchozími roky srovnatelné.

Medián mezd nadále pod úrovní průměrného výdělku.

Ve výběrovém šetření mezd není používána pouze průměrná mzda (aritmetický průměr), ale rovněž medián mezd⁶⁾. V Ústeckém kraji dosáhl v roce 2015 medián mezd 22 664 Kč, rozdíl proti průměrnému výdělku na konci roku 2015 činil 2 657 Kč. Při porovnání s ostatními kraji se Ústecký kraj nachází výš mediánu mezd ve spodní polovině krajů a obsadil osmé místo. Za nejvyšší hodnotou mediánu mezd v Hl. m. Praze zaostává krajská hodnota již o více než 6 tisíc korun, proti nejnižšímu Karlovarskému kraji je naopak o 897 Kč vyšší.

Graf 2.17 Medián mezd a průměrná hrubá měsíční mzda podle pohlaví v Ústeckém kraji



⁶⁾ Medián mezd představuje hodnotu mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení. To znamená, že polovina hodnot mezd je nižší a druhá polovina je vyšší než medián.

Školství

Vzdělání je považováno za významný zdroj ekonomické prosperity a udržitelného rozvoje společnosti. Obsazenost jednotlivých stupňů školských zařízení v kraji je dána demografickým vývojem obyvatelstva, týká se to především nižších stupňů (mateřské školy, základní školy i většina typů středních škol), neboť ty se nacházejí v blízkém okolí bydliště a jsou většinou snadno dostupné. Tak, jak se mění věková struktura obyvatelstva určitého území v čase, promítá se tento vývoj i do počtu žáků a studentů jednotlivých typů škol (viz graf 2.18).

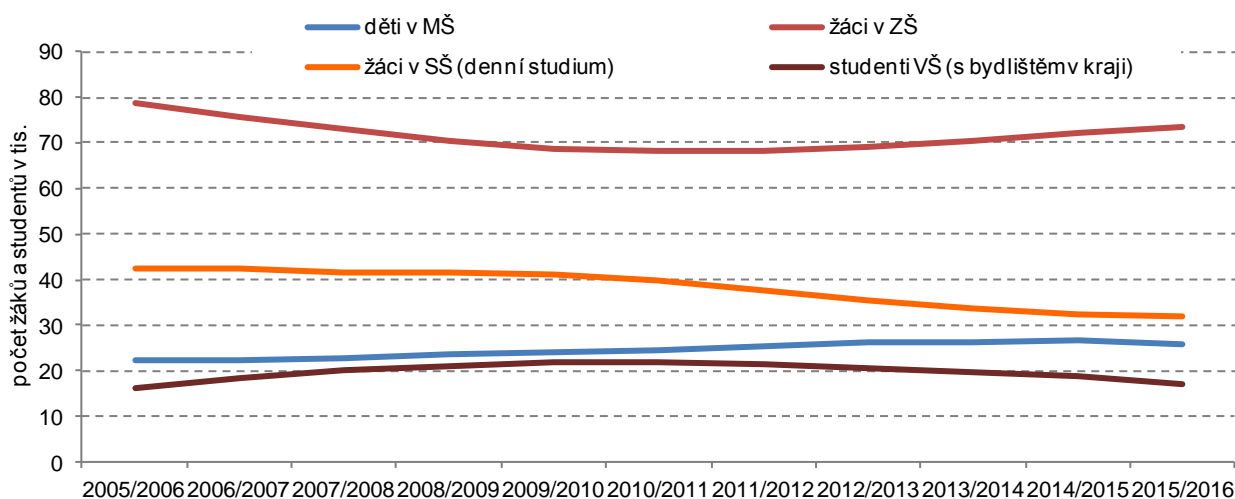
V posledním roce pokles počtu dětí v předškolních zařízeních...

Předškolního vzdělávání, které je ve vzdělávacím systému ČR zajišťováno především mateřskými školami, se účastní i přes nepovinnou docházku velké procento dětí. Od školního roku 2006/07 počet dětí navštěvujících mateřskou školu v kraji trvale rostl, meziroční přírůstky se však od školního roku 2013/2014 snižovaly a v posledním roce došlo dokonce k poklesu o 510 dětí.

...počet žáků základních škol roste, pokles středoškoláků se snižuje.

Tento vliv se již od roku 2011 začal projevovat postupným nárůstem počtu žáků na základních školách a v roce 2015 meziročně vzrostl o 1 651 žáků. Nízká porodnost v 90. letech minulého století se odráží v poklesu počtu žáků středních škol, a to jak gymnázií, středních odborných škol, tak i učilišť. V úhrnu klesl počet žáků denního studia středních škol v kraji od roku 2010/11 o 7,9 tis. na 31,7 tis. V posledních třech letech se úbytek počtu středoškoláků zpomaluje.

Graf 2.18 Počet žáků a studentů podle typu školy v Ústeckém kraji



Zdroj: MŠMT

Počet studentů na vysokých školách v kraji se v posledních letech snižoval.

I v uplynulém roce lze sledovat postupný pokles počtu studentů vysokých škol s bydlištěm v Ústeckém kraji, který započal již v roce 2011 (v porovnání let 2010 a 2015 snížení počtu studentů o 4 797), zároveň poklesl i počet studentů studia v kraji studujících (snížení v šestiletém období o 3 083 studentů). Přitom pro další rozvoj kraje může určitou pozitivní roli hrát právě počet studentů, kteří studují vysokou školu přímo v Ústeckém kraji. Pokud v kraji i bydlí, lze předpokládat, že z regionu po studiích neodejdou. A naopak zájemci o studium z jiných krajů zde po studiích mohou zůstat. Počet absolventů vysokých škol s místem výuky v Ústeckém kraji po letech 2010–2012, kdy překročil hranici 3 tisíce osob, v posledních třech letech této úrovně nedosáhl. Ve školním roce 2015/2016 dosáhl počet absolventů pouze 2 469 osob (meziroční snížení o 210 studentů).

Zdravotnictví

Zdrojem dat uváděných v této části jsou publikace Ústavu zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS).

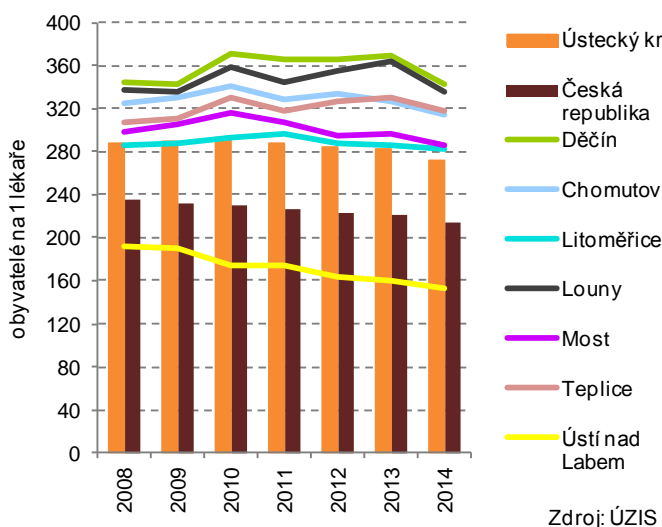
Lůžkovou zdravotní péči v kraji zajišťuje 20 nemocnic.

Síť zdravotnických zařízení představuje jednu z nejdůležitějších složek celého zdravotnického systému. Rozčleňujeme ji na lůžkovou a ambulantní část. Páteř lůžkové části je tvořena sítí nemocničních zařízení (především akutní péče, ale v posledních letech i rozrůstající se skupinou nemocnic specializovaných pouze na následnou péči). V roce 2014 byla lůžková péče v Ústeckém kraji



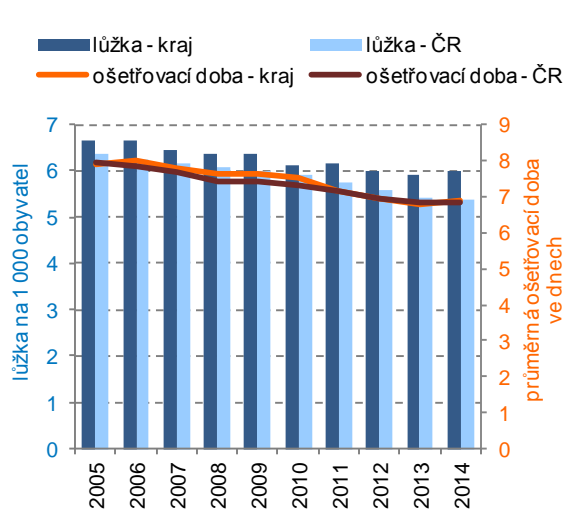
zajišťována ve 21 nemocnicích (včetně 9 nemocnic následné péče) s celkovým počtem 4 942 lůžek, meziročně se jejich počet zvýšil o 69 (o 1,4 %). Celkem bylo v tomto roce hospitalizováno 180,7 tisíc pacientů, proti roku 2013 to bylo o 6 tisíc osob (o 3,3 %) více. Průměrná ošetrovací doba v nemocnici trvala v posledních třech sledovaných letech 6,9 dne, zatímco v roce 2010 byla 7,5 dne. Vývoj byl obdobný jako za celou ČR. Celkové využití lůžek v nemocnicích Ústeckého kraje v roce 2014 dosáhlo 251,8 dne, meziročně se zvýšilo o 9,7 dne. Nejvyšší využití bylo v roce 2010 a bylo o 5,8 dne vyšší než v posledním sledovaném roce. Počet realizovaných hospitalizací v Ústeckém kraji na 10 tisíc obyvatel se v posledních pěti letech pohyboval okolo 2,1 tisíc v každém roce. V mezikrajovém srovnání je už od roku 2001 třetí nejvyšší po Hl. m. Praze a po Jihomoravském kraji. Proti republikovému průměru byl v kraji ve všech letech vyšší.

Graf 2.19 Počet obyvatel na 1 lékaře v ČR, Ústeckém kraji a jeho okresech



Zdroj: ÚZIS

Graf 2.20 Lůžka a ošetrovací doba v nemocnicích v Ústeckém kraji a ČR



Druhý nejvyšší počet obyvatel na 1 lékaře mezi kraji.

Ve státních i nestátních zdravotnických zařízeních v Ústeckém kraji působilo v roce 2014 celkem 3 043 lékařů, z toho jich bylo 2 952 v nestátních zdravotnických zařízeních. Jejich počet se zvýšil jak meziročně (o více než 4 %), tak v porovnání s rokem 2010 (zhruba o 7 %). Na jednoho lékaře v kraji připadalo v roce 2014 celkem 271 obyvatel. Tento počet byl nejnižší od roku 1994. V porovnání s ostatními kraji však dlouhodobě představuje druhý nejvyšší počet po Středočeském kraji. V porovnání s republikovým průměrem byl v roce 2014 v kraji vyšší o 57.

Na tisíc obyvatel kraje připadalo v roce 2014 celkem 3,7 lékaře. Dlouhodobě je tento počet druhý nejnižší mezi kraji, nižší je pouze ve Středočeském kraji, naproti tomu nejvyšší je trvale v Hl. m. Praze.

**Pracovní neschopnost
Změny v systému nemocenského pojištění.**

Od roku 2012 jsou údaje „Statistiky dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz“ získávány zpracováním dat z administrativního zdroje Informačního systému České správy sociálního zabezpečení (IS ČSSZ)⁷. Statistika zachycuje veškerá onemocnění a úrazy, které zapříčinily alespoň jednodenní pracovní neschopnost u nemocensky pojištěných osob. Administrativní data IS ČSSZ jsou vykazována za všechny zaměstnance právnických i fyzických osob a samostatně za osoby samostatně výdělečně činné.

70 % dávek

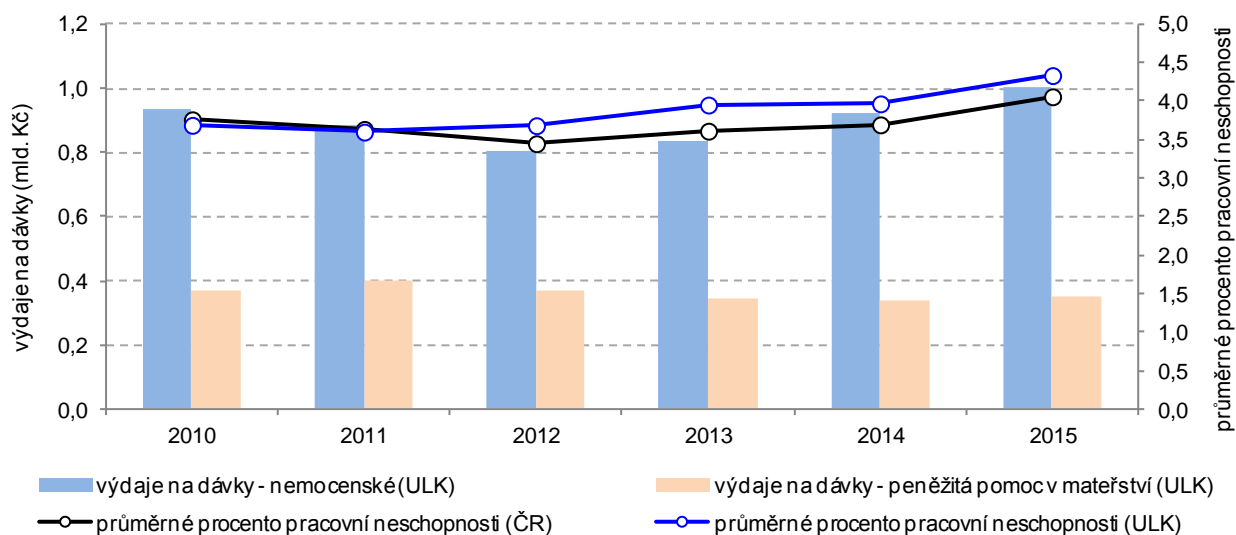
V rámci nemocenského pojištění jsou vypláceny čtyři dávky – nemocenské,

⁷ Statistika pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz byla do roku 2011 sledována statistickým výkazem „Nem Úr 1-02“, jehož výsledky byly doplněny údaji z administrativního zdroje Informačního systému České správy sociálního zabezpečení (zpravodajskou jednotkou byly všechny podniky nad 25 zaměstnanců/pojištěnců; údaje za podniky s menším počtem zaměstnanců a osoby samostatně výdělečně činné byly získávány z ČSSZ). Pro rok 2012 v důsledku snižování administrativní náročnosti a zátěže zpravodajských jednotek již nebyl výkaz „Nem Úr 1-02“ zařazen do Programu statistických zjišťování a byla ukončena jeho působnost. Rokem 2011 tak končí i srovnatelnost časových řad.

nemocenského pojištění v kraji bylo vyplaceno na nemocenském, čtvrtina na pomoc v mateřství.

peněžitá pomoc v mateřství, ošetřovné a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a v mateřství. V Ústeckém kraji bylo v roce 2015 na těchto dávkách vyplaceno celkem 1 421 mil. Kč, což činilo 5,9 % celkového objemu vyplacených dávek v ČR (počtem obyvatel se kraj podílí necelými 8 %). Výdaje na dávky nemocenského pojištění se v Ústeckém kraji v průběhu let 2010 až 2015 zvýšily o 6,8 %, v ČR vzrostly o 5,8 %. Výdaje na dávky nemocenského pojištění jsou v kraji z více než 70,6 % tvořeny výplatou nemocenského a zhruba čtvrtinou (24,7 %) výplatou peněžité pomoci v mateřství. V republice jako celku je nižší podíl vyplacené nemocenské (64 %) a vyšší pomoc v mateřství (31,6 %).

Graf 2.21 Vybrané ukazatele nemocenského pojištění



Kratší doba trvání 1 případu pracovní neschopnosti.

V Ústeckém kraji bylo v roce 2015 v průměru 278,3 tisíc osob nemocensky pojištěných, proti roku 2014 se tento počet snížil téměř o 2 tisíce osob (o 1 971) o 0,7 %. V průběhu roku bylo zaznamenáno celkem 100 481 nově hlášených případů pracovní neschopnosti, což představuje proti roku 2014 nárůst o 15 tisíc případů (o 17,6 %). Průměrná doba trvání 1 případu pracovní neschopnosti v Ústeckém kraji se meziročně snížila ze 47,53 dne v roce 2014 na 43,84 kalendářního dne v loňském roce a byla nejkratší za posledních 5 let. Nejdelší průměrná doba trvání 1 případu byla v roce 2012 (48,25 dne). Dočasná pracovní neschopnost pro nemoc trvala v loňském roce v průměru na jedno onemocnění 42,58 kalendářního dne a proti roku 2014 se snížila o 4,14 dne, jednalo se o nejnižší hodnotu od roku 2012.

Růst % pracovní neschopnosti v kraji.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v kraji od roku 2012 postupně rostlo a v roce 2015 dosáhlo 4,337 %. Meziročně se zvýšilo o 0,367 p.b. a proti roku 2012 o 0,651 p.b.

Meziročně se ve všech krajích snížila délka trvání 1 pracovní neschopnosti, ale zvýšilo se procento pracovní neschopnosti.

V mezikrajovém srovnání obsadil v roce 2015 Ústecký kraj sedmou nejvyšší příčku v pomyslném žebříčku hodnot průměrné doby trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti a osmou nejvyšší příčku z pohledu průměrného procenta dočasné pracovní neschopnosti. Meziročně (2015/2014) došlo ve všech krajích k poklesu průměrné délky jedné pracovní neschopnosti. Naproti tomu se ve všech krajích republiky zvýšilo průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti. Nárůst procenta v kraji byl třetí nejnižší mezi všemi. Pokles délky jedné dočasné pracovní neschopnosti v Ústeckém kraji byl šestý nejvyšší.

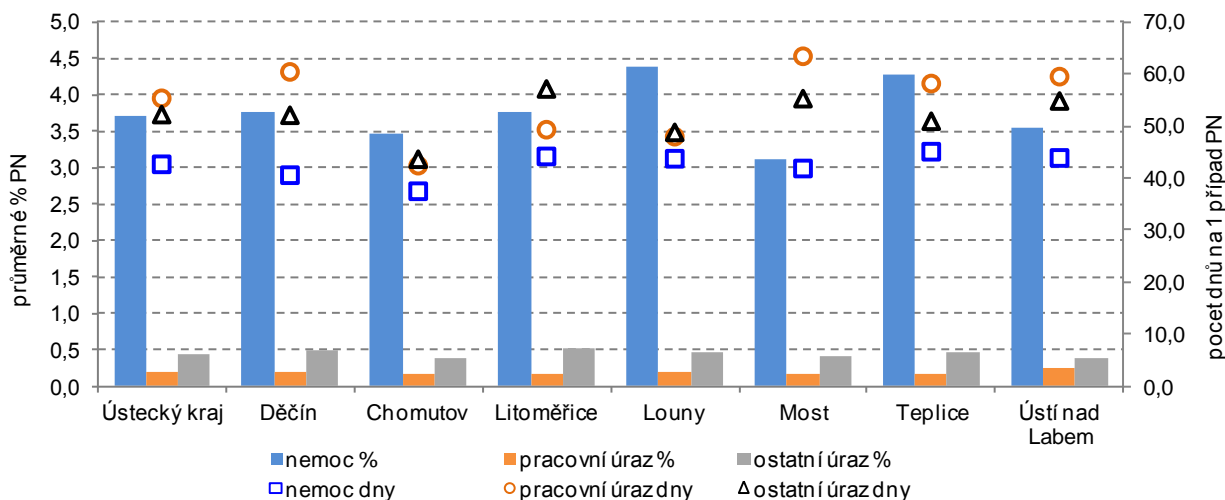
Ve všech okresech meziročně poklesla doba trvání 1 případu, naopak vzrostlo procento pracovní neschopnosti.

Obdobné tendence jako v kraji vidíme i u okresů Ústeckého kraje. Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti v roce 2015 se snížila ve všech okresech. V roce 2015 trvala v průměru pracovní neschopnost nejdéle v okrese Teplice, zatímco v předcházejících třech letech byla nejdelší v okrese Litoměřice. Nejkratší dobu 1 případu vykazují dlouhodobě v okrese Chomutov. Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti se v roce 2015 meziročně zvýšilo ve všech okresech kraje. Nejvyšší procento pracovní neschopnosti



vykazovali v roce 2015 v okrese Louny. Nejnižší procento pracovní neschopnosti je dlouhodobě v okrese Most.

Graf 2.22 Dočasná pracovní neschopnost (PN) v okresech Ústeckého kraje v roce 2015



Sociální služby

Systém státní sociální podpory zabezpečuje adresnou pomoc rodinám s nezaopatřenými dětmi ve stanovených sociálních situacích, na jejichž řešení rodina vlastními silami a prostředky nestačí. Jedná se o různé obtížné životní situace, jako je například nedostatečný příjem, péče o novorozené nebo malé dítě, neúplnost rodiny apod. Systém rovněž finančně přispívá rodinám a jednotlivcům s nízkými příjmy k úhradě nákladů na bydlení.

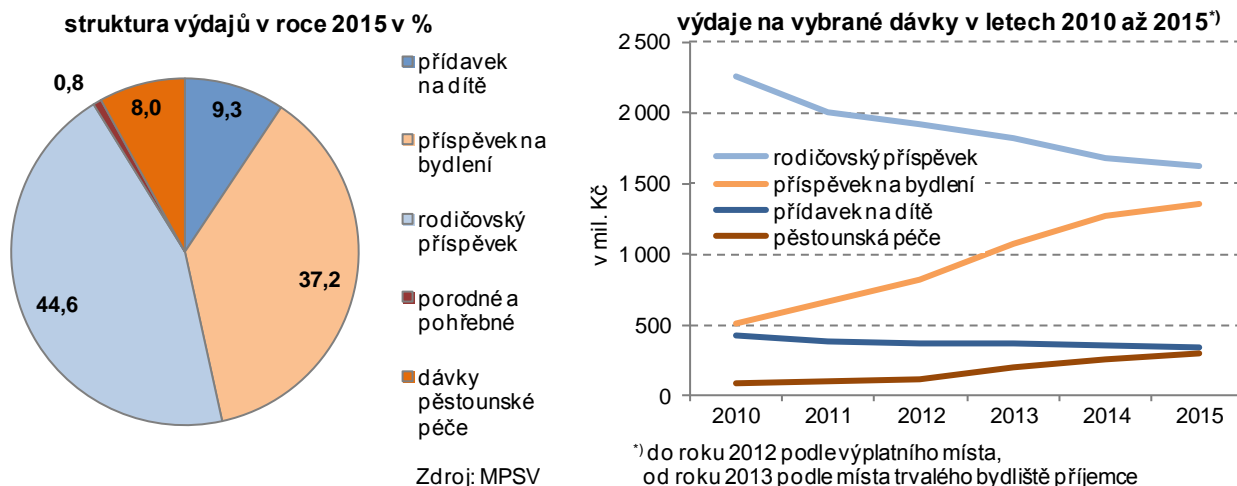
Podíl na celkových výdajích na státní sociální podporu byl pátý nejvyšší mezi kraji, na dávky pěstounské péče druhý nejvyšší.

Na dávky státní sociální podpory a dávky pěstounské péče bylo v roce 2015 v Ústeckém kraji uvolněno 3 635,4 mil. Kč, což představovalo 9,7 % na celkových výdajích dávek ČR. Tento podíl byl pátý nejvyšší mezi kraji. Dávky na státní sociální podporu v kraji činily 3 343,6 mil. Kč, z toho nejvyšší podíl připadl na rodičovský příspěvek (48,5 %) a na příspěvek na bydlení (40,5 %), 10 % z celkové částky státní sociální podpory byl vyplacen na příspěvek na dítě.

Dávky pěstounské péče v Ústeckém kraji činily v roce 2015 celkem 291,8 mil. Kč, z této částky připadlo 61,5 % na odměnu pěstouna a 36,8 % na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Na celkových výdajích dávek na pěstounskou péči ČR se kraj podílel 11 %, podíl byl druhý nejvyšší mezi kraji po Moravskoslezském kraji.

Meziročně se v Ústeckém kraji snížily výdaje na rodičovský příspěvek o 3 % a na přídavky na děti o 5,1 %. Naproti tomu se zvýšila částka příspěvku na bydlení o 6,5 % a na pěstounskou péči o 11,9 %.

Graf 2.23 Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče v Ústeckém kraji



Legislativní změny v systému státní sociální podpory a pěstounské péče.

Ve vývoji dávek se odráží jak změna místa vyplácení dávek - do roku 2012 se vyplácelo podle výplatního místa, od roku 2013 podle místa trvalého bydliště příjemce, tak došlo k významným legislativním změnám. Od roku 2012 byl zrušen sociální příplatek a nově upraven nárok na rodičovský příspěvek (rodiče mohou pružně volit délku jeho pobírání i výši podle aktuální sociální situace rodiny, celkem tak mohou vyčerpat až 220 tis. Kč, nejdéle však do 4 let věku dítěte; výši příspěvku je možné měnit jednou za 3 měsíce). V případě dávek pěstounské péče došlo od roku 2013 ke změnám v jejich právní úpravě. Zvýšily se částky odměny pěstouna a částky příspěvku na úhradu potřeb dítěte, byl zaveden příspěvek při ukončení pěstounské péče a rozšířen nárok na příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla

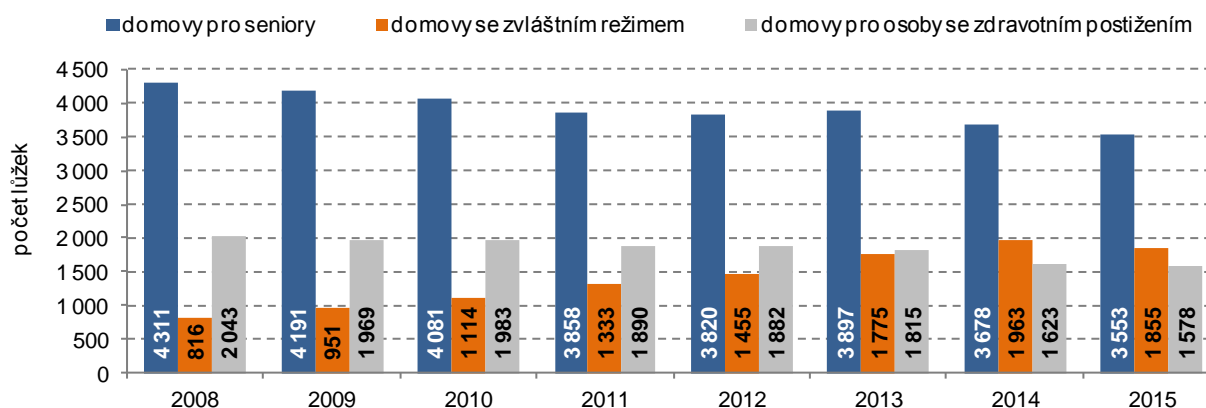
Tři formy poskytování sociálních služeb.

Poskytování sociálních služeb v České republice je vymezeno zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Základními druhy sociálních služeb jsou sociální poradenství, služby sociální péče a prevence. Rozlišujeme tři formy poskytování sociálních služeb – terénní, ambulantní a pobytové.

Počty zařízení sociálních služeb v kraji.

V roce 2015 poskytovalo v Ústeckém kraji pobytové sociální služby celkem 38 domovů pro seniory (určeny pro osoby nad 65 let věku, kteří potřebují trvalou pomoc druhé osoby), 32 domovů se zvláštním režimem (pro osoby nemocné stařeckou demencí, Alzheimerovou nemocí a ostatními typy demencí, tyto osoby mají z důvodů těchto onemocnění sníženou soběstačnost), 34 domovů pro osoby se zdravotním postižením, 20 denních a 5 týdenních stacionářů. Dále bylo v kraji 22 objektů s chráněným bydlením, 29 azylových domů, 2 domy na půl cesty a 9 nocleháren a sociální služby v ostatních zařízeních.

Graf 2.24 Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v Ústeckém kraji



Zdroj: MPSV

Vývoj kapacity ve vybraných zařízeních sociálních služeb v kraji.

Počet zařízení se ve výše vybraných zařízeních sociálních služeb meziročně snížil, u všech shodně o 2 objekty. Kapacita domů pro seniory se meziročně snižovala, s výjimkou roku 2013, kdy došlo k meziročnímu nárůstu. Obdobná situace byla v domovech pro osoby se zdravotním postižením, kde došlo k jedinému meziročnímu nárůstu, a to v roce 2010. Opačná situace byla v domovech se zvláštním režimem, kde kapacita, až na poslední rok, meziročně rostla.

Důchodové pojištění

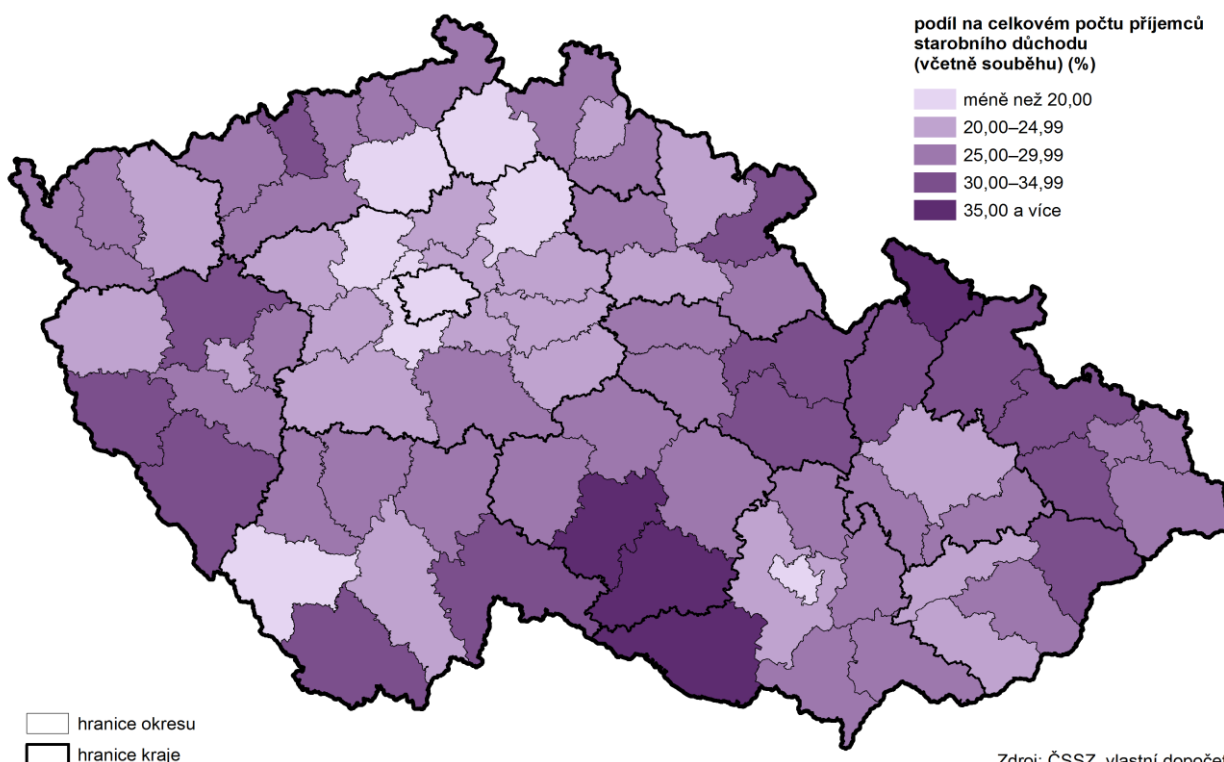
V datech od roku 2010 je uplatněn (na rozdíl od předchozích let) jiný pohled na počet příjemců a průměrnou měsíční výši starobních důchodů plných a starobních důchodů poměrných (kratší doba pojištění). Nově vycházíme z metodiky MPSV, v níž jsou poměrné důchody přiznané podle § 29 odst. 2 Zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, důsledně zařazovány mezi poměrné starobní důchody. V dosud uplatňovaném pohledu byly součástí starobních plných důchodů. Od roku 2010 se dále invalidní důchod vyplácený ke dni dovršení věku 65 let mění na starobní důchod. Průměrné starobní a invalidní důchody jsou uváděny vždy sólo, tj. bez kombinace s vdovským či vdoveckým důchodem.



Počet příjemců předčasných důchodů neustále roste.

V roce 2015 bylo v Ústeckém kraji evidováno celkem 181 042 příjemců starobních důchodů (bez poměrných důchodů), z nich bylo 110 967 žen (61,3 %) a 70 075 mužů (38,7 %). Proti roku 2010 se celkový počet starobních důchodců zvýšil o 5,3 % (o více než 9 tisíc), z toho počet mužů vzrostl o 10,3 % (o 6,6 tisíc) a žen o 2,3 % (o 2,5 tisíc). Zastoupení příjemců předčasných starobních důchodů na všech příjemcích starobních důchodů se neustále zvyšuje. Zatímco v roce 2010 činil jejich podíl 22 %, v roce 2015 byl o 5,5 p.b. vyšší a dosáhl 27,5 %. Ve všech sledovaných letech převyšoval podíl předčasných starobních důchodců celorepublikovou hodnotu zhruba o 3,0 p.b.

Příjemci předčasného starobního důchodu v okresech v prosinci 2015

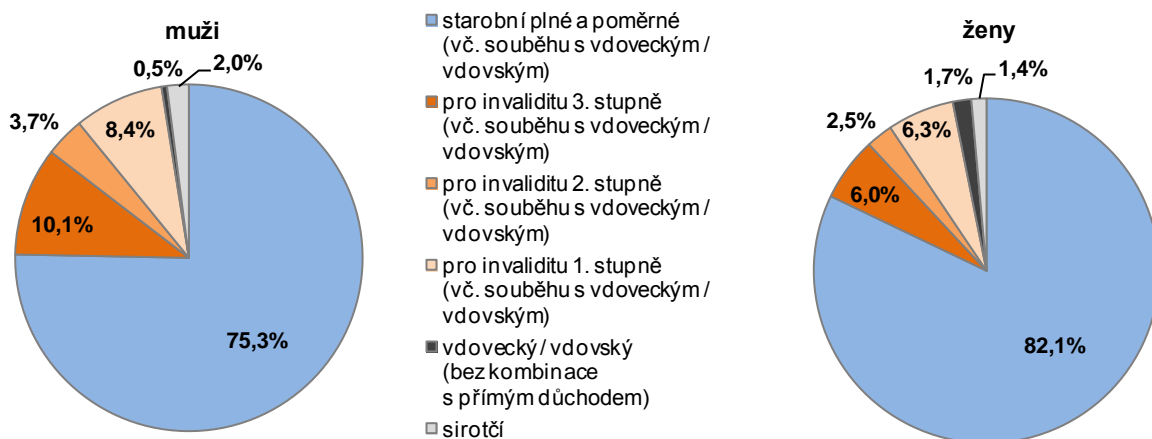


Zdroj: ČSSZ, vlastní dopočet

Počet příjemců důchodů meziročně mírně vzrostl.

Ke konci prosince roku 2015 splňovalo v Ústeckém kraji podmínky pro výplatu některého z důchodů 228 858 osob (z toho 59,3 % žen), o 336 osob více proti roku 2014, a to především díky růstu počtu starobních důchodců.

Graf 2.25 Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu v Ústeckém kraji v prosinci 2015



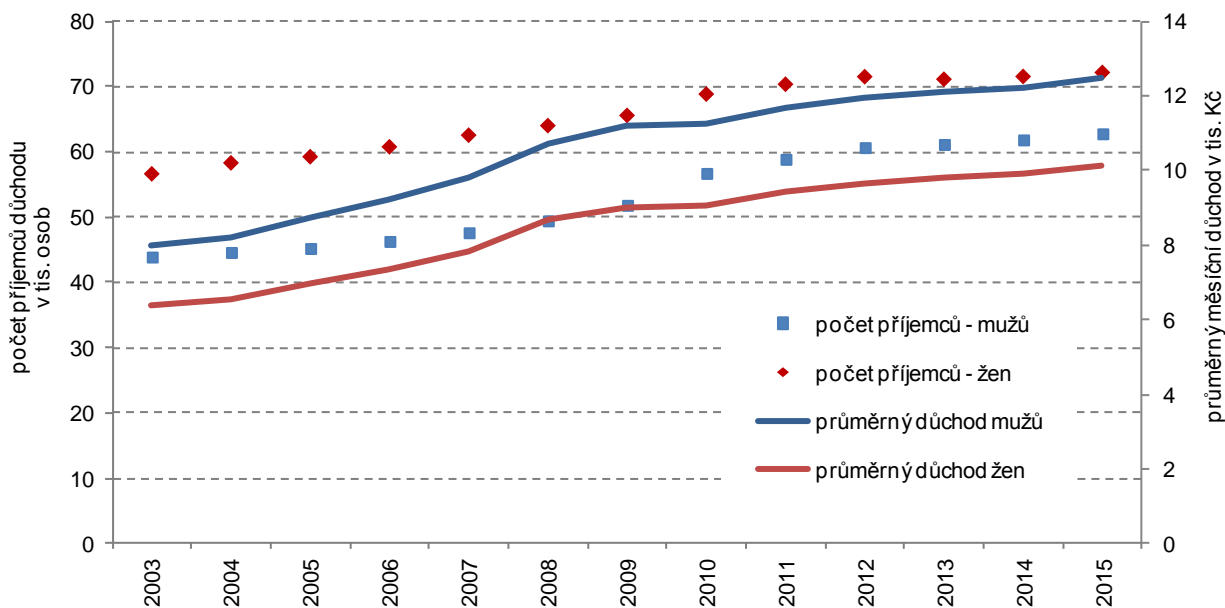
Zdroj: MPSV

Podíl invalidních důchodců v kraji převyšoval republikový průměr.

Nejvyšší procento osob (79,3 %) pobíralo starobní plný a poměrný (vč. souběhu s vdoveckým nebo vdovským) důchod. Některý z důchodů pro invaliditu 1. až 3. stupně (vč. souběhu s vdoveckým nebo vdovským důchodem) pobíralo celkem 17,8 % osob. Vdovský a vdovecký důchod bez kombinace s přímým důchodem pobíralo jen 1,2 % mužů a žen. Sirotčí důchod dostávalo celkem 1,7 % osob.

V porovnání s republikovým průměrem byl v Ústeckém kraji nižší podíl příjemců starobních důchodů (vč. souběhu), podíl ostatních druhů pobíraného důchodu byl v kraji vyšší, z toho nejvíce převyšoval průměr ČR podíl invalidních důchodců (o 3,1 p.b.).

Graf 2.26 Starobní důchodci a důchody sólo (bez souběhu) v Ústeckém kraji



Zdroj: MPSV

Starobní důchody sólo v kraji zaostávají za republikovým průměrem.

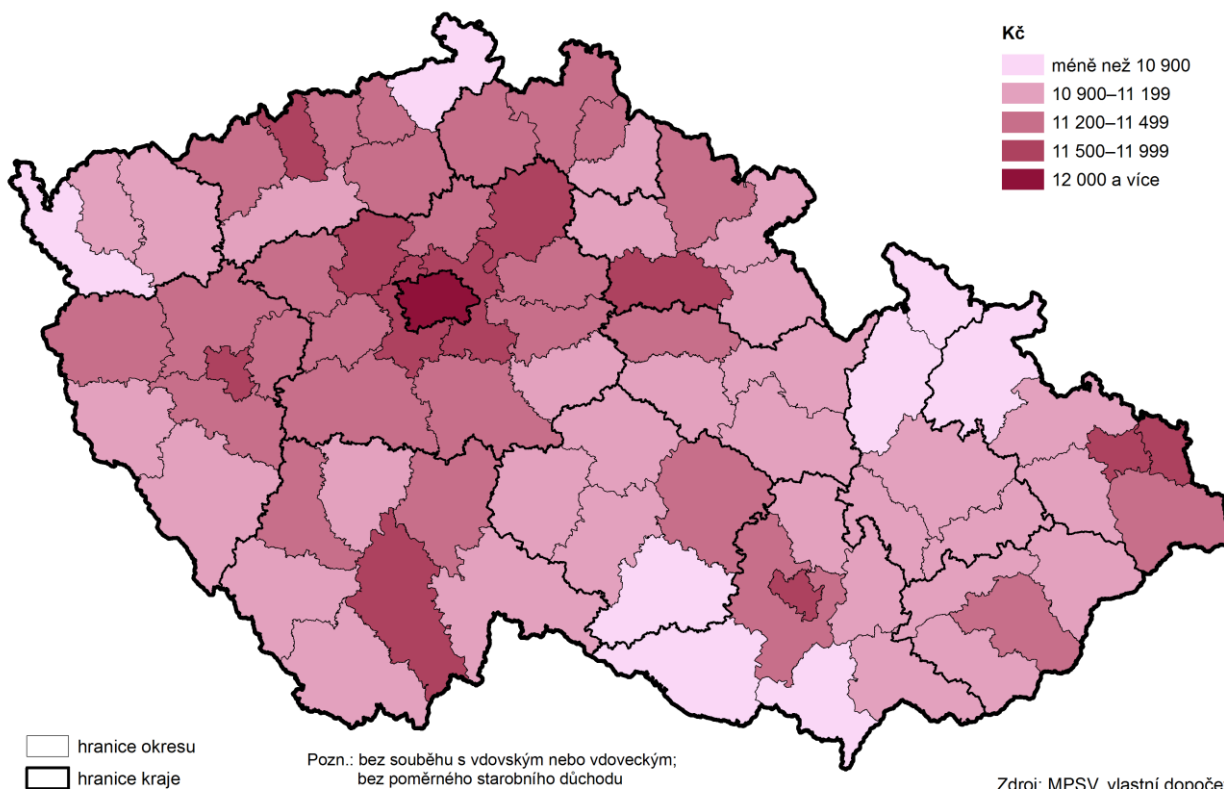
Průměrné plné starobní důchody (bez souběhu) v kraji zaostávaly v roce 2015 svojí výší (11 240 Kč) za republikovou hodnotou o 123 Kč, z toho u mužů o 58 Kč a u žen o 181 Kč. Důchod u mužů (12 508 Kč) byl v mezikrajovém srovnání čtvrtý nejvyšší. Ženy v kraji pobíraly v roce 2015 v průměru 10 135 Kč plného starobního důchodu, což bylo o 2,4 tis. Kč méně oproti mužům. V mezikrajovém srovnání byl důchod žen v kraji šestý nejnižší.

Mezi průměrným starobním důchodem a mediánem mezd se neustále rozevírají nůžky.

Porovnáním průměrných sólo starobních důchodů s mediánem mezd vidíme, že od roku 2011, kdy starobní důchod v Ústeckém kraji dosahoval 51 % mediánu mezd v kraji, se v následujících letech tento podíl neustále snižoval a v roce 2015 dosáhl necelou polovinu mediánu mezd (49,6 %). V mezikrajovém porovnání byl podíl roku 2015 v kraji šestý nejvyšší. Více než polovinu mediánu zaujímal ve Zlínském, Karlovarském a Olomouckém kraji. Naproti tomu nejnižší byl v Hl. m. Praze (42,4 %).



Průměrný měsíční starobní důchod (sólo) v prosinci 2015



Kriminalita, dopravní nehody

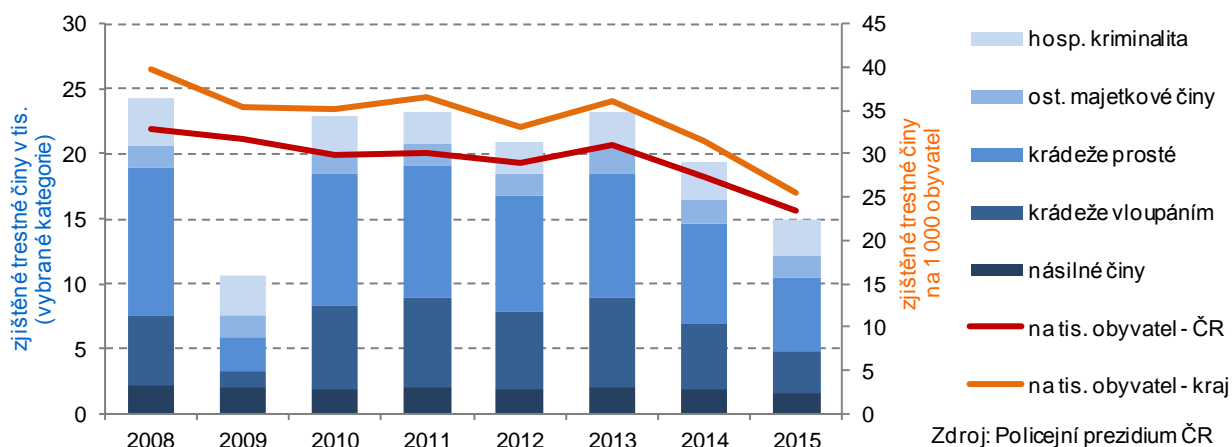
Druhá nejvyšší intenzita kriminality mezi kraji.

Ústecký kraj patří dlouhodobě k regionům s nejvyšší intenzitou kriminality. Od roku 2003 je počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel kraje trvale druhý nejvyšší po Hl. m. Praze. Naproti tomu nejnižší kriminalitu dlouhodobě sledujeme ve Zlínském kraji a v Kraji Vysočina. V roce 2015 dosáhl počet zjištěných trestných činů na 1 tisíc obyvatel v Ústeckém kraji hodnoty 25,6 a byl o 5,9 případů (o 18,6 %) nižší než v roce 2014. Regiony s nejvyšší kriminalitou v kraji jsou okresy Most a Ústí nad Labem, naproti tomu okresem s nejnižší kriminalitou je dlouhodobě okres Louny.

Meziroční pokles kriminality ve všech krajích, v Ústeckém kraji byl nejvyšší.

V roce 2015 bylo v kraji zjištěno 21 061 trestných činů, tj. o 18,8 % méně než v předchozím roce. Meziročně se kriminalita snížila ve všech krajích, pokles v Ústeckém kraji byl mezi kraji nejvyšší. Republikový nárůst byl v kraji překročen o 4,6 p.b. Z pohledu jednotlivých okresů kraje došlo k poklesu kriminality ve všech – o více než čtvrtinu (o 25,4 %) v okrese Chomutov, o více než pětinu v okresech Louny a Děčín (o 23,5 resp 21,4 %). Nejmenší meziroční pokles počtu zjištěných trestných činů vykázaly v okrese Most (o 12,5 %).

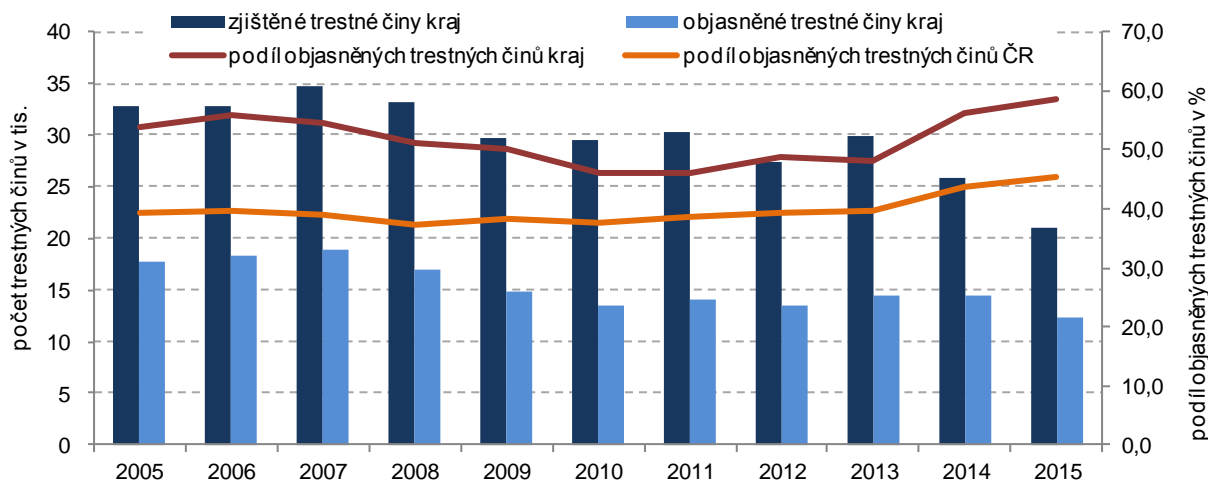
Graf 2.27 Zjištěné trestné činy v Ústeckém kraji a ČR



Objasněnost trestných činů se zlepšuje.

Positivním jevem v Ústeckém kraji je dlouhodobě vyšší objasněnost trestných činů než v celé ČR. V minulém roce se úspěšnost policistů Ústeckého kraje při řešení kriminálních případů opět zvýšila. Od roku 2010 tak můžeme pozorovat neustále stoupající tendenci. Objasněnost trestných činů v roce 2015 vzrostla na 58,6 % a v meziročním srovnání se zvýšila o 2,6 p.b. Již druhým rokem se tak daří objasnit více jak polovinu zjištěných trestných činů.

Graf 2.28 Trestné činy v Ústeckém kraji a ČR



Zdroj: Policejní prezidium ČR

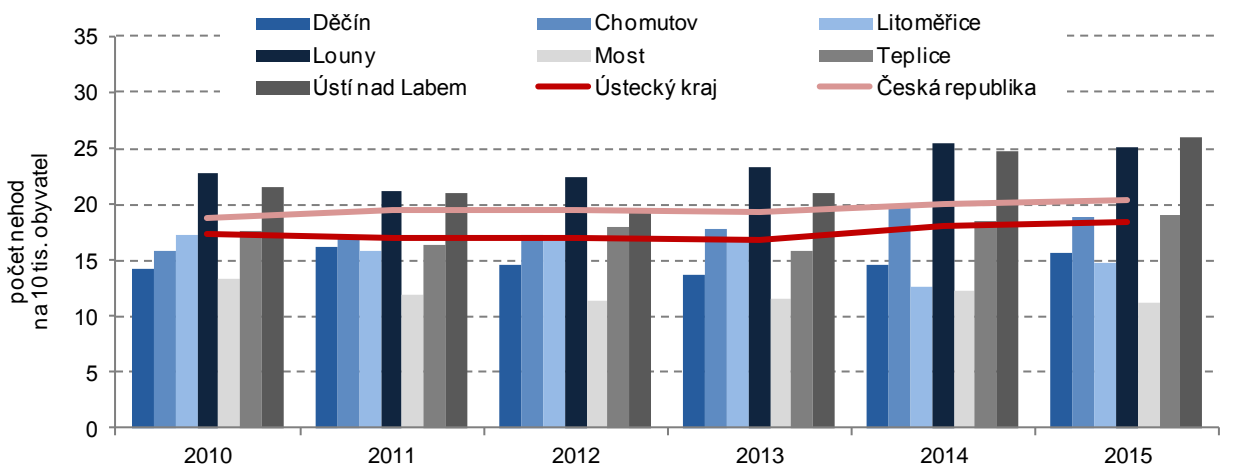
Počet nehod na tisíc obyvatel kraje byl druhý nejvyšší v mezikrajovém srovnání.

V roce 2015 bylo Policii ČR v kraji nahlášeno celkem 9 707 dopravních nehod (o 1 335 více než v předchozím roce), z toho 21 % na okrese Ústí nad Labem. Na tisíc obyvatel připadalo v roce 2015 v kraji 11,8 nehod (o 1,6 více proti roku 2014). Republikový průměr byl v kraji překročen o 3 nehody a od roku 2009 je kraj neustále nad průměrem ČR, zatímco v dřívějších letech se pohyboval pod hranicí průměru ČR. V mezikrajovém srovnání je kraj od roku 2011 trvale na druhé nejhorší pozici na Hl. m. Prahou.

Podíl nehod se zraněním či usmrcením v kraji meziročně poklesl.

Ke zranění či usmrcení došlo v roce 2015 při 1 520 nehodách v kraji, tj. při 15,7 % ze všech nehod (ve srovnání s rokem 2014 byl počet zranění či usmrcení o 35 osob nižší). Poměr těchto nehod k počtu obyvatel je v kraji dlouhodobě pod republikovým průměrem. Nejvyšší počet nehod, při nichž došlo ke zranění nebo usmrcení na 10 tis. obyvatel, byl dlouhodobě v okrese Louny, výjimkou je rok 2015, kdy byl předstížen okresem Ústí nad Labem. Naproti tomu nejnižší údaje dlouhodobě vykazují v okrese Most.

Graf 2.29 Dopravní nehody, při nichž došlo ke zranění nebo usmrcení



Zdroj: Policejní prezidium ČR

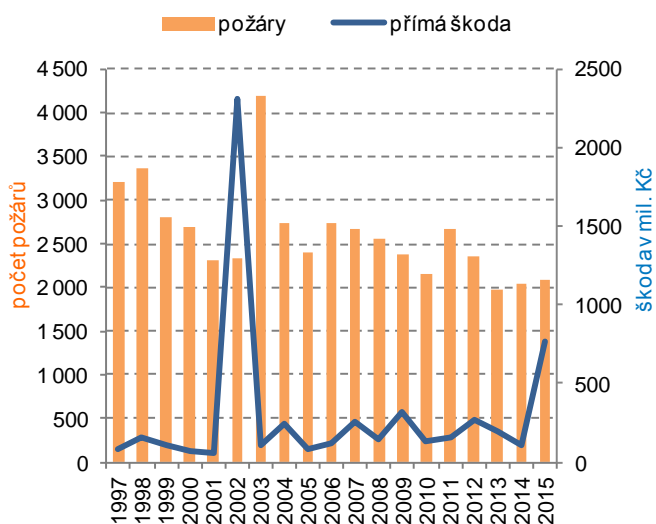


Požáry

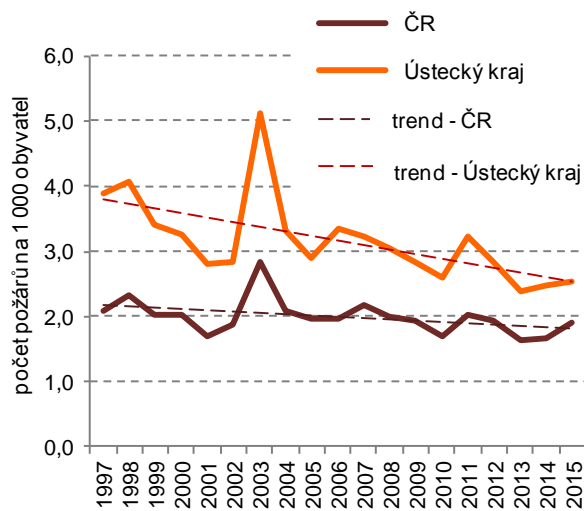
Třetí nejnižší počet požárů v kraji od roku 1997.

Údaje o požárech a hlavních důvodech zásahů hasičských záchranných sborů přebírá ČSÚ z informací zpracovávaných Hasičskými záchrannými sbory. Za rok 2015 vzniklo na území Ústeckého kraje celkem 2 089 požárů a proti roku 2014 se jejich počet zvýšil o 47, což představovalo nárůst 2,3 %. Od roku 1997, od kdy jsou k dispozici data, se jednalo o třetí nejnižší počet požárů v kraji.

Graf 2.30 Požáry a škody v Ústeckém kraji



Graf 2.31 Požáry na 1 000 obyvatel v Ústeckém kraji a ČR



Zdroj: Hasičský záchranný sbor ČR

Počet požárů na tisíc obyvatel je trvale vyšší než průměr ČR.

V posledních dvou letech připadalo v přepočtu na 1 000 obyvatel Ústeckého kraje 2,5 požáru. Od roku 1997 se jednalo o jednu z nejnižších hodnot. Z pohledu mezikrajového srovnání byl počet požárů na 1 000 obyvatel v Ústeckém kraji druhý nejvyšší po Karlovarském kraji. Průměr celé ČR byl překročen v šesti krajích, v Ústeckém kraji bylo o 0,6 požáru na tisíc obyvatel více, než dosahoval celorepublikový průměr.

Přímá škoda v kraji nejvyšší mezi kraji.

Přímá škoda způsobená požáry v roce 2015 v Ústeckém kraji dosáhla částky 761,6 mil. Kč (o 653,7 mil. Kč více než v roce 2014). Vysoký meziroční nárůst škody byl způsoben požárem v Unipetrolu v Litvínově. Hodnota přímých škod v Ústeckém kraji byla v roce 2015 z mezikrajového pohledu nejvyšší v republice.

3. Ekonomický vývoj

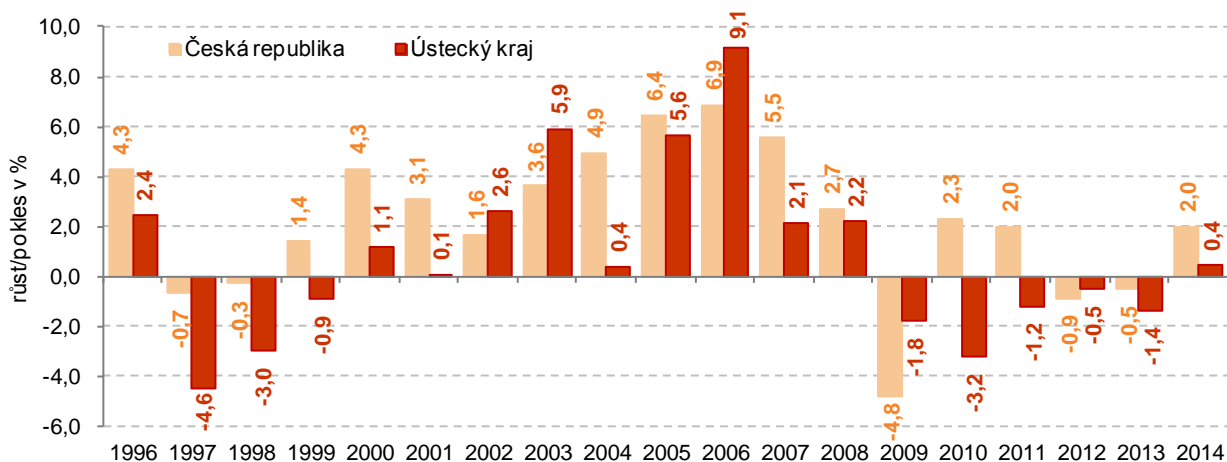
Makroekonomika

ČSÚ publikoval dne 15. prosince 2014, v návaznosti na předběžnou sestavu ročních národních účtů zveřejněnou 30. června 2015, i předběžné údaje regionálních účtů za rok 2014. Současně byly zpřesněny již dříve zveřejněné údaje za roky 2011, 2012 a 2013 navazující na předcházející revize ročních národních účtů. Aktuálně zveřejněné údaje za rok 2014 vycházejí z předběžné verze ročních národních účtů a zatím neúplných datových zdrojů potřebných pro regionální členění. Po zpracování aktuálnějších vstupních údajů bude v příštím roce vydána revidovaná verze regionálních účtů za rok 2014, případně i zpřesněných verzí let předchozích.

Po pěti negativních letech, zaznamenal vývoj HDP v kraji nárůst.

Regionální hrubý domácí produkt (HDP), který na regionální úrovni představuje základní ukazatel pro hodnocení výkonnosti ekonomiky na daném území, zaznamenal v loňském roce v Ústeckém kraji po pěti předchozích nepříznivých letech mírně pozitivní vývoj, když objem HDP ve stálých cenách mezitím vzrostl o 0,4 %.

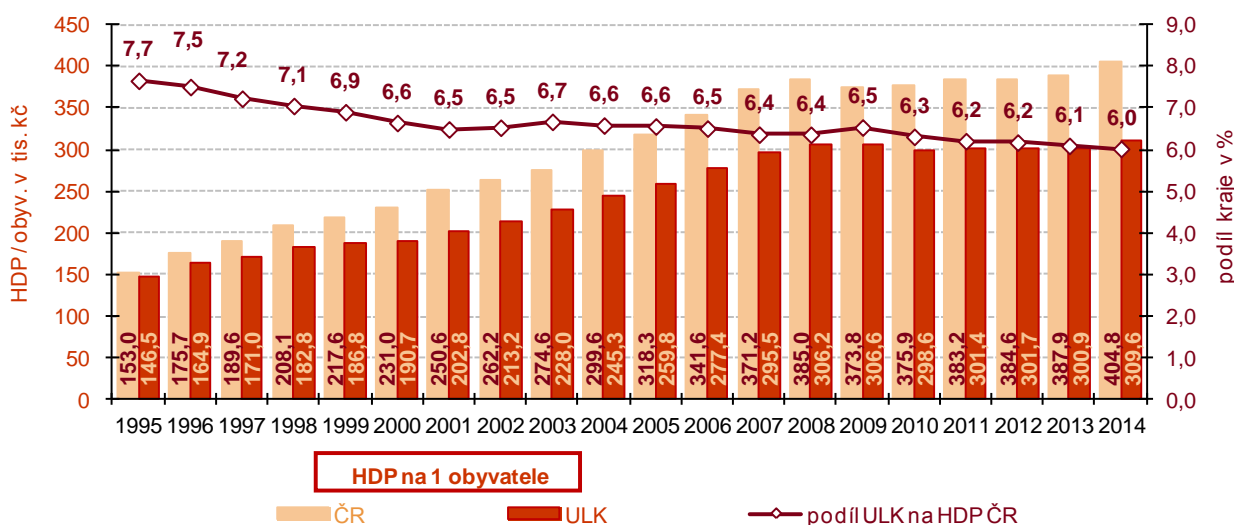
Graf 3.1 Meziroční růst/pokles HDP ve stálých cenách v Ústeckém kraji a ČR



V Ústeckém kraji druhý nejnižší meziroční nárůst HDP.

K meziročnímu nárůstu došlo téměř ve všech krajích republiky, s výjimkou Kraje Vysočina, kde je patrná stagnace. Nejvyšší růst regionálního reálného HDP zaznamenali ve Zlínském kraji (o 5,6 %). Druhý a třetí nejvyšší nárůst byl v Plzeňském a Královéhradeckém kraji (o 4 %, resp. 3,8 %). Naproti tomu nejnižší meziroční nárůst byl v Karlovarském kraji (o 0,3 %), následovaný Ústeckým krajem s výše zmíněnými 0,4 %.

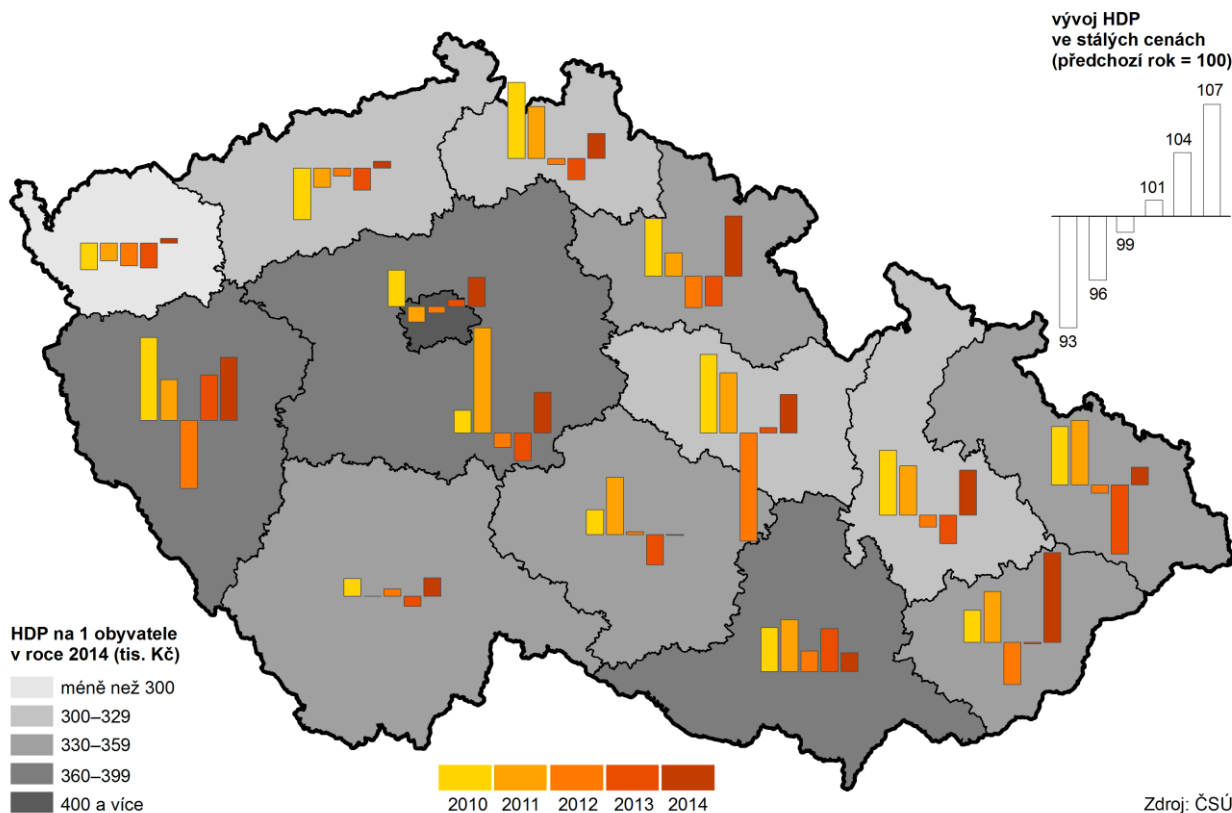
Graf 3.2 Hrubý domácí produkt v Ústeckém kraji (běžné ceny)



Podíl kraje na HDP ČR byl nejnižší od roku 1995 mezi kraji byl pátý nejvyšší.

Podíl HDP kraje na tvorbě HDP České republiky zaznamenává předcházející graf a je z něj patrné, že úloha kraje v rámci republiky se postupně snižovala a v roce 2014 se na tvorbě HDP ČR kraj podílel 6,0 %, tento podíl byl nejnižší od roku 1995. V mezikrajovém srovnání zůstává pořadí podílu Ústeckého kraje i nadále páté nejvyšší.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2010 až 2014

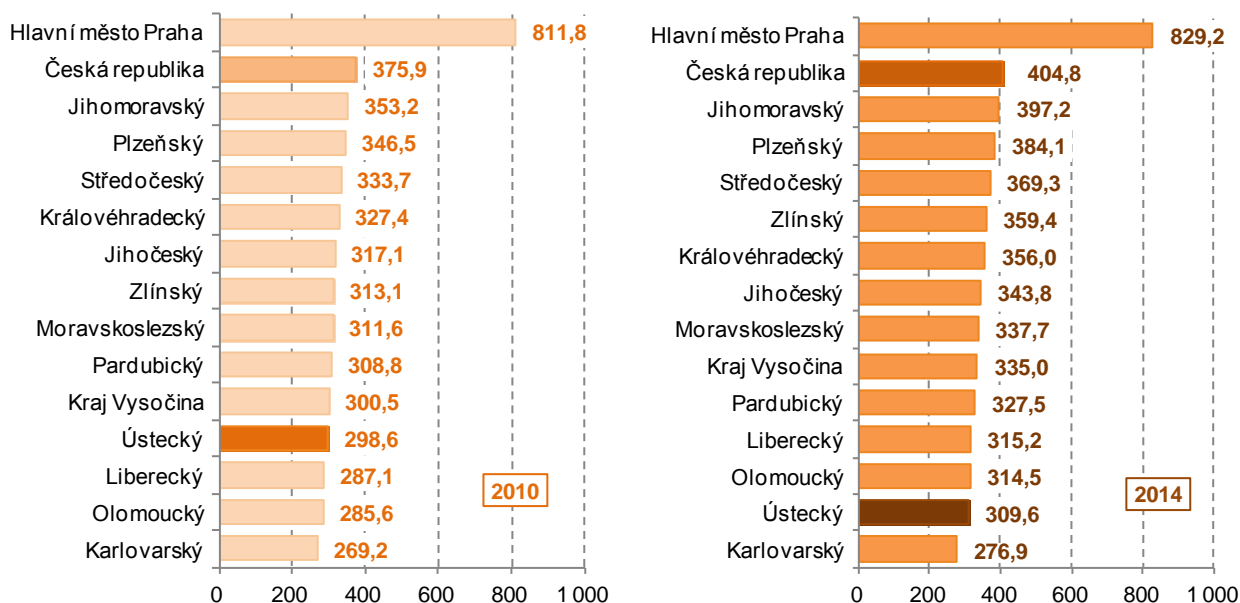


HDP na obyvatele dlouhodobě pod republikovou úrovní...

... pozice kraje v roce 2014 nejhorší od roku 1995.

HDP v přepočtu na 1 obyvatele kraje meziročně rostl téměř ve všech letech, s výjimkou roku 2010 a 2013, kdy došlo k meziročnímu poklesu. Postavení kraje v mezikrajovém srovnání se od roku 1995, kdy Ústecký kraj zaujímal třetí nejvyšší příčku, výrazně zhoršilo. V letech 2010 až 2013 zaujímal jedenáctou pozici a v roce 2014 se posunul až na pozici třináctou. Zatímco HDP na 1 obyvatele byl v Ústeckém kraji oproti ČR v roce 1995 nižší pouze o 4,2 %, v roce 2014 se jednalo již téměř o čtvrtinu (o 23,5 %). Z následujícího grafu je patrné, že postavení Ústeckého kraje se za posledních pět let zhoršilo, v roce 2014 bylo nejhorší od roku 1995.

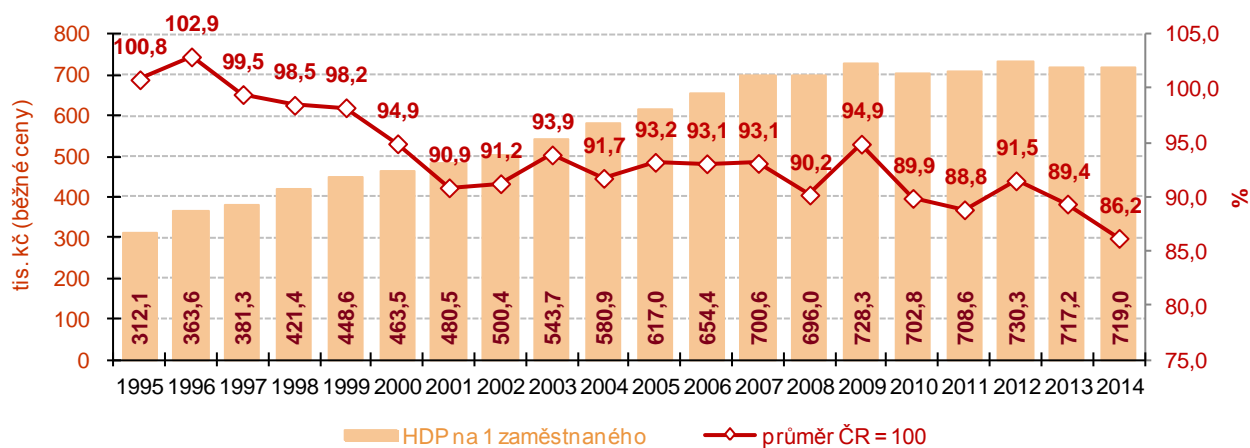
Graf 3.3 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele podle krajů v letech 2010 a 2014 (v tis. Kč, běžné ceny)



Vliv zaměstnanosti na produktivitu práce.

Výkonnost (produktivita) regionu, počítaná jako podíl HDP na 1 zaměstnaného (podle místa pracoviště vč. sebezaměstnaných), se v posledním roce proti roku 2013 zvýšila, a to o 0,3 %. K meziročnímu nárůstu došlo od roku 1995 téměř ve všech letech, s výjimkou let 2008, 2010 a 2013. V roce 2008 se na meziročním poklesu o 0,7 % podílel výraznější meziroční růst zaměstnaných (+5,4 %) než růst HDP (+4,7 %). V letech 2010 a 2013 se na poklesu výkonnosti podílel jak meziroční pokles HDP v běžných cenách (o 2,6 % v roce 2010 a o 0,4 % v roce 2013), tak meziroční nárůst počtu zaměstnaných (o 0,9, resp. o 1,4 %). Zatímco výkonnost Ústeckého kraje v mezikrajovém srovnání byla v letech 1995 až 2000 druhá až třetí nejvyšší, v roce 2014 byla pátá nejnižší.

Graf 3.4 Regionální HDP na zaměstnaného v Ústeckém kraji (běžné ceny)



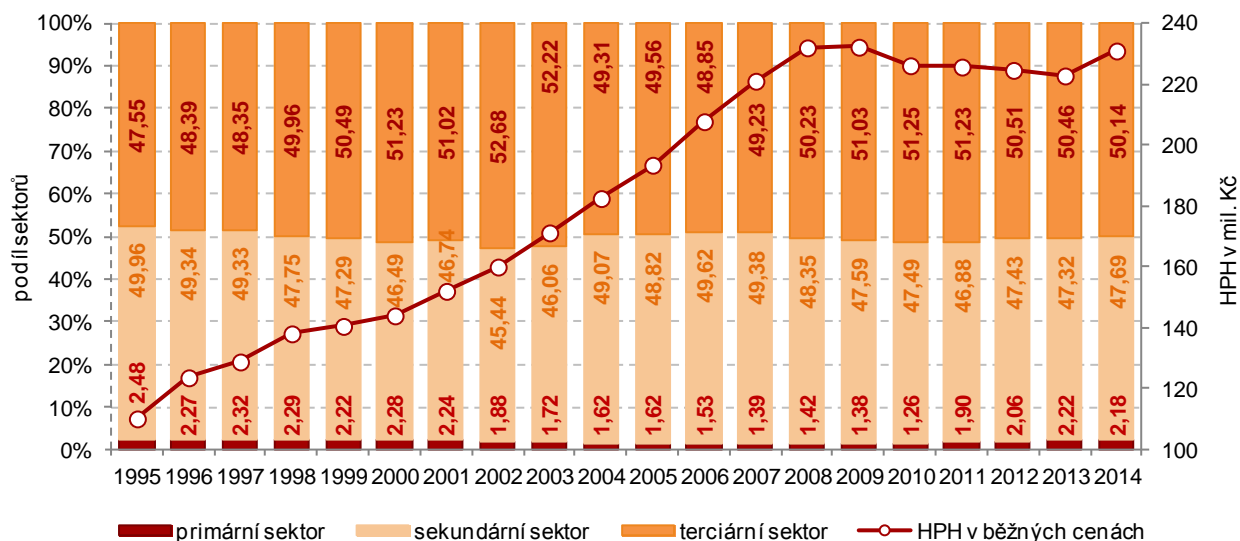
**HPH v roce 2014 se meziročně zvýšila...
... nárůst byl třetí nejnižší mezi kraji.**

Na nízkém meziročním nárůstu HDP v Ústeckém kraji v roce 2014 se největší měrou podílel vývoj hrubé přidané hodnoty (HPH)⁸ v odvětví informační a komunikační činnosti (index 2014/2013 byl 87,2 %), dále v odvětví stavebnictví (index 99,2 %) a v odvětví činnosti v oblasti nemovitostí (index 99,6 %), u ostatních odvětví došlo k meziročnímu nárůstu. Celkově se HPH meziročně zvýšila ve všech krajích. V Ústeckém kraji vzrostla o 3,7 % a nárůst byl třetí nejnižší v mezikrajovém srovnání po Karlovarském kraji a Kraji Vysočina.

⁸ Ukazatel, který vyjadřuje rozdíl mezi celkovou produkcí a mezispotřebou jednotlivých odvětví v daném regionu.



Graf 3.5 Hrubá přidaná hodnota v Ústeckém kraji (běžné ceny)

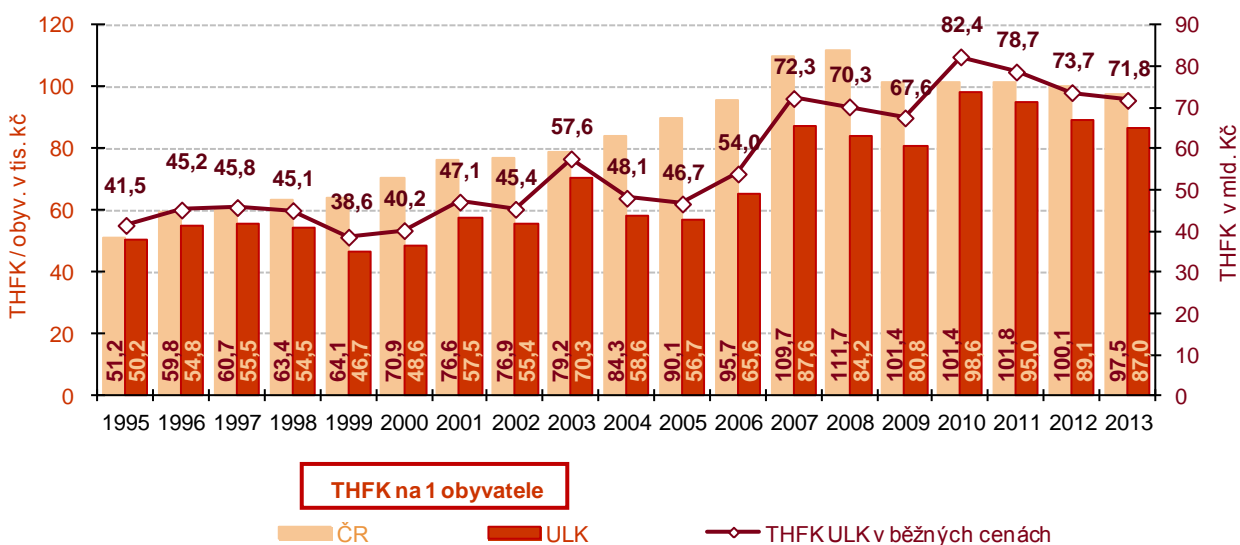


V roce 2014 opět pokles primárního sektoru v kraji.

V sektorové skladbě ekonomiky Ústeckého kraje klesal ve většině let až do roku 2010 (včetně) podíl primárního sektoru (zemědělství, lesnictví a rybnářství; těžba a dobývání), v následujících třech letech se jeho podíl meziročně zvyšoval, ale v roce 2014 opět poklesl, a to na 2,18 % HPH kraje. Meziroční snížení jsme v roce 2014 zaznamenali ještě v dalších 7 krajích republiky – Hl. m. Praze, Středočeském, Královéhradeckém, Kraji Vysočina, Jihomoravském, Olomouckém a Zlínském. Podíl primárního sektoru v Ústeckém kraji byl o 0,5 p.b. nižší než v celé ČR. V mezikrajovém srovnání byl třetí nejnižší po Hl. m. Praze a po Moravskoslezském kraji.

Zastoupení sekundárního a terciárního sektoru se v kraji dlouhodobě pohybuje na 48–50 % hrubé přidané hodnoty a v průběhu let se měnilo jen nepatrně. Na sekundární sektor (zpracovatelský průmysl a stavebnictví) připadlo v roce 2014 necelých 48 % HPH kraje, proti celorepublikové úrovni byl podíl o 9,7 p.b. vyšší a v porovnání s ostatními kraji byl v posledních čtyřech letech čtvrtý nejvyšší. Terciární sektor (doprava a služby) se v roce 2014 podílel na HPH kraje 50,1 %, v mezikrajovém srovnání se svým podílem Ústecký kraj řadil na 9. místo a za celostátním průměrem zaostával o 9,2 p.b.

Graf 3.6 Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) v Ústeckém kraji (běžné ceny)



Tvorba hrubého fixního kapitálu na obyvatele v kraji byla ve všech

Vývoj investiční aktivity v regionálním členění (např. nové investice, rekonstrukce, modernizace, nákupy) představuje tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK), která dosáhla nejvyšší hodnoty v roce 2010, a to jak absolutně

letech pod republikovým průměrem.

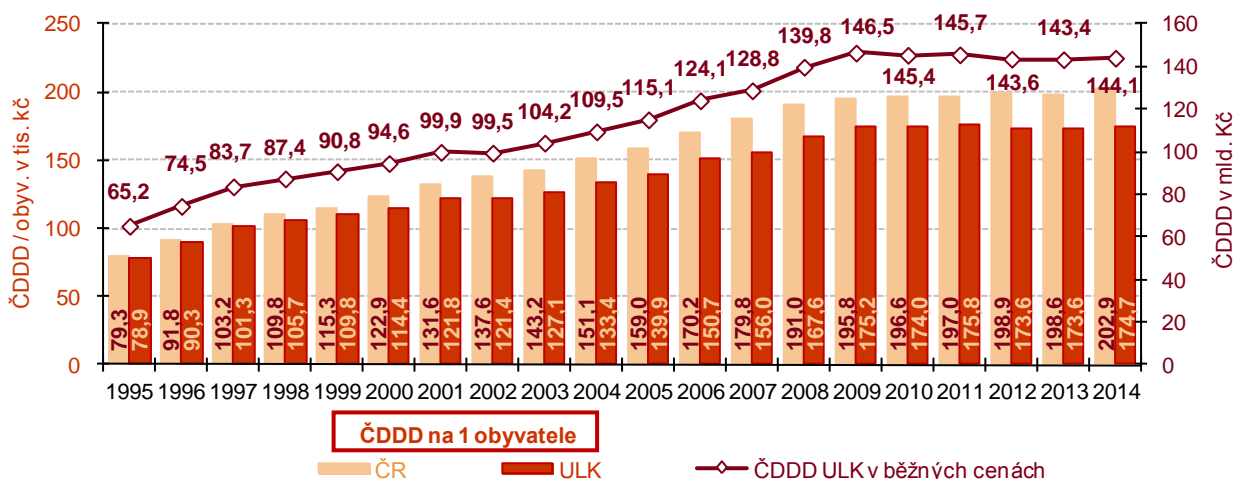
(82 405 mil. Kč), tak na 1 obyvatele kraje (98 595 Kč). V tomto roce, stejně jako ve dvou předchozích letech, se THFK na obyvatele Ústeckého kraje řadila na čtvrtou nejvyšší příčku mezi kraji, v roce 2010 byla pozice kraje ještě o stupínek lepší. Ve všech letech byla hodnota regionálního THFK na obyvatele pod republikovým průměrem.

V roce 2013 dosáhl celkový objem THFK v běžných cenách 71 844 mil. Kč a na celkové tvorbě hrubého fixního kapitálu České republiky se podílel 7 %. V mezikrajovém srovnání je dlouhodobě pátý nejvyšší.

Nejvyšší míra investování v kraji byla v roce 2010.

Nejvyšší míra investování v období let 2010 až 2013 v Ústeckém kraji proběhla v roce 2010, kdy do tvorby hrubého fixního kapitálu (THFK) směřovalo 33 % HDP kraje, v následujících letech se tento podíl snižoval až na 28,9 % v roce 2013. Míra investování v kraji byla v posledních čtyřech letech vyšší než republiková úroveň.

Graf 3.7 Čistý disponibilní důchod (ČDDD) v Ústeckém kraji (běžné ceny)



Rozdíl mezi relativním důchodem obyvatel kraje a průměrem ČR byl v roce 2014 nejvyšší v historii.

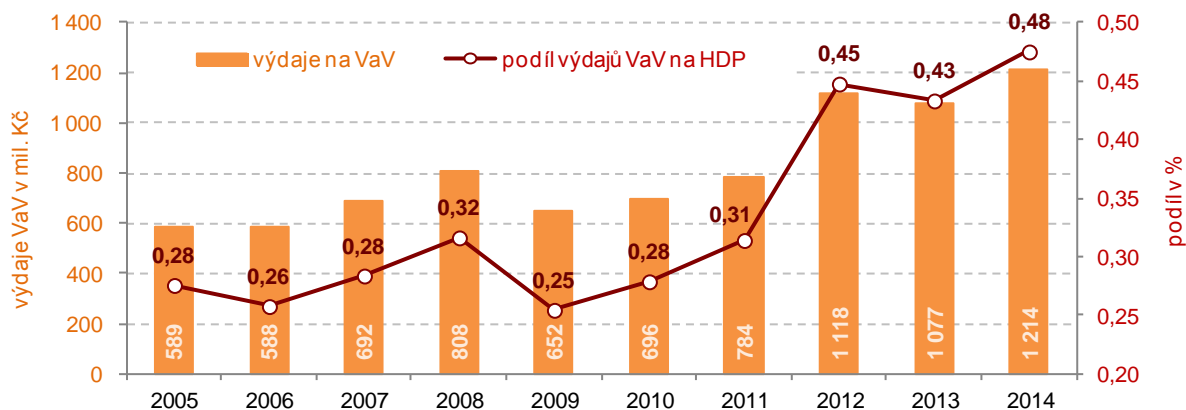
Nejvyšší čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD), ukazatel, který je využíván pro hodnocení úrovně materiálního bohatství domácností daného území, připadl v absolutní výši na rok 2009, když celkový objem ČDDD dosáhl objemu 146 473 mil. Kč. Nejvyšší objem v přepočtu na 1 obyvatele byl dosažen v roce 2011, a to 175 804 Kč. Relativní důchod obyvatel Ústeckého kraje obsazuje od roku 2002 střídavě poslední nebo předposlední příčku mezi kraji, v posledních čtyřech letech je ČDDD na obyvatele mezi kraji nejnižší. V porovnání s republikovým průměrem, kdy ČDDD na obyvatele v letech 2010–2014 dosahoval hodnot 197 až 203 tis. Kč, byl relativní důchod obyvatel Ústeckého kraje o 21,2 tis. Kč, o 10,8 % (v roce 2011) až o 28,3 tis. Kč, o 13,9 % (v roce 2014) nižší. V posledním sledovaném roce byl nejvyšší od roku 1995.

Věda a výzkum Nárůst celkových výdajů i počtu zaměstnanců.

Investice do vědy a výzkumu patří k důležitým faktorům zvyšování produktivity, zaměstnanosti, zajištění ekonomické konkurenceschopnosti, udržitelného rozvoje a sociální soudržnosti. Celkové výdaje na výzkum a vývoj (VaV) v Ústeckém kraji dosáhly v roce 2014 částky 1,2 mld. Kč a byly nejvyšší od roku 2001. Podíl na objemu výdajů v ČR činil 1,4 %. Podíl výdajů VaV na HDP v kraji dosáhl nejnižší hodnoty v roce 2009 a v dalších letech se postupně zvyšoval až do roku 2012, v roce 2013 jsme zaznamenali mírný pokles a v posledním sledovaném roce se opět zvýšil.



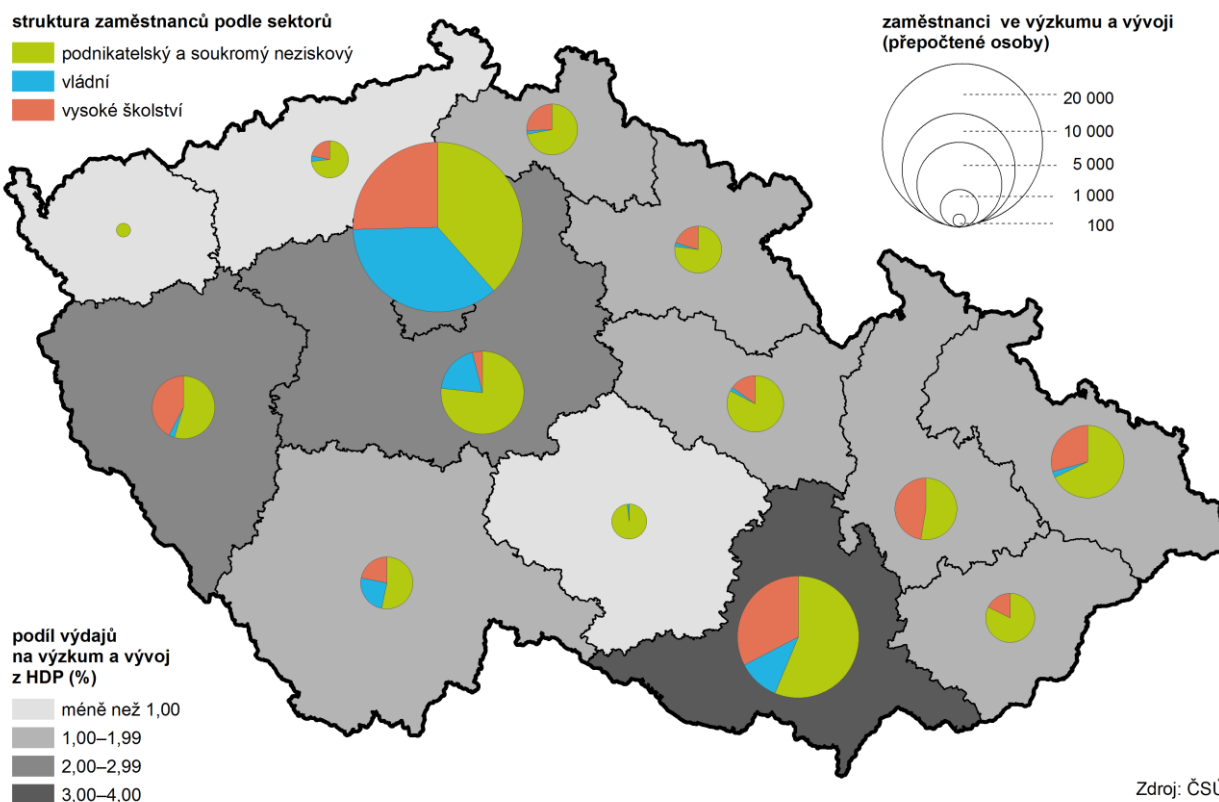
Graf 3.8 Výdaje na výzkum a vývoj v Ústeckém kraji



V roce 2014 se v kraji zvýšil počet pracovníků i objem mzdových prostředků.

V oblasti VaV pracovalo v kraji v roce 2014 celkem 1 116 zaměstnanců (přepočtený počet na plně zaměstnané), meziročně se jejich počet zvýšil o 6,5 %. Z celkového počtu zaměstnanců bylo 504 výzkumných pracovníků (nárůst o 8,2 %). Mzdové náklady se na celkovém objemu prostředků na vývoj a výzkum v kraji podílely od 39,1 % v roce 2014 až po 46,7 % v roce 2010. Celkový objem mzdových prostředků se meziročně zvýšil o 8,5 % a v roce 2014 dosáhl hodnoty 474 mil. Kč.

Výzkum a vývoj v krajích v roce 2014



Financování VaV zajišťuje převážně podnikatelský sektor.

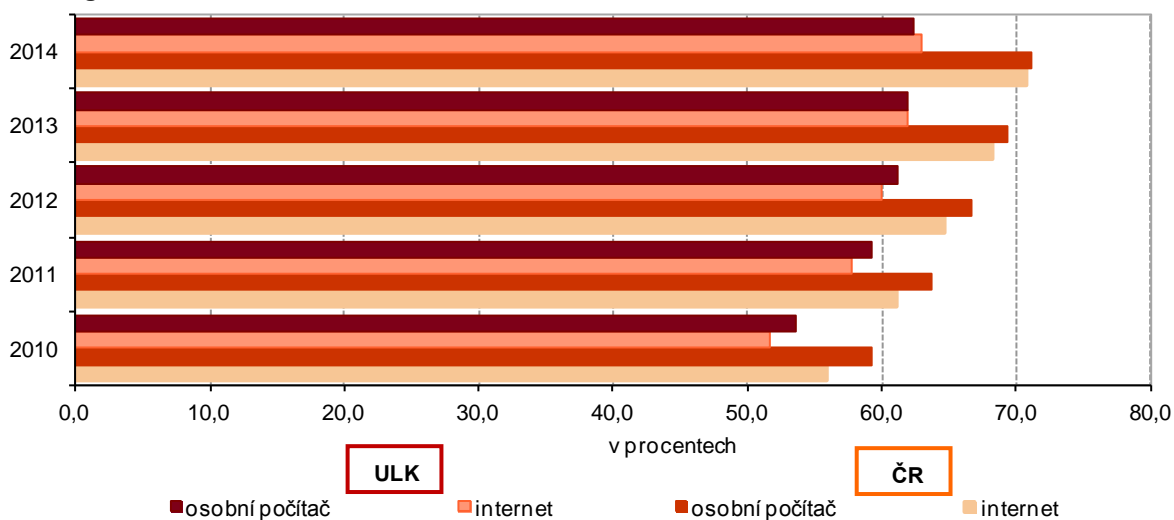
Nejdůležitějším zdrojem financování výzkumných a vývojových činností v kraji je dlouhodobě podnikatelský sektor. V roce 2014 poskytli podnikatelé na výzkum v Ústeckém kraji částku 634 mil. Kč, tj. 52,3 % celkových výdajů. Druhým nejvýznamnějším poskytovatelem finančních prostředků byly veřejné zdroje, jednak z ČR a jednak ze zahraničí. Z veřejných rozpočtů ČR byla poskytnuta částka 272 mil. Kč, tj. 22,4 % z celkových výdajů. Proti předchozímu roku to bylo o 1,3 % méně. Částka poskytnutá ze zahraničí se proti roku 2013 zvýšila o 83,1 % a dosáhla částky 307 mil. Kč, tj. 25,3 % z celkových výdajů.

Informační technologie

Vybavení počítačem se neustále zvyšuje, přesto je v kraji nejnižší v ČR.

Jak vyplývá ze šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech⁹, podíl domácností vybavených osobním počítačem rok od roku stoupá. Zatímco v roce 2010 bylo v Ústeckém kraji vybaveno počítačem 53,7 % domácností, v roce 2014 činil tento podíl již 62,4 %. Republikový průměr byl však o 8,8 p.b. vyšší. V mezikrajovém srovnání byla vybavenost domácností osobním počítačem v posledních dvou sledovaných letech v kraji nejnižší ze všech. Obdobné postavení v rámci krajů má Ústecký kraj z pohledu domácností majících připojení na internet. V roce 2014 využívalo v kraji 63 % domácností připojení k internetu, proti roku 2010 se tento podíl zvýšil o 11,3 p.b. Republikový průměr v roce 2014 byl o 7,7 p.b. vyšší. V mezikrajovém srovnání zaujímal kraj druhé nejnižší místo po Olomouckém kraji.

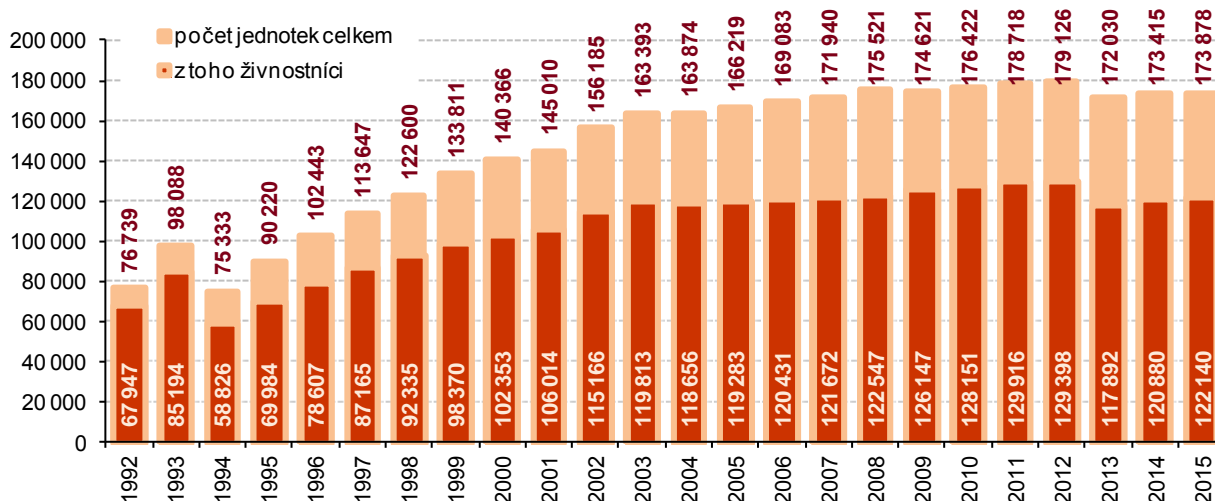
Graf 3.9 Vybavení domácností Ústeckého kraje a České republiky informační a komunikační technologií



Od roku 2013 zpřesnění dat dle ROS; nejsou plně srovnatelné s předchozím obdobím.

Ke konci roku 2014 bylo v kraji registrováno téměř 174 tisíc ekonomických subjektů se sídlem v Ústeckém kraji, z toho téměř polovinu (81 319) tvořily subjekty se zjištěnou aktivitou, tj. podniky, které vykazují ekonomickou aktivitu podle informací ze statistických zjišťování nebo z administrativních zdrojů.

Graf 3.10 Počet ekonomických subjektů v Ústeckém kraji k 31. 12.



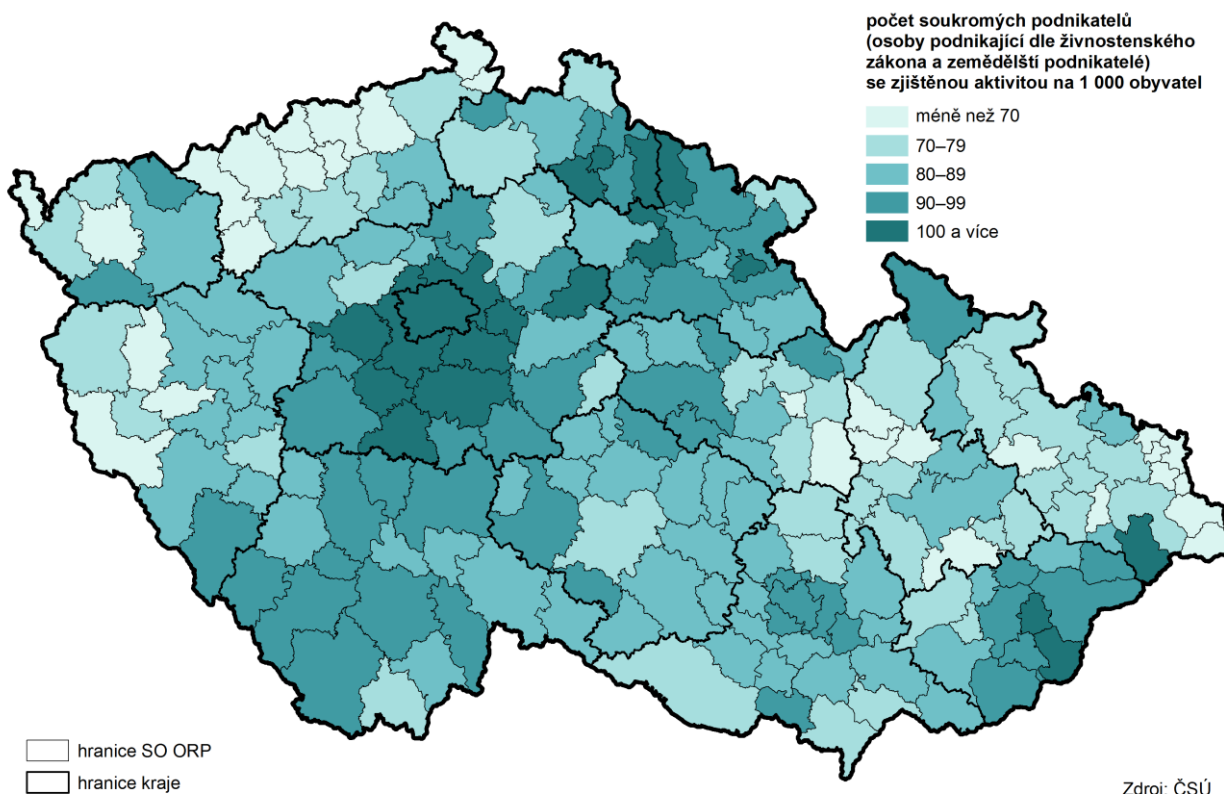
Vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné s předchozími roky

⁹ Údaje jsou zjišťovány jednou ročně, z důvodu vyšší reprezentativnosti jsou data v regionálním členění publikována ve tříletých klouzavých průměrech (např. údaj roku 2013 je vypočten z dat roku 2012, 2013 a 2014).



V registru ekonomických subjektů (RES) kraje bylo evidováno ke konci loňského roku 139,3 tisíc fyzických osob (80,1 % z celku) a 34,6 tisíc právnických osob. Mezi fyzickými osobami převažovali živnostníci, kteří ke konci roku 2015 představovali 87,7 % fyzických osob. Mezi právnickými osobami byla více než polovina (55,1 %) obchodních společností (více než 19 tisíc subjektů).

Soukromí podnikatelé ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2015



Zemědělství

Dlouhodobá převaha rostlinné produkce.

Zemědělská produkce vyjádřená souhrnným zemědělským účtem (SZÚ) v běžných cenách rostla ve většině krajů téměř ve všech sledovaných letech (od roku 2010 do roku 2014). Výjimkou v Ústeckém kraji byl rok 2010, kdy došlo k meziročnímu poklesu. Rozhodující vliv na vývoj zemědělské produkce má rostlinná produkce, která v roce 2014 dosáhla v Ústeckém kraji 5 583 mil. Kč v běžných cenách a představovala více než tři čtvrtiny celkové produkce (7 300 mil. Kč). Proti předchozímu období vzrostla o 8,8 %. Živočišná výroba v Ústeckém kraji zaznamenala meziroční pokles v roce 2010, v následujících letech rostla, v roce 2014 dosáhla hodnoty 1 569 mil. Kč a meziročně vzrostla o 6,6 %. Zemědělský sektor Ústeckého kraje se na SZÚ ČR podílel za posledních 5 let zhruba 5,2 %, v prvních třech letech dosahoval 5,1 %, v následujících dvou letech se jeho podíl mírně zvýšil na 5,3 %.

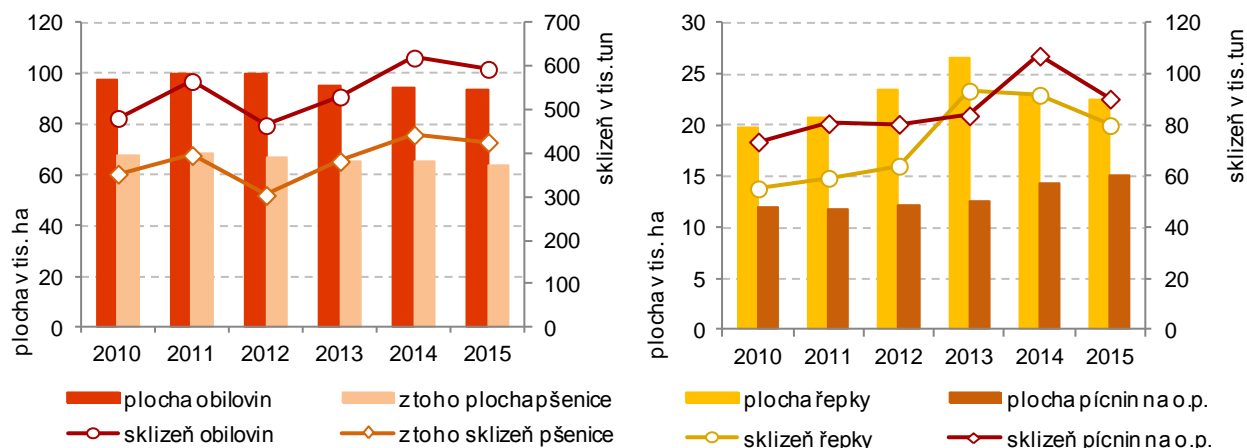
Pozice kraje se v závěru sledovaného období mírně zlepšila.

Objem celkové produkce na 1 hektar obhospodařované půdy dosáhl v roce 2014 v Ústeckém kraji 33,7 tisíc Kč a byl nejvyšší za posledních 5 let, meziročně vzrostl o 9,3 %. Proti průměru ČR byla produkce kraje o 5,3 tisíc nižší. Hodnota krajské produkce na hektar půdy byla v letech 2009–2013 třetí nejnižší mezi krajů, po krajích Karlovarském a Libereckém. V roce 2014 si kraj pozici mírně vylepšil a skončil na čtvrté nejnižší pozici, kromě zmíněných krajů, byla hodnota produkce na hektar půdy nižší ještě v Jihočeském kraji.

Rostlinná výroba

Výměra obhospodařované zemědělské půdy se meziročně snížila o 1,8 %, výměra orné půdy meziročně vzrostla o 0,5 %. V roce 2015 se meziročně snížily plochy u většiny plodin jak v Ústeckém kraji, tak v celé ČR. K nárůstu došlo u luskovin, pícein na orné půdě, plodících chmelnic a vinic.

Graf 3.11 Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Ústeckém kraji



Sklizeň obilovin v loňském roce byla třetí nejvyšší od vzniku kraje.

Produkce většiny zemědělských plodin v roce 2015 většinou zaostaly za úrovní často rekordního roku 2014. Stěžejní plodinou ve struktuře pěstovaných plodin jak v České republice, tak ve všech krajích, jsou obiloviny. V mezikrajovém srovnání zaujímaly v roce 2015 obiloviny v Ústeckém kraji druhý nejvyšší podíl na celkové osevní ploše (64,4 %), nejvyšší podíl (65,3 %) byl v Jihomoravském kraji. V roce 2015 bylo v Ústeckém kraji sklizeno celkem 593,3 tisíc tun obilovin (včetně kukuřice na zrno a ostatních obilovin). V porovnání s předchozím rokem to znamenalo pokles o 4,2 % (o 25,8 tis. tun zrna). Na meziročním poklesu se podílel jak pokles ploch (o 1 %), tak nižší hektarové výnosy (o 3,2 %). Z jednoho hektaru bylo v kraji sklizeno 6,36 tuny zrna, tj. o 0,21 tuny méně než v roce 2014, kdy byl dosažen historicky nejvyšší výnos v kraji.

V roce 2015 nejvyšší sklizeň v kraji od roku 2000 a druhý nejvyšší výnos z hektaru.

Proti úrovni předchozího roku byla v roce 2015 v Ústeckém kraji o 60,6 % vyšší produkce luskovin, což bylo ovlivněno jak nárůstem ploch, tak výnosů. V loňském roce bylo v kraji na výměře 2 090 hektarů (nárůst o 719 ha, o 52,4 %) vypěstováno celkem 6 763 tun luskovin (o 2 551 tun více než v roce 2014). Z jednoho hektaru bylo sklizeno 3,24 tuny zrna (meziroční nárůst o 0,16 t/ha, tj. 5,4 %). Loňská sklizeň byla nejvyšší od roku 2000, dosažený výnos byl druhý nejvyšší.

Nižší sklizeň řepky vlivem poklesu ploch i nižším výnosem.

Na rozloze 22 541 hektarů (čtvrtá nejvyšší plocha po letech 2013, 2012 a 2014) byla v roce 2015 v kraji pěstovaná řepka, meziročně se její plochy snížily o 285 hektarů, tj. o 1,2 %. Celková sklizeň ve výši 79 897 tuny byla proti roku 2014 nižší o 11 857 tuny (o 12,9 %), přesto byla třetí nejvyšší od vzniku kraje. Na propadu úrody se téměř 12 % podílel i nižší výnos řepkového semene, z jednoho hektaru bylo sklizeno v průměru 3,54 tuny, což představovalo pokles o 0,48 tuny na hektar. Dosažený výnos v roce 2015 byl třetí nejvyšší od roku 2000, po rekordním roce 2014 a po roce 2004.

Letní sucho ovlivnilo výnosnost pícnin...sklizeň byla o 16 % nižší než v roce 2014.

Sklizňová plocha pícnin na orné půdě se v Ústeckém kraji v roce 2015 zvýšila o 5,6 % (o 800 ha) a dosáhla 14 999 hektarů. Suché letní počasí se projevilo v malé výnosnosti pícnin (pokles o více než pětinu proti předchozímu roku) a způsobilo propad úrody o 15,7 %. Celková sklizeň byla proti předchozímu roku nižší o 16 811 tun a dosáhla výše 90 250 tun. Výnos 6,02 tuny sena z hektaru byl čtvrtý nejnižší od roku 2000.

.... sklizeň sena z TTP a pastvin nižší téměř o čtvrtinu.

Plocha trvalých travních porostů vč. pastvin, uváděná ve skutečném rozsahu provedené sklizně a zahrnující sklizené i spásané plochy, ve výši 56 770 hektarů zaznamenala meziroční pokles o 4 447 ha, tj. o 7,3 %. Nepříznivé klimatické podmínky se projevily nižším dosaženým výnosem 3,13 t/ha, proti předchozímu roku dosáhl pokles 16,9 %, tj. 0,64 t/ha. Celkem bylo ve všech sečích sklizeno 177 961 tun sena, což bylo o 23 %, tj. o 53,1 tis. tun hmoty (přepočtené na suchou píci) méně než v roce 2014.

Sklizeň chmele byla vlivem nižších výnosů o pětinu nižší než

Na území Ústeckého kraje se nachází více než polovina ploch (56,1 %) plodících chmelnic České republiky, meziročně se tento podíl zvýšil o 0,4 p.b. Zatímco do roku 2013 (včetně) se v kraji i v celé ČR plocha plodících chmelnic



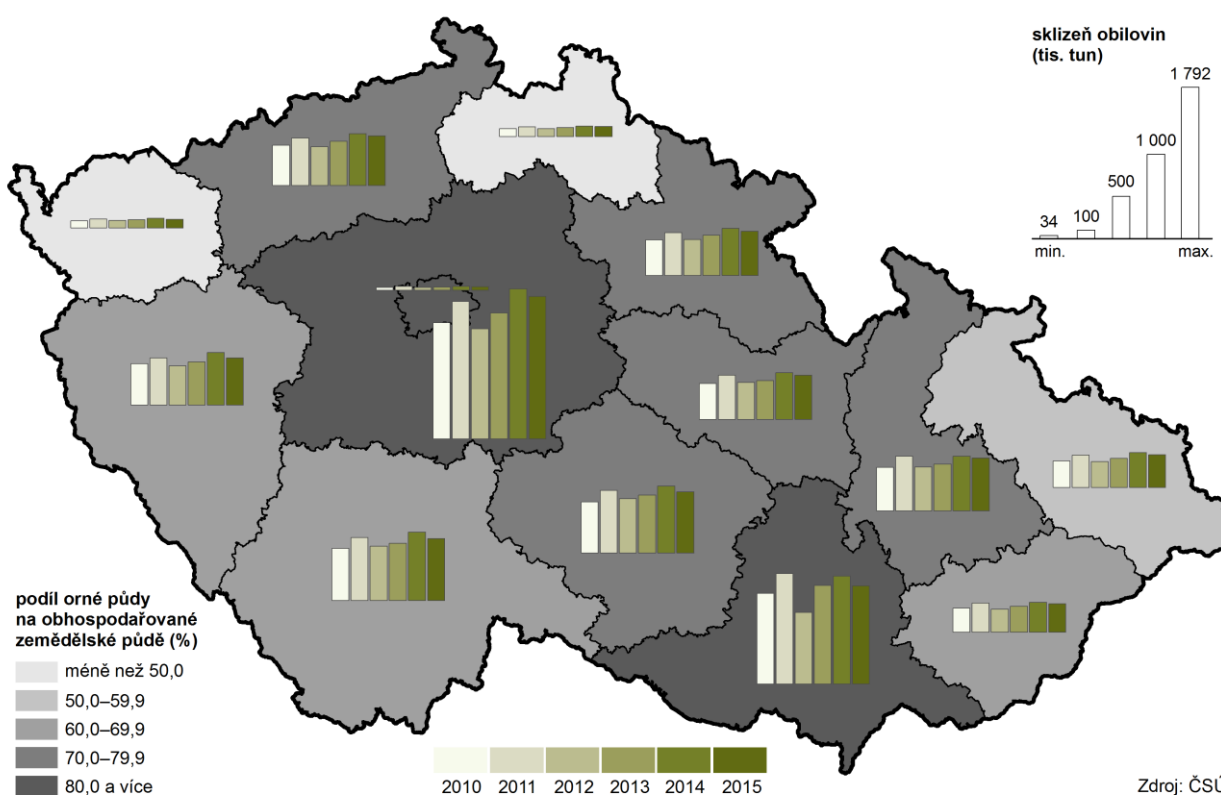
v roce předchozím.

meziročně snižovala, v posledních dvou letech došlo jak v kraji tak republikově k nárůstu – v kraji v roce 2014 o 2 %, v roce 2015 o 4,4 % a v ČR o 3,3 resp. o 3,6 %. Meziročně se v roce 2015 v kraji zvýšila plocha o 110 ha a za celou ČR o 162 ha. I přes tento pozitivní vývoj byly v roce 2015 plochy plodících chmelnic v Ústeckém kraji i v celé ČR na úrovni zhruba tří čtvrtin roku 2000. Produkce „zeleného zlata“ byla v roce 2015 vlivem poklesu výnosu o 24,2 % nižší než v roce předcházejícím. Dosažený výnos 1,04 tuny z jednoho hektaru byl o 0,33 t/ha nižší než v roce 2014. Celkem bylo v kraji sklizeno 2 692 tun chmele, což bylo o 709 tun (o 20,8 %) méně než v roce 2014.

Příznivý rok pro víno, sklizeň byla o 37 % vyšší než v roce 2014.

Pro vinice, jejichž plodící plocha zaujímala v kraji z republikového pohledu pouze necelá 2 %, byl rok 2015 v kraji příznivý. Vlivem meziročního nárůstu výnosu o 35,5 % (o 1,24 t/ha) bylo sklizeno 4,73 tuny hroznů z hektaru proti 3,49 tuny v roce 2014. Celkem bylo z plochy o výměře 285 hektarů (o 1,3 % vyšší než v roce předchozím) sklizeno 1 347 tun hroznů, tj. o 366 tun (o 37,2 %) více než v roce 2014.

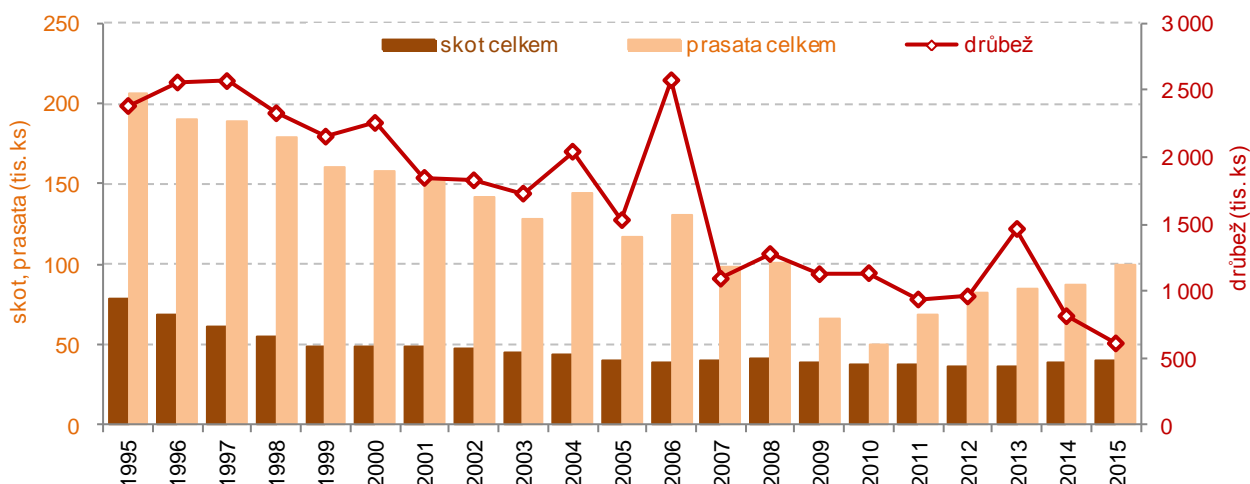
Sklizeň obilovin v krajích v letech 2010 až 2015



**Živočišná výroba
Druhým rokem se zvyšují stavy skotu, pátým rokem rostou stavy prasat v kraji.**

V Ústeckém kraji se v roce 2015, stejně jako ve všech krajích, zvýšily stavy skotu, v kraji se jejich stavy zvýšily o 4,8 %, tj. o více než 1,8 tisíce kusů. Celkem chovali zemědělci v kraji 40 605 kusů skotu, z toho 16 795 krav (meziroční nárůst o 8,1 %). V kraji nadále pokračoval pozitivní vývoj u prasat, kde po poklesu stavů v letech 2009 a 2010 se v dalších čtyřech letech počty zvyšovaly až na loňských více než 100,3 tisíc kusů, tj. meziroční nárůst 15,4 %. Meziročně vzrostly stavy prasat pouze v šesti krajích, včetně Ústeckého, kde byl nárůst nejvyšší. O čtvrtinu klesly stavy drůbeže, o pětinu nižší než v roce 2014 byly stavy slepic. V kraji bylo chováno 610,4 tisíc kusů drůbeže, z toho 64,4 tisíc slepic. Za posledních deset let se o více než polovinu zvýšily stavy ovcí a více než zdvojnásobily stavy koní. Mírný pokles stavů zaznamenali zemědělci v Ústeckém kraji u koz (o 1 %).

Graf 3.12 Stavby skotu, prasat a drůbeže v Ústeckém kraji

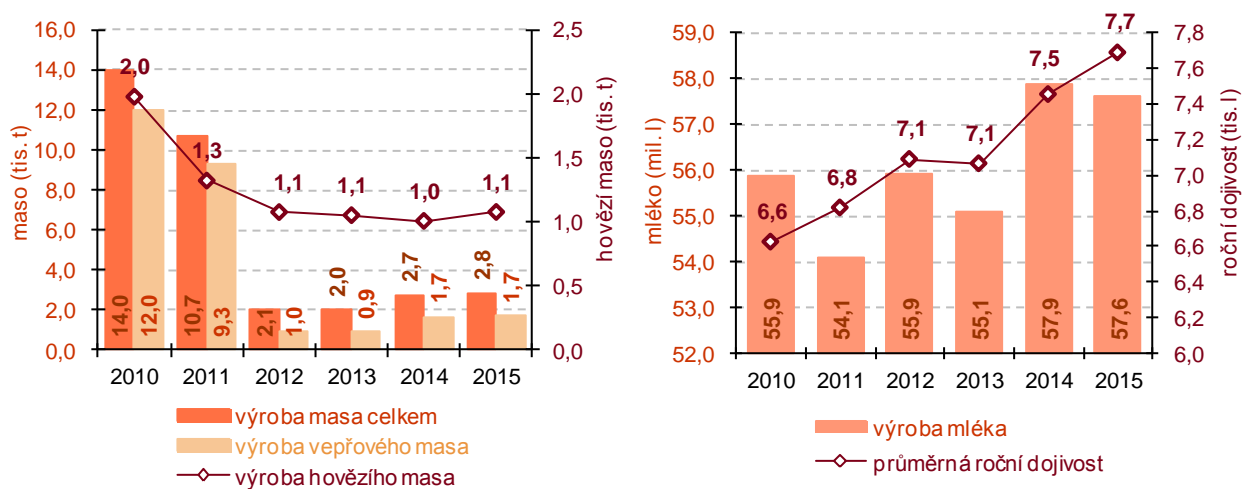


Výroba masa pod úrovní roku 2010, výroba mléka vyšší než před pěti lety.

Meziroční vývoj obou komodit má opačné tendence.

Produkce živočišné výroby v Ústeckém kraji byla v porovnání s rokem 2010 nižší u masa, vyšší u mléka. Ve výrobě vepřového masa dochází v posledních dvou letech k nárůstu po letech 2012 a 2013, kdy byl výrazný pokles způsoben přesídlením zpracovatelské firmy s dominantním podílem na ústeckém trhu do jiného kraje. Nárůst produkce mléka o 3,1 % v porovnání s rokem 2010 byl ovlivněn jak vyšším stavem krav o 7,1 % (o 1 119 dojnic), tak zvýšením dojivosti o 16 %. Srovnání posledních dvou let již tak příznivé není – stavy krav v kraji poklesly o 1 257 kusů (o 8,1 %), tento propad nepokryla ani zvýšená roční dojivost o 234,1 litrů (o 3,1 %) na dojnici. Produkce mléka tak byla meziročně nižší o 0,5 %, tj. o 263,5 tis. litrů.

Graf 3.13 Produkce masa a mléka v Ústeckém kraji



Lesnictví

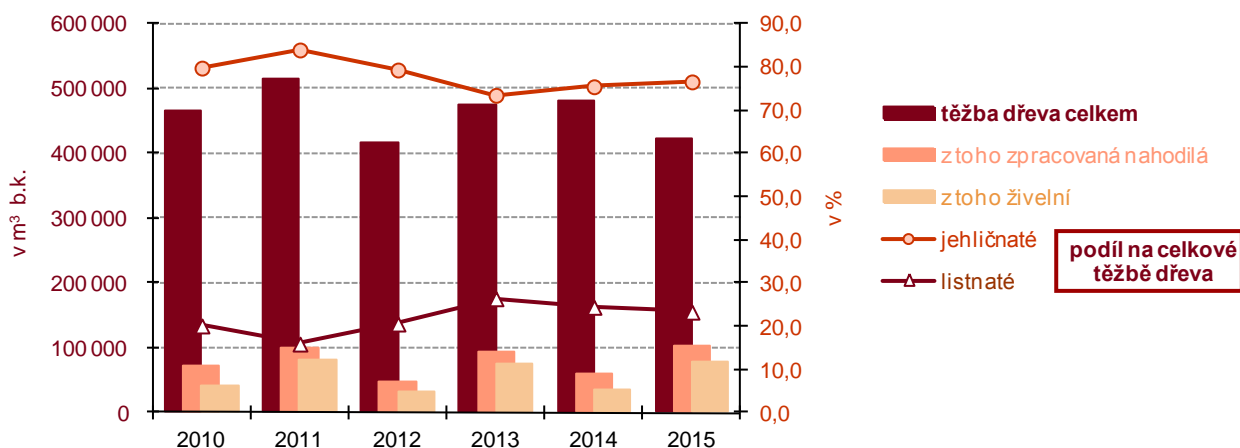
Postupný růst lesních ploch...

.... růst přirozené obnovy lesa.

Dlouhodobým pozitivním jevem v Ústeckém kraji je postupné rozšiřování lesních porostů. Od roku 2010 se rozloha lesa v kraji zvýšila téměř o 1,7 tisíce hektarů a její podíl na celkové výměře kraje představoval 30,5 % v roce 2015. Proti celorepublikovému průměru je však podíl lesů Ústeckého kraje o 3,3 p.b. nižší. V roce 2015 byl narušen dosud pozitivní trend zvyšování ploch zalesnění. Nejvyšší plocha zalesnění v kraji byla vykázána v roce 2011, a to 1 821 hektarů. V roce 2015 byla v Ústeckém kraji zalesněna plocha o výměře 1 318 ha a proti roku 2014 to představovalo o 257 ha méně (o 16,3 %). Ve struktuře zalesňovaných ploch převažovaly z 62 % jehličnany, z nich více než 81 % zaujímal smrk. Ve výsadbě listnatých kultur převažoval ze tří čtvrtin buk. Jedním z důvodů celkově nižšího objemu zalesňování může být mimo jiné nárůst přirozené obnovy, u níž jsme v kraji zaznamenaly meziroční nárůst o 7,4 %. Přirozené zmlazení bylo v roce 2015 evidováno na 116 hektarech.



Graf 3.14 Těžba dřeva v Ústeckém kraji



Celková těžba dřeva se snížila....

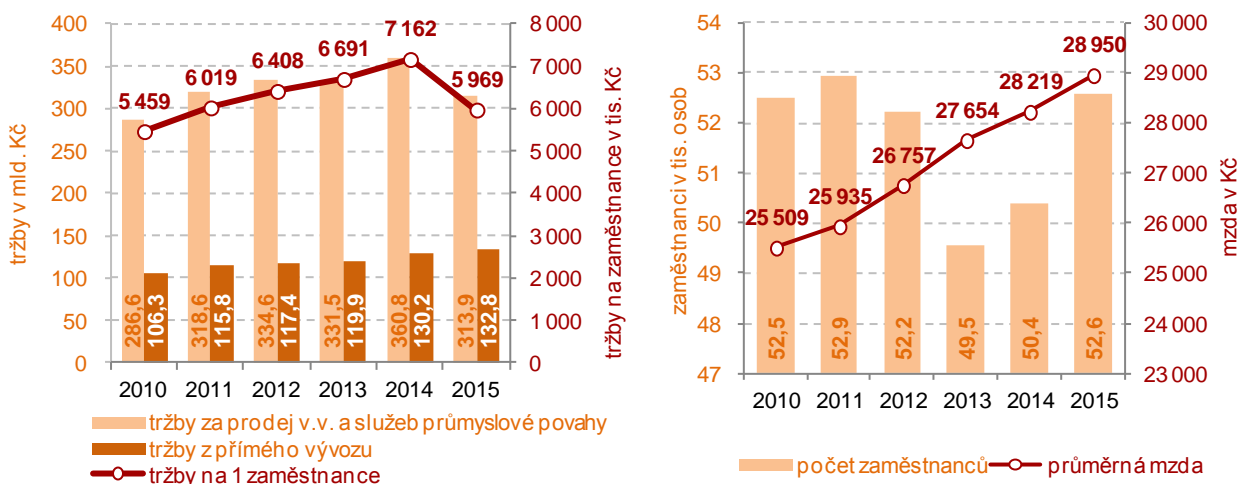
....meziročně vzrostl objem nahodilé těžby.

V roce 2015 se v Ústeckém kraji vytěžilo téměř 423 tisíc m³ dřeva a z toho více než tři čtvrtiny tvořily jehličnaté stromy. Celkový objem těžby dřeva poklesl jak proti roku 2010 (o 9,5 %), tak meziročně (o 12 %). Objem nahodilé těžby je ovlivněn množstvím zpracování hmoty z větrných polomů a případně plochy napadené kůrovcem. Nejvyšší objem nahodilé těžby v kraji byl evidován v letech 2011 a 2015, v obou letech se jednalo o více než 101 tis. m³ b. k. (bez kůry), z toho, obdobně jako ve většině let, převažovala těžba nahodilá živelní. V obou zmiňovaných letech představovala více než tři čtvrtiny (79,4 % v roce 2011 a 75,9 % v roce 2015). Meziročně se živelní těžba více než zdvojnásobila, vzrostl i objem těžby hmyzové, a to o 8,3 %.

Průmysl

V průmyslu jak v Ústeckém kraji, tak v celé České republice i ve většině krajů, došlo od roku 2010, po letech ekonomického zpomalení, k opětovnému oživení průmyslové výroby. V roce 2015, zatímco tržby ve většině krajů dále rostly, v Ústeckém kraji a v dalších dvou krajích (Karlovarském a Královéhradeckém) se meziročně snížily.

Graf 3.15 Vybrané ukazatele průmyslu v Ústeckém kraji



¹⁾ v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v Ústeckém kraji

V roce 2015 se objem tržeb v kraji meziročně snížil.

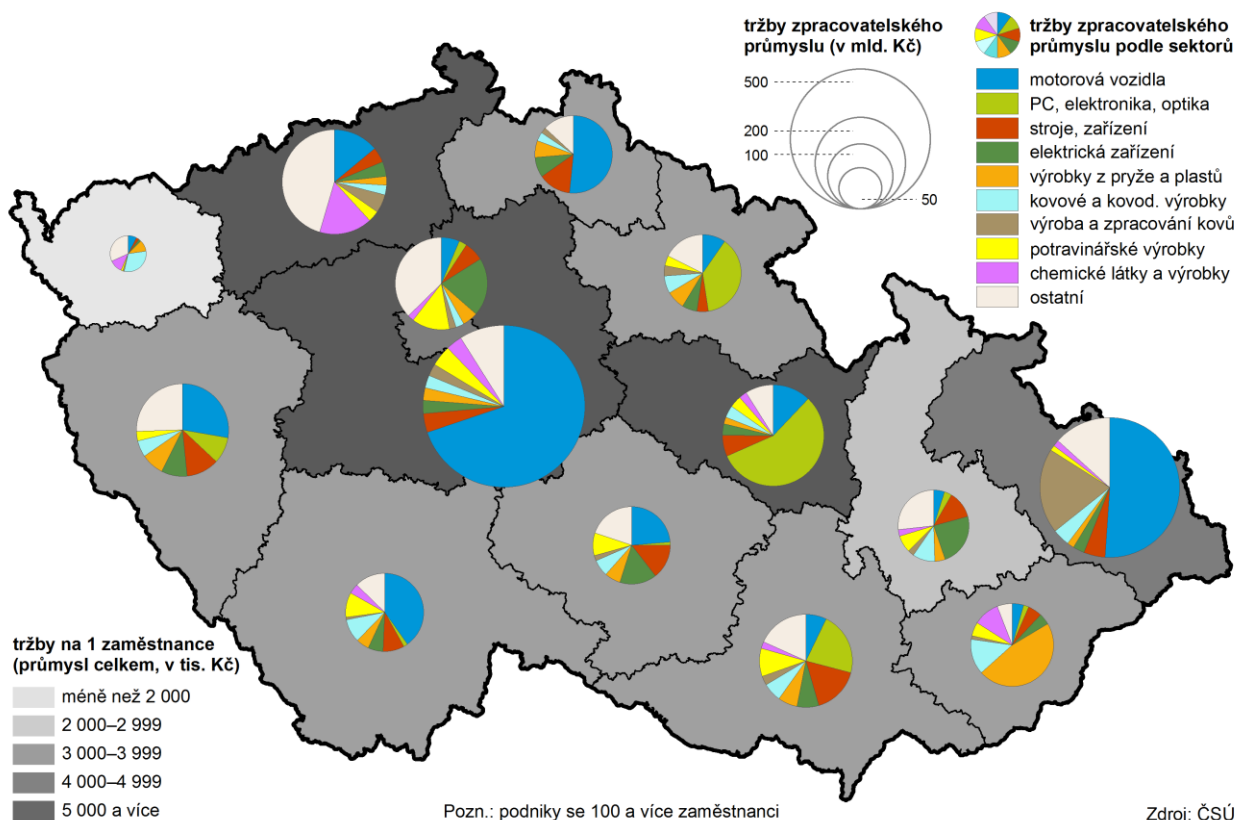
V prvních třech letech sledovaného období se tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (v běžných cenách) ve velkých podnicích sídlících v Ústeckém kraji¹⁰ začaly postupně zvyšovat. K mírnému meziročnímu poklesu, o téměř 3 mld. Kč (o 0,9 %), došlo v roce 2013, když objem tržeb dosáhl zhruba

¹⁰ Podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

332 mld. Kč. Situace se zlepšila v roce 2014, kdy došlo k meziročnímu navýšení o 8,9 %, objem tržeb dosáhl téměř 361 mld. Kč. V roce 2015 se objem tržeb v kraji meziročně snížil o 46 929 mil. Kč, tj. o 13 %. Na celorepublikových tržbách se průmysl kraje podílel v letech 2010–2014 zhruba 11 %, v roce 2015 jeho podíl poklesl na 9,3 %.

V posledních dvou letech se v průmyslových podnicích Ústeckého kraje zvýšily tržby za přímý vývoz. Zatímco v roce 2010 dosáhly necelých 107 mld. Kč v letech 2014 a 2015 překročily 130 mld. Kč.

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v krajích v roce 2015



Zdroj: ČSÚ

Již druhým rokem se zvýšil počet pracovníků v průmyslu...

Počet pracovníků v průmyslu postupně klesal až na necelých 50 tisíc v roce 2013. K obratu ve vývoji zaměstnanosti došlo v roce 2014, kdy se počet zaměstnanců zvýšil o 1,7 %, tj. o 846 osob. Další zvýšení jsme zaznamenali v roce 2015, kdy počet zaměstnanců meziročně vzrostl o 2,2 tis. osob (o 4,4 %).

....průměrná mzda rostla po celou dobu.

Průměrná mzda pracovníků v průmyslu rostla po celé období (v době ekonomického poklesu to bylo v důsledku snižování počtu zaměstnanců). Pozice kraje v porovnání výše průměrné mzdy s ostatními kraji se od roku 2010 zhoršila. Zatímco v roce 2010 byla průměrná mzda v kraji třetí nejvyšší, v roce 2015 poklesla na pátou nejvyšší příčku.

Proti rekordní úrovni v roce 2014 se produktivita práce v posledním roce snížila téměř o 17 %.

Zatímco v roce 2014 dosáhla produktivita práce¹¹ v kraji rekordní úrovně (7 162 tis. Kč) a byla pátým rokem nejvyšší mezi kraji, v roce 2015 se její úroveň vlivem poklesu tržeb, podstatně snížila. V porovnání s rokem 2014 poklesla o 1 193 tis. Kč, tj. o 16,7 % a dosáhla hodnoty 5 969 tis. Kč na zaměstnance. Pozici mezi kraji si o jednu příčku pohoršila. Průměr ČR přesto překročila o 1,8 tis. Kč, téměř o 43 %, v předchozích třech letech dosahovalo překročení zhruba 70 %. Proti výchozímu roku 2010 byla produktivita práce v kraji vyšší o 9,3 %, při zvýšení tržeb o 9,5 % a nárůstu počtu zaměstnanců o 0,2 %.

¹¹ Tržby (bez DPH) z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (běžné ceny) na zaměstnance v tis. Kč



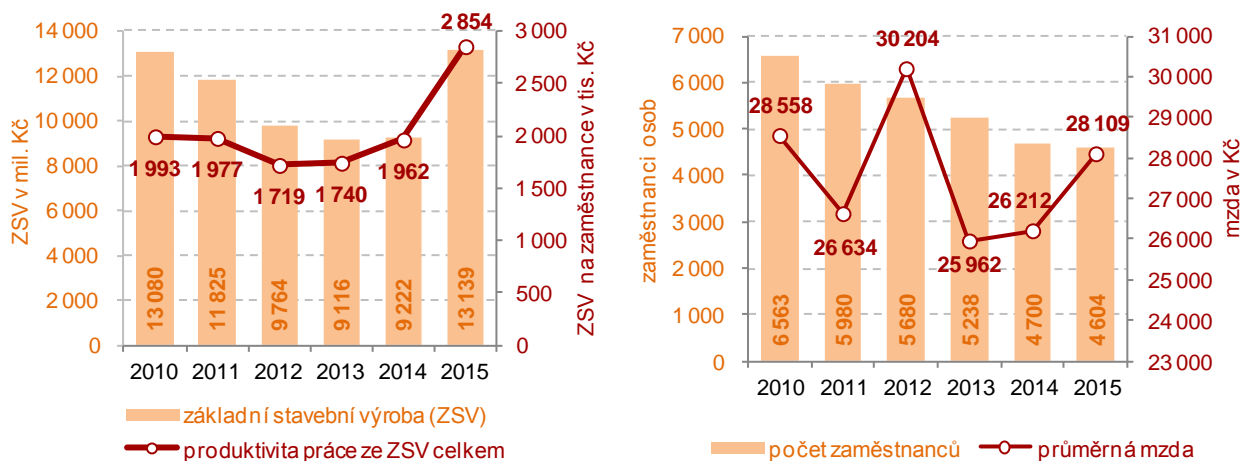
Stavebnictví

**V letech 2014 a 2015
růst ZSV i produktivity
práce, pokles
zaměstnanců
pokračoval.**

Velké stavební firmy (s 50 a více zaměstnanci) se sídlem v Ústeckém kraji docílily v posledních dvou letech (po letech poklesu) zvyšování objemu základní stavební výroby (ZSV). V roce 2014 dosáhl meziroční nárůst 1,2 %, při celkovém objemu ve výši 9,2 mlrd. Kč. Objem ZSV v kraji v roce 2015 se meziročně zvýšil o více než dvě pětiny (o 42,5 %) a překročil výchozí úroveň roku 2010 o 59 mil. Kč. Ve struktuře základní stavební výroby se neustále snižuje podíl prací na pozemních stavbách ze 47 % v roce 2008 na necelých 22 % v roce 2015. Naproti tomu trvale roste podíl prací na inženýrských stavbách z 50 % v roce 2008 na více než 77 % v roce 2015.

Ve většině krajů nadále pokračoval pokles počtu zaměstnanců, v Ústeckém kraji představoval meziročně 96 osob (2 %).

Graf 3.16 Vybrané ukazatele stavebnictví v Ústeckém kraji



**Meziroční zvýšení mezd
v kraji bylo čtvrté
nejvyšší v ČR.**

Průměrná mzda zaměstnanců ve stavebnictví dosáhla v roce 2015 v Ústeckém kraji 28 109 Kč a proti úrovni roku 2013 se zvýšila o 1,9 tis. Kč (o 7,2 %). K meziročnímu nárůstu mezd došlo ve všech krajích. Meziroční zvýšení v Ústeckém kraji bylo čtvrté nejvyšší. Proti průměru ČR byla mzda v Ústeckém kraji nižší o 3 566 Kč (o 11,3 %). Proti Hl. městu Praze, kraji s nejvyšší mzdou ve stavebnictví, byla nižší o 10,3 tisíc Kč, tj. o více než čtvrtinu (o 26,8 %).

**Produktivita práce
nejvyšší mezi kraji.**

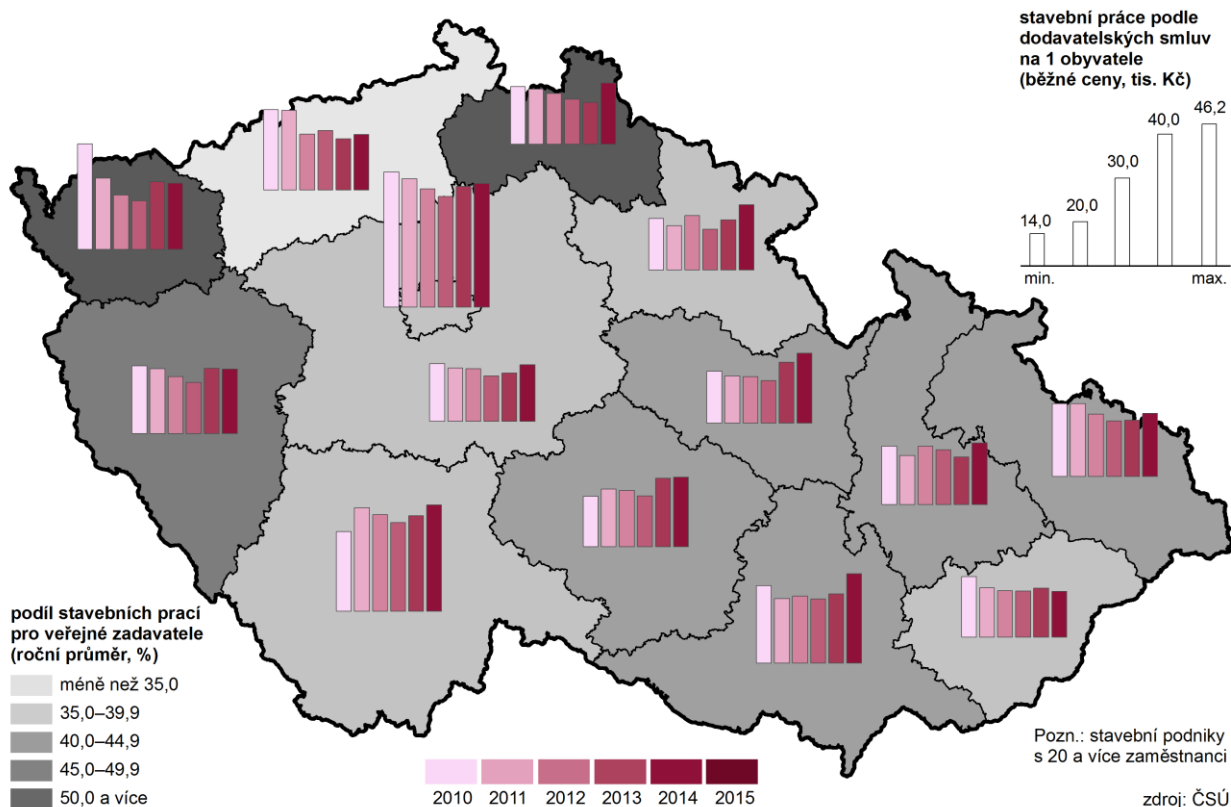
Produktivita práce ze ZSV se v roce 2015 v kraji zvýšila proti roku 2014 o více než 45 % a dosáhla 2 854 tis. Kč na pracovníka. K meziročnímu nárůstu došlo ve většině krajů. Zvýšení v Ústeckém kraji bylo nejvyšší. Proti republikovému průměru byla produktivita práce v kraji o 757 tis. Kč (o 36,1 %)

**Objem stavebních prací
na území kraje v roce
2015 vzrostl.**

Z hlediska územní realizace výstavby objem stavebních prací na stavbách v Ústeckém kraji kolísal. Od roku 2010 postupně klesal až do roku 2012 (včetně). V roce 2013 pak došlo k mírnému meziročnímu zlepšení, ale v roce 2014 se objem stavebních prací opět snížil. K opětovnému zlepšení došlo v posledním sledovaném roce, kdy se stavební práce zvýšily o 8,1 % a dosáhly 15 635 mil. Kč.

Z objemu prací provedených na území kraje tvořily v letech 2010–2015 v průměru 33 % práce pro veřejné zadavatele. Nejvyšší podíl jsme zaznamenali v roce 2013 (37,5 %), naproti tomu nejnižší v roce 2011 (29,5 %).

Stavební práce podle místa stavby v krajích v letech 2010 až 2015

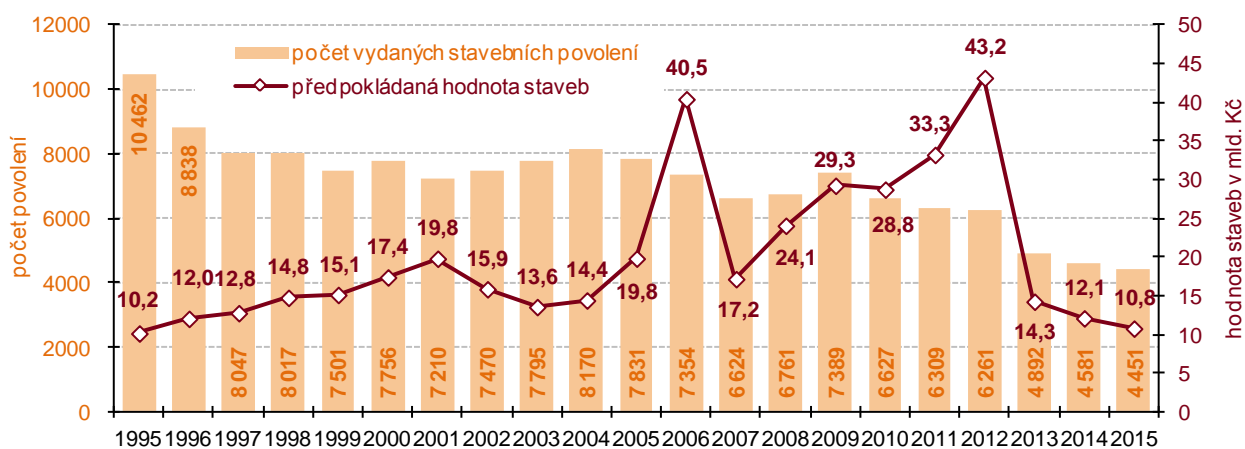


Počet vydaných povolení byl nejnižší od roku 1994.

V roce 2015 vydaly stavební úřady v Ústeckém kraji nejnižší počet stavebních povolení od roku 1994. Počet 4 451 povolení byl v porovnání s rokem 2014 nižší o 130 (o 2,8 %). Pokles zájmu o výstavbu přetrvává v polovině krajů republiky včetně Ústeckého. Nejvýraznější meziroční pokles počtu vydaných stavebních povolení byl v Karlovarském kraji, naproti tomu nejvyššího nárůstu dosáhli v Jihomoravském kraji. Počet vydaných povolení v celé ČR vzrostl o 1,4 %. Ústecký kraj se na republikovém úhrnu podílel 5,6 %.

Na tisíc obyvatel kraje bylo v roce 2015 vydáno 5,4 stavebních povolení, tento počet byl v mezikrajovém srovnání druhý nejnižší po Hl. m. Praze (4,1). Nejvíce povolení na tisíc obyvatel bylo evidováno ve Středočeském kraji (12).

Graf 3.17 Počet stavebních povolení v Ústeckém kraji



Orientační hodnota nově povolených

Celková orientační hodnota vydaných stavebních povolení, která představuje odhad celkových nákladů staveb včetně technologie vynaložené na přípravu, realizaci a uvedení stavby do provozu (nejedná se o konečné náklady stavby),



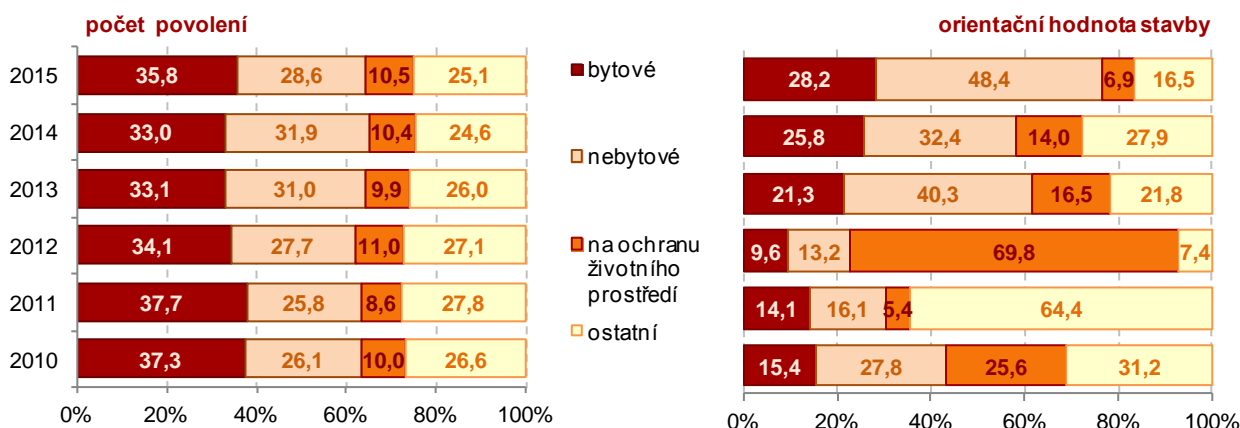
staveb poklesla.

dosáhla v Ústeckém kraji 10 782 mil. Kč. K meziročnímu poklesu došlo u sedmi krajů ze čtrnácti, pokles o 10,9 % v Ústeckém kraji byl druhý nejvyšší po Královéhradeckém kraji.

Podíl investic na výstavbu bytových budov se meziročně zvýšil.

Nejvyšší podíl investic v kraji v roce 2015, více než 48 % celkové orientační hodnoty vydaných stavebních povolení, bude proinvestován v rámci výstavby nebytových budov. Proti roku 2014 se jejich podíl zvýšil o 16 p.b. Proti průměru ČR byl vyšší o 12,6 p.b. Více než 28 procentní podíl investic připadl v kraji na výstavbu bytových budov, proti předchozímu roku se jejich podíl zvýšil o 2,4 p.b. Podíl na ostatní stavby (vodovodní sítě včetně přípojek, komunikace, mosty, kabelizace, billboardy apod.) představoval v roce 2015 více než 16 %, meziročně se snížil o více než 11 p.b. Pro stavby na ochranu životního prostředí by mělo být v kraji proinvestováno zhruba 7 % celkové orientační hodnoty vydaných stavebních povolení v roce 2015, meziročně se jejich podíl snížil o více než 7 p.b.

Graf 3.18 Vydaná stavebních povolení podle typu výstavby v Ústeckém kraji



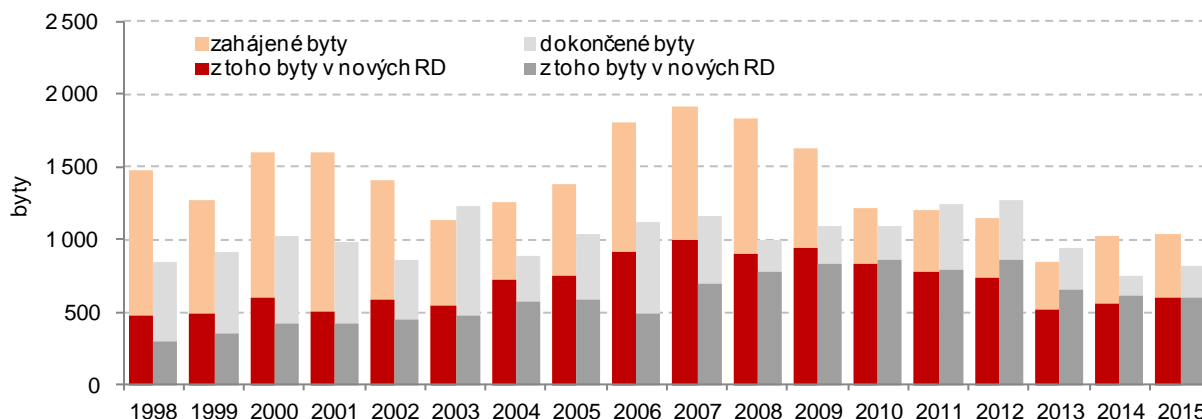
Průměrná hodnota jedné povolené stavby se v posledních třech letech snižovala.

Orientační hodnota na jedno stavební povolení vydané v Ústeckém kraji dosáhla v roce 2015 hodnoty 2 422 tis. Kč. Meziročně se hodnota jedné plánované stavby snížila celkem v sedmi krajích, v Ústeckém kraji byla průměrná hodnota jednoho stavebního povolení nižší o 220 tis. Kč (o 8,3 %). Proti průměru ČR byla plánovaná hodnota jedné stavby v Ústeckém kraji o 273 tis. Kč nižší.

Bytová výstavba
Počet zahájených i dokončených bytů byl v roce 2015 v kraji čtvrtý nejnižší od roku 1996.

Od roku 2007, kdy počet zahájené výstavby bytů, dosáhl nejvyšší hodnoty, klesaly v následujících letech počty nově zahájené výstavby každým rokem až do roku 2013 (včetně). Ke zlepšení došlo v posledních dvou letech. V roce 2014 se v porovnání s rokem 2013 začalo stavět o pětinu bytů více (celkem 1 019 bytů). V roce 2015 bylo zahájeno 1 031 bytů, tj. o 1,2 % více než předchozí rok. Na celkovém počtu zahájených bytů v kraji v roce 2015 se ze dvou třetin (66,9 %) podílela nová výstavba, zbývajících 33,1 % připadalo na změny již dokončených staveb, při kterých vznikají nové byty. Výstavba bytů zahájená v roce 2015 byla v Ústeckém kraji z více než 57 % prováděna v rodinných domech, jednalo se o 592 bytů. Více než 18 % ze zahájené stavby rodinných domů v kraji byla uskutečněna v okrese Teplice, v ostatních okresech se podíl pohyboval mezi 13 až 16 %, pouze v okrese Most to bylo méně než 10 %. V uplynulém roce byla v kraji zahájena výstavba 83 nových bytů v bytových domech, více než polovina byla zahájena v okrese Louny (55,4 %), pětina v okrese Děčín, žádná výstavba nebyla zahájena v okresech Litoměřice, Most a Ústí nad Labem. Byla zahájena nástavba, přístavba či vestavba 116 bytů v bytových domech a 37 bytů v rodinných domech.

Graf 3.19 Bytová výstavba v Ústeckém kraji



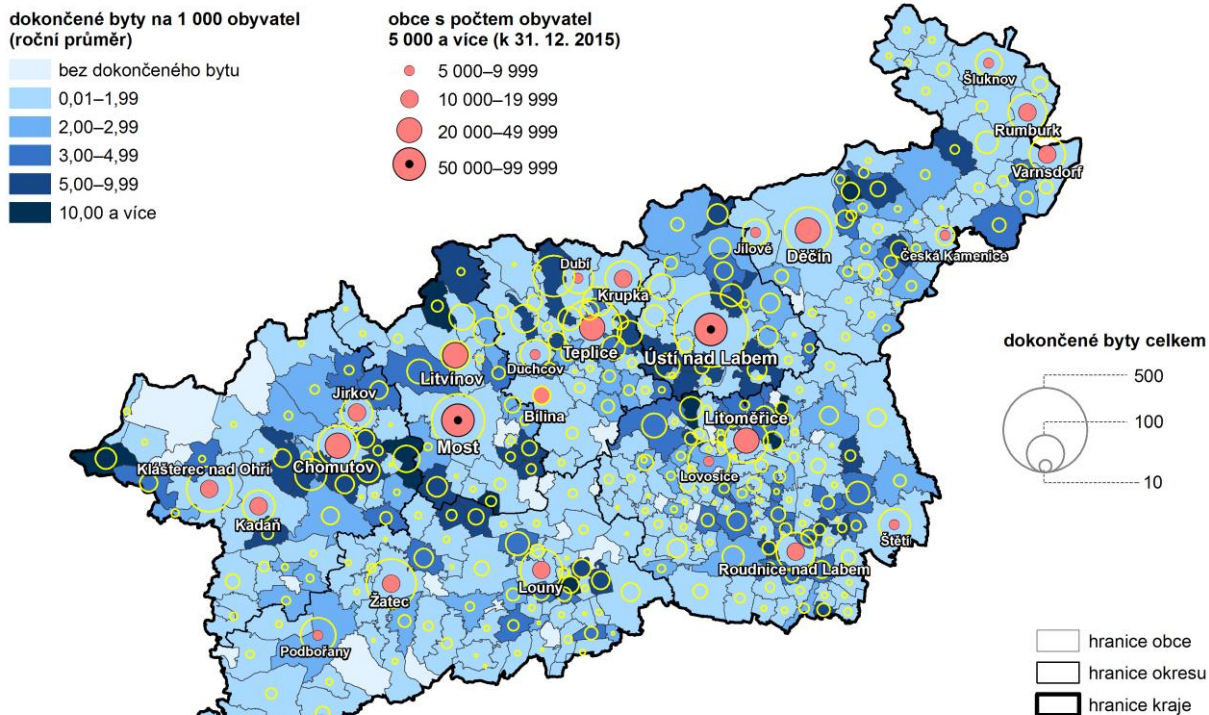
V roce 2015 se počet dokončených bytů zvýšil.

Od roku 2012, kdy bylo dokončeno nejvíce bytů, se v následujících dvou letech jejich počet snižoval, ke zlepšení došlo v roce 2015. Vloni bylo v kraji zkolaudováno celkem 816 nových bytů (podíl 3,2 % na republikovém úhrnu 25 095 bytů), oproti předchozímu roku bylo dokončeno o 73 bytů více, což představuje nárůst o 9,6 %. Tento pozitivní vývoj vidíme ve většině krajů kromě Olomouckého, Plzeňského, Libereckého, Jihočeského kraje a Kraje Vysočina. Nárůst v Ústeckém kraji byl čtvrtý nejnižší. Počet dokončených bytů meziročně vzrostl i v republice jako celku.

Dlouhodobě nejnižší počet dokončených bytů na tisíc obyvatel kraje.

V přepočtu na tisíc obyvatel se v posledních šesti letech dokončilo v průměru 1,2 bytu za rok. Tento údaj představuje dlouhodobě nejnižší hodnotu mezi kraji. Nejvíce zkolaudovaných bytů na tisíc obyvatel vykazují ve sledovaném období ve Středočeském kraji (průměr let 2010–2015 4,4 bytu), v Hl. m. Praze (3,7 bytu) a v Jihomoravském kraji (3,1 bytu).

Bytová výstavba v obcích Ústeckého kraje v letech 2010 až 2015



Zdroj: ČSÚ



Nejvyšší počet bytů za posledních šest let dokončeno v okresech Litoměřice a Teplice.

Více než pětina bytů (20,2 %) z bytů dokončených v Ústeckém kraji připadala v letech 2010–2015 na okres Litoměřice, druhým v pořadí je okres Teplice s 17,1 %. Naproti tomu pouze 9,1 % bytů bylo zkolaudováno v okrese Most. V ostatních okresech se podíl pohybuje okolo 13 až 14 %.

V přepočtu na tisíc obyvatel bylo za roky 2010–2015 dokončeno v Ústeckém kraji celkem 7,4 bytu. Nejvyšší stavební aktivitu za období posledních 6 let v rámci kraje vykazují v okrese Litoměřice 10,3 bytu, nejnižší v okrese Most 4,8 bytu.

Převaha dokončených bytů v rodinných domech.

Ve struktuře dokončených bytů převažovaly téměř ve všech krajích byty v rodinných domech, s výjimkou Hlavního města Prahy, kde se na počtu dokončených bytů podílely v posledních šesti letech v průměru necelými 12 % a převažující podíl byl realizován v bytových domech (v průměru 75 %). V Ústeckém kraji představoval podíl nových bytů v rodinných domech v průměru let 2010–2015 72 % a byl čtvrtý nejvyšší po Kraji Vysočina, Středočeském a Zlínském kraji.

Doprava

Největší část silnic a dálnic procházela okresy Litoměřice a Louny.

Celková délka pozemních komunikací k 1. 1. 2016¹² na území Ústeckého kraje činila podle údajů Ředitelství silnic a dálnic České republiky 4 215,2 km. Největší část komunikací procházela okresem Litoměřice (22,7 %) a okresem Louny (22,1 %). Komunikace procházely zhruba 15 % území okresu Děčín a Chomutov, okolo 9 % v okresech Teplice a Ústí nad Labem a nejméně (6,4 %) územím okresu Most.

Dálnice I. a II. třídy tvoří necelé 2 % silniční sítě kraje.

Ve struktuře silniční sítě Ústeckého kraje převažovaly z 65,3 % silnice III. třídy, které slouží především k propojení obcí. Nejvyšší podíl tohoto typu komunikací evidovali v okrese Litoměřice (68,5 %). Ke spojení jednotlivých okresů jsou určeny silnice II. třídy, ty v roce 2015 tvořily 21,3 % veškerých komunikací a relativně nejvíce (více než 23 % místní sítě) se jich nacházelo v okresech Louny a Děčín. Pro dálkovou a mezinárodní dopravu slouží silnice I. třídy, jejich podíl v kraji dosáhl 11,5 %. Nejvíce se jich nacházelo v okrese Most, kde tvořily 23,4 % silniční sítě. Dálnice, které jsou určeny pro rychlou dálkovou a mezistátní dopravu, rozdělené na dálnice I. a II. třídy, představovaly celkem 1,9 % silniční sítě kraje. Nacházíme je jen na území okresů Ústí nad Labem (6,9 % silniční sítě okresu), Litoměřice (3 %), Chomutov (2 %) a Louny (1 %).

Nejhustší silniční síť je v okresech Ústí nad Labem a Litoměřice.

Hustota silniční sítě v Ústeckém kraji 79,0 km na 100 km² území převyšuje průměr České republiky (70,7 km na 100 km²) a je třetí nejvyšší mezi kraji. Nejhustší silniční síť v rámci Ústeckého kraje vykazuje okres Ústí nad Labem (99,5 km na 100 km²) a okres Litoměřice (92,5 km na 100 km²). Naopak nejnižší hustotou silniční sítě se vyznačuje okres Most (57,7 km na 100 km²).

Nejvíce metrů silnic a dálnic připadá na obyvatele Kraje Vysočina...

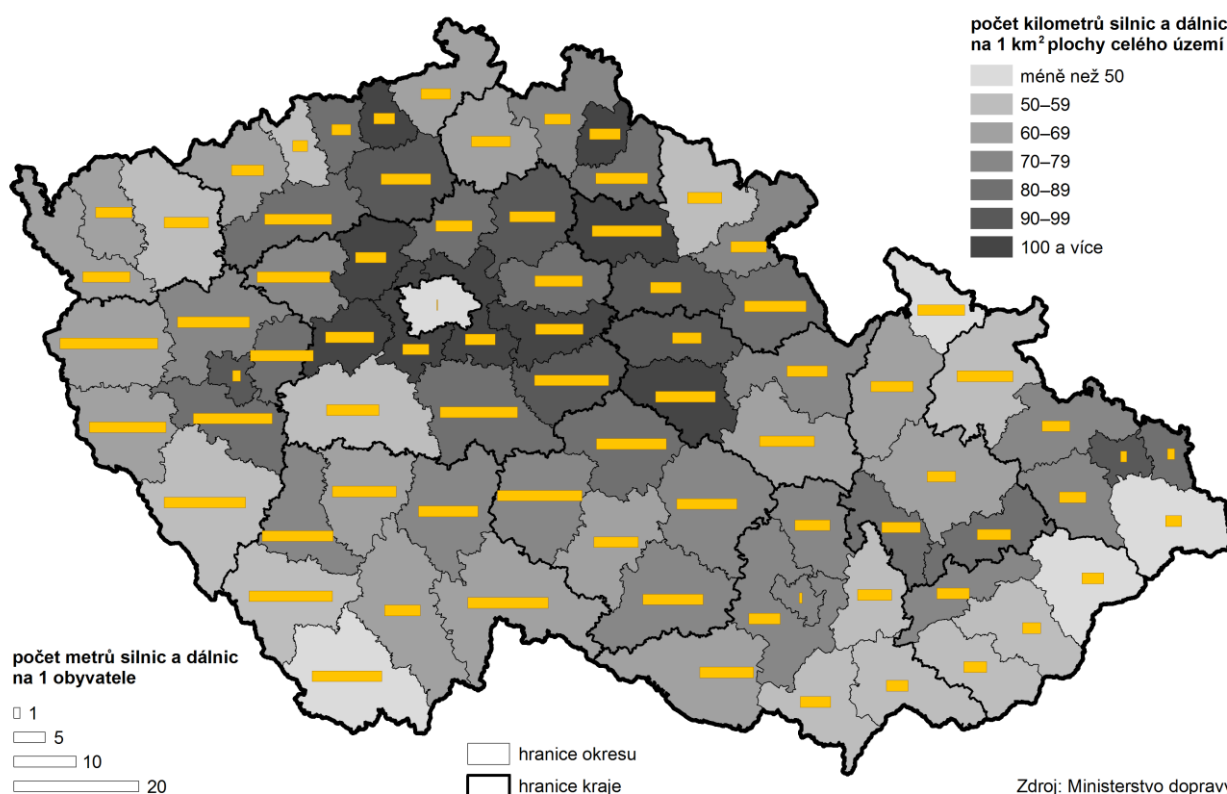
Více než 90 metrů silnic a dálnic v přepočtu na 1 obyvatele se nachází v Kraji Vysočina (99,6 m) a v Jihočeském kraji (96,4 m). Nejnižší počet byl zaznamenán na obyvatele Hl. m. Prahy (0,7 m) a Moravskoslezského kraje (28,5 m). V Ústeckém kraji bylo v roce 2015 registrováno 51,2 m silnic a dálnic na obyvatele, což představovalo pátou nejnižší příčku mezi kraji.

...v Ústeckém kraji na obyvatele okresů Louny a Litoměřice.

Z pohledu jednotlivých okresů kraje připadlo nejvíce metrů silnic a dálnic na obyvatele okresů s nejvyšším počtem obcí – na okres Louny (108 m) a Litoměřice (80,3 m), nejméně pak na obyvatele okresu Most (23,7 m).

¹² Od 1. ledna roku 2016 došlo ke změně zákona o pozemních komunikacích. V důsledku tzv. nového pojetí dálniční sítě byla většina (přibližně 434 km) rychlostních silnic přeznačena na dálnice II. třídy a pouze dva úseky bývalých rychlostních komunikací (R35 Liberec – Ohrazenice a R63 Bystřany – Řehlovice) v délce cca 25 km nebyly zařazeny do kategorie dálnice a jsou nyní vedeny jako silnice I. třídy. Po tomto administrativním zásahu se délka dálniční sítě Česka zvýšila o 56 % na celkovou délku 1 210 km.

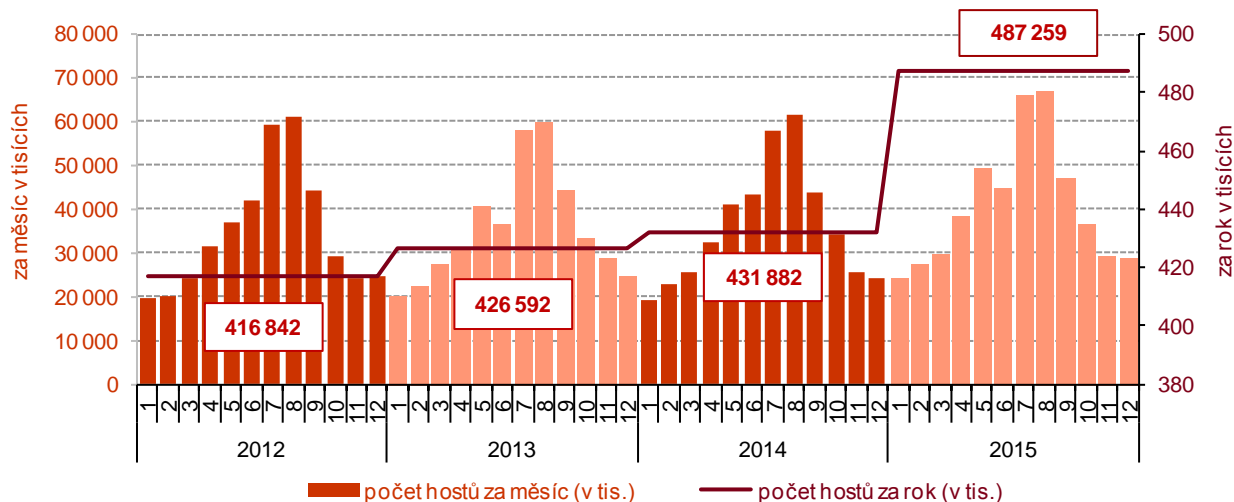
Silniční síť v okresech v roce 2015



Cestovní ruch Revize dat.

Na základě výsledků projektu Ministerstva pro místní rozvoj "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" byl aktualizován Registr hromadných ubytovacích zařízení ČSÚ a došlo k revizi dat o kapacitách i návštěvnosti za referenční roky 2012 a 2013; z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné.

Graf 3.20 Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních Ústeckého kraje (v tis.)



V roce 2015 přicestovalo do kraje o 55 tisíc návštěvníků více než v předchozím roce.

Výsledky v cestovním ruchu za rok 2015 v porovnání s předchozím rokem vyznívají pro Ústecký kraj pozitivně. Za uplynulý rok navštívilo Ústecký kraj celkem 487 259 hostů, což znamenalo nárůst proti roku 2014 o 12,8 %. Do kraje přicestovalo 169 495 cizinců, tj. o 13,9 % více než v předchozím roce a 317 764 domácích hostů (nárůst 12,2 %). Meziročně tak do kraje přicestovalo o 55,4 tisíc hostů více než v předchozím roce, zahraničních návštěvníků bylo více o 20,7 tisíc a domácí klientely o 34,6 tisíc více.



Roční průměr hostů na 1 tisíc obyvatel byl nejnižší mezi kraji.

Roční průměr hostů v hromadných ubytovacích zařízeních Ústeckého kraje v přepočtu na 1 tisíc obyvatel kraje dosáhl za roky 2010–2015 celkem 554 osob a v porovnání s ostatními kraji byl nejnižší ze všech. Nejvíce návštěvníků (ročně zhruba 5 tisíc na tisíc obyvatel) přivítali v Hl. m. Praze.

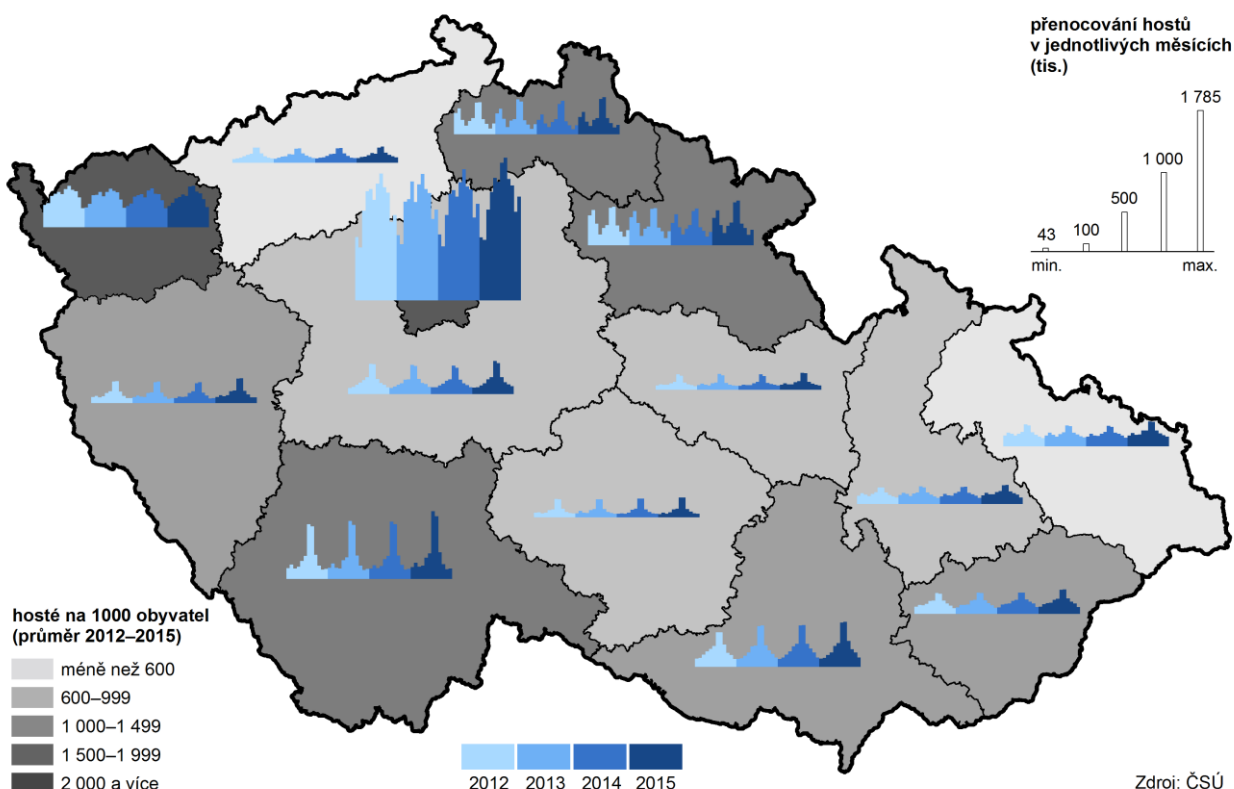
Počet přenocování vyšší počet o 11 %.

V roce 2015 přenocovalo v ubytovacích zařízeních Ústeckého kraje celkem 1 314 tisíc hostů. Počet přenocování byl ve srovnání s rokem 2014 vyšší o 10,7 % a bylo to zásluhou jak domácích, tak zahraničních hostů. U zahraničních návštěvníků došlo k navýšení o 8,2 %, u domácí klientely se počet přenocování v kraji meziročně zvýšil o 12,1 %.

Nejdéle v kraji pobývali návštěvníci z Ruska.

Průměrná doba pobytu hostů v Ústeckém kraji činila v roce 2015 3,7 noci, a to jak celkem, tak i u domácí a zahraniční klientely. Nejdéle v kraji v průměru pobývali hosté z Ruska (6,5 noci), hosté z Japonska (3,9 noci) a dále hosté ze Španělska a USA (shodně 3,6 noci).

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2012 až 2015



4. Životní prostředí

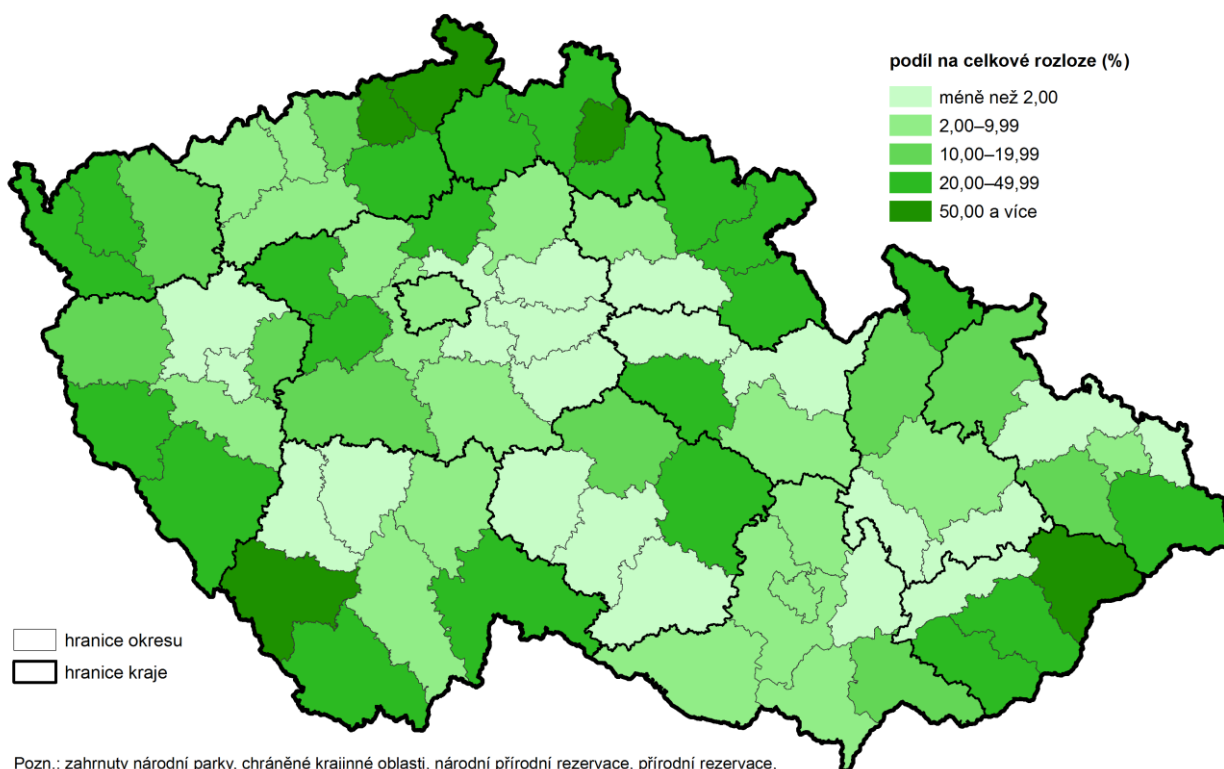
Téměř 28 % území kraje zaujímají plochy chráněných území.

Na území Ústeckého kraje se k 31. 12. 2015 rozkládalo 1 480 km² ploch chráněných území. V porovnání s ostatními kraji se jedná o druhou největší plochu po Jihočeském kraji. Z celkového území kraje připadá 27,7 % na zvláště chráněná území. Tento podíl je rovněž druhý nejvyšší, ale po Libereckém kraji. Největší plochu chráněných území představují chráněné krajinné oblasti (České Středohoří, Kokořínsko, Labské pískovce a Lužické hory). Na národní park České Švýcarsko připadá 79 km² a maloplošná zvláště chráněná území v počtu 173 zaujímají 89 km².

Zhruba tři čtvrtiny plochy okresu Děčín pokrývají chráněná území.

Nejvyšší podíl chráněných území na rozloze okresu se v roce 2015 nacházel na okrese Děčín (74,2 %), druhý nejvyšší byl na okrese Ústí nad Labem (57,1 %) a třetí na okrese Litoměřice (31,9 %). Naproti tomu nejméně se na území okresu podílí chráněná území v okrese Chomutov (5,3 %) a v okrese Most (6,2 %).

Zvláště chráněná území v okresech k 31. 12. 2015



Pozn.: zahrnuty národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. V ukazateli jsou zohledněny vzájemné překryvy chráněných území (tzn. nejsou započítána maloplošná ZCHÚ ležící na území velkoplošných ZCHÚ).

Zdroj: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Orné půdy postupně ubývá, zvyšují se plochy lesů a trvalých travních porostů.

Výměra orné půdy v Ústeckém kraji má dlouhodobě sestupnou tendenci, a to zejména ve prospěch trvalých travních porostů. Tento trend pokračoval i v letech 2010–2015. Nejvýraznější nárůst trvalých travních porostů za posledních pět let se projevil v okrese Louny (o 4 %), dále v okresech Děčín a Litoměřice, u obou o více než 2 %. Ve struktuře půdního fondu se příznivě projevuje zalesňování ve všech okresech kraje, nejvýznamněji pak v okresech Teplice (navýšení mezi roky 2010 až 2015 o 3,3 %). Pokles orné půdy rovněž ovlivnilo rozšíření vodních ploch v okrese Teplice o 8,7 % a v okresech Chomutov a Louny shodně o 1,4 %.

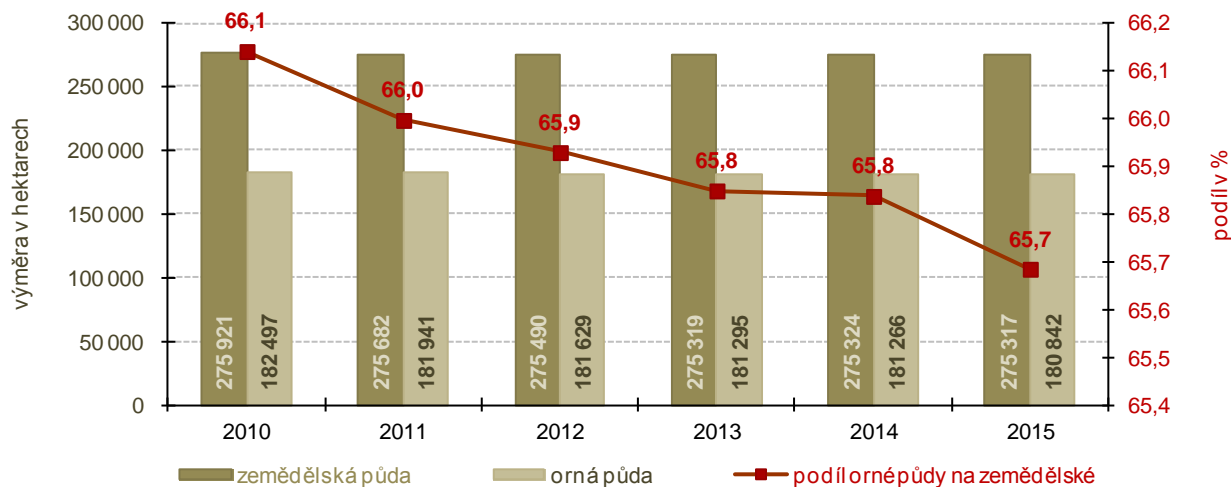
Výměra ekologicky obhospodařované půdy se zvýšila.

Plocha obhospodařované půdy na ekologických principech dosáhla v Ústeckém kraji ke konci roku 2015 více než 39,3 tisíc hektarů a dalších 5,6 tis. ha ploch se pak nacházelo ve fázi přechodného období. Celkově těchto 44,8 tis. ha znamenalo, že v roce 2015 bylo ekologické zemědělství v kraji provozováno na 16,3 % zemědělské půdy v kraji. V porovnání s předchozím rokem se rozsah ekologicky obhospodařované půdy zvýšil o 1,7 tis. ha, tj. o 3,9 %.



Na celkové výměře ekologicky obhospodařované půdy v celé ČR se kraj podílí 9,3 % a tento podíl byl pátý nejvyšší po Jihočeském, Plzeňském, Moravskoslezském a Karlovarském kraji.

Graf 4.1 Výměra zemědělské a orné půdy v Ústeckém kraji

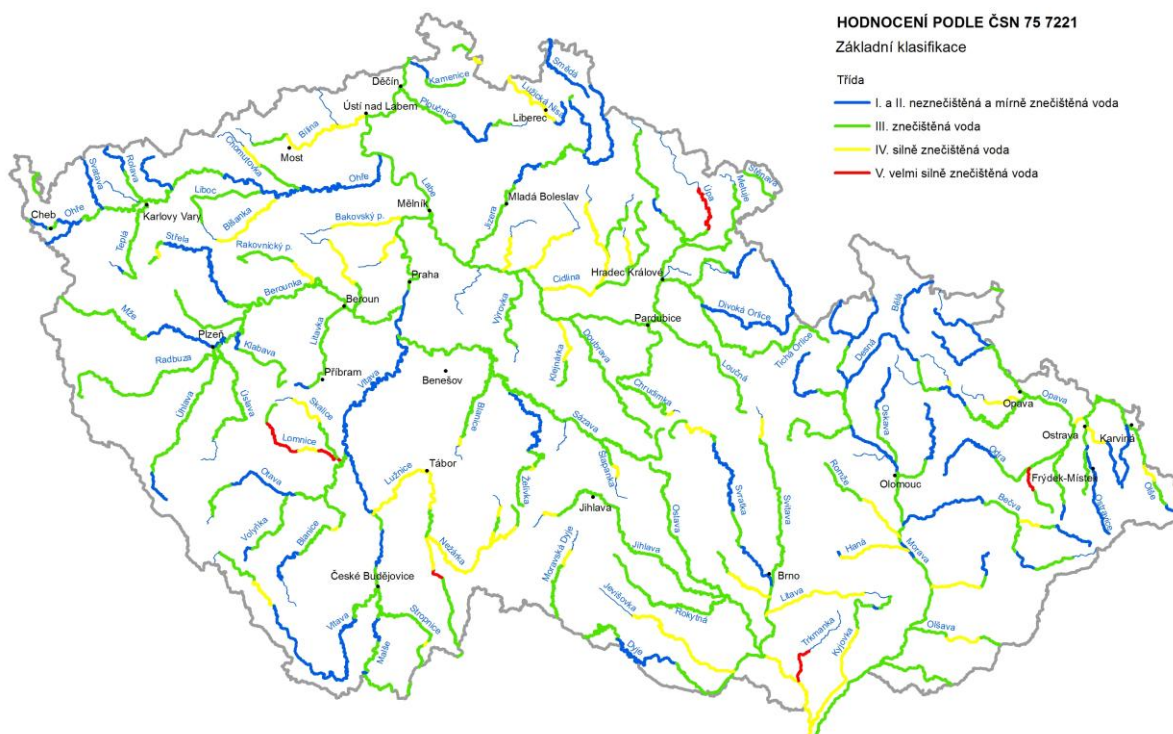


Kvalita povrchových vod se dlouhodobě zlepšila.

Kvalita povrchových vod se z dlouhodobého hlediska (stejně jako v celé ČR) významně zlepšila. Přesto v kraji zůstávají podle dat za rok 2014 a 2015 úseky toků, kde znečištění dosahuje vyšší třídy. Nejvíce znečištěným tokem byla Bílina od Ústí nad Labem do Mostu a dále řeka Blšanka a část Chomutovky.

Jakost vody v tocích ČR, 2014 až 2015

Zdroj: VÚV TGM, v. i. v, z podkladů s. p. Povodí a ČHMÚ



Souhrnné hodnocení ukazatelů BSK₅, CHSK_{Cr}, N-NH₄⁺, P_{celk.} a saprobní index zoobentosu.

Podíl obyvatel zásobených vodou z vodovodů se zvýšil.

V roce 2015 bylo v Ústeckém kraji zásobováno vodou z vodovodů celkem 802,6 tisíc obyvatel, tj. o 2,1 tisíc více než v roce 2014. Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodu se zvýšil z 97,1 % v roce 2014 na 97,5 % v roce 2015, tj. o 0,4 p.b. V porovnání s ostatními kraji byl podíl obyvatel zásobovaných vodou v kraji pátý nejvyšší.

Výroba vody v kraji se zvýšila...

...zvýšilo se i množství fakturované vody celkem ...

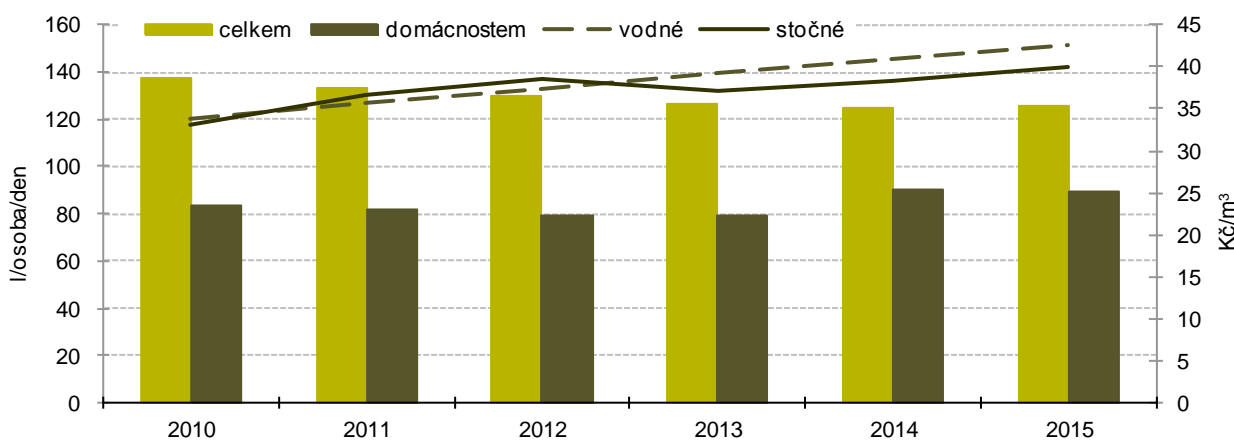
.... pro domácnosti pokleslo.

V roce 2015 se oproti předchozím rokům výroba vody zvýšila. Objem vyrobené pitné vody z vodovodů pro veřejnou potřebu v roce 2015 dosáhl v Ústeckém kraji 50,2 mil. m³ a v porovnání s rokem 2014 se zvýšil o 913 tis. m³, tj. o 1,9 %. Vzrostlo i množství fakturované pitné vody celkem (36 903 tis. m³) o 488 tis. m³ (o 1,3 %). Meziročně však pokleslo množství fakturované vody pro domácnosti, které odebraly 26 103 tis. m³, což bylo o 280 tis. m³ vody (o 1,1 %) méně než v předchozím roce. Ústecký kraj spolu s Jihomoravským krajem byly jedinými, kde se objem fakturované pitné vody domácnostem meziročně snížil.

V kraji je čtvrtá nejvyšší spotřeba vody v domácnostech na osobu a den.

Množství fakturované vody na počet obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů, nebo-li specifické množství vody fakturované celkem, dosáhlo v roce 2015 v Ústeckém kraji 126 litrů na osobu a den a v porovnání s předchozím rokem se zvýšilo o 1,4 litru (o 1,1 %). Množství fakturované vody domácnostem v Ústeckém kraji meziročně pokleslo o 1,2 litru (o 1,3 %) a v roce 2015 dosáhlo v kraji 89,1 litru na osobu a den a bylo čtvrté nejvyšší mezi kraji.

Graf 4.2 Specifické množství vody fakturované celkem a domácnostem (l/osobu/den), vodné a stočné (Kč/m³) v Ústeckém kraji



Cena vody dlouhodobě roste.

Cena vody (bez DPH) tedy průměrná cena za 1 m³ fakturované pitné vody se od roku 2010 v Ústeckém kraji zvýšila o více než čtvrtinu - z 33,90 Kč na 42,50 Kč za m³. Proti průměru celé republiky byla cena vody v loňském roce v kraji vyšší o 6,90 Kč. Od roku 2008 zaplatí v průměru obyvatelé Ústeckého kraje za 1 m³ vody nejvíce v České republice.

Podíl obyvatel napojených na kanalizaci s ČOV vzrostl.

Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci meziročně vzrostl o 0,7 p.b. na 83,5 %. Celkový počet obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci v kraji byl 688 tisíc, z toho bylo 98,6 % (678 tisíc obyvatel) napojeno na čistírnu odpadních vod. Tento podíl byl zhruba stejný jako v roce 2014. Výraznější meziroční rozdíl vidíme u podílu osob napojených na kanalizaci s koncovou ČOV v přepočtu na střední stav obyvatel, který se meziročně zvýšil o 0,6 p.b., z 81,7 % v roce 2014 na 82,4 % v loňském roce. Podíl obyvatel v domech napojených na čistírnu odpadních vod z celkového počtu obyvatel napojených na kanalizaci byl v mezikrajovém srovnání čtvrtý nejvyšší. Republikový průměr (95,9 %) byl v kraji překročen o 2,8 p.b.

Objem vypouštěné odpadní vody do kanalizace vzrostl.

Množství vypouštěné odpadní vody do kanalizace (bez zpoplatněných srážkových vod) se v Ústeckém kraji meziročně zvýšilo o 349 tis. m³ (o 1,2 %) a v roce 2015 dosáhlo 29 426 tis. m³. Celková hodnota stočného dosáhla v roce 2015 v Ústeckém kraji 1 347,8 mil. Kč (bez DPH) a v porovnání s rokem 2014 byla vyšší o 65,7 mil. Kč, tj. o 5,1 %, tento nárůst byl druhý nejvyšší po Kraji Vysočina.

I cena stočného se dlouhodobě zvyšuje.

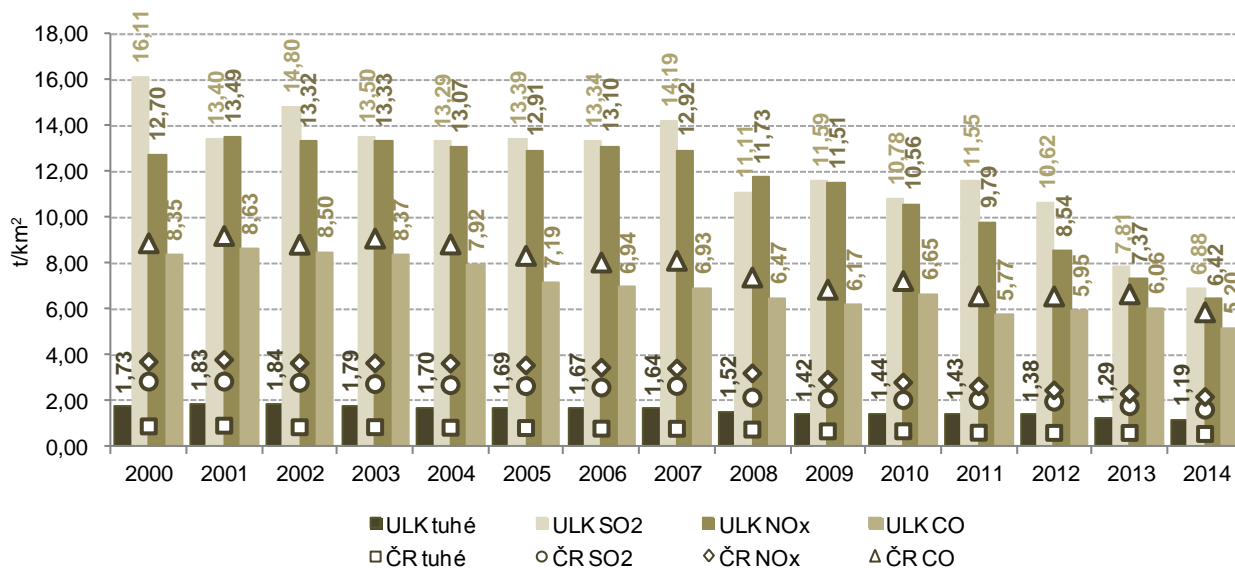
Cena stočného (bez DPH) čili průměrná cena za 1 m³ odváděných odpadních vod dosáhla v roce 2015 v Ústeckém kraji hodnoty 40 Kč za m³. Od roku 2010 se cena stočného v kraji zvýšila o pětinu (o 6,90 Kč, tj. o 20,8 %). Republikový průměr v roce 2015 (30,70 Kč za m³) byl v kraji překročen o 9,30 Kč. Cena stočného v Ústeckém kraji je od roku 2008 druhá nejvyšší po kraji Libereckém.



Emise hlavních znečišťujících látek.

Český hydrometeorologický ústav provedl v roce 2014 z důvodů nové struktury stacionárních zdrojů přepočítání celé časové řady od roku 2000. Emisní bilance za rok 2013 byla zpracována pro všechny kategorie zdrojů z aktuálních dostupných podkladů a odpovídá požadavkům na mezinárodní inventarizaci emisí.

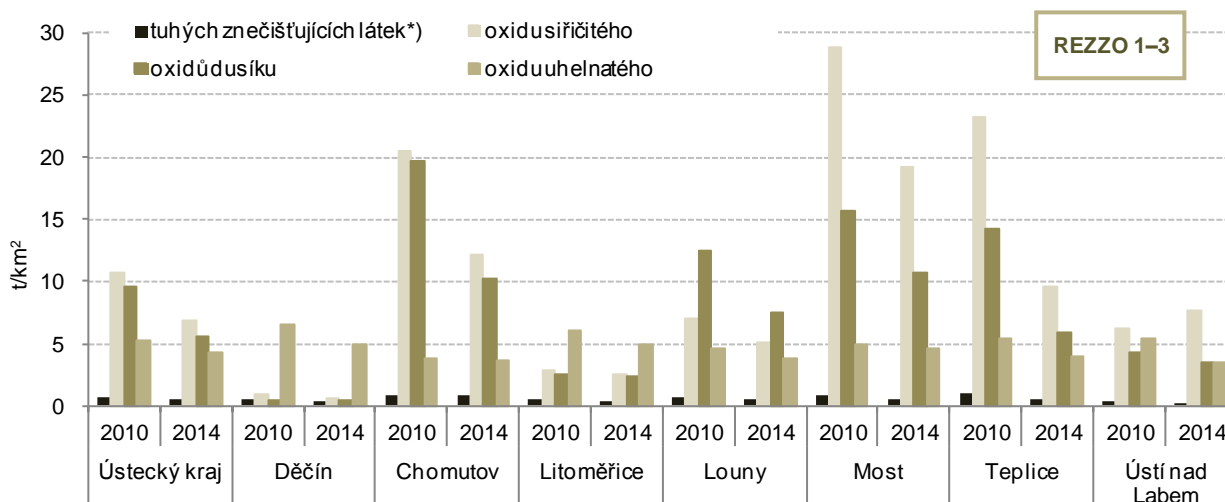
Graf 4.3 Měrné emise REZZO 1–4 podle zdroje znečištění v Ústeckém kraji (v t/km²)



Vlivem stacionárních zdrojů vykazuje Ústecký kraj dlouhodobě nejvyšší hodnoty u většiny emisí s výjimkou oxidu uhelnatého.

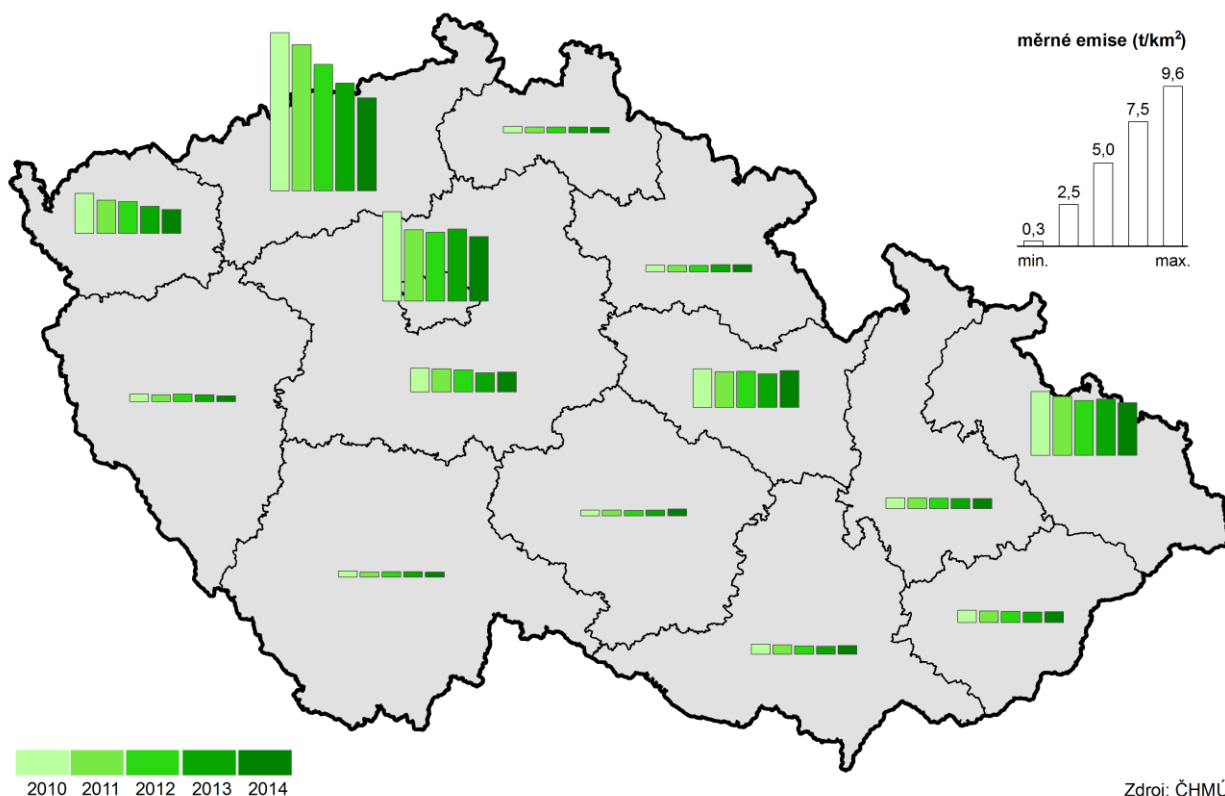
Měrné emise znečišťujících látek (REZZO 1–4) se v Ústeckém kraji v porovnání s výchozím rokem 2010 snížily - u tuhých látek o 17,1 %, u oxidu siřičitého o 36,1 %, u oxidů dusíku o 39,2 % a u oxidu uhelnatého (o 21,8 %). Ve všech případech se jednalo o pokles jak u stacionárních zdrojů (REZZO 1–3), tak u mobilních zdrojů (REZZO 4). V porovnání s ostatními kraji dosahuje Ústecký kraj u oxidu siřičitého dlouhodobě nejvyšší hodnoty a průměr ČR převyšoval v roce 2014 více než 4krát. Druhou nejvyšší hodnotu (po Hl. m. Praze) mezi kraji vykazuje Ústecký kraj u oxidu dusíku. Rovněž v meziročním srovnání let 2014 a 2013 došlo u všech druhů měrných emisí v kraji k poklesu, a to jak celkově, tak i u stacionárních zdrojů a u mobilních zdrojů. Republikový průměr je v Ústeckém kraji překračován u většiny druhů emisí s výjimkou oxidu uhelnatého.

Graf 4.4 Měrné emise znečišťujících látek v okresech Ústeckého kraje (v t/km²)



*) nezahrnují emise TZL, NH₃ a VOC ze stavebních činností, chovů hosp. zvířat, aplikace min. hnojiv a nesledovaných zdrojů použitých rozpouštědel

Emise oxidů dusíku (REZZO 1–3) v krajích v letech 2010 až 2014

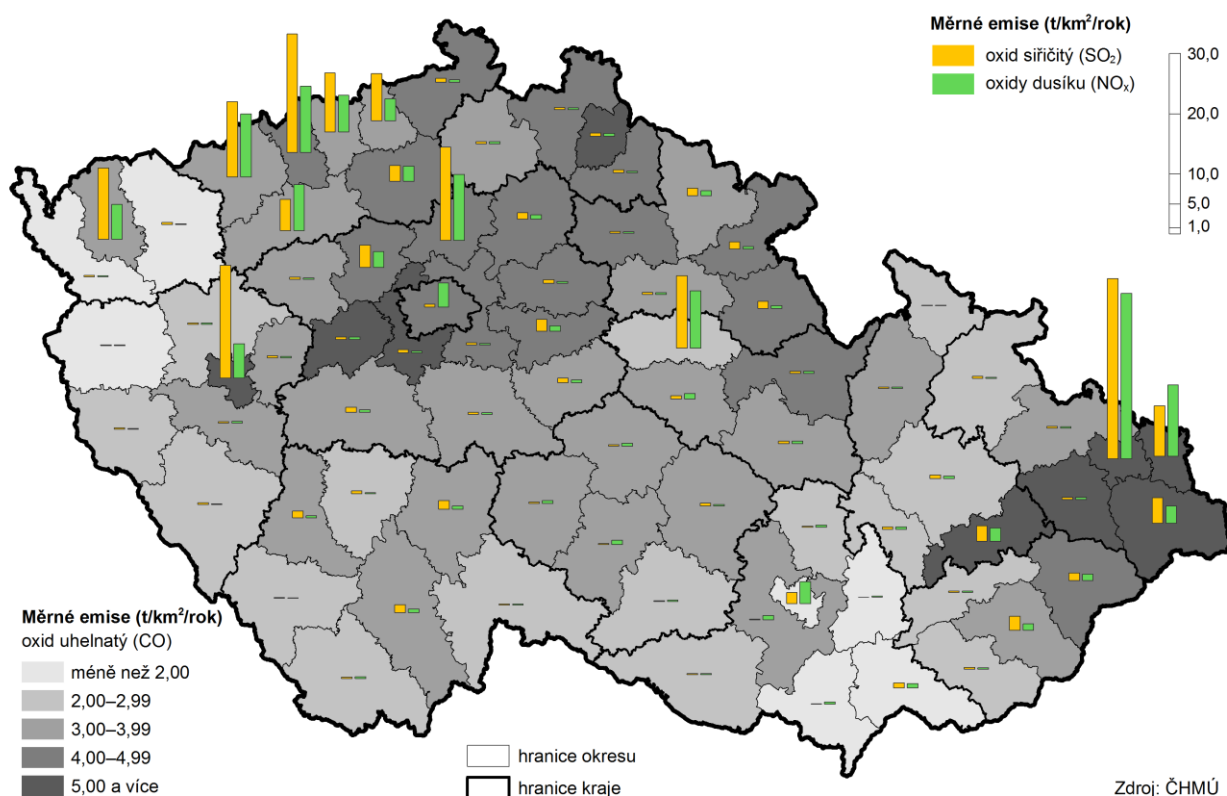


Situace v okresech Ústeckého kraje.

Z územního hlediska lze konstatovat, že emisemi jsou nejhůře postižena území nejbližší stacionárním zdrojům znečištění; v kraji se to nejvíce dotýká okresů Chomutov, Most a Teplice, kde se nacházejí největší zpracovatelé těžných nerostných surovin (elektrárny, hutní a chemický průmysl). Průměrné hodnoty Ústeckého kraje v roce 2014 byly u tuhých emisí překročeny v okresech Chomutov, Teplice a Most. Téměř třikrát vyšší byly hodnoty oxidu siřičitého v okrese Most, téměř dvakrát vyšší byly v okrese Chomutov a nad krajským průměrem byly i v okresech Teplice a Ústí nad Labem. U oxidů dusíku byly krajské hodnoty překročeny ve čtyřech okresech - v Mostě, v Chomutově (hodnoty v obou okresech byly téměř dvojnásobné), v Lounech a v Teplicích. Nejvyrovnanější hodnoty vidíme u oxidu uhelnatého, průměr byl překročen ve třech okresech - v Litoměřicích, v Děčíně a v Mostě, ale překročení se pohybovalo jen od 8 do 17 %.

Hodnoty republikového průměru byly v roce 2014 překročeny u většiny okresů a u většiny emisí. Výjimkou byl okres Děčín, který obstál z hlediska produkovaných emisí na km² v porovnání s průměrem ČR u oxidu siřičitého a oxidů dusíku. Nižší znečištění u oxidu uhelnatého vidíme u většiny okresů s výjimkou okresů Děčín a Litoměřice. Stejně hodnoty jako průměr ČR vykazovaly v okrese Ústí nad Labem u tuhých znečišťujících látek.

Měrné emise vybraných látek (REZZO 1–3) v okresech v roce 2014

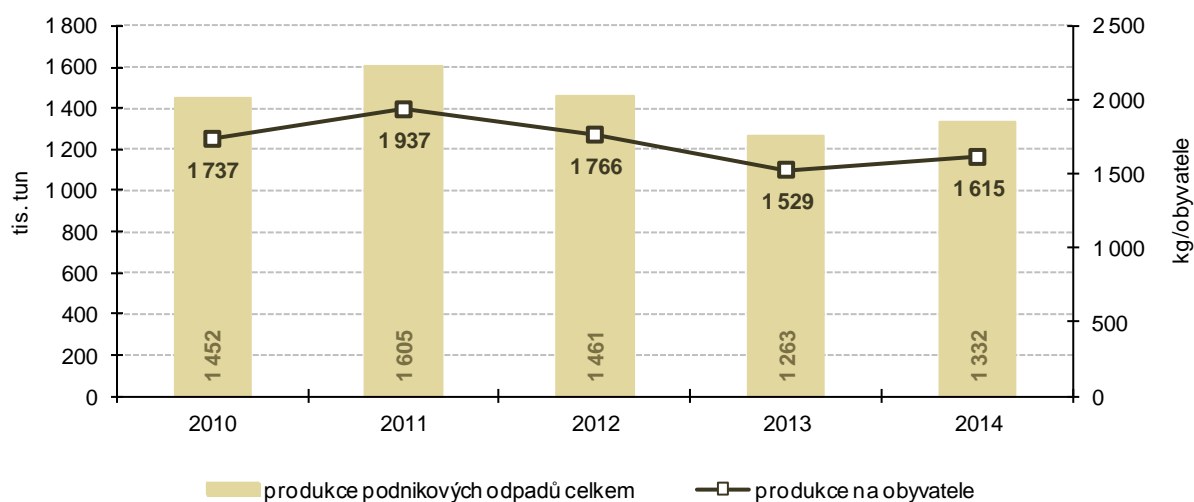


Množství vyprodukovaného odpadu podniky v kraji je nadprůměrné.

Objem vyprodukovaného podnikového odpadu v kraji je šestý nejvyšší v porovnání s ostatními kraji. V roce 2014 se celkový objem oproti předchozímu roku zvýšil o 5,5 %, tj. o 69,5 tis. tun. Celkem tak bylo vyprodukováno 1 332 tis. tun odpadu podniky se sídlem v Ústeckém kraji. Stejně umístění kraje (6. příčka) obsadil kraj i v přepočtu odpadu k počtu obyvatel. Na obyvatele kraje bylo v roce 2014 vyprodukováno 1 615 kg, proti předchozímu to bylo o 86 kg (o 5,6 %) na obyvatele více.

V poměru k vytvořenému HDP příslušela v roce 2014 Ústeckému kraji čtvrtá nejvyšší příčka mezi všemi 14 regiony republiky. Vyšší hodnotu vykázaly v Moravskoslezském kraji, v Hl. m. Praze a v Plzeňském kraji.

Graf 4.5 Produkce podnikových odpadů podle místa podniku v Ústeckém kraji



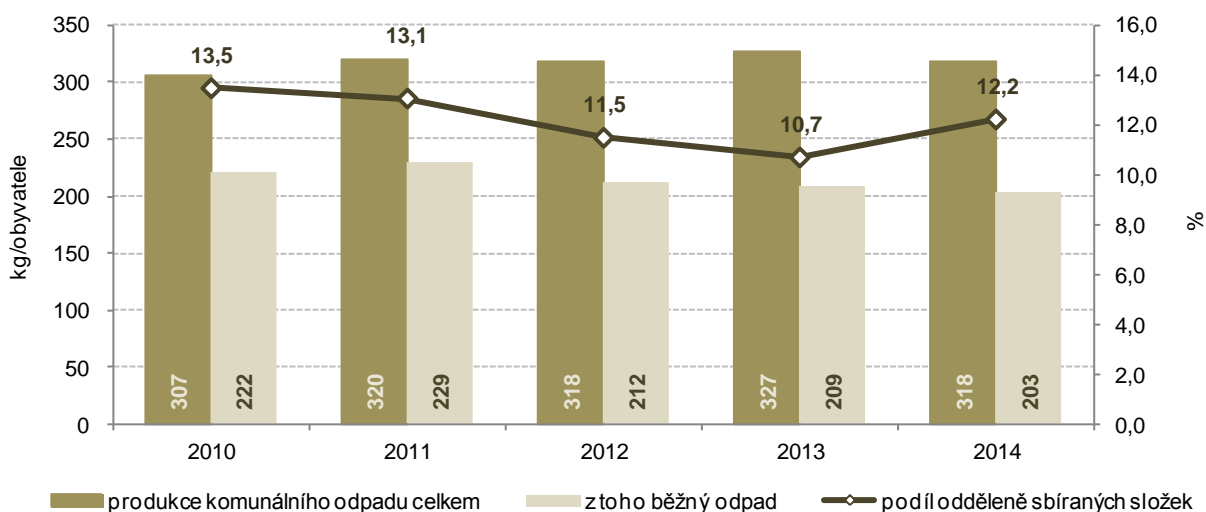
Ve struktuře odpadů podle činností má rozhodující podíl stavebnictví.

Z pohledu struktury odpadů podle odvětví, ve kterých vznikají, připadá v posledních letech nejvýznamnější podíl z podnikových odpadů v kraji na stavebnictví, v roce 2014 na něj připadala dokonce téměř polovina (49,4 %) z celku. Proti roku 2013 se tento podíl zvýšil o 8,2 p.b. a proti roku 2010 to bylo o 16,5 p.b. Dalším podstatným zdrojem produkce odpadů je zpracovatelský průmysl (pohybující se kolem 26 %) a obdobné zastoupení má i zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi. Její produkce se na rozdíl od průmyslu v posledním roce podstatně snížila.

Komunální odpad na obyvatele v kraji byl, s výjimkou let 2010 a 2011, vyšší než republikové hodnoty.

V roce 2014 bylo v Ústeckém kraji vyprodukováno celkem 261,9 tisíc tun komunálního odpadu. Proti předchozímu roku došlo k poklesu o více než 8 tisíc tun (o 3 %), proti roku 2010 se tento objem zvýšil o 2,2 %. V přepočtu na 1 obyvatele kraje bylo v roce 2014 vyprodukováno 318 kg za rok, což znamenalo meziroční pokles o 2,8 %. Proti roku 2010 produkce komunálního odpadu na obyvatele vzrostla o 3,6 %. S výjimkou let 2010 a 2011, kdy se množství komunálního odpadu na obyvatele dostalo pod republikovou úroveň (o 10 a 0,4 kg na obyvatele), dlouhodobě převyšuje republikový průměr. V mezikrajovém srovnání byla v roce 2014 produkce na obyvatele v Ústeckém kraji pátá nejvyšší, zatímco v předchozích třech letech obsazovalo 2. a 3. nejvyšší příčku.

Graf 4.6 Produkce komunálního odpadu v Ústeckém kraji (v kg/obyvatele)



Běžný svoz představuje nejvýznamnější položku komunálního odpadu.

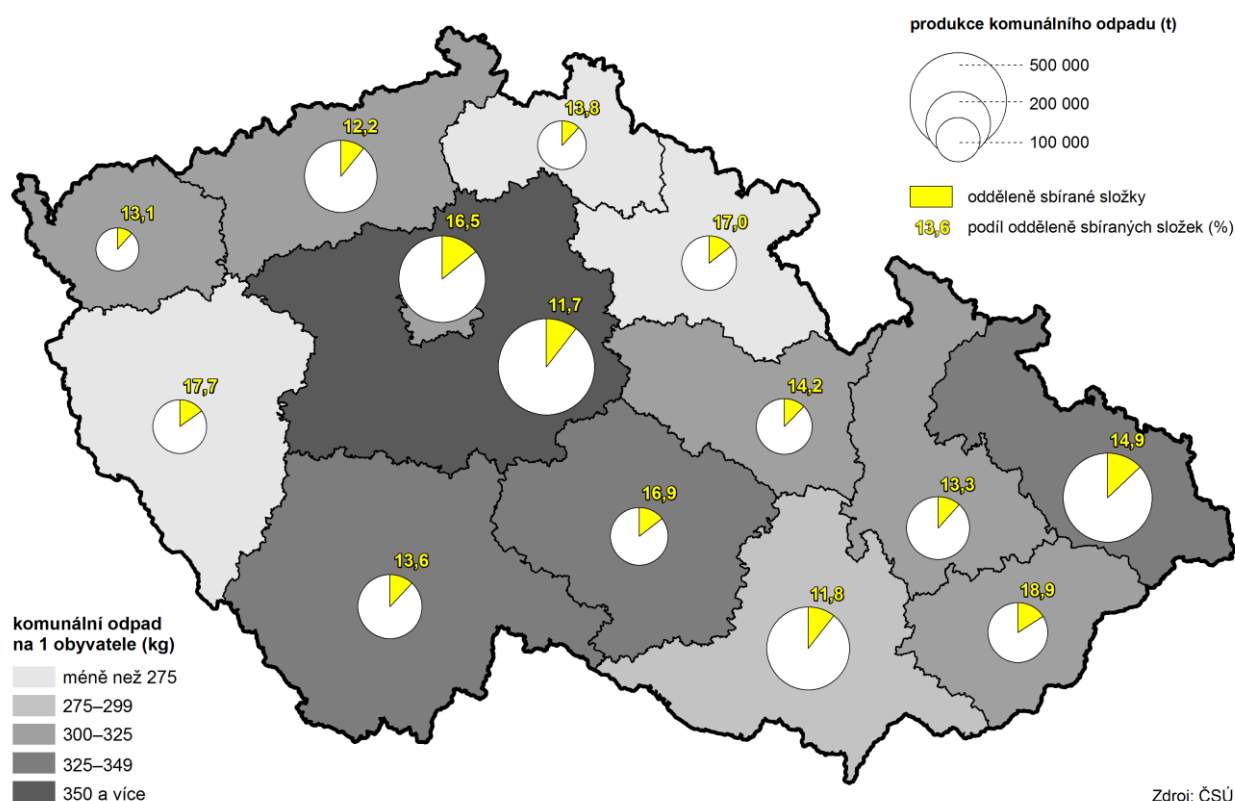
Ve struktuře komunálního odpadu tvoří nejvýznamnější položku běžný svoz, který v posledních pěti letech zaujímal v průměru 67,7 %, jeho podíl se však v průběhu let postupně snižoval ze 72,4 % v roce 2010 na 63,9 % v letech 2013 a 2014.

Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu třetí nejnížší mezi kraji.

V roce 2014 dosáhl podíl odděleně sbíraných složek odpadu v kraji 12,2 %, proti nejvyššímu podílu v roce 2010 se snížil o 1,3 p.b., ale meziročně vzrostl o 1,5 p.b. V mezikrajovém srovnání obsadil Ústecký kraj třetí nejhorší příčku. Podíl odděleně sbíraných složek odpadu v přepočtu na tisíc obyvatel dosáhl v kraji hodnoty 38,8 kg a byl v porovnání s ostatními kraji třetí nejnížší po Jihomoravském a Libereckém kraji.



Komunální odpad v krajích v roce 2014



Výdaje na ochranu životního prostředí.

Výdaje na ochranu životního prostředí zahrnují výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku na ochranu životního prostředí a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí, které se vztahují k aktivitám na ochranu životního prostředí (technologie, procesy, zařízení nebo jejich části), jejichž hlavním účelem je zachycení, odstranění, monitorování, kontrola, snižování, prevence nebo eliminace znečišťujících látek a znečištění nebo jakékoliv jiné poškození životního prostředí, ke kterému dochází při činnosti podniků

Podíl investičních výdajů postupně rostl.

Celkové vklady do ochrany životního prostředí (hodnoceno podle sídla investora) dosáhly v letech 2010–2014 v průměru ročně 7,9 mld. Kč. Přitom větší díl výdajů byl směřován do oblasti neinvestiční, na kterou připadaly v průměru více než téměř tři čtvrtiny. Při pohledu na jednotlivé roky je patrné, že se podíl neinvestičních výdajů postupně snižoval (v roce 2010 představoval 86,7 %, v letech 2013 a 2014 zhruba 64 %).

Celkový objem investičních výdajů v kraji byl za posledních pět let nejvyšší.

Objem investičních výdajů na ochranu životního prostředí se v Ústeckém kraji v letech 2010 až 2014 (s výjimkou roku 2012) zvyšoval. Jejich celkový objem dosáhl v roce 2014 nejvyšší celkové hodnoty (2 539,6 mil. Kč). Meziročně představovalo navýšení 23,1 % a v porovnání s rokem 2010 se objem téměř zdvojnásobil. Podíl na celkových výdajích dosáhl více než třetinu (35,8 %).

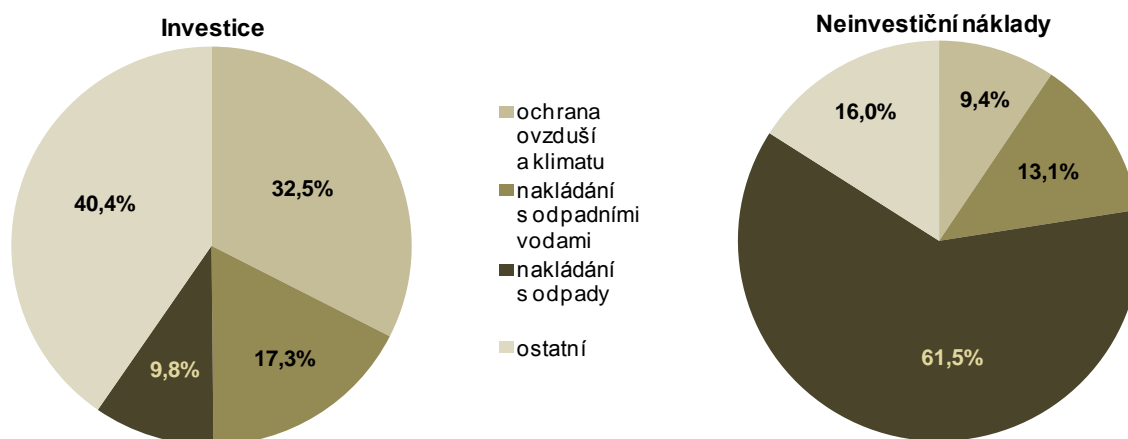
Nejvýznamnější složku investičních nákladů tvořily výdaje na ochranu ovzduší a klimatu.

Ve struktuře investičních nákladů tvořily nejvýznamnější složku výdaje na ochranu ovzduší a klimatu, jejich podíl se rok od roku zvyšoval a z 22,2 % v roce 2010 se zvýšil na 42,1 % v roce 2014. Opačný vývoj spatřujeme u investičních výdajů na nakládání s odpadními vodami a nakládání s odpady, podíl obou se v průběhu let snižoval. Pokles mezi roky 2010–2014 u prvních představoval 7,3 %, u nakládání s odpady pak 43,8 %.

Investice na obyvatele byly druhé nejvyšší po roce 2013.

Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v přepočtu na 1 obyvatele dosáhly v roce 2014 částky 3 296 Kč a byly druhé nejvyšší od roku 2010. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2013, kdy investice na 1 obyvatele dosáhly hodnoty 4 198 Kč.

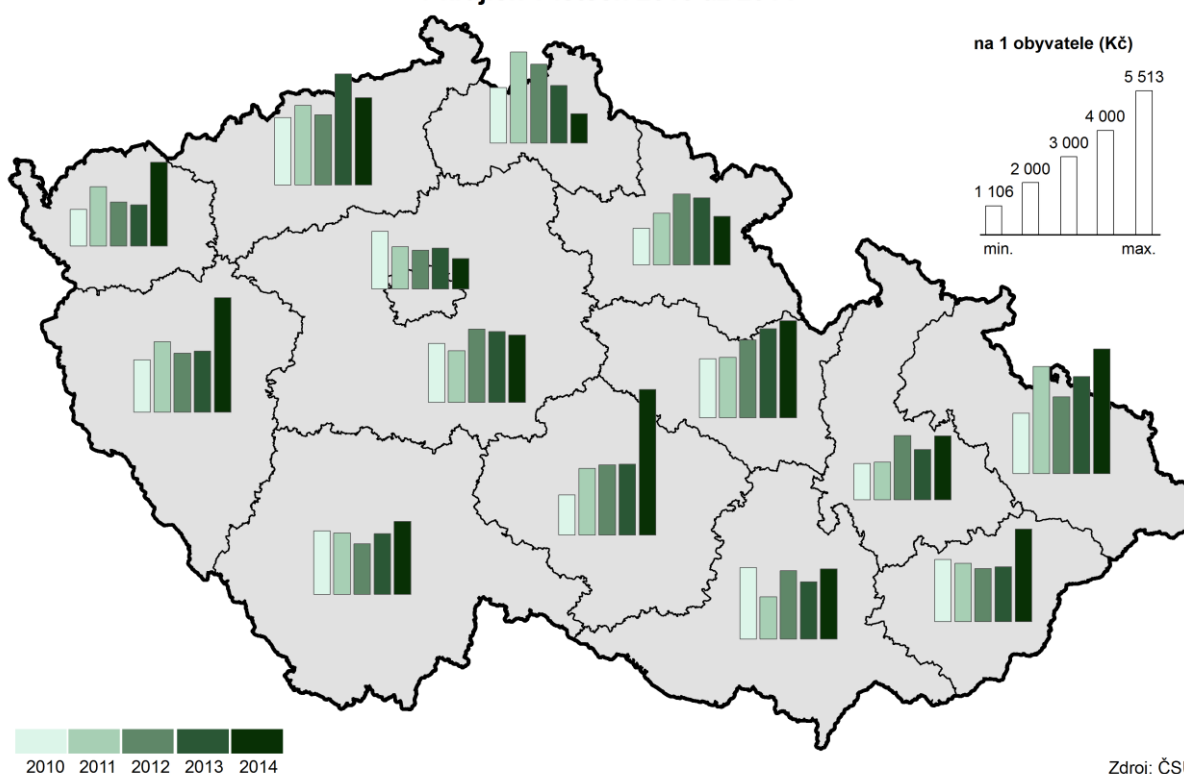
Graf 4.7 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora podle účelu (v %; průměr let 2010–2014)



Výdaje na nakládání s odpady představují nejvýznamnější složku neinvestičních nákladů.

V oblasti neinvestičních výdajů tvořily největší složku náklady spojené s nakládáním s odpady, které představovaly v průměru pěti posledních let téměř dvě třetiny. Jejich podíl se však postupně snižoval a v roce 2014 představoval 42,4 % neinvestičních výdajů, což znamenalo meziroční pokles zhruba o 15 % a v porovnání s rokem 2010 o více než třetinu. Druhý nejvyšší díl neinvestičních nákladů, kromě ostatních nákladů, byl vynakládán na nakládání s odpadními vodami, v roce 2014 dosáhl 15,8 % a byl o 5,9 p.b. vyšší než v roce 2010. Neinvestiční náklady na ochranu ovzduší a klimatu představovaly v průměru necelých 10 %.

Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v krajích v letech 2010 až 2014



Polovinu nákladů do životního prostředí tvoří výdaje na nakládání s odpady.

Vzhledem k dominantnější roli neinvestičních než investičních nákladů, pak celková struktura výdajů do životního prostředí zhruba odpovídá již uvedeným poměrům. Téměř polovinu tvořily v průměru výdaje na nakládání s odpady, zhruba vyrovnaný byl podíl výdajů na ochranu ovzduší a klimatu (v průměru pěti let 14,9 %) a vkladů do oblasti nakládání s odpadními vodami (14,1 %).



5. Mezikrajské srovnání

Ekonomice se v roce 2015 dařilo, což dokládá nárůst hrubého domácího produktu (HDP) České republiky o víc než 4 % – nejvyšší za posledních osm let. V regionálním pohledu jsou však informace o vývoji HDP k dispozici pouze do roku 2014 (výsledky za rok 2015 budou zveřejněny v prosinci 2016). Hospodářský vývoj v roce 2014 ukončil období recese, když HDP ve srovnatelných cenách (s. c.) meziročně neklesl v žádném kraji – ve 13 krajích vzrostl a v jednom kraji stagnoval. Takto příznivý meziroční vývoj z hlediska všech krajů byl naposledy zjištěn v roce 2007. V letech 2008–2013 pak regionální HDP v s. c. každým rokem klesal minimálně ve dvou krajích. Jednotlivé kraje zaznamenaly v tomto období meziroční pokles HDP nejčastěji třikrát. Pouze jednou (v roce 2009) HDP poklesl v Jihomoravském kraji. Naopak vleklé hospodářské problémy měly Karlovarský a Ústecký kraj, ve kterých HDP v s. c. klesal po celé období 2008–2013, respektive v letech 2009–2013.

Populace stárne ve všech krajích, lidé se dožívají vyššího věku.

Demografický vývoj v jednotlivých krajích sdílel v letech 2010–2015 řadu společných rysů. V celém státě populace stárla, což dokumentoval rostoucí průměrný věk obyvatel. Zvýšil se podíl dětí i seniorů, vzrostl průměrný věk snoubenců při prvním sňatku a podíl dětí narozených mimo manželství. Ve srovnání mezních let uvedeného časového intervalu klesl ve všech krajích počet narozených dětí i počet rozvodů, naopak vzrostl absolutní počet zemřelých. S ohledem na celospolečenský vývoj, životní styl nebo pokroky v medicíně se neustále zvyšovala střední délka života. Naděje dožití mužů i žen díky tomu vzrostla ve všech krajích.

Od roku 2010 je nejlidnatějším územím kraj Středočeský.

I přes výše uvedené společné demografické tendence lze vysledovat mnoho územních disparit, z nichž některé si udržely déletrvající platnost. Vysoká různorodost byla v mezikrajském srovnání zachována u počtu obyvatel a hustoty zalidnění. Výměrou největšími kraji České republiky zůstaly kraje Středočeský a Jihočeský, nejmenším krajem je Hlavní město Praha. Od vzniku současné podoby krajů (k 1. 1. 2000) se jejich vnější hranice měnily minimálně, proto se pořadí krajů podle katastrální výměry nezměnilo. Poslední úpravy hranic krajů proběhly k 1. lednu 2016 v souvislosti s redukcí vojenských újezdů.

Dynamičtější vývoj byl ve sledovaném období zaznamenán v počtu obyvatel a s tím spojené hustotě zalidnění. Až do roku 2008 byl nejlidnatějším kraj Moravskoslezský, v roce 2009 Praha a od roku 2010 žije nejvíce obyvatel v kraji Středočeském. Především díky výrazné migrační vlně se populace Středočeského kraje v letech 2000–2015 zvětšila o 209,0 tis. osob. Druhý nejvyšší přírůstek obyvatel (114,4 tis.) příslušel druhému nejlidnatějšimu kraji Hlavnímu městu Praze, a to opět zásluhou vysokých počtů přistěhovaných. Třetí nejlidnatější kraj Moravskoslezský charakterizoval trend opačný. Od roku 2000 přišel o nejvíce obyvatel ze všech krajů (o 46,9 tis. osob). Převažující populační úbytek byl v letech 2000–2015 vykázan v šesti ze čtrnácti krajů, přičemž k nejvýraznějšímu úbytku došlo na východě republiky. Dlouhodobý pokles počtu obyvatel charakterizoval také nejzápadnější a nejméně lidnatý kraj Karlovarský, především vlivem zvýšeného počtu vystěhovaných po roce 2008.

Jihočeský kraj má mezi kraji nejnižší hustotu zalidnění.

Nejvyšší hustota zalidnění, 2 555 obyvatel na km², náležela Hlavnímu městu Praze, kde druhý nejvyšší počet obyvatel žije na nejmenší ploše. Hustota obyvatel v Praze byla více než jedenáctkrát vyšší než u druhého v pořadí - kraje Moravskoslezského. Celorepublikový průměr 134 obyvatel km² překonaly ještě kraje Jihomoravský, Ústecký, Zlínský a Liberecký. Odlišnou sídelní strukturu charakterizuje především rozlehlý kraj Jihočeský s hustotou 64 obyvatel na km², v jehož příhraničí se nachází řídko osídlená část Šumavy.

Nejvyšší úbytek obyvatel stěhováním je dlouhodobě v kraji Moravskoslezském.

Dlouhodobou převahu živě narozených nad zemřelými vykazovala od roku 2000 trojice krajů Liberecký, Středočeský a Hl. m. Praha. Od roku 2010 se k nim přiřadily kraje Jihomoravský, Kraj Vysočina, Pardubický a Jihočeský. Opačný jev byl typický především pro kraj Moravskoslezský a Zlínský, pro které je převaha živě narozených nad zemřelými spíše ojedinělá. Dlouhodobou stálost si uchovávají i základní migrační proudy. Suverénně nejvyšší kladné saldo stěhování měl v relativním pohledu v letech 2000–2015 kraj Středočeský, s odstupem následovaný Prahou a dále krajem Plzeňským. Trvale kladné migrační saldo si od roku 2000 držel vedle Středočeského kraje pouze kraj Jihočeský. Opačný trend nastal v kraji Moravskoslezském. Déletrvající převaha

vystěhovaných nad přistěhovanými je dále typická pro kraje Karlovarský, Olomoucký, Zlínský a Kraj Vysočina.

V roce 2015 poprvé převážily počty osob starších 65 let nad počty dětí do 15 let ve všech krajích.

Ke změně věkového složení a stárnutí populace docházelo ve všech krajích České republiky. Zatímco v roce 2000 byla nejmladší populace Karlovarského kraje s průměrným věkem 37,7 let, o 15 let později byli v průměru nejmladší obyvatelé Středočeského kraje s věkem 40,8 let. Jelikož stěhování je častější u mladší generace, nejvyšší růst průměrného věku vykázaly kraje s vysokým migračním úbytkem. Naopak velmi pozvolné bylo stárnutí populace v Praze a Středočeském kraji. Hlavní město v roce 2013 ztratilo pozici věkově nejstaršího kraje, kterou do té doby zastávalo, v roce 2015 bylo dokonce pátým nejmladším mezi 14 kraji. Nejstarším krajem byl v letech 2013–2015 kraj Královéhradecký. V roce 2000 měly všechny kraje (s výjimkou Hlavního města Prahy) více dětí do 15 let než osob ve věku 65 a více let. Stárnutím populace kraje postupně přišly o převahu dětí nad seniory, jako poslední ji zaznamenal Středočeský kraj v roce 2014 a v roce 2015 již bylo ve všech krajích více seniorů než dětí.

Nejvyšší úmrtnost v Moravskoslezském a Ústeckém kraji.

Dlouhodobě nejvyšší úmrtnost obyvatel charakterizuje území s vysokým zastoupením těžebního průmyslu a výrazným znečištěním ovzduší, tj. kraj Moravskoslezský a Ústecký (shodně 11,2 zemřelých na 1 000 obyvatel). Za touto dvojicí se v roce 2015 řadil kraj Olomoucký a Plzeňský. Úmrtnost je kromě věkové struktury, struktury zaměstnanosti a kvality životního prostředí ovlivňována širokou škálou faktorů – od genetických po kvalitu a dostupnost zdravotní péče. Také proto dosahuje horších výsledků nejen pohraničí, ale i odlehlejší oblasti (tzv. vnitřní periferie). Nejpriznivější úmrtnostní poměry naopak vykazuje většina velkých měst a jejich zázemí. Z pohledu krajů byla nejnižší úmrtnost v roce 2015 zaznamenána v Hlavním městě Praze (9,8 zemřelých na 1 000 obyvatel).

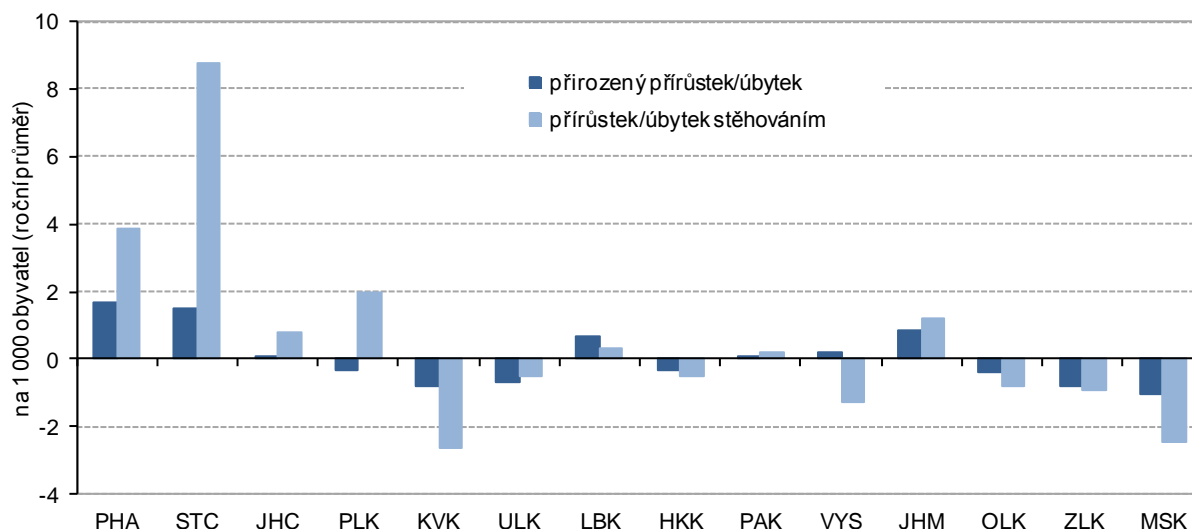
Nejvyšší naděje dožití je v Praze.

Zlepšování úmrtnostních poměrů se dlouhodobě promítá i do rostoucí naděje dožití. Nejvyšší naděje dožití měly v letech 2010–2015 děti narozené v Praze, kde naděje dožití chlapce narozeného v letech 2014–2015 činila 77,7 let a dívky 82,6 let. Na opačném pólu se umístil kraj Ústecký, naděje dožití zde u chlapců činila 73,9 let a u dívek 79,6 let. Od roku 2010 vzrostla střední délka života ve všech krajích. Nejvyšší růst byl u mužů zaznamenán v kraji Zlínském a u žen v kraji Olomouckém.

Podíl cizinců vzrostl ve všech krajích, nejvíc jich žije v Praze.

Zastoupení cizinců v populaci se od roku 2011 postupně mírně zvyšuje, v roce 2015 se meziročně zvýšilo ve všech krajích. Jejich nejvyšší podíl byl v Praze (13,5 %), kde mezi roky 2010 a 2015 vzrostl počet cizinců o téměř 23 tis. osob. V ostatních krajích se v roce 2015 pohyboval podíl cizinců od 6,4 % v kraji Karlovarském po 1,5 % v kraji Zlínském. Z celkového počtu 464,7 tis. cizinců v České republice jich nejvíce žilo v Praze (36,9 %).

Graf 5.1 Změny počtu obyvatel v krajích v letech 2010 až 2015



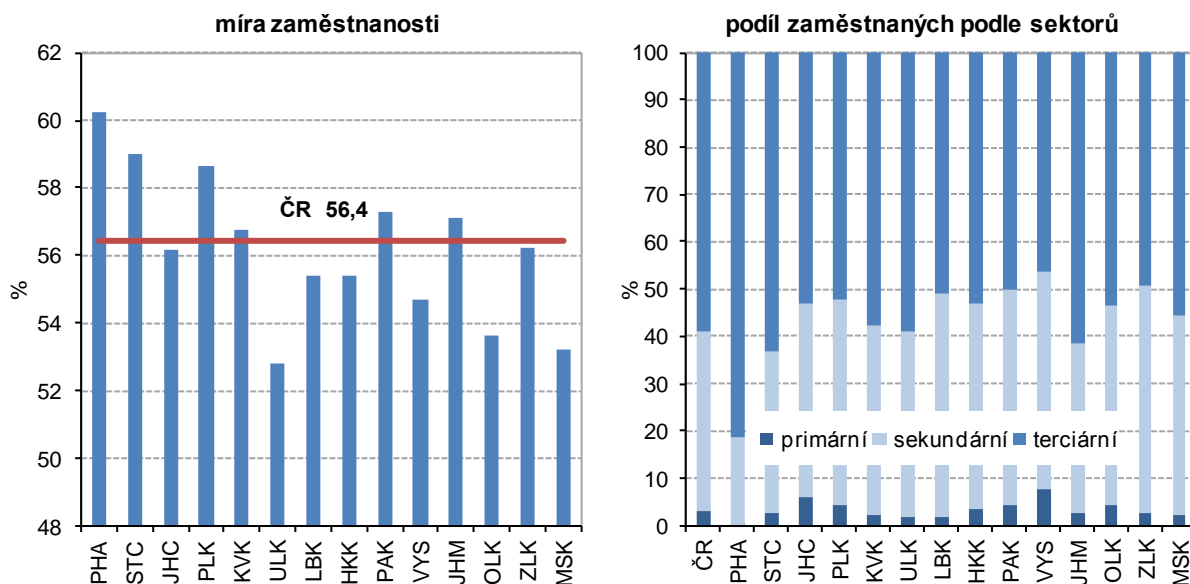
Zaměstnanost roste od roku 2011, nejrychlejší tempo růstu v roce 2015.

Růst ekonomiky zlepšoval situaci na trhu práce. Zaměstnanost rostla v posledních pěti letech; v roce 2015 bylo tempo růstu nejrychlejší. Hodnoty ukazatele v krajích přitom odrážejí vedle demografického vývoje také ekonomickou kondici podniků na území jednotlivých regionů. V roce 2015 byla nejvyšší zaměstnanost v Hl. městě Praze, Středočeském a Plzeňském kraji a naopak nejnižší v regionech na severu Čech a Moravy (v Ústeckém a Moravskoslezském kraji). Zaměstnanost rostla proti roku 2014 meziročně nejrychleji ve čtyřech krajích (Plzeňský, Karlovarský, Olomoucký a Zlínský) shodně o 1,5 procentního bodu; ve dvou krajích (Hl. městě Praze a Kraji Vysočina) došlo k meziročnímu poklesu.

Největší rozdíly v zaměstnanosti mezi pohlavími v kraji Libereckém.

Zaměstnanost mužů a žen se od sebe logicky liší ve vazbě na mateřství a větší zapojení žen do výchovy dětí. U obou pohlaví byla nejvyšší zaměstnanost v Hlavním městě Praze; u mužů se přes meziroční pokles přiblížila k hodnotě 70 %, u žen se přehoupla přes 50 % hranici. Největší rozdíl v zaměstnanosti obou pohlaví byl zaznamenán v Libereckém kraji, v roce 2015 činil 19 procentních bodů.

Graf 5.2 Míra zaměstnanosti a zaměstnanost podle sektorů v krajích v roce 2015



Dlouhodobý růst zaměstnanosti v sektoru služeb.

V současnosti je nejvýznamnějším sektorem z hlediska zaměstnanosti sektor služeb (terciární sektor). Dlouhodobě počet zaměstnaných v tomto sektoru roste a dlouhodobě se zvyšuje i jeho podíl na celkové zaměstnanosti. Zastoupení sektoru služeb se v jednotlivých krajích značně liší. Více než 80 % zaměstnaných v tomto sektoru má Hlavní město Praha, naopak v Kraji Vysočina a ve Zlínském kraji je ve službách zaměstnána necelá polovina z celkového počtu zaměstnaných osob v kraji.

Oživení zaměstnanosti v sektoru průmyslu a stavebnictví.

V posledních letech se zvýšila zaměstnanost v průmyslu a stavebnictví. Zatímco po roce 2008 došlo v tomto sektoru k výraznému útlumu, v posledních dvou letech je vidět oživení. Meziroční nárůst počtu zaměstnaných v sekundárním sektoru proti roku 2014 se nejvíc projevil v Královéhradeckém kraji, kde zaměstnanost meziročně stoupla o 3,9 %, v dalších dvou krajích (Karlovarském a Jihočeském) byl nárůst více než 3 %.

Nejvíce volných pracovních míst v Hlavním městě Praze a Středočeském kraji.

Svížný růst ekonomiky se kladně promítl i do nezaměstnanosti. Zatímco na sklonku roku 2014 nabýzely úřady práce 59 tis. volných pracovních míst, o dvanáct měsíců později to bylo téměř 103 tis. volných pozic. Nejvíce jich bylo k dispozici v Hl. městě Praze a ve Středočeském kraji, tedy v regionech s nižší nezaměstnaností. Tento nesoulad mezi nabídkou volných pracovních míst a počty uchazečů o zaměstnání má vedle regionálního rozměru i aspekt kvalifikační.

Nezaměstnanost klesala ve všech krajích, u mužů rychleji než u žen.

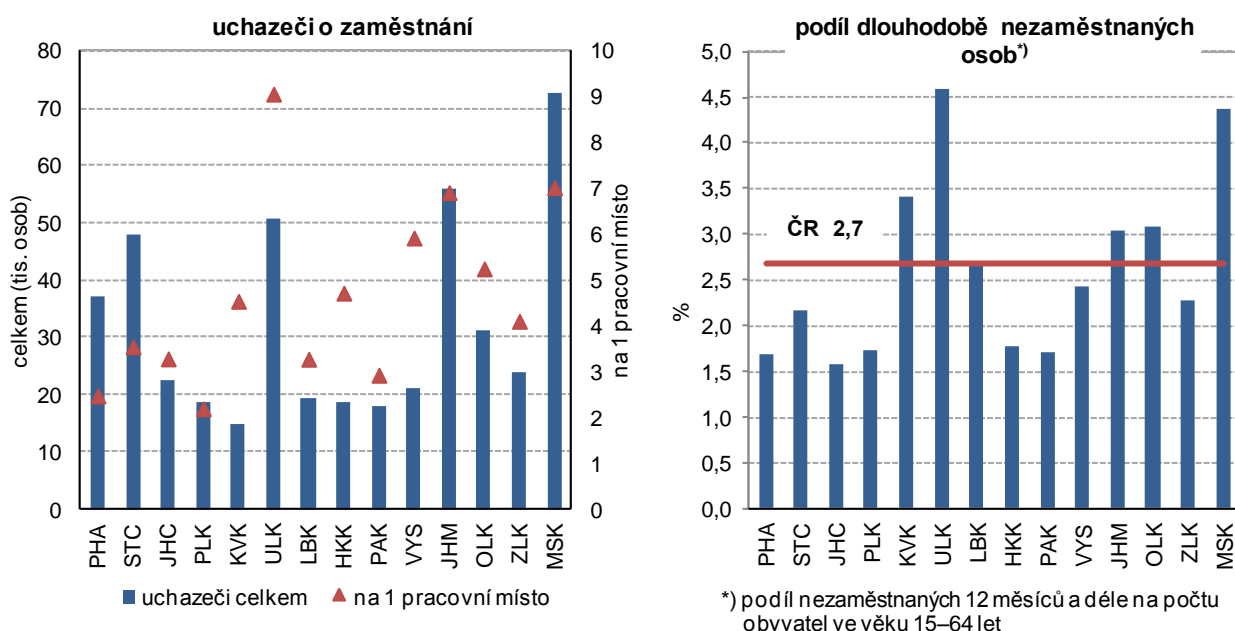
Z dlouhodobého hlediska podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku od roku 2009 rostl (s víceméně pravidelnými cyklickými výkyvy) a kulminoval počátkem roku 2014, kdy se nezaměstnanost vyšplhala k 8,6 %. V průběhu celého roku 2015 se podíl nezaměstnaných snižoval, nejnižší úroveň byla na podzim (v říjnu a listopadu shodně 5,9 %), mírný nárůst nastal v závěru roku. Proti konci roku 2014 se nezaměstnanost snížila o 1,2 procentního bodu, pokles podílu nezaměstnaných mužů byl rychlejší než u žen.

Největší meziroční pokles nezaměstnanosti v Olomouckém a Ústeckém kraji.

Ve všech krajích došlo k meziročnímu snížení podílu nezaměstnaných, nejvýraznější pokles byl v krajích Olomouckém a Ústeckém; obdobný vývoj nezaměstnanosti byl zaznamenán u obou pohlaví. Navzdory příznivému vývoji se nezaměstnanost v Ústeckém a Moravskoslezském kraji pohybovala na sklonku roku 2015 výrazně přes 8 %. Podíl nezaměstnaných mužů byl nejvyšší v kraji Moravskoslezském (8,7 %) a žen v kraji Ústeckém (9,3 %).

Dobrým signálem je úbytek uchazečů, kteří hledají své místo na trhu práce déle než jeden rok. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob meziročně klesl ve všech krajích, nejvíce v kraji Olomouckém a Ústeckém.

Graf 5.3 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a dlouhodobá nezaměstnanost podle krajů k 31. 12. 2015



Příjmy domácností se postupně zvyšují, ale rozdíly mezi krají zůstávají.

Z výsledků výběrového šetření o sociální a ekonomické situaci domácností Životní podmínky 2015 vyplývá, že čistý peněžní příjem domácností na osobu vzrostl v posledním zjišťovaném roce (2014) oproti roku předchozímu v průměru o 4,4 tis. Kč, pouze v Kraji Vysočina došlo meziročně k poklesu příjmů. Nejvýraznější (více než desetiprocentní) nárůst zaznamenaly příjmy v kraji Karlovarském, v peněžním vyjádření to představuje vzestup o více než 14 tis. Kč na osobu za rok. Peněžní příjmy domácností v krajích se výrazně liší v závislosti na ekonomické situaci v regionu. Nejlépe jsou na tom domácnosti v Hl. městě Praze a naopak nejnižší čisté příjmy měly domácnosti v kraji Moravskoslezském.

Oživení růstu mezd v posledních dvou letech.

Stoupající poptávka po pracovní síle se projevila i v oblasti mezd. Jejich relativně rychlý růst se po roce 2008 značně zpomalil a až v posledních dvou letech je znát oživení. Tempo růstu mezd v roce 2015 bylo nejrychlejší za posledních sedm let a v průběhu roku se zrychlilo (z 1,6 % v 1. čtvrtletí na 3,3 % v závěru roku).

Mzdy v Praze o téměř 30 % vyšší oproti

Podle předběžných výsledků roku 2015 rostly meziročně mzdy v průměru o 2,7 %, nejrychleji pak v Karlovarském a Jihočeském kraji (o 4,4, resp. 4,2 %),



ostatním krajům.

nejpomaleji v Hl. městě Praze (o 1,2 %). Diference mezi kraji zůstávají zachovány, i když náskok Hl. města Prahy se v čase mírně snižuje. Nejvyšší průměrné mzdy v roce 2015 byly vypláceny v Hl. městě Praze (33 852 Kč) a proti nejnižším mzdám v Karlovarském kraji (22 750 Kč) byly o 11 tis. Kč vyšší. V těchto dvou krajích byly zaznamenány i nejvyšší a nejnižší hodnoty mediánu mezd avšak rozdíl mezi nimi nebyl tak výrazný (necelých 7 tisíc korun).

Starobní důchody mužů jsou o pětinu vyšší než důchody žen.

Výše starobních důchodů vzrostla v roce 2015 meziročně o 2,5 % a tempo růstu bylo nejrychlejší za poslední čtyři roky. Rozdíl mezi nejvyšším a nejnižším průměrným starobním důchodem vypláceným v Hlavním městě Praze a v Olomouckém kraji byl 10% a v čase se nemění. Obdobně rozdíl v důchodech mezi oběma pohlavími je stálý, muži pobírají dlouhodobě o více než pětinu vyšší důchod než ženy. V jednotlivých krajích se rozdíly mezi pohlavími ve vyplácených starobních důchodech pohybují od 18 % v Hlavním městě Praze po téměř 32 % v kraji Moravskoslezském.

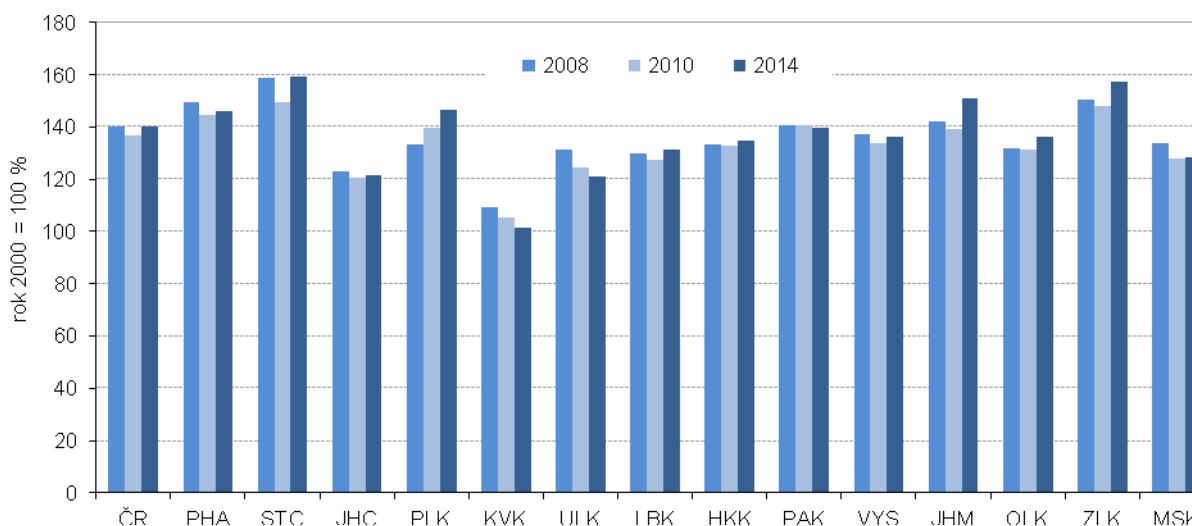
Tempo růstu podílu příjemců předčasných důchodů zpomalilo.

I když se ekonomice v roce 2015 dařilo, podíl příjemců předčasných důchodů z celkového počtu příjemců starobních důchodů dále rostl. Tempo růstu se ale výrazně zpomalilo a bylo čtyřikrát nižší než v roce 2011. Nejvyšší podíl předčasných důchodů má Kraj Vysočina (31,1 %); v tomto kraji spolu s Jihočeským, Pardubickým a Olomouckým rostl podíl předčasných důchodů meziročně nejrychleji. Z hlediska pohlaví převažuje ve všech krajích podíl předčasných důchodů mužů. Největší rozdíl v roce 2015 byl v kraji Olomouckém, kde předčasný důchod pobíralo 32 % starobních důchodců - mužů a 25 % starobních důchodkyň - žen.

HDP v roce 2014 nepřekonal v polovině krajů předkrizový rok 2008.

Z hlediska hospodářského vývoje po období recese došlo v roce 2014 již prakticky ve všech krajích k oživení ekonomiky, pouze v jednom kraji HDP ve srovnatelných cenách (s. c.) stagnoval. Tento pozitivní vývoj však v celé polovině krajů nestačil k dosažení hodnot předkrizového roku 2008. To platí i pro výkonnost české ekonomiky, která se nad úroveň roku 2008 dostala až v roce 2015. Mezi kraji nejpříznivější vývoj a největší nárůst HDP v s. c. ve srovnání s rokem 2008 dosáhly kraje Plzeňský, Jihomoravský a Zlínský. Naopak nejvíce se za rokem 2008 opoždují Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský kraj.

Graf 5.4 Regionální HDP ve srovnatelných cenách v letech 2008, 2010 a 2014 podle krajů



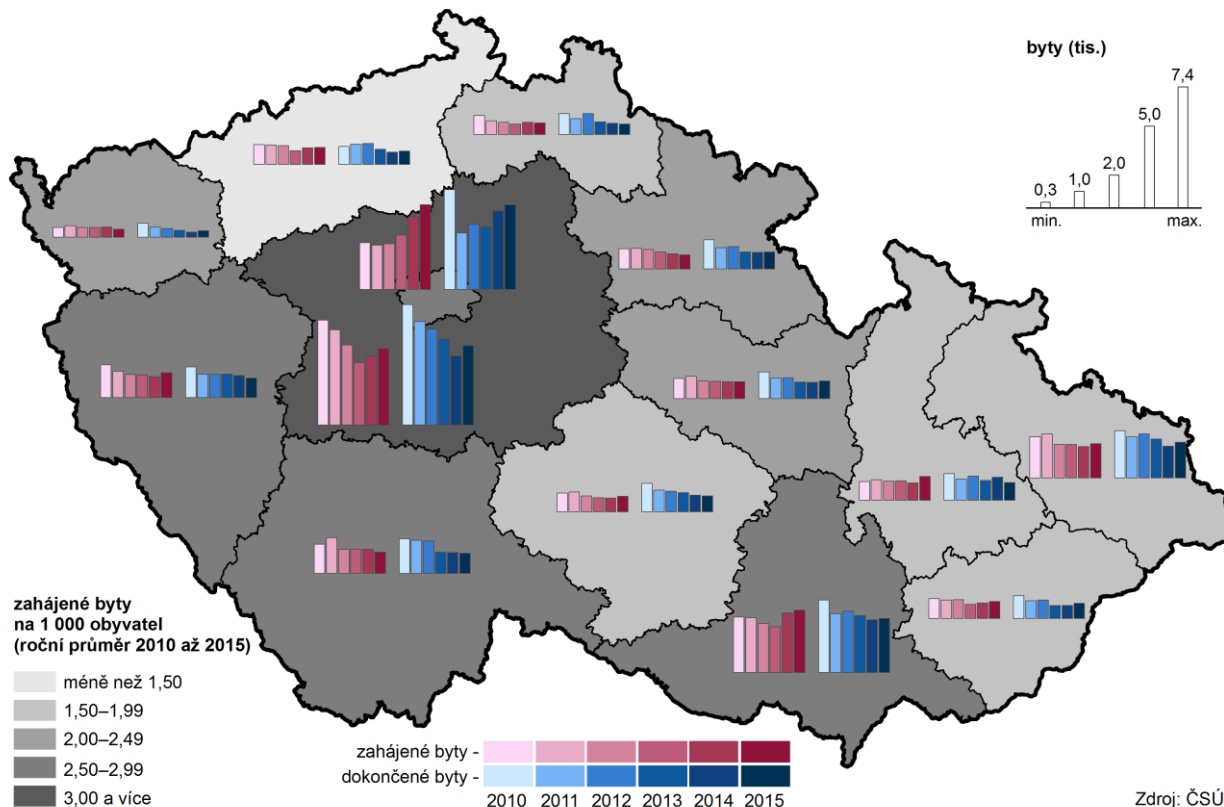
Ve struktuře hrubé přidané hodnoty klesal po roce 2010 podíl stavebnictví a služeb.

Do vývoje HDP se promítají změny ve struktuře hrubé přidané hodnoty (HPH). Na rozdíl od dlouhodobých trendů se v letech 2010 až 2014 ve všech krajích zvyšoval podíl primárního sektoru a s výjimkou Prahy klesal podíl terciéru. Ze sekundárního sektoru se ve všech krajích snížilo zastoupení stavebnictví a zvýšilo zastoupení zpracovatelského průmyslu. Váha zpracovatelského průmyslu nejvíce vzrostla v krajích Moravskoslezském, Královéhradeckém, Ústeckém, Kraji Vysočina a Středočeském kraji.

Nejvyšší ekonomickou výkonnost má Hlavní město Praha.	Krajem s nejvyšší ekonomickou výkonností je Hlavní město Praha, které má mezi kraji výlučné postavení i vysokým podílem terciárního sektoru na HPH (84 %). HDP Prahy v přepočtu na obyvatele překračuje již od roku 2001 dvojnásobek republikového průměru a v posledních osmi letech je trojnásobný v porovnání s nejméně úspěšným Karlovarským krajem. Ani ostatní kraje republikový průměr nedosahují, nejvíc se mu přibližuje Jihomoravský kraj.
Zemědělská produkce v roce 2014 nejvyšší v historii ve všech krajích kromě Jihomoravského.	Zemědělská produkce roku 2014 v b. c. byla ve všech krajích kromě Jihomoravského historicky nejvyšší. Tomuto výsledku napomohla rekordní sklizeň většiny plodin. Výsledek Jihomoravského kraje, který je naším největším pěstitelům vinné révy, ovlivnila horší úroda hroznů. V mezikrajském srovnání měl v letech 2012 až 2014 nejvyšší zemědělskou produkci na hektar zemědělské půdy Pardubický kraj, který patří k největším producentům jatečné drůbeže, a naopak nejnižší produkci mají dlouhodobě kraje Karlovarský a Liberecký.
V roce 2015 výsledky sklizně horší, v chovu skotu lepší.	Sklizeň roku 2015 sice nepřekonala rekordní rok 2014, ale produkce obilovin a řepky byla relativně vysoká. Suché a teplé počasí v průběhu vegetace však nepříznivě poznamenalo sklizeň brambor a píce. V živočišné výrobě se v roce 2015 zvýšila meziročně výroba mléka, jatečného skotu a drůbeže, naopak klesla snáška vajec a výroba jatečných prasat. Jak se tyto změny společně s cenovým vývojem projeví na hodnotě zemědělské produkce za rok 2015, bude zveřejněno koncem roku 2016.
Již dva roky se zvyšuje zaměstnanost v průmyslu. Roste podíl tržeb za přímý vývoz.	Výsledky průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci jsou v roce 2015 příznivé. Tržby z průmyslové činnosti vzrostly, zvýšila se orientace na přímý vývoz. Největší podíl tržeb za přímý vývoz (nad 70 %) mají kraje Středočeský, Jihočeský, Královéhradecký, Pardubický a Kraj Vysočina. Naopak nejméně je na exportu závislé Hlavní město Praha (podíl 40 %) a Ústecký kraj (42 %). Zaměstnanost ve velkých průmyslových firmách ČR se meziročně již dva roky zvyšuje, vzrostla ve většině krajů (kromě Hlavního města Prahy a Karlovarského kraje), nejvíc v krajích Olomouckém a Zlínském. Dlouhodobě největší počet osob zaměstnává „velký“ průmysl v Moravskoslezském kraji; v roce 2015 celkem 107 tis. osob.
Stavební produkce se po letech restrikcí druhým rokem zvyšuje.	Stavebnictví prošlo v letech 2009–2013 kritickým obdobím snižování výroby, kdy se během pěti let objem stavebních prací provedených podniky s 20 a více zaměstnanci v tuzemsku propadl o třetinu. V roce 2014 došlo k obratu ve vývoji a produkce stavebnictví se již druhým rokem zvyšuje. Vzrůstá objem prací provedených pro soukromé zadavatele; ještě rychleji rostou práce pro veřejného zadavatele. V roce 2015 v ČR tvořily 41 % celkového objemu stavebních prací. Nejvyšší podíl veřejných zakázek měl v roce 2015 Kraj Vysočina (téměř 54 %), nadpoloviční podíl měly i kraje Jihomoravský, Liberecký a Olomoucký. Naopak nejnižší podíl veřejných zakázek mělo Hlavní město Praha (29 %) a Ústecký kraj (33 %).
V přepočtu na obyvatele se nejvíc staví v Praze a v Jihočeském kraji, nejméně ve Zlínském kraji.	Objem stavebních prací provedených na území kraje v roce 2015 meziročně vzrostl ve všech krajích s výjimkou Plzeňského, Karlovarského a Zlínského. V intenzitě výstavby je v období 2010–2015 mezi kraji premiantem Hl. m. Praha, která je o 78 % nad republikovým průměrem, za ní v pořadí je kraj Jihočeský (nad průměrem o 38 %) a těsně nadprůměrné jsou Jihomoravský a Karlovarský kraj (ten vlivem výstavby v roce 2010). Ostatní kraje již mají podprůměrnou intenzitu výstavby; nejnižší je ve Zlínském kraji – 72 % republikového průměru.



Bytová výstavba v krajích v letech 2010 až 2015



Počet zahájených bytů se od roku 2014 zvyšuje.

Oživení ekonomiky v roce 2014 přineslo i rozvoj bytové výstavby. Po roce 2013, kdy byla celostátně zahájena výstavba nejmenšího počtu bytů od roku 2000, se jejich počty začaly zvyšovat. S ročním posunem totéž platí pro dokončené byty: jejich počet dosáhl svého dna v roce 2014 a v roce 2015 již počty rostly. V regionálním členění počet zahájených a dokončených bytů v roce 2015 vzrostl v devíti krajích.

Nejvyšší intenzitu bytové výstavby má Praha a Středočeský kraj a nejnižší Ústecký kraj.

V letech 2010–2013 měl nejvyšší intenzitu zahájené i dokončené bytové výstavby Středočeský kraj, který byl v roce 2014 odsunut Hl. městem Prahou na druhé místo. Také v roce 2015 mělo nejvyšší intenzitu výstavby bytů Hl. město Praha – 4,1 zahájených i dokončených bytů na 1 000 obyvatel. Krajem s nejnižší intenzitou bytové výstavby je v dlouhodobém pohledu (od roku 1990) Ústecký kraj.

Ve všech krajích vzrostl počet hostů ubytovaných v HUZ, čtyři kraje měly nižší počet přenocování cizinců.

Růst ekonomiky a vyšší zaměstnanost patřily v roce 2015 k faktorům, které přispěly ke zvýšení počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) cestovního ruchu. Všechny kraje zaznamenaly zvýšený zájem jak domácí, tak zahraniční klientely, pouze v Kraji Vysočina a v Jihomoravském kraji se počet zahraničních hostů snížil. Ve všech krajích vzrostl rovněž celkový počet přenocování hostů. Přitom ve čtyřech krajích (Karlovarském, Zlínském, Jihomoravském a Kraji Vysočina) se o tento nárůst zasloužila tuzemská klientela, která eliminovala úbytek počtu nocí zahraničních hostů.

Nejvíce hostů, zejména z ciziny, přijíždí do Prahy, v přepočtu přenocování na obyvatele vede Karlovarský kraj.

Dominantní postavení v cestovním ruchu má Hlavní město Praha, které láká zejména cizince. Na celorepublikové návštěvnosti cizinců se podílí ze dvou třetin, na počtu tuzemských hostů z desetiny. V roce 2015 se v HUZ Prahy ubytovalo 6,6 mil. návštěvníků. Na 1 tis. obyvatel připadá v Praze 12,6 tis. noclehů v HUZ. Tato hodnota však v rámci krajů nepředstavuje maximum. Největší počet přenocování v přepočtu na 1 tis. obyvatel má jistě i díky lázeňství Karlovarský kraj (15,5 tis. přenocování). S odstupem za nimi následují kraje známé svými rekreačními oblastmi – Královéhradecký (6,6 tis. noclehů na 1 tis. obyvatel), Liberecký a Jihočeský kraj (5,9 a 5,7 tis. noclehů na 1 tis. obyvatel).

Úbytek orné půdy ve prospěch trvalých travních porostů a lesní půdy...

V posledních letech lze ve všech krajích sledovat úbytek orné půdy, a to převážně ve prospěch trvalých travních porostů a lesních pozemků. Orné půdy (v porovnání let 2015 a 2000) nejvíce ubylo v Libereckém kraji (téměř o 10 %). Druhou příčku obsadil kraj Karlovarský (pokles o 8 %), třetí příčka pak patřila Hlavnímu městu Praze (snížení o 7,7 %). Nejmenší pokles byl zaznamenán ve Středočeském kraji. Nejvyšší podíl orné půdy na orné půdě ČR v roce 2015 měl kraj Středočeský – 18,4 %, za ním následuje kraj Jihomoravský s podílem na orné půdě ČR 11,8 % a Kraj Vysočina (10,6 %).

...nárůst zastavěných ploch a nádvoří.

Z dlouhodobého hlediska došlo ve více než polovině krajů ČR k nárůstu zastavěných ploch a nádvoří, nejvíce v kraji Jihočeském (o více než 4 % proti roku 2010).

Rozšiřování ploch ekologického zemědělství ve všech krajích.

V posledních letech je také zřetelný vliv ekologického zemědělství, které je moderní formou obhospodařování půdy bez používání umělých hnojiv, chemických přípravků, postřiků, hormonů a umělých látek. V roce 2015 byl v mezikrajském srovnání největší podíl na ekologicky obhospodařované půdě v ČR zaznamenán v Jihočeském kraji, a to 15 %; naopak nejmenší podíl vykazoval kraj Pardubický (2,8 %), za ním následovaly kraje Jihomoravský a Středočeský (po 4 %).

Růst podílu obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů.

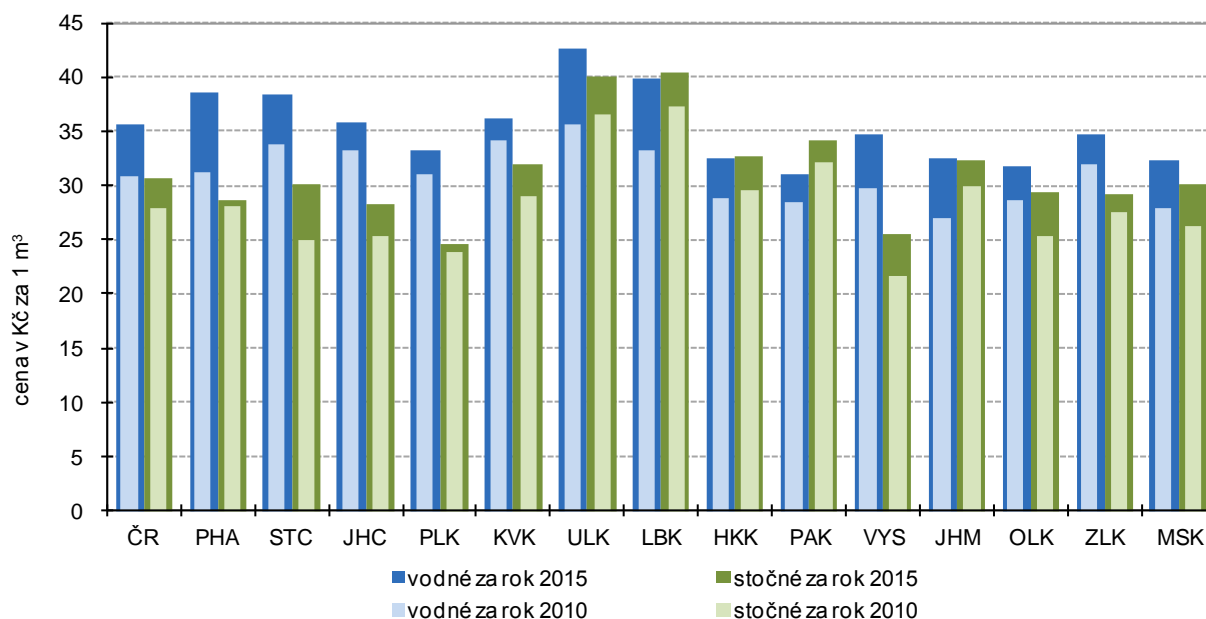
Dlouhodobě se v České republice zvyšuje i podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu. Stoprocentní pokrytí obyvatel zásobovaných vodou z veřejných zdrojů vykázaly v roce 2015 Hlavní město Praha a Karlovarský kraj. Ve srovnání let 2010 a 2015 stoupl podíl obyvatel zásobovaných vodou ve všech krajích ČR kromě Jihočeského kraje, kde došlo k poklesu o 0,3 procentního bodu.

Dlouhodobě nejdražší voda je v Ústeckém kraji.

V České republice dlouhodobě klesala výroba i spotřeba vody, v roce 2015 se pokles zastavil. Cena vody (bez DPH) však neustále roste; nejdražší voda je v Ústeckém kraji. V roce 2015 zaplatili obyvatelé Ústeckého kraje v průměru za 1 m³ fakturované pitné vody 42,50 Kč, zatímco v celé České republice 35,60 Kč, proti průměru republiky byla tak jednotková cena vody v roce 2015 v Ústeckém kraji vyšší o 6,90 Kč. Nejméně za vodu v loňském roce platili v Pardubickém kraji (31 Kč za 1 m³).

V roce 2015 spotřebovaly nejvíce vody domácnosti v Hl. m. Praze (více než 106 litrů na osobu a den), naproti tomu ve Zlínském kraji byla denní spotřeba vody na obyvatele nižší než 76 litrů.

Graf 5.5 Průměrná cena za vodné a stočné podle krajů v letech 2010 a 2015



Postupné snižování měrných emisí, velké rozdíly mezi kraji však zůstávají.

V posledních letech dochází v České republice k postupnému snižování měrných emisí znečišťujících látek, ať již stacionárních zdrojů (REZZO 1–3) nebo mobilních zdrojů (REZZO 4). Z územního hlediska však i nadále zůstávají nejhůře postižena území, která jsou nejbližší stacionárním zdrojům znečištění. Z krajů jsou na tom dlouhodobě vlívnem emisí ze stacionárních zdrojů znečištění nejhůře kraje Ústecký a Moravskoslezský. Při zohlednění mobilních zdrojů se k oběma krajům přiřadilo i Hlavní město Praha a kraj Středočeský.

Produkce komunálního odpadu na obyvatele poklesla pouze v šesti krajích ČR.

Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele v porovnání let 2010 a 2014 klesla v šesti krajích České republiky, nejvíce pak ve Středočeském kraji, a to téměř o 62 kg. Ve zbylých osmi krajích byl zaznamenán nárůst, přičemž nejvíce se produkce komunálního odpadu v porovnávaném období zvýšila v Kraji Vysočina – o 28 kg na jednoho obyvatele. V meziročním srovnání let 2013 a 2014 poklesla produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele celkem ve čtyřech krajích, a to ve Středočeském a Ústeckém kraji, v Hlavním městě Praze a v Královéhradeckém kraji.

Růst objemu investic na ochranu životního prostředí v 11 krajích republiky.

Objem investic na ochranu životního prostředí podle místa investice v meziročním srovnání let 2010 a 2014 vzrostl celkem v jedenácti krajích ČR (nejvíce v Kraji Vysočina), naopak pokles investic byl zaznamenán v Hlavním městě Praze, Libereckém a Královéhradeckém kraji. Nejvíce prostředků na jednoho obyvatele bylo v roce 2014 investováno v Kraji Vysočina (5 513 Kč), Moravskoslezském (4 718 Kč) a Plzeňském kraji (4 344 Kč).

Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí vzrostly ve všech krajích kromě Ústeckého.

Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí zjišťované podle sídla investora vzrostly v porovnání let 2010 a 2014 ve všech krajích České republiky s výjimkou Ústeckého, kde došlo ke snížení neinvestičních výdajů o více jak polovinu. Na 1 obyvatele bylo v roce 2014 nejvíce neinvestičních výdajů (podle sídla investora) vynaloženo v Hlavním městě Praze (11 tis. Kč), pětikrát méně bylo investováno v Kraji Vysočina.

Tabulková příloha



Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel (‰)															
2010	1,0	2,0	2,2	0,8	0,7	0,7	0,4	2,0	0,8	0,8	0,5	1,3	0,3	0,1	-0,2
2011	0,2	1,5	1,5	0,0	-0,6	-0,2	-0,2	1,0	-0,6	-0,1	0,1	0,8	-0,4	-1,0	-1,3
2012	0,0	1,4	1,3	0,2	-0,4	-0,8	-0,9	0,5	-0,6	-0,0	-0,1	0,5	-0,6	-1,0	-1,1
2013	-0,2	1,4	1,0	-0,4	-1,0	-1,2	-1,5	0,3	-0,8	-0,6	-0,4	0,7	-0,8	-1,3	-1,4
2014	0,4	2,0	1,7	0,0	-0,2	-1,3	-0,7	0,2	-0,2	0,6	0,9	1,2	-0,1	-0,9	-0,9
2015	-0,0	1,9	1,2	-0,5	-0,8	-1,8	-1,1	0,3	-0,5	-0,3	0,3	0,6	-0,8	-0,8	-1,4
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)															
2010	1,5	4,5	11,7	0,9	-0,4	-1,3	-0,6	0,1	-0,1	0,8	-1,3	1,3	-0,8	-1,2	-3,2
2011	1,6	4,6	9,8	0,6	1,4	-1,9	-0,3	0,6	-0,7	0,4	-0,7	1,5	-0,2	-0,8	-2,0
2012	1,0	2,7	8,4	0,5	2,1	-3,9	-0,6	-0,5	-1,0	0,1	-1,3	1,5	-1,0	-1,3	-2,2
2013	-0,1	-4,3	7,1	0,5	2,3	-3,5	-0,5	-0,2	-1,0	-0,3	-1,5	0,6	-1,2	-1,1	-2,5
2014	2,1	10,7	8,2	0,9	3,0	-2,1	-0,7	0,3	-0,4	0,2	-1,5	1,2	-0,9	-0,9	-2,5
2015	1,5	4,8	7,6	1,4	3,4	-3,1	-0,3	1,5	0,2	-0,2	-1,2	1,3	-0,8	-0,2	-2,2
Živě narození mimo manželství (%)															
2010	40,3	35,3	36,9	40,4	41,7	58,5	54,4	45,5	40,8	38,1	33,7	35,8	39,9	31,9	44,2
2011	41,8	36,6	38,0	42,5	43,8	58,3	56,1	47,4	42,4	39,8	35,7	36,7	43,0	32,8	46,5
2012	43,4	37,4	40,5	43,7	45,9	58,7	58,0	48,4	43,8	41,6	37,7	38,4	45,1	35,6	47,7
2013	45,0	38,7	42,2	45,7	46,4	60,7	59,3	49,8	47,1	44,3	38,9	39,6	45,7	37,4	49,8
2014	46,7	40,6	44,3	48,4	49,1	61,6	61,1	52,0	47,9	45,3	41,3	41,4	47,8	39,1	50,4
2015	47,8	41,2	45,7	48,3	49,4	62,6	62,3	53,7	49,7	47,2	42,2	43,1	48,2	40,6	52,2
Index stáří k 31. 12. (%)															
2010 ¹⁾	107,6	129,2	94,6	106,2	113,4	99,9	92,1	96,8	112,8	106,7	109,0	113,4	109,6	114,5	105,4
2011	110,4	129,7	95,9	109,8	116,6	103,4	96,0	100,7	116,5	110,0	112,6	116,1	112,9	117,8	108,6
2012	113,3	129,2	97,4	113,2	119,2	108,7	100,8	105,2	120,5	113,1	116,2	118,4	116,5	121,1	112,5
2013	115,7	128,3	98,8	116,0	121,8	113,4	105,1	109,1	123,6	116,1	119,6	120,2	119,5	123,6	116,0
2014	117,4	125,8	99,6	118,4	123,8	117,5	108,5	112,5	126,4	118,3	122,1	121,2	122,1	126,3	118,9
2015	119,0	123,8	100,5	120,4	125,3	121,9	111,7	115,8	129,3	120,6	124,2	122,0	123,9	128,6	121,5
Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté období															
2010	74,3	76,3	74,3	74,8	74,9	72,7	72,3	74,4	75,2	74,8	75,1	74,7	74,0	73,5	72,6
2011	74,5	76,5	74,6	75,0	75,1	73,2	72,8	74,8	75,5	74,8	75,5	75,1	74,1	73,7	72,7
2012	74,8	77,0	74,9	75,1	75,2	74,0	73,0	75,3	75,6	74,9	75,6	75,2	74,3	74,4	73,3
2013	75,1	77,3	75,2	75,4	75,5	74,1	73,0	75,1	75,9	75,3	75,9	75,4	74,4	74,8	73,8
2014	75,5	77,5	75,7	75,8	76,0	74,1	73,6	75,1	76,2	76,1	76,2	76,0	74,9	75,1	74,1
2015	75,8	77,7	76,2	75,6	76,2	74,4	73,9	75,7	76,6	76,3	76,7	76,3	75,3	75,4	74,2
Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté období															
2010	80,4	81,2	80,2	80,4	80,1	79,3	78,6	80,1	80,8	80,5	81,1	81,1	80,3	80,9	79,7
2011	80,7	81,7	80,6	80,8	80,4	79,5	78,7	80,8	81,3	80,3	81,3	81,5	80,7	81,3	79,9
2012	80,8	81,8	80,6	81,0	80,8	79,7	79,0	80,8	81,5	80,7	81,2	81,7	81,0	81,4	79,7
2013	81,0	82,1	80,9	80,9	80,9	80,0	79,0	80,9	81,6	81,1	81,7	81,9	81,1	81,6	80,0
2014	81,4	82,5	81,3	81,2	81,3	80,3	79,3	81,5	81,8	81,6	82,4	82,0	81,9	81,5	80,6
2015	81,6	82,6	81,4	81,5	81,4	80,3	79,6	81,4	81,9	82,1	82,3	82,2	82,0	81,8	80,9
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2010	4,0	11,8	4,6	2,4	4,4	6,4	3,7	3,8	2,7	2,3	1,6	3,1	1,5	1,4	1,8
2011	4,1	12,9	4,5	2,3	4,2	6,4	3,7	3,8	2,5	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9
2012	4,1	13,1	4,4	2,3	4,2	6,1	3,7	3,8	2,4	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9
2013	4,2	13,0	4,4	2,4	4,4	6,3	3,8	3,8	2,4	2,2	1,5	3,2	1,6	1,4	1,9
2014	4,3	13,2	4,6	2,4	4,5	6,3	3,9	3,9	2,4	2,2	1,5	3,3	1,6	1,4	2,0
2015	4,4	13,5	4,6	2,6	4,7	6,4	4,0	4,1	2,5	2,3	1,6	3,4	1,6	1,5	2,0

¹⁾ stav k 1. 1. 2011

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Píseňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Míra zaměstnanosti (%)															
2010	54,2	59,9	56,6	55,0	55,6	55,0	51,1	53,9	53,5	53,3	54,1	53,7	50,6	52,0	50,9
2011	54,4	59,2	56,9	55,4	56,3	54,8	51,9	53,3	53,3	54,3	53,5	53,4	51,7	53,0	51,4
2012	54,5	60,0	57,6	54,5	56,6	53,7	50,7	52,2	53,7	54,0	53,2	53,9	52,9	53,3	51,8
2013	55,2	60,2	57,6	54,6	57,3	55,0	52,2	52,9	53,7	55,0	54,3	55,8	51,2	55,0	52,1
2014	55,7	60,6	57,9	55,6	57,2	55,2	52,7	54,2	54,6	56,3	55,0	55,9	52,2	54,7	52,8
2015	56,4	60,2	59,0	56,2	58,7	56,8	52,8	55,4	55,4	57,3	54,7	57,1	53,7	56,2	53,2
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)¹⁾ (MPSV)															
2010	7,4	3,6	6,1	6,4	6,6	8,9	10,2	8,1	6,3	7,5	8,1	8,5	9,1	7,9	9,0
2011	6,8	3,6	5,6	5,8	5,7	8,0	9,8	7,3	5,7	6,5	7,2	7,6	8,3	7,0	8,3
2012	7,4	4,2	6,1	6,4	5,9	8,5	10,5	7,7	6,5	7,0	7,6	8,1	8,9	7,8	9,2
2013	8,2	5,1	6,9	7,1	6,4	9,3	11,5	8,5	7,3	7,4	8,1	8,9	9,8	8,3	10,5
2014	7,5	5,0	6,4	6,2	5,7	8,2	10,7	7,7	6,4	6,2	7,4	8,2	8,8	7,4	9,8
2015	6,2	4,2	5,4	5,1	4,6	7,1	8,9	6,4	5,0	5,1	6,2	7,0	7,0	6,0	8,6
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. (%)²⁾ (MPSV)															
2010	2,4	0,8	1,7	1,5	1,9	3,3	4,1	2,8	1,5	2,2	2,5	2,8	3,1	2,8	3,6
2011	2,5	0,9	1,9	1,7	1,9	3,3	4,3	2,8	1,6	2,2	2,6	2,9	3,3	2,7	3,7
2012	2,7	1,1	2,1	1,8	1,9	3,3	4,6	2,9	1,9	2,2	2,6	3,0	3,5	2,7	3,8
2013	3,3	1,8	2,6	2,3	2,4	4,0	5,5	3,5	2,5	2,7	3,1	3,7	4,1	3,3	4,9
2014	3,4	2,0	2,7	2,2	2,2	4,1	5,6	3,4	2,5	2,4	3,1	3,7	4,1	3,0	5,1
2015	2,7	1,7	2,2	1,6	1,7	3,4	4,6	2,7	1,8	1,7	2,4	3,0	3,1	2,3	4,4
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2010	196,6	264,9	216,1	185,8	194,9	173,8	174,0	185,1	189,7	180,7	185,0	193,3	174,6	178,8	176,4
2011	197,0	262,0	214,9	187,6	196,7	176,3	175,8	182,6	188,7	183,0	188,5	191,1	178,1	182,1	178,6
2012	198,9	260,1	218,5	188,3	201,4	174,5	173,6	183,7	192,6	188,6	189,2	195,5	180,7	185,1	179,6
2013	198,6	260,9	213,9	186,7	203,4	177,4	173,6	184,0	192,9	187,2	190,8	199,0	177,9	184,4	178,4
2014	202,9	264,1	216,6	193,7	205,1	181,8	174,7	189,2	198,1	193,8	195,3	203,2	183,2	189,8	184,0
2015	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Medián mezd (Kč)³⁾ (MPSV, MF)															
2010	22 608	28 392	23 386	20 479	22 634	20 110	21 860	22 289	21 174	20 721	21 059	22 139	21 423	20 666	21 883
2011	21 782	27 162	22 447	20 303	21 554	19 183	20 533	21 017	20 266	20 527	20 378	21 127	20 717	20 153	21 383
2012	21 997	27 182	22 576	20 455	21 752	19 327	20 999	21 672	20 958	20 598	20 644	21 447	20 594	20 036	21 838
2013	22 266	27 410	22 874	20 898	21 999	20 274	21 385	21 993	21 134	20 740	21 194	21 840	20 836	20 576	21 958
2014	22 844	27 750	23 579	21 675	23 175	20 690	21 686	22 772	21 750	21 413	21 757	22 392	21 651	21 094	22 377
2015	23 726	28 677	24 582	22 697	24 135	21 747	22 644	23 946	22 521	22 283	22 600	23 328	21 918	21 770	23 116
Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč)⁴⁾ (MPSV)															
2010	10 138	10 855	10 198	10 024	10 088	9 944	10 057	10 064	10 009	9 913	9 853	10 016	9 837	9 910	10 218
2011	10 567	11 304	10 643	10 459	10 520	10 349	10 476	10 489	10 444	10 337	10 285	10 443	10 253	10 333	10 642
2012	10 793	11 560	10 882	10 680	10 740	10 554	10 697	10 708	10 667	10 557	10 504	10 662	10 465	10 555	10 868
2013	10 985	11 767	11 087	10 872	10 933	10 725	10 881	10 900	10 854	10 745	10 695	10 845	10 644	10 748	11 058
2014	11 090	11 878	11 207	10 985	11 038	10 817	10 979	11 005	10 955	10 853	10 804	10 950	10 744	10 852	11 157
2015	11 363	12 172	11 499	11 260	11 308	11 064	11 240	11 269	11 221	11 123	11 079	11 218	11 009	11 122	11 428
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%)⁵⁾ (ČSSZ)															
2010	19,1	10,6	16,5	19,3	22,4	21,0	22,0	17,7	18,9	22,6	24,5	17,9	20,7	19,6	22,6
2011	21,6	11,7	18,9	22,2	24,9	24,0	24,5	20,5	21,7	25,6	27,1	20,3	23,8	22,4	25,2
2012	22,5	12,2	19,7	23,3	25,8	24,9	25,4	21,4	22,8	26,6	28,3	21,2	24,9	23,5	26,2
2013	23,3	12,6	20,4	24,2	26,7	25,8	26,2	22,3	23,8	27,6	29,3	22,0	25,9	24,5	27,2
2014	24,1	13,0	21,0	25,2	27,4	26,5	27,0	23,1	24,8	28,7	30,3	22,7	26,9	25,4	28,2
2015	24,8	13,2	21,5	25,9	27,9	27,2	27,5	23,8	25,5	29,5	31,1	23,3	27,8	26,1	28,9

¹⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

²⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

³⁾ od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1–9 zaměstnanci, zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

⁴⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec

⁵⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec



Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Píseňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt (HDP) na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2010	375,9	811,8	333,7	317,1	346,5	269,2	298,6	287,1	327,4	308,8	300,5	353,2	285,6	313,1	311,6
2011	383,2	808,5	345,6	319,6	353,5	272,8	301,4	293,6	330,3	320,2	315,8	361,1	296,1	323,6	328,4
2012	384,6	803,6	348,3	326,1	345,4	271,0	301,7	298,7	331,9	305,1	322,6	370,5	299,3	323,3	331,3
2013	387,9	807,5	347,2	331,5	361,5	270,9	300,9	300,6	333,7	312,2	326,2	385,6	299,5	329,3	323,1
2014	404,8	829,2	369,3	343,8	384,1	276,9	309,6	315,2	356,0	327,5	335,0	397,2	314,5	359,4	337,7
2015
Vývoj HDP - předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny, %)															
2010	102,3	102,3	101,4	101,1	105,2	98,3	96,8	104,7	103,6	104,9	101,6	102,8	104,1	102,0	103,7
2011	102,0	99,0	106,6	100,0	102,6	98,9	98,8	103,2	101,5	103,8	103,6	103,2	103,1	103,2	104,0
2012	99,1	99,6	99,1	100,5	95,7	98,6	99,5	99,6	98,0	93,2	100,2	101,3	99,3	97,4	99,5
2013	99,5	100,4	98,3	99,4	102,9	98,5	98,6	98,7	98,1	100,3	98,1	102,7	98,2	99,9	95,7
2014	102,0	101,8	102,6	101,1	104,0	100,3	100,4	101,6	103,8	102,4	100,0	101,2	102,8	105,6	101,1
2015
Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy (tis. Kč)															
2010	29,2	33,4	26,6	26,6	16,2	24,4	18,8	32,7	31,6	31,3	34,1	29,1	27,4	25,7	
2011	33,8	38,9	29,2	30,5	17,7	27,7	21,6	36,0	38,7	36,5	42,0	33,6	32,4	29,0	
2012	34,7	40,7	31,5	31,7	17,8	28,6	22,5	37,5	41,1	38,2	37,3	33,7	34,3	30,3	
2013	36,4	42,1	31,5	32,8	18,0	30,8	23,7	38,9	42,8	40,3	42,7	35,5	36,5	31,1	
2014 ¹⁾	39,0	44,1	32,7	36,6	21,9	33,7	24,9	43,2	49,1	43,6	41,1	38,8	38,5	34,8	
2015	
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích²⁾ (tis. fyzických osob)															
2010	749,7	73,9	90,9	41,5	50,5	20,7	52,5	40,1	37,1	41,8	44,1	63,2	40,6	44,4	108,6
2011	775,2	80,1	86,4	43,6	53,0	20,3	52,9	40,2	40,4	43,2	47,1	70,0	41,2	46,3	110,4
2012	776,0	82,2	88,5	44,3	54,0	19,6	52,2	40,4	39,8	43,1	46,4	67,7	40,0	46,3	111,5
2013	767,8	77,9	89,5	45,5	55,3	19,5	49,5	40,4	43,0	43,1	47,0	65,3	39,1	46,3	106,3
2014	782,7	78,9	92,1	45,6	57,6	19,5	50,4	41,7	43,9	44,8	47,3	67,1	40,9	48,2	104,7
2015	806,9	77,5	95,3	47,3	59,7	19,2	52,6	43,4	45,3	46,3	48,1	68,9	44,2	52,0	107,0
Stavební práce podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2010	25,7	46,2	19,6	27,3	23,1	36,2	27,4	19,6	17,6	17,9	17,2	26,5	19,9	20,7	24,9
2011	24,3	43,9	18,1	35,4	22,1	24,4	27,2	18,8	15,1	16,2	19,6	22,1	16,8	16,9	25,0
2012	22,7	40,6	18,0	33,1	19,4	18,7	19,2	17,3	18,6	15,9	19,2	22,9	20,0	16,0	21,3
2013	20,9	38,0	15,5	30,4	17,5	16,7	20,3	15,3	14,0	14,5	17,4	22,0	18,7	15,8	19,0
2014	22,6	41,4	16,5	32,8	22,3	23,2	17,5	14,2	17,1	20,9	23,3	23,7	16,3	16,8	19,3
2015	25,4	42,4	19,4	36,5	22,1	22,7	19,0	20,8	22,4	24,0	23,8	30,6	21,0	15,7	21,6
Dokončené byty na 1 000 obyvatel															
2010	3,5	4,9	5,9	3,4	3,3	2,8	1,3	2,9	3,3	3,2	3,4	3,9	2,6	2,4	2,3
2011	2,7	2,8	5,0	3,2	2,5	2,1	1,5	2,2	2,4	2,5	2,6	3,1	2,0	1,8	2,0
2012	2,8	3,2	4,6	3,1	2,5	1,8	1,5	2,9	2,5	2,5	2,5	3,2	2,3	1,9	2,2
2013	2,4	3,1	4,1	2,1	2,5	1,4	1,1	1,8	1,9	2,0	2,3	3,0	1,9	1,4	2,0
2014	2,3	3,9	3,2	2,0	2,4	1,1	0,9	1,6	1,9	1,9	2,0	2,8	2,2	1,4	1,6
2015	2,4	4,1	3,7	2,0	2,1	1,4	1,0	1,4	1,9	2,1	2,0	2,8	1,7	1,6	1,8
Počet přenocování hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních³⁾ na 1 000 obyvatel															
2010	3 509	9 684	1 343	4 252	2 420	13 715	1 049	5 021	5 654	1 859	1 655	1 765	2 207	2 656	1 393
2011	3 643	10 459	1 414	4 178	2 328	14 402	1 193	4 907	5 577	1 839	1 839	1 877	2 320	2 598	1 467
2012	4 118	11 613	1 645	4 956	2 681	15 792	1 404	5 854	6 089	2 008	2 285	2 242	2 476	2 959	1 641
2013	4 120	11 773	1 593	5 010	2 565	15 226	1 431	5 823	5 813	2 008	2 312	2 429	2 552	3 027	1 591
2014	4 081	11 790	1 502	5 074	2 552	15 015	1 440	5 092	5 565	1 981	2 256	2 539	2 512	3 160	1 595
2015	4 467	12 608	1 677	5 718	2 983	15 468	1 596	5 859	6 571	2 286	2 358	2 619	2 801	3 438	1 835

¹⁾ semidefinitivní výsledky

²⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje

³⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti; údaje před rokem 2012 nejsou srovnatelné

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1–4 (t/km²)															
2010	2,0	2,7	2,0	0,9	0,9	2,8	10,8	0,6	1,2	2,7	0,3	0,4	0,7	1,1	4,0
2011	2,0	1,0	2,0	0,8	0,9	2,6	11,5	0,4	1,1	2,7	0,3	0,4	0,7	1,1	4,0
2012	2,0	0,8	1,9	0,8	0,9	2,8	10,6	0,5	1,1	2,6	0,4	0,3	0,7	1,2	3,8
2013	1,8	1,0	1,9	0,8	0,9	2,9	7,8	0,5	1,0	2,7	0,3	0,3	0,7	1,2	3,7
2014	1,6	0,5	1,8	0,7	0,9	2,9	6,9	0,4	0,9	2,6	0,3	0,3	0,7	1,1	3,5
2015
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1–4 (t/km²)															
2010	2,8	17,2	2,9	1,1	1,3	3,0	10,6	1,1	1,4	3,4	1,4	2,0	1,7	1,7	5,1
2011	2,6	15,1	2,7	1,1	1,2	2,6	9,8	1,1	1,4	3,2	1,4	1,9	1,7	1,6	4,7
2012	2,5	13,8	2,6	1,0	1,2	2,5	8,5	1,0	1,3	3,1	1,3	1,8	1,6	1,6	4,4
2013	2,3	13,4	2,4	1,0	1,2	2,2	7,4	1,0	1,4	3,0	1,3	1,7	1,6	1,5	4,5
2014	2,2	12,7	2,3	0,9	1,0	2,0	6,4	1,0	1,3	3,1	1,3	1,7	1,5	1,5	4,2
2015
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2010	1 942	5 676	1 195	1 799	1 850	556	1 737	656	904	710	643	2 014	848	1 674	2 126
2011	1 898	4 646	1 478	1 554	1 727	579	1 937	1 058	717	768	769	1 902	967	1 575	2 529
2012	1 897	4 827	1 478	1 899	1 627	538	1 766	1 116	681	827	733	1 934	1 117	959	2 499
2013	1 915	5 029	1 565	1 611	1 694	661	1 529	1 148	730	847	798	1 923	1 163	1 472	2 269
2014	1 923	5 023	1 344	1 765	2 253	517	1 615	1 017	770	1 352	1 013	1 901	1 018	1 217	2 145
2015
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2010	317	297	416	342	239	301	307	282	267	.	302	296	307	298	335
2011	320	307	517	310	240	311	320	287	277	273	311	279	300	291	293
2012	308	304	375	311	243	285	318	276	274	294	326	277	318	300	318
2013	307	303	372	315	231	289	327	265	275	299	318	288	308	297	317
2014	310	301	355	325	252	307	318	271	272	303	329	295	312	308	325
2015
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)															
2010	15,9	16,0	11,6	17,5	18,6	14,2	13,5	13,3	18,4	.	16,7	12,5	14,3	16,5	15,8
2011	14,4	15,6	9,5	18,5	20,5	11,5	13,1	16,8	19,2	15,6	16,6	12,9	14,0	18,3	14,6
2012	13,9	16,3	10,7	14,4	18,3	12,8	11,5	13,5	17,1	13,5	16,2	12,3	13,5	17,2	13,4
2013	13,9	16,8	10,9	14,0	17,8	13,1	10,7	14,6	17,1	14,1	16,9	10,9	12,0	17,4	14,9
2014	14,3	16,5	11,7	13,6	17,7	13,1	12,2	13,8	17,0	14,2	16,9	11,8	13,3	18,9	14,9
2015
Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)															
2010	89,5	104,4	90,0	86,4	90,6	88,5	83,2	87,0	86,7	81,8	80,1	90,1	84,3	79,0	94,3
2011	88,6	105,2	89,3	85,7	83,4	84,3	81,7	86,5	82,7	80,9	79,8	91,3	83,7	78,5	94,4
2012	87,9	106,3	88,6	86,6	81,6	82,9	79,3	84,0	81,8	79,5	79,7	92,6	83,5	76,8	91,5
2013	87,2	111,4	85,5	86,2	80,5	81,8	79,0	82,0	78,1	77,1	79,0	91,2	81,7	76,2	90,7
2014	87,3	106,0	82,9	84,7	87,3	83,0	90,3	86,9	77,6	75,7	77,7	91,5	82,5	75,7	88,9
2015	87,9	106,0	83,5	85,4	87,6	83,4	89,1	86,5	79,9	77,8	79,3	92,4	82,2	75,6	90,8
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2010	2 153	2 177	2 246	2 403	1 994	1 391	2 555	2 089	1 386	2 235	1 511	2 709	1 371	2 357	2 288
2011	2 364	1 598	1 965	2 330	2 678	2 255	3 009	3 445	1 959	2 283	2 518	1 607	1 423	2 207	4 056
2012	2 438	1 468	2 786	1 920	2 245	1 662	2 664	2 973	2 681	2 947	2 649	2 594	2 428	2 007	2 911
2013	2 576	1 549	2 687	2 303	2 322	1 558	4 198	2 173	2 536	3 363	2 687	2 174	1 902	2 080	3 676
2014	2 983	1 154	2 562	2 757	4 344	3 171	3 296	1 106	1 839	3 673	5 513	2 665	2 418	3 504	4 718
2015



Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Ústeckého kraje v letech 2000–2015

	Měřicí jednotka	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
OBYVATELSTVO									
Obyvatelstvo ¹⁾	osoby	827 013	819 450	819 712	820 868	822 133	823 173	823 265	831 180
v tom ve věku: 0–14 let		140 277	136 459	134 587	132 486	130 843	129 047	127 404	127 148
15–64 let		586 040	582 808	584 869	588 058	589 719	590 567	590 169	595 938
65 a více let		100 696	100 183	100 256	100 324	101 571	103 559	105 692	108 094
Průměrný věk ¹⁾	roky	37,7	38,1	38,3	38,5	38,8	39,0	39,2	39,4
Sňatky		4 499	4 411	4 447	3 996	4 398	4 320	4 387	5 006
Rozvody		2 717	3 267	3 129	3 126	3 363	2 894	2 930	2 783
Živě narození	osoby	8 003	7 905	8 186	8 344	8 601	8 725	8 935	9 715
Zemřelí	osoby	8 773	8 852	9 289	9 260	8 926	8 951	8 719	8 741
Přistěhovalí	osoby	5 229	6 181	7 908	8 877	8 607	9 236	9 615	16 443
Vystěhovalí	osoby	4 597	6 164	6 543	6 805	7 017	7 970	9 739	9 502
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-770	-947	-1 103	-916	-325	-226	216	974
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	632	17	1 365	2 072	1 590	1 266	-124	6 941
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-138	-930	262	1 156	1 265	1 040	92	7 915
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele	tis. Kč	114,4	121,8	121,4	127,1	133,4	139,9	150,7	156,0
Ekonomicky aktivní (pracovní síla)	tis. osob	414,7	416,9	410,1	405,9	418,6	418,8	420,8	401,6
Ekonomicky neaktivní (15 a více let)	tis. osob	270,9	265,1	274,0	281,0	270,8	274,1	274,9	296,7
Míra ekonomické aktivity	%	60,5	61,1	59,9	59,1	60,7	60,4	60,5	57,5
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce ¹⁾	osoby	66 572	67 720	74 135	76 499	73 493	70 532	63 652	49 894
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾	%	11,3	10,2	7,9
Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾	Kč	6 337	6 849	6 861	7 085	7 262	7 724	8 142	8 691
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	3,1	3,2	3,2	3,3	3,3	3,3	3,3	3,5
Děti, žáci a studenti k 30. 9. mateřských škol	osoby	23 011	22 672	22 846	22 748	22 555	22 216	22 529	22 881
základních škol		91 863	89 643	86 880	84 341	81 762	78 552	75 526	73 202
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		.	.	.	42 773	42 783	42 561	42 421	41 825
vysokých škol ³⁾		.	6 280	6 866	7 643	8 391	9 357	11 024	12 175
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel		39	36	38	38	39	40	40	42
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Hrubý domácí produkt	mil. Kč	157 675	166 321	174 695	186 915	201 331	213 774	228 374	243 914
předchozí rok=100 (srovnatel. ceny)	%	101,1	100,1	102,6	105,9	100,4	105,6	109,1	102,1
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	.	500	458	605	510	589	588	692
Registrované ekonomické subjekty ¹⁾		140 366	145 010	156 185	163 393	163 874	166 219	169 083	171 940
Zemědělská produkce	mil. Kč	.	.	.	5 238	6 512	5 422	5 820	6 419
Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾	fyz. os.	66 283	64 721	60 681	55 668	60 665	57 167	60 871	62 259
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁵⁾	mil. Kč	13 326	16 399	18 670	18 102	18 570	21 341	22 296	25 997
Dokončené byty		1 026	979	852	1 226	888	1 042	1 119	1 153
Hosté v hromadných ubyt. zařízeních	osoby	393 458	488 994	445 871	385 204	353 122	385 056	392 388	376 140
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
Zemědělská půda ¹⁾	ha	278 628	278 356	278 174	278 014	277 616	277 432	277 117	276 779
z toho orná půda		187 996	187 525	187 088	186 800	186 099	185 533	184 428	183 898
Nezemědělská půda ¹⁾	ha	254 863	255 069	255 329	255 480	255 872	256 025	256 337	256 671
z toho: lesní pozemky		158 465	158 790	158 953	158 958	159 030	159 069	159 108	159 719
zastavěné plochy a nádvoří		9 470	9 484	9 484	9 488	9 232	9 146	9 146	9 152
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	114,8	111,2	110,9	106,8	115,4	98,7	98,3	97,3
Produkce komunál. odpadu na 1 obyvatel	kg	.	320	327	315	314	316	319	300
Pořízené investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	.	2 908	2 415	2 562	2 978	1 858	2 270	2 760

¹⁾ stav k 31. 12.

²⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

³⁾ studenti státního občanství ČR s místem výuky v kraji k 31. 12.

⁴⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji; průměrný evidenční počet zaměstnanců

⁵⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Měřicí jednotka	
OBYVATELSTVO									
835 891	836 198	836 045	⁶⁾ 828 026	826 764	825 120	823 972	822 826	osoby	Obyvatelstvo ¹⁾
126 837	127 116	128 212	⁶⁾ 127 990	128 524	128 800	129 480	130 213		v tom ve věku: 0–14 let
597 980	594 705	590 843	⁶⁾ 577 193	568 628	560 986	553 949	547 147		15–64 let
111 074	114 377	116 990	⁶⁾ 122 843	129 612	135 334	140 543	145 466		65 a více let
39,6	39,8	40,0	⁶⁾ 40,4	40,6	40,9	41,2	41,4	roky	Průměrný věk ¹⁾
4 477	3 945	3 669	3 447	3 341	3 161	3 325	3 572		Sňatky
2 889	2 805	2 573	2 319	2 294	2 252	2 352	2 117		Rozvody
10 031	9 626	9 275	8 645	8 215	8 060	8 292	8 313	osoby	Živé narození
8 809	8 897	8 912	8 841	8 959	9 277	8 846	9 238	osoby	Zemřelí
12 606	7 964	7 599	6 605	6 738	6 978	7 229	7 358	osoby	Přistěhovalí
9 117	8 386	8 115	6 831	7 256	7 405	7 823	7 579	osoby	Vystěhovalí
1 222	729	363	-196	-744	-1 217	-554	-925	osoby	Přirozený přírůstek/úbytek
3 489	-422	-516	-226	-518	-427	-594	-221	osoby	Přírůstek/úbytek stěhováním
4 711	307	-153	-422	-1 262	-1 644	-1 148	-1 146	osoby	Celkový přírůstek/úbytek
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
167,6	175,2	174,0	175,8	173,6	173,6	174,7	.	tis. Kč	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele
404,2	406,6	407,3	402,6	396,8	401,5	400,6	396,0	tis. osob	Ekonomicky aktivní (pracovní síla)
302,7	303,6	301,3	298,2	302,2	295,4	294,5	297,5	tis. osob	Ekonomicky neaktivní (15 a více let)
57,2	57,3	57,5	57,4	56,8	57,6	57,6	57,1	%	Míra ekonomické aktivity
45 657	59 976	61 947	58 087	61 589	65 820	60 824	50 778	osoby	Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce ¹⁾
7,3	9,9	10,2	9,8	10,5	11,5	10,7	8,9	%	Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾
9 571	9 968	10 057	10 476	10 697	10 881	10 979	11 240	Kč	Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾
3,5	3,5	3,4	3,5	3,5	3,5	3,7	.	osoby	Lékaři na 1 000 obyvatel
23 489	23 977	24 631	25 322	26 063	26 453	26 489	25 979	osoby	Děti, žáci a studenti k 30. 9.
70 599	68 636	68 036	68 342	69 095	70 179	71 949	73 600		mateřských škol
41 546	41 155	39 781	37 705	35 514	33 777	32 714	31 863		základních škol
12 809	13 262	13 388	12 759	12 275	11 855	10 907	10 275		středních škol vč. konzervatoří (denní studium)
40	35	35	37	33	36	31	26		vysokých škol ³⁾
255 494	256 371	249 591	249 714	249 587	248 517	255 325	.	mil. Kč	Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel
102,2	98,2	96,8	98,8	99,5	98,6	100,4	.	%	EKONOMICKÝ VÝVOJ
808	652	696	784	1 118	1 077	1 214	.	mil. Kč	Hrubý domácí produkt
175 521	174 621	176 422	178 718	179 126	⁷⁾ 172 030	173 415	173 878	mil. Kč	předchozí rok=100 (srovnatel. ceny)
6 863	5 344	5 281	6 009	6 251	6 760	⁸⁾ 7 300	.	mil. Kč	Výdaje na výzkum a vývoj celkem
63 996	55 990	52 502	52 932	52 217	49 539	50 385	52 592	fyz. os.	Registrowané ekonom. subjekty ¹⁾
23 198	26 129	22 887	22 527	15 845	16 780	14 466	15 635	mil. Kč	Zemědělská produkce
993	1 087	1 097	1 239	1 271	935	743	816		Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾
366 530	335 939	289 528	336 909	⁹⁾ 416 842	426 592	431 882	487 259	osoby	Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁵⁾
276 367	276 138	275 921	275 682	275 490	275 319	275 324	275 317	ha	Dokončené byty
183 487	183 046	182 497	181 941	181 629	181 295	181 266	180 842	ha	Hosté v hromadných ubyt. zařízeních
257 087	257 314	257 535	257 767	257 961	258 138	258 133	258 154	ha	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)
160 207	160 670	161 019	161 782	161 960	162 313	162 371	162 688		Zemědělská půda ¹⁾
9 241	9 269	9 369	9 350	9 338	9 380	9 375	9 363		z toho orná půda
87,5	85,0	83,2	81,7	79,3	79,0	90,3	89,1	litr/den	Nezemědělská půda ¹⁾
343	335	307	320	318	327	318	.	kg	z toho: lesní pozemky
1 845	1 814	2 555	3 009	2 664	4 198	3 296	.	Kč	zastavěné plochy a nádvoří
									Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele
									Produktce komunál. odpadu na 1 obyv.
									Pořízené investice na ochranu ŽP
									podle místa investice na 1 obyvatele

⁶⁾ údaje od roku 2011 navazují na výsledky SLDB 2011 podle místa trvalého pobytu

⁷⁾ od roku 2013 vlivem zpřesnění dat podle Registru osob nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky

⁸⁾ semidefinitivní výsledky

⁹⁾ od roku 2012 revidované údaje na základě výsledků šetření MMR



Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Obyvatelstvo k 31. 12.	osoby	⁴⁾ 828 448	828 026	826 764	825 120	823 972	822 826
v tom: muži		⁴⁾ 408 708	408 951	408 585	408 275	408 283	407 928
ženy		⁴⁾ 419 740	419 075	418 179	416 845	415 689	414 898
z toho cizinci (bez azylantů)		30 578	30 607	30 461	31 520	31 878	32 612
Sňatky	počet	3 669	3 447	3 341	3 161	3 325	3 572
Rozvody	počet	2 573	2 319	2 294	2 252	2 352	2 117
Rozvody na 100 sňatků	počet	70,1	67,3	68,7	71,2	70,7	59,3
Živě narození	osoby	9 275	8 645	8 215	8 060	8 292	8 313
z toho mimo manželství	%	54,4	56,1	58,0	59,3	61,1	62,3
Úhrnná plodnost ¹⁾	počet	1,549	1,506	1,465	1,475	1,558	1,605
Potraty	počet	4 329	4 058	3 819	3 809	3 746	3 687
z toho umělá přerušení těhotenství							
Potraty na 100 narozených	počet	46,5	46,8	46,3	47,1	45,0	44,1
Zemřelí	osoby	8 912	8 841	8 959	9 277	8 846	9 238
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		4 432	4 205	4 374	4 378	4 076	4 294
novotvary		2 403	2 371	2 344	2 414	2 422	2 316
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	363	-196	-744	-1 217	-554	-925
Přistěhovalí	osoby	7 599	6 605	6 738	6 978	7 229	7 358
z toho z ciziny		2 167	1 682	2 102	2 071	2 254	2 161
Vystěhovalí	osoby	8 115	6 831	7 256	7 405	7 823	7 579
z toho do ciziny		909	497	1 158	1 309	1 148	985
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	-516	-226	-518	-427	-594	-221
z toho s cizinou		1 258	1 185	944	762	1 106	1 176
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-153	-422	-1 262	-1 644	-1 148	-1 146
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	11,1	10,4	9,9	9,8	10,1	10,1
zemřelí	‰	10,7	10,7	10,8	11,2	10,7	11,2
přirozený přírůstek/úbytek	‰	0,4	-0,2	-0,9	-1,5	-0,7	-1,1
přistěhovalí	‰	9,1	8,0	8,1	8,4	8,8	8,9
vystěhovalí	‰	9,7	8,2	8,8	9,0	9,5	9,2
přírůstek/úbytek stěhováním	‰	-0,6	-0,3	-0,6	-0,5	-0,7	-0,3
celkový přírůstek/úbytek	‰	-0,2	-0,5	-1,5	-2,0	-1,4	-1,4
Mrtvorozenost	‰	3,2	3,2	3,8	4,1	3,6	4,7
Kojenecká úmrtnost	‰	4,9	4,6	4,0	3,6	3,9	4,5
Novorozenecká úmrtnost	‰	3,1	2,9	2,3	1,9	2,2	1,9
Obyvatelstvo k 31. 12. ve věku:							
0–14 let	osoby	⁴⁾ 127 122	127 990	128 524	128 800	129 480	130 213
%	%	⁴⁾ 15,3	15,5	15,5	15,6	15,7	15,8
15–64 let	osoby	⁴⁾ 584 246	577 193	568 628	560 986	553 949	547 147
%	%	⁴⁾ 70,5	69,7	68,8	68,0	67,2	66,5
65 a více let	osoby	⁴⁾ 117 080	122 843	129 612	135 334	140 543	145 466
%	%	⁴⁾ 14,1	14,8	15,7	16,4	17,1	17,7
Průměrný věk k 31. 12.	roky	⁴⁾ 40,1	40,4	40,6	40,9	41,2	41,4
v tom: muži		⁴⁾ 38,7	39,0	39,2	39,5	39,8	40,0
ženy		⁴⁾ 41,5	41,8	42,0	42,3	42,5	42,7
Index stáří ²⁾	%	⁴⁾ 92,1	96,0	100,8	105,1	108,5	111,7
Index ekonomického zatížení ³⁾	%	⁴⁾ 41,8	43,5	45,4	47,1	48,7	50,4
Naděje dožití při narození (dvouleté období)	roky						
muži		72,3	72,8	73,0	73,0	73,6	73,9
ženy		78,6	78,7	79,0	79,0	79,3	79,6
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté období)	roky						
muži		14,0	14,6	14,7	14,6	14,8	14,9
ženy		17,4	17,5	17,7	17,7	17,9	18,0

¹⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

²⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

³⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

⁴⁾ stav k 1. 1. 2011

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	708,6	700,8	698,9	696,9	695,1	693,5
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	22,4	21,4	21,7	20,7	19,8	20,0
střední bez maturity	%	40,1	38,8	38,5	37,3	36,7	37,0
střední s maturitou	%	29,9	31,0	30,1	31,6	31,4	31,6
vysokoškolské ¹⁾	%	7,6	8,8	9,7	10,3	12,1	11,4
Pracovní síla (ekonomicky aktivní obyvatelstvo)	tis. osob	407,3	402,6	396,8	401,5	400,6	396,0
v tom: zaměstnaní v NH		361,9	363,0	354,1	363,7	366,5	366,0
z toho ženy		146,3	150,9	144,7	150,6	153,4	156,9
nezaměstnaní		45,4	39,6	42,7	37,8	34,1	30,0
z toho ženy		24,4	19,3	23,2	19,8	17,4	15,2
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	301,3	298,2	302,2	295,4	294,5	297,5
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
primární (zemědělství, lesnictví, rybářství)	%	2,1	2,5	2,2	3,0	2,1	1,9
sekundární (průmysl a stavebnictví)	%	43,8	43,9	42,8	40,3	38,8	39,3
terciární (služby)	%	54,1	53,6	55,0	56,7	59,1	58,9
v zaměstnání:							
zaměstnanci ²⁾	%	85,0	83,7	83,5	81,7	79,5	81,7
zaměstnavatelé	%	3,1	4,1	4,3	4,8	4,2	3,7
pracující na vlastní účet	%	11,5	11,6	11,5	12,0	15,5	13,8
Míra ekonomické aktivity	%	57,5	57,4	56,8	57,6	57,6	57,1
v tom: muži		68,1	67,7	66,8	67,6	67,3	65,6
ženy		47,3	47,6	47,1	48,0	48,3	48,9
Míra zaměstnanosti	%	51,1	51,9	50,7	52,2	52,7	52,8
v tom: muži		62,1	61,9	61,1	62,3	62,4	61,2
ženy		40,5	42,3	40,6	42,4	43,4	44,6
Obecná míra nezaměstnanosti	%	11,2	9,8	10,8	9,4	8,5	7,6
v tom: muži		8,9	8,8	8,5	7,8	7,3	6,6
ženy		14,3	11,3	13,8	11,6	10,2	8,8
NEZAMĚSTANOST k 31. 12.							
(MPSV, evidence úřadů práce)							
Uchazeči o zaměstnání	osoby	61 947	58 087	61 589	65 820	60 824	50 778
z toho: ženy		30 349	28 965	30 758	32 497	30 394	25 854
absolventi škol a mladiství		3 606	3 401	3 655	3 999	2 577	2 134
osoby se zdravotním postižením		7 611	7 188	7 061	7 208	7 084	6 716
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		15 239	11 179	9 440	10 157	9 370	8 513
dosažitelní		60 502	56 550	59 853	64 396	59 123	48 900
v tom podle věku:							
do 19 let		3 267	3 150	3 363	2 984	2 424	2 133
20–24 let		7 978	8 034	8 670	8 706	7 148	5 198
25–34 let		14 571	13 438	13 693	14 964	13 406	10 778
35–44 let		13 911	13 341	14 313	15 701	14 991	12 646
45–54 let		13 605	12 716	12 859	13 666	13 117	11 149
55 a více let		8 615	7 408	8 691	9 799	9 738	8 874
průměrný věk	roky	39,0	38,5	38,1	38,8	40,0	40,7
v tom podle dosaženého vzdělání:	osoby						
základní a bez vzdělání		25 024	24 013	25 486	27 393	25 794	22 565
střední bez maturity		24 900	22 455	24 112	25 575	23 241	18 467
střední s maturitou		10 555	10 050	10 330	10 943	10 097	8 180
vyšší odborné vč. nástavbového		199	189	232	245	212	199
vysokoškolské		1 269	1 380	1 429	1 664	1 480	1 367
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby						
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		6 593	5 172	3 422	4 794	4 516	3 967
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		14 127	14 652	13 164	18 430	16 409	14 109
manuální pracovníci	osoby						
kvalifikovaní (třídy 6–8)		15 906	13 249	12 155	17 042	14 681	11 954
nekvalifikovaní (třída 9)		21 696	21 305	17 360	24 627	22 503	19 879



Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – sociální vývoj

	Měsíční jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
z toho podle délky evidence:							
do 3 měsíců	osoby	17 290	13 986	14 058	12 658	12 140	11 665
3–6 měsíců		9 909	9 866	10 306	10 122	8 286	6 952
6–12 měsíců		10 631	9 342	11 314	12 260	9 181	7 072
od 1 roku do 2 let		11 656	10 403	10 275	12 691	11 094	7 026
více než 2 roky		12 461	14 490	15 636	18 089	20 123	18 063
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	5 504	5 377	5 667	5 999	5 688	5 862
Podíl nezaměstnaných osob ³⁾	%	10,24	9,80	10,46	11,47	10,67	8,91
v tom: muži		10,33	9,70	10,32	11,43	10,49	8,57
ženy		10,15	9,90	10,60	11,50	10,85	9,28
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob ⁴⁾	%	4,1	4,3	4,6	5,5	5,6	4,6
Volná pracovní místa	počet	2 238	1 974	1 786	2 345	3 488	5 598
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	27,7	29,4	34,5	28,1	17,4	9,1
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	145 442	145 670	143 623	143 367	144 059	.
na 1 obyvatele	Kč	174 016	175 804	173 601	173 601	174 662	.
průměr ČR = 100	%	88,5	89,2	87,3	87,4	86,1	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD⁵⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	24 874	23 081	23 608	23 886	24 331	25 301
v tom: muži		27 792	25 881	26 200	26 388	26 791	27 825
ženy		21 043	19 909	20 545	21 030	21 409	22 411
Medián mezd	Kč	21 860	20 533	20 999	21 385	21 686	22 644
v tom: muži		23 825	22 734	22 860	23 197	23 443	24 455
ženy		19 216	18 127	18 870	19 343	19 551	20 556
ŠKOLSTVÍ (MŠMT)							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.							
mateřských škol	počet	24 631	25 322	26 063	26 453	26 489	25 979
základních škol		68 036	68 342	69 095	70 179	71 949	73 600
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		39 781	37 705	35 514	33 777	32 714	31 863
vyšších odborných škol (denní studium)		1 487	1 472	1 417	1 437	1 323	1 136
Studenti vysokých škol (občané ČR) k 31. 12.							
s trvalým bydlištěm v kraji	počet	22 051	21 333	20 588	19 834	18 665	17 254
s místem výuky v kraji		13 388	12 759	12 275	11 855	10 907	10 275
z toho v prezenčním studiu	%	63,1	64,6	64,5	64,5	63,7	60,8
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	počet	3 029	3 033	3 011	2 798	2 633	2 421
ZDRAVOTNICTVÍ (ÚZIS, ČSÚ)							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	počet	2 845	2 873	2 908	2 917	3 043	.
z toho v nestátních zařízeních		2 769	2 804	2 816	2 827	2 952	.
na 1 000 obyvatel		3,4	3,5	3,5	3,5	3,7	.
Nemocnice							
lůžka	počet	5 122	5 108	4 978	4 873	4 942	.
hospitalizovaní pacienti	tis. osob	176,4	173,2	177,0	175,0	180,7	.
průměrná ošetrovací doba	dny	7,5	7,2	6,9	6,8	6,9	.
využití lůžek	dny	257,6	242,5	246,3	242,0	251,8	.
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	%	3,691	3,603	3,686	3,954	3,970	4,337
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	kalendář. dny	44,9	43,9	48,3	46,7	47,5	43,8
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA (MPSV)⁶⁾							
Počet vyplacených dávek celkem (vč. péstounské péče)	v tis.	1 505,7	1 252,8	1 217,2	1 241,8	1 254,7	1 236,9
z toho přídavek na dítě		705,7	647,1	625,4	616,0	600,3	570,9
Výdaje na dávky celkem (vč. péstounské péče)	mil. Kč	3 852	3 289	3 245	3 469	3 579	3 635
z toho přídavek na dítě		425	387	371	367	358	340
Výdaje na dávky státní sociální podpory (vč. péstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	4 609	3 970	3 922	4 201	4 340	4 415

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – sociální vývoj

	Měsíční jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (MPSV)							
Lůžka v domovech pro seniory	počet	4 081	3 858	3 820	3 897	3 678	3 553
Lůžka v domovech se zvláštním režimem	počet	1 114	1 333	1 455	1 775	1 963	1 855
Lůžka v domovech pro osoby se zdravotním postižením	počet	1 983	1 890	1 882	1 815	1 623	1 578
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (MPSV, ČSSZ; stav v prosinci)							
Příjemci starobního důchodu celkem ⁸⁾	počet	171 954	174 952	178 816	178 761	179 714	181 042
z toho: ženy		108 446	109 229	111 037	110 417	110 599	110 967
Příjemci starobního důchodu sólo (bez souběhu)	počet	125 621	129 294	132 243	132 336	133 456	135 009
Příjemci předčasného starobního důchodu ^{7) 8)}	počet	37 874	42 934	45 351	46 847	48 457	49 803
z toho ženy		22 651	25 144	26 528	27 380	28 288	29 047
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu)	%	22,0	24,5	25,4	26,2	27,0	27,5
v tom: muži		24,0	27,1	27,8	28,5	29,2	29,6
ženy		20,9	23,0	23,9	24,8	25,6	26,2
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ⁹⁾	Kč	10 057	10 476	10 697	10 881	10 979	11 240
v tom: muži		11 254	11 698	11 942	12 135	12 232	12 508
ženy		9 070	9 451	9 639	9 803	9 894	10 135
Podíl průměrného starobního důchodu sólo ⁹⁾ na mzdovém mediánu	%	46,0	51,0	50,9	50,9	50,6	49,6
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ (ČSSZ)							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	1 330 916	1 338 077	1 219 635	1 235 549	1 320 395	1 421 112
z toho dávky:							
nemocenské		934 613	887 420	805 059	837 543	923 698	1 002 874
peněžitá pomoc v mateřství		367 923	403 470	366 905	342 333	341 239	350 703
ošetřovné		28 159	46 808	47 169	55 179	54 936	67 101
KRIMINALITA, NEHODY (Policejní prezidium ČR)							
Zjištěné trestné činy	počet	29 438	30 287	27 427	29 848	25 927	21 061
na 1 000 obyvatel		35,2	36,6	33,2	36,1	31,4	25,6
Objasněné trestné činy	počet	13 532	13 995	13 393	14 376	14 534	12 352
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	počet	60	54	59	48	57	44

¹⁾ zahrnuje vyšší odborné vzdělání

²⁾ zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

³⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁴⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁵⁾ Zdroj: MPSV ČR (Informační systém o průměrném výdělku) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu); od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1–9 zaměstnanci, zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

⁶⁾ data do roku 2012 podle výplatního místa, od roku 2013 podle místa trvalého bydliště příjemce

⁷⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

⁸⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu



Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	249 591	249 714	249 587	248 517	255 325	.
předchozí rok=100 (srovnatelné ceny)	%	96,8	98,8	99,5	98,6	100,4	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	298 627	301 370	301 682	300 926	309 564	.
průměr ČR = 100	%	79,4	78,6	78,4	77,6	76,5	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	702 786	708 601	730 297	717 171	718 972	.
průměr ČR = 100	%	89,9	88,8	91,5	89,4	86,2	.
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	226 184	225 760	224 665	222 831	231 025	.
v tom sektory: primární	%	1,3	1,9	2,1	2,2	2,2	.
sekundární	%	47,5	46,9	47,4	47,3	47,7	.
terciární	%	51,3	51,2	50,5	50,5	50,1	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	82 405	78 741	73 727	71 844	.	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	98 595	95 030	89 116	86 995	.	.
průměr ČR = 100	%	97,3	93,3	89,0	89,2	.	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště ¹⁾	osoby	355 145	352 404	341 761	346 524	355 125	.
z toho zaměstnanci		298 986	301 869	293 710	293 520	295 767	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	29 506	30 050	30 661	31 043	31 831	.
v tom: přímé náklady		21 326	21 660	22 138	22 450	22 992	.
sociální požitky		309	309	299	289	294	.
sociální náklady a výdaje		7 692	7 877	8 049	8 162	8 385	.
personální náklady a výdaje		254	268	263	252	297	.
daně a dotace		-74	-64	-87	-111	-136	.
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	696	784	1 118	1 077	1 214	.
z toho: mzdové		325	342	479	437	474	.
financované z veřejných zdrojů ČR		237	236	291	275	272	.
Zaměstnanci ve výzkumu a vývoji celkem	přep. os.	769	856	1 036	1 048	1 116	.
z toho výzkumní pracovníci		385	374	458	465	504	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE²⁾							
Domácnosti mající: osobní počítač	%	53,7	59,3	61,1	61,9	62,4	.
přístup k internetu	%	51,7	57,8	60,1	61,9	63,0	.
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ³⁾							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	176 422	178 718	179 126	172 030	173 415	173 878
z toho fyzické osoby		136 151	137 940	137 639	135 731 ³⁾	139 791	139 324
z toho živnostníci		128 151	129 916	129 398	117 892	120 880	122 140
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		85 317	87 525	89 723	86 190	83 107	81 319
z toho fyzické osoby		64 488	66 277	66 967	64 654 ³⁾	64 032	64 598
z toho živnostníci		58 772	60 496	61 015	54 202	55 617	55 454
Vzniklé subjekty	počet	6 989	7 028	6 259	6 107	5 683	5 444
z toho fyzické osoby		5 173	5 300	4 538	4 225 ³⁾	3 950	4 279
z toho živnostníci		4 794	5 099	4 387	3 761	3 754	3 612
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Zemědělská produkce	mil. Kč	5 281	6 009	6 251	6 760 ¹⁰⁾	7 300	.
z toho: rostlinná produkce		4 074	4 589	4 676	5 131 ¹⁰⁾	5 583	.
živočišná produkce		1 094	1 275	1 416	1 472 ¹⁰⁾	1 569	.
Obhospodařovaná zemědělská půda	ha	217 183	215 889	217 306	219 753	218 499	214 512
z toho orná		151 350	150 383	151 494	152 818	150 752	151 454
Sklízeň: obilovin	t	480 480	565 186	463 914	529 657	619 094	593 277
brambor	t	11 935	12 972	10 597	8 256	12 886	10 208
Stavy hospodářských zvířat k 1. 4.							
skot	počet	38 380	37 188	36 628	36 246	38 760	40 605
prasata	počet	50 111	68 719	82 644	85 362	86 933	100 289
drůbež	počet	1 134 835	938 044	961 129	1 464 569	813 362	610 375
Výroba jatečného skotu	t ž.hm.	4 833	4 962	4 582	4 225	4 831	5 026
Výroba jatečných prasat	t ž.hm.	10 090	13 151	14 267	15 410	16 206	20 516
Výroba jatečné drůbeže	t ž.hm.	5 811	7 269	7 032	11 495	11 489	8 652
Výroba mléka	tis. l	55 872	54 090	55 914	55 084	57 872	57 609
Snáška konzumních vajec	tis. ks	81 045	91 723	76 503	25 051	13 306	1 970

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	1 431	1 821	1 420	1 531	1 575	1 318
Těžba dřeva	m ³ b. k.	467 110	514 487	417 356	475 653	480 166	422 661
z toho nahodilá živelní		42 054	80 289	32 185	75 162	33 914	77 234
PRŮMYSL⁴⁾							
Průměrný počet podniků	počet	175	169	170	164	157	163
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy	mil. Kč	286 620	318 622	334 629	331 479	360 834	313 905
na 1 zaměstnanec	tis. Kč	5 459	6 019	6 408	6 691	7 162	5 969
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	52 502	52 932	52 217	49 539	50 385	52 592
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanec	Kč	25 509	25 935	26 757	27 654	28 219	28 950
ENERGETIKA (ERÚ)							
Výroba elektřiny brutto	GWh	23 772	24 089	22 602	21 714	19 626	21 062
podíl na ČR	%	27,7	27,5	25,8	24,9	22,8	25,1
Spotřeba elektřiny ⁵⁾	GWh	9 049	8 918	9 228	9 174	5 794	5 813
podíl na ČR	%	12,8	12,6	13,1	13,1	10,4	10,3
Spotřeba elektřiny ⁵⁾ v domácnostech na 1 obyvatele	kWh	1 239	1 202	1 264	1 208	1 169	1 192
STAVEBNICTVÍ							
Průměrný počet podniků ⁶⁾	počet	53	52	51	47	42	37
Základní stavební výroba ⁶⁾	mil. Kč	13 080	11 825	9 764	9 116	9 222	13 139
na 1 zaměstnanec	tis. Kč	1 993	1 977	1 719	1 740	1 962	2 854
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ⁶⁾	fyz. os.	6 563	5 980	5 680	5 238	4 700	4 604
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanec ⁶⁾	Kč	28 558	26 634	30 204	25 962	26 212	28 109
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁷⁾	mil. Kč	22 887	22 527	15 845	16 780	14 466	15 635
z toho pro veřejné zadavatele		7 465	6 654	5 695	6 289	4 294	5 131
VYDANÁ STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Orientační hodnota povolených staveb	mil. Kč	28 763	33 252	43 203	14 260	12 105	10 782
z toho: budov (bytových a nebytových)		12 438	10 056	9 841	8 789	7 038	8 261
na ochranu životního prostředí		7 359	1 782	30 164	2 357	1 692	739
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	4 340	5 271	6 900	2 915	2 642	2 422
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty	počet	1 220	1 197	1 147	846	1 019	1 031
z toho v nových rodinných domech		829	777	739	517	562	592
Dokončené byty	počet	1 097	1 239	1 271	935	743	816
z toho v nových rodinných domech		860	791	861	647	606	604
Průměrná hodnota 1 m ² obytné plochy bytu							
v novém rodinném domě	Kč	31 212	32 870	32 838	33 450	32 004	32 934
v novém bytovém domě	Kč	22 685	27 552	32 138	34 399	60 976	21 357
DOPRAVA (Ministerstvo dopravy)							
Osobní automobily včetně dodávkových k 31. 12.	počet	341 806	344 556	349 581	350 372	355 735	374 958
CESTOVNÍ RUCH⁸⁾							
Hromadná ubytovací zařízení (HUZ) k 31. 12.	počet	327	380	519	513	446	468
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	17 140	19 346	25 296	25 063	22 047	23 351
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních	osoby	289 528	336 909	416 842	426 592	431 882	487 259
z toho ze zahraničí		98 001	122 121	143 710	147 225	148 749	169 495
Průměrná doba pobytu hostů v HUZ	dny	4,0	3,9	3,8	3,8	3,7	3,7
z toho hostů ze zahraničí		3,6	3,7	3,7	3,9	3,9	3,7

¹⁾ odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA 2010 (Evropský systém účtů 2010)

²⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2013 je vypočten z dat roku 2012, 2013 a 2014)

³⁾ vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje před rokem 2013 plně srovnatelné.

⁴⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

⁵⁾ od roku 2014 spotřeba elektřiny v hodnotě netto, do roku 2013 v hodnotě brutto

⁶⁾ podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

⁷⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

⁸⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti; údaje před rokem 2012 nejsou srovnatelné

⁹⁾ od roku 2014 včetně zahraničních fyzických osob

¹⁰⁾ semidefinitivní výsledky



Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – vývoj životního prostředí

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	275 921	275 682	275 490	275 319	275 324	275 317
z toho: orná půda		182 497	181 941	181 629	181 295	181 266	180 842
zahrady a ovocné sady		14 928	14 925	14 943	14 926	14 894	14 845
trvalé travní porosty		71 835	72 233	72 407	72 581	72 656	73 178
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	257 535	257 767	257 961	258 138	258 133	258 154
z toho: lesní pozemky		161 019	161 782	161 960	162 313	162 371	162 688
zastavěné plochy a nádvoří		9 369	9 350	9 338	9 380	9 375	9 363
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	83,2	81,7	79,3	79,0	90,3	89,1
Čistírný odpadních vod (ČOV)	počet	182	183	186	184	188	190
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	81,5	82,5	80,6	82,0	82,8	83,5
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV		77,6	78,9	79,4	80,6	81,7	82,4
Podíl čištěných odpadních vod (bez srážkových)	%	99,7	98,6	97,5	97,5	98,3	97,7
Celková kapacita ČOV	m ³ /den	247 646	247 567	248 640	248 751	248 858	377 971
Produkce kalů z ČOV	t sušiny	13 146	13 472	12 484	11 321	12 863	16 626
OVZDUŠÍ (ČHMÚ)							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1-4)	t/km ²	1,44	1,43	1,38	1,29	1,19	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		1,35	1,35	1,30	1,21	1,12	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,09	0,08	0,08	0,08	0,08	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1-4)	t/km ²	10,78	11,55	10,62	7,81	6,88	.
z toho stacionární zdroje (REZZO 1-3)		10,78	11,55	10,61	7,81	6,88	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1-4)	t/km ²	10,56	9,79	8,54	7,37	6,42	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		9,58	8,86	7,65	6,52	5,61	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,98	0,94	0,89	0,86	0,81	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1-4)	t/km ²	6,65	5,77	5,95	6,06	5,20	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		5,27	4,54	4,84	5,05	4,26	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,38	1,23	1,10	1,01	0,94	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu celkem ¹⁾	t	1 452 090	1 604 586	1 460 923	1 262 546	1 332 152	.
z toho: zpracovatelský průmysl	t	352 161	465 256	353 318	324 008	366 080	.
zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	t	564 117	313 060	441 526	357 363	208 274	.
stavebnictví	t	477 699	681 875	574 778	519 160	657 580	.
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	1 737	1 937	1 766	1 529	1 615	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	307	320	318	327	318	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	13,5	13,1	11,5	10,7	12,2	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	41	42	37	35	39	.
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	2 555	3 009	2 664	4 198	3 296	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	1 306 220	1 904 287	1 647 811	2 062 512	2 539 650	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	22,2	29,4	27,0	34,5	42,1	.
nakládání s odpadními vodami	%	14,2	15,3	31,5	15,1	13,1	.
nakládání s odpady	%	17,0	12,7	6,2	5,7	9,5	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	8 482 127	9 587 226	3 848 441	3 675 598	4 549 019	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	7,8	6,7	14,2	13,7	10,6	.
nakládání s odpadními vodami	%	9,9	9,6	19,1	20,1	15,8	.
nakládání s odpady	%	69,4	72,6	50,2	50,0	42,4	.

¹⁾ podle sídla podniku

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje v roce 2010 a 2015

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			Děčín	Chomutov	Litoměřice	Louny	Most	Teplice	Ústí nad Labem
Obyvatelstvo k 31. 12.	2010 ¹⁾	828 448	132 942	125 918	119 103	86 397	114 857	128 469	120 762
	2015	822 826	131 313	124 335	119 162	86 399	113 371	128 734	119 512
z toho cizinci (bez azylantů)	2010	30 578	4 494	5 269	3 816	1 983	3 532	5 714	5 770
	2015	32 612	4 175	5 512	3 453	2 183	4 985	7 543	4 761
v tom ve věku (%)									
0–14 let	2010 ¹⁾	15,3	15,6	15,3	15,0	15,5	15,0	15,4	15,7
	2015	15,8	16,1	15,6	15,8	15,9	15,4	15,5	16,3
15–64 let	2010 ¹⁾	70,5	70,1	72,0	69,9	70,4	70,9	70,2	70,1
	2015	66,5	65,3	68,2	65,9	66,7	67,2	66,7	65,6
65 a více let	2010 ¹⁾	14,1	14,3	12,7	15,1	14,1	14,1	14,4	14,2
	2015	17,7	18,6	16,2	18,3	17,4	17,4	17,7	18,1
Průměrný věk k 31. 12.	2010 ¹⁾	40,1	40,2	39,4	40,7	40,1	40,1	40,2	40,1
	2015	41,4	41,6	40,9	41,7	41,3	41,4	41,5	41,2
Index stáří ²⁾	2010 ¹⁾	92,1	91,2	83,3	100,6	91,2	94,0	93,9	91,0
	2015	111,7	115,3	103,5	115,5	109,2	112,5	114,0	111,0
Index ekonomického zatížení ³⁾	2010 ¹⁾	41,8	42,7	38,9	43,1	42,0	41,1	42,4	42,7
	2015	50,4	53,1	46,7	51,8	50,0	48,8	49,8	52,5
Přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel:	2010	-0,2	-3,7	6,2	-0,8	-0,5	-4,1	-0,4	2,0
	2015	-1,4	-2,9	-2,5	1,6	-0,7	-4,3	-0,9	0,2
přirozenou měnou	2010	0,4	0,4	1,3	0,3	0,2	-0,4	0,1	1,0
	2015	-1,1	-1,1	-0,9	-1,3	-0,4	-1,8	-2,3	0,1
stěhováním	2010	-0,6	-4,1	4,8	-1,2	-0,7	-3,6	-0,5	1,0
	2015	-0,3	-1,8	-1,6	2,9	-0,4	-2,5	1,4	0,0
Naděje dožití při narození (v období 2011–2015)									
muži		.	74,4	72,5	73,7	73,1	72,9	72,6	74,2
ženy		.	79,9	78,8	79,8	79,5	78,3	78,5	79,8
Neumístění uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce celkem k 31. 12.	2010	61 947	10 730	9 246	7 324	6 495	9 871	9 171	9 110
	2015	50 778	7 874	8 259	5 849	5 007	8 564	6 760	8 465
z toho (%):									
ženy	2010	49,0	47,8	49,4	49,1	46,6	51,9	51,2	46,3
	2015	50,9	49,2	51,7	51,9	49,2	53,7	52,6	48,0
absolventi škol a mladiství	2010	5,8	5,6	5,3	6,0	6,0	5,9	6,3	5,7
	2015	4,2	4,3	3,8	4,3	4,2	4,7	4,2	3,9
osoby se zdravotním postižením	2010	12,3	13,3	11,2	14,4	13,3	10,6	12,5	11,4
	2015	13,2	13,9	12,3	15,5	15,2	11,8	15,9	10,1
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2010	24,6	24,8	24,5	31,5	29,5	19,7	22,9	22,5
	2015	16,8	20,4	15,1	22,4	20,8	14,1	15,3	12,7
dosazitelní	2010	97,7	98,2	98,5	98,3	94,5	98,3	96,5	98,6
	2015	96,3	95,9	96,8	98,3	92,2	99,4	93,7	96,2
ve věku 55 a více let	2010	13,9	15,5	13,8	16,2	13,9	12,6	12,1	13,7
	2015	17,5	17,0	18,3	18,4	19,0	16,8	18,0	15,8
evidovaní 12 a více měsíců	2010	38,9	40,5	38,4	32,2	35,3	42,8	38,8	41,6
	2015	49,4	43,4	54,2	45,6	47,1	53,8	43,0	55,0
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ⁴⁾	2010	10,24	11,07	9,92	8,76	9,96	11,67	9,67	10,50
	2015	8,91	8,76	9,39	7,34	7,98	11,10	7,36	10,39
v tom: muži	2010	10,33	11,33	9,84	8,77	10,63	11,14	9,41	11,19
	2015	8,57	8,75	8,85	6,90	7,96	9,98	6,81	10,75
ženy	2010	10,15	10,80	10,00	8,74	9,26	12,22	9,94	9,80
	2015	9,28	8,77	9,96	7,80	8,00	12,29	7,95	10,02
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ⁵⁾	2010	4,1	4,6	3,9	2,9	3,7	5,1	3,9	4,4
	2015	4,6	4,0	5,3	3,4	4,1	6,0	3,4	5,9
Lékaři na 1 000 obyvatel	2010	3,4	2,7	2,9	3,4	2,8	3,2	3,0	5,7
	2014	3,7	2,9	3,2	3,5	3,0	3,5	3,1	6,5
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	2010	3,691	3,604	3,517	4,232	4,419	3,211	4,050	3,344
	2015	4,337	4,454	4,037	4,453	5,027	3,686	4,920	4,166



Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje v roce 2010 a 2015

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			Děčín	Chomutov	Litoměřice	Louny	Most	Teplice	Ústí nad Labem
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%) ⁶⁾	2010	22,0	22,7	24,5	12,8	23,4	26,7	23,2	21,2
	2015	27,5	29,2	29,8	18,4	29,7	32,4	27,5	26,3
v tom: muži	2010	24,0	25,9	26,3	15,3	27,3	27,1	22,6	24,1
	2015	29,6	32,8	31,2	21,6	33,6	32,4	26,7	29,9
ženy	2010	20,9	20,9	23,5	11,3	21,3	26,4	23,5	19,5
	2015	26,2	27,0	29,0	16,4	27,3	32,4	27,9	24,0
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel	2010	35,2	30,2	39,1	32,5	25,4	36,3	39,5	40,9
	2015	25,6	25,2	24,8	20,6	18,4	31,5	26,8	30,1
z toho násilné a mravnostní	2010	2,5	2,1	3,0	2,5	1,7	2,8	3,0	2,2
	2015	2,2	2,3	2,5	1,7	1,4	2,6	2,2	2,7
Dopravní nehody na 1 000 obyvatel	2010	8,6	7,7	7,8	9,2	9,0	6,8	8,3	12,0
	2015	11,8	10,0	11,8	10,6	12,9	9,2	11,3	17,1
Soukromí podnikatelé (živnostníci) celkem na 1 000 obyvatel k 31. 12.	2010	154,7	165,9	136,8	174,9	151,4	145,7	147,2	160,0
	2015	148,4	158,3	133,8	161,9	145,4	143,3	136,1	159,9
z toho:									
se zjištěnou ekonomickou aktivitou	2010	70,9	74,0	67,5	79,2	70,8	63,6	69,4	71,7
	2015	67,4	69,5	64,1	75,9	68,9	61,2	64,0	68,4
subjekty vzniklé v roce	2010	5,8	6,2	6,1	5,8	5,6	5,7	5,3	5,7
	2015	4,4	4,2	4,5	4,1	5,0	4,3	4,5	4,2
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁷⁾ na 1 obyvatele (tis. Kč)	2010	27,4	14,8	34,1	29,2	29,8	22,9	32,9	29,3
	2015	19,0	11,3	23,5	21,0	16,0	18,0	12,5	30,8
Počet bytů na 1 000 obyvatel:									
zahájených	2010	1,5	1,3	1,5	2,0	2,1	0,8	1,4	1,3
	2015	1,3	1,5	1,2	0,9	1,5	0,6	1,7	1,3
dokončených	2010	1,3	1,3	0,9	2,1	2,2	0,8	1,0	1,2
	2015	1,0	0,8	1,0	1,3	1,0	0,7	1,0	1,1
Hromadná ubytovací zařízení:									
lůžka	2012	25 296	6 723	4 875	3 874	1 803	2 466	3 502	2 053
	2015	23 351	6 413	4 157	3 371	1 391	1 693	3 258	3 068
lůžka na 1 000 obyvatel	2012	30,6	50,7	38,8	32,5	20,8	21,5	27,3	17,1
	2015	28,4	48,8	33,4	28,3	16,1	14,9	25,3	25,7
hosté	2012	416 842	97 420	84 458	59 179	22 450	39 782	60 739	52 814
	2015	487 259	92 193	89 225	69 632	26 016	40 618	66 256	70 319
Podíl na celkové výměře k 31. 12. (%):									
orná půda	2010	34,2	11,4	24,2	58,2	59,7	20,2	17,4	12,5
	2015	33,9	10,7	24,2	58,0	59,2	19,9	17,8	11,9
zastavěné plochy a nádvoří	2010	1,8	1,6	1,4	2,0	1,6	1,8	2,2	2,2
	2015	1,8	1,6	1,3	2,0	1,6	1,8	2,2	2,2
Měrné emise (t/km ²) (REZZO 1–3):									
tuhých znečišťujících látek ⁸⁾	2010	0,7	0,5	0,9	0,5	0,6	0,9	1,0	0,4
	2014	0,5	0,3	0,8	0,4	0,5	0,5	0,5	0,3
oxidu siřičitého	2010	10,8	0,9	20,4	2,8	7,0	28,8	23,1	6,2
	2014	6,9	0,6	12,1	2,6	5,0	19,2	9,5	7,6
oxidů dusíku	2010	9,6	0,4	19,7	2,5	12,5	15,7	14,3	4,3
	2014	5,6	0,4	10,2	2,4	7,4	10,7	5,9	3,5
oxidu uhelnatého	2010	5,3	6,6	3,8	6,1	4,7	4,9	5,4	5,4
	2014	4,3	4,9	3,7	5,0	3,8	4,6	3,9	3,5

¹⁾ stav k 1. 1. 2011

²⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

³⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

⁴⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁵⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁶⁾ data za prosinec; starobní důchod vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁷⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

⁸⁾ nezahrnují emise TZL, NH₃ a VOC ze stavebních činností, chovů hosp. zvířat, aplikace min. hnojiv a nesledovaných zdrojů použití rozpouštědel

⁹⁾ hodnota s nižší, omezenou spolehlivostí